

Dokument nr. 15:6

(2013–2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 751 – 900

7. mai – 9. juni 2014

Innhold

Spørsmål	Side
751. Fra stortingsrepresentant Torstein Tvedt Solberg, vedr. Ukraina, besvart av utenriksministeren	13
752. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. bortførte nigerianske skolejenter fra den islamske terrorgruppen Boko Haram, besvart av utenriksministeren	14
753. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Nord-Norgelinjen for gods på kjøll og bane, besvart av samferdselsministeren	15
754. Fra stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik, vedr. Bypakke Bodø Harstadpakken, besvart av samferdselsministeren	16
755. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. Vest-Sahara, besvart av utenriksministeren	16
756. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. ungdomsgarantien, besvart av arbeids- og sosialministeren	17
757. Fra stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes, vedr. Traumebehandlingstilbudet i Nord-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	18
758. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. vold mot utenlandske kvinner, besvart av justis- og beredskapsministeren	19
759. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. retten til å få utstedt pass for barn som vokser opp i Norge med lovlig opphold men med usikker identitet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	20
760. Fra stortingsrepresentant André N. Skjelstad, vedr. at kommunene følger kommunelovens regler for saksbehandling, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	21
761. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige, flykninger, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	22
762. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. kommunenes kostnader til plass i barnehage for 4- og 5-åringer i asylmottak, besvart av justis- og beredskapsministeren	25
763. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. kompetansesentra for krisepsykologi utenfor helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren	25
764. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. politimesteren på Helgeland, besvart av justis- og beredskapsministeren	26
765. Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. refusjon for barnehageplass, besvart av kunnskapsministeren	27
766. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ny handlingsplan for universell utforming, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	28
767. Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. endringer i den differensierte arbeidsgiveravgiften, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	28
768. Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. løpende barnehageopptak, besvart av statsministeren	29
769. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. barnehageplass, besvart av kunnskapsministeren	29

	Side
770. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. nytt psykiatribygg ved St. Olavs hospital, besvart av helse- og omsorgsministeren	30
771. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. palliativ avdeling på Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	31
772. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. UAGs ulykkesrapporter, besvart av samferdselsministeren	33
773. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. gammelsalta sei, besvart av fiskeriministeren	34
774. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. samarbeidet mellom politiet og kontrolletatene, besvart av justis- og beredskapsministeren	34
775. Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. pengebruken i Politiets utlendingsenhet, besvart av justis- og beredskapsministeren	35
776. Fra stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad, vedr. arbeidsmiljøloven, besvart av arbeids- og sosialministeren	36
777. Fra stortingsrepresentant Odd Omland, vedr. finansieringsutvalget, besvart av kunnskapsministeren	36
778. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. elever med sansetap, besvart av kunnskapsministeren	37
779. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. deltidsarbeidende sykepleiere, besvart av helse- og omsorgsministeren	38
780. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. Høyres landsmøte og klimapolitikken, besvart av klima- og miljøministeren	39
781. Fra stortingsrepresentant Anna Ljunggren, vedr. sentrale klimapolitiske forhold, besvart av klima- og miljøministeren	41
782. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. Politiets utledningsenhet til Tøyen, besvart av justis- og beredskapsministeren	41
783. Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. DIFI, besvart av klima- og miljøministeren	42
784. Fra stortingsrepresentant Per Rune Henriksen, vedr. oljefyr i statlige bygg, besvart av klima- og miljøministeren	43
785. Fra stortingsrepresentant Marianne Aasen, vedr. sykehusene i helseforetaket Vestre Viken, besvart av helse- og omsorgsministeren	44
786. Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. internasjonale klimaforpliktelser, besvart av klima- og miljøministeren	45
787. Fra stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen, vedr. Kyotoavtalens fase 2, besvart av klima- og miljøministeren . . .	46
788. Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. IA-avtalens regelverk, besvart av arbeids- og sosialministeren .	47
789. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. regjeringens klimapolitikk, besvart av klima- og miljøministeren	48
790. Fra stortingsrepresentant Steinar Gullvåg, vedr. ny jernbanelinje gjennom Horten kommune i Vestfold (Nykirke- Barkåker), besvart av samferdselsministeren	48
791. Fra stortingsrepresentant Irene Johansen, vedr. innførselsmerverdiavgiften, besvart av finansministeren	49
792. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. Teknologisenter Mongstad (TCM), besvart av olje- og energiministeren	51
793. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. beskyttelse i Norge, besvart av justis- og beredskapsministeren	51
794. Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. fullskala CCS-anlegg, besvart av olje- og energiministeren . . .	52
795. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. sjakk-OL i Tromsø, besvart av kulturministeren	53
796. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. Høyres miljøpolitikk, besvart av klima- og miljøministeren . . .	53
797. Fra stortingsrepresentant Terje Aasland, vedr. avklaring rundt Høyres miljøpolitikk, besvart av klima- og miljøministeren	54

	Side
798. Fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland, vedr. pacemakere, besvart av helse- og omsorgsministeren	55
799. Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. Dalai Lamas norgesbesøk, besvart av statsministeren	56
800. Fra stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås, vedr. Haldenkanalen, besvart av fiskeriministeren	56
801. Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. valg av trasé for en ny E16, besvart av samferdselsministeren	57
802. Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. statens tilbud i jordbruksforhandlingene, besvart av landbruks- og matministeren	58
803. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. palliativ avdeling ved Ski sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	61
804. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. sykepleier med mastergrad i jordmorfaget fra Universitetet i Utah, besvart av helse- og omsorgsministeren	62
805. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. nedleggningen av akuttfunksjon på Rjukan sykehus og nedbyggingen av tilbud i Kragerø, besvart av helse- og omsorgsministeren	63
806. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. gjenreisningen av Lærdalsøyri, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	64
807. Fra stortingsrepresentant Audun Otterstad, vedr. ryggmargsskader, besvart av helse- og omsorgsministeren	64
808. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. ambulanselæringer, besvart av kunnskapsministeren	66
809. Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. akuttforskriften for helsetjenester utenfor sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	67
810. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Røpstad, vedr. kristen kvinne som ble dømt til døden i Sudan etter å ha nektet på konvertere til islam, besvart av utenriksministeren	68
811. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. Norsk Luftfartsmuseum, besvart av forsvarsministeren	68
812. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. kvinneandelen i norsk film, besvart av kulturministeren	69
813. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Røpstad, vedr. rettshjelpsordningen, besvart av justis- og beredskapsministeren	70
814. Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. frivillige organisasjoner, besvart av kulturministeren	70
815. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. regler for barn som mister forsørger, besvart av justis- og beredskapsministeren	71
816. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. tungbiltransport, besvart av samferdselsministeren	72
817. Fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen, vedr. brannsikkerheten i mange veitunneler i Norge, besvart av samferdselsministeren	73
818. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. E16 mellom Kløfta og Kongsvinger, besvart av samferdselsministeren	74
819. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. rettsmedisinsk normaltariff, besvart av helse- og omsorgsministeren	74
820. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. ALS-pasienter, besvart av helse- og omsorgsministeren	75
821. Fra stortingsrepresentant Knut Arild Hareide, vedr. brudd på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsrett for ansatte i fabrikker som produserer klær til blant annet det norske markedet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	76
822. Fra stortingsrepresentant Martin Henriksen, vedr. Langsund-forbindelsen, besvart av samferdselsministeren	78
823. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. sjødeponi i Repparfjord, besvart av klima- og miljøministeren	78

824.	Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. trafikksituasjonen som er oppstått for næringsliv og befolkning på fergestrekninga E-39 Halså – Kanestraum i Møre og Romsdal, besvart av samferdselsministeren	79
825.	Fra stortingsrepresentant Kåre Simensen, vedr. voldsoffererstatning, besvart av justis- og beredskapsministeren	80
826.	Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. barnevernets vurderinger og rettsikkerheten til familier som blir fratatt sine barn, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	81
827.	Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. byråkrati, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	82
828.	Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. ferjefri E39, besvart av samferdselsministeren	84
829.	Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. tolker for norske styrker i Afghanistan, besvart av justis- og beredskapsministeren	84
830.	Fra stortingsrepresentant Åsmund Aukrust, vedr. pant på glassflasker, besvart av klima- og miljøministeren	85
831.	Fra stortingsrepresentant Magne Rommetveit, vedr. E39 Sveгатjörn-Rådal, besvart av samferdselsministeren	85
832.	Fra stortingsrepresentant Arild Grande, vedr. EUs nye retningslinjer for offentlige anskaffelser, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	86
833.	Fra stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal, vedr. at statlige virksomheter skal benytte gode og relevante kvalitetskrav og kvalitetskriterier i kontraktene, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	87
834.	Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. kapasiteten på barnevernsområdet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	87
835.	Fra stortingsrepresentant Rigmor Aasrud, vedr. barnevernsfeltet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	88
836.	Fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson, vedr. forskning på havvind, besvart av olje- og energiministeren	89
837.	Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. forskning på døde barn, besvart av helse- og omsorgsministeren	90
838.	Fra stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold, vedr. barn i barnevernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	91
839.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. taushetsplikten som hinder for bekjempelsen av økonomisk kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsministeren	92
840.	Fra stortingsrepresentant Else-May Botten, vedr. fergestrekningene Molde-Vestnes og Halså-Kanestraum, besvart av samferdselsministeren	92
841.	Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. Hosletoppen skole, besvart av kunnskapsministeren	93
842.	Fra stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn, vedr. ferjesambandet E39 Anda-Lote, besvart av samferdselsministeren	94
843.	Fra stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen, vedr. menneskerettighetssituasjonen for LHBT-personer i Russland, besvart av justis- og beredskapsministeren	94
844.	Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. groruddalssatsingen i Oslo, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	95
845.	Fra stortingsrepresentant Afshan Rafiq, vedr. helseutfordringene blant minoritetsbefolkningen i Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	96
846.	Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. pollenvarslingstjeneste, besvart av helse- og omsorgsministeren	97
847.	Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. Goliat, besvart av olje- og energiministeren	97

848.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. pasientinformasjon og persondata, besvart av helse- og omsorgsministeren	98
849.	Fra stortingsrepresentant Sonja Mandt, vedr. refusjon til tannbehandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	99
850.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. søkt opphold som faglært, besvart av justis- og beredskapsministeren	100
851.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. el-overfølsomhet, besvart av arbeids- og sosialministeren	100
852.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. samordnet bolig- og transportplanlegging, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	101
853.	Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. utenlandsoperasjoner, besvart av justis- og beredskapsministeren	102
854.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. lufttankings-kapasitet for Forsvaret, besvart av forsvarsministeren	103
855.	Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. dataspill, besvart av kulturministeren	104
856.	Fra stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad, vedr. pasienters behov for transport, besvart av helse- og omsorgsministeren	105
857.	Fra stortingsrepresentant Ola Elvestuen, vedr. vrakpant på fritidsbåter, besvart av klima- og miljøministeren	106
858.	Fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim, vedr. miljøvennlige bygg, besvart av kommunal- og moderniseringsministeren	107
859.	Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. saksbehandlingstider i UDI ved behandling av søknader om familiegjenforening, besvart av justis- og beredskapsministeren	107
860.	Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. evaluering av brannen i Lærdal, besvart av justis- og beredskapsministeren	108
861.	Fra stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell, vedr. ytringsfriheten i Kina, besvart av utenriksministeren	109
862.	Fra stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad, vedr. kapasiteten på ferger, besvart av samferdselsministeren	109
863.	Fra stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø, vedr. ungdoms kunnskap om internasjonale spørsmål, internasjonal humanitær rett og pågående væpnede konflikter, besvart av kunnskapsministeren	110
864.	Fra stortingsrepresentant Helga Pedersen, vedr. diamantleting og eventuell utvinning ved Tanaelva, besvart av næringsministeren	112
865.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. økonomisk kriminalitet, besvart av finansministeren	112
866.	Fra stortingsrepresentant Hårek Elvenes, vedr. økonomisk kriminalitet, besvart av justis- og beredskapsministeren	113
867.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. flere/færre statlige planprosesser for samferdselsprosjekt, besvart av samferdselsministeren	114
868.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. forsvarsanlegget på Mågerø, besvart av forsvarsministeren	114
869.	Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. NAOC ved FOH på Reitan i Nordland, besvart av forsvarsministeren	115
870.	Fra stortingsrepresentant Geir S. Toskedal, vedr. norsk statsborgerskap, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	116
871.	Fra stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås, vedr. konsesjonssøknaden for Gullknapp lufthavn, besvart av samferdselsministeren	117
872.	Fra stortingsrepresentant Geir Pollestad, vedr. E39 Ålgård – Søgne, besvart av samferdselsministeren	118

	Side
873. Fra stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien, vedr. flomsikringsarbeidet i Kvam, Nord-Fron, besvart av olje- og energiministeren	118
874. Fra stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt, vedr. endringer i bistandspolitikken, besvart av utenriksministeren . .	119
875. Fra stortingsrepresentant Irene Johansen, vedr. Norske Skog Saugbrug, besvart av klima- og miljøministeren .	120
876. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. Bærum sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	120
877. Fra stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås, vedr. utfasing av fyring med fossil olje i alle offentlige bygg, besvart av klima- og miljøministeren	121
878. Fra stortingsrepresentant Ketil Kjenseth, vedr. amerikansk sykepleierutdanning, besvart av helse- og omsorgsministeren	122
879. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. tidspunktet for avvikling av Bodø som operasjonsbase for QRA med F-16, besvart av forsvarsministeren	123
880. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. utdanningskrava omtalt i vaktvirksomhetsloven, besvart av justis- og beredskapsministeren .	123
881. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. ensidig Israel-kritikk i årets eksamensoppgave i norsk hovedmål for avgangselever i videregående skole, besvart av kunnskapsministeren	124
882. Fra stortingsrepresentant Karin Andersen, vedr. barnefamilie på Trandum, besvart av justis- og beredskapsministeren	125
883. Fra stortingsrepresentant Abid Q. Raja, vedr. giftfri hverdag, besvart av klima- og miljøministeren	126
884. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. pasientbehandling i EØS, besvart av helse- og omsorgsministeren	127
885. Fra stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen, vedr. sykehusstruktur i Telemar, besvart av helse- og omsorgsministeren	128
886. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. stilling ved ungdomsenheten i Bergen fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	128
887. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. Verdensforbundet for døvblinde (WFDB), besvart av utenriksministeren	129
888. Fra stortingsrepresentant Freddy de Ruiten, vedr. omsorgstjenester i Oslo, besvart av helse- og omsorgsministeren	130
889. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. merverdiavgiften, besvart av finansministeren	131
890. Fra stortingsrepresentant Dag Terje Andersen, vedr. petroleumsvirksomhet og HMS, besvart av arbeids- og sosialministeren	132
891. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. programmet NANO2021, besvart av næringsministeren	132
892. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. plurilaterale frihandelsforhandlinger, besvart av utenriksministeren	133
893. Fra stortingsrepresentant Kari Henriksen, vedr. bygging av fengsel, besvart av justis- og beredskapsministeren	134
894. Fra stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal, vedr. sosialhjelpsmottakarar, besvart av arbeids- og sosialministeren	134
895. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. saudiske menneskerettighetsforkjempere, besvart av utenriksministeren	135
896. Fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen, vedr. spørretjenesten Klara Klok, besvart av helse- og omsorgsministeren	136

	Side
897. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. å få bedre utstyr, trening og fraktekapasitet i politiet, samt i forsvaret, besvart av justis- og beredskapsministeren	137
898. Fra stortingsrepresentant Hadia Tajik, vedr. å få ned ventetida og styrke rettstryggleika til psykisk utviklingshemma, besvart av justis- og beredskapsministeren	138
899. Fra stortingsrepresentant Jan Bøhler, vedr. imamers norskkunnskaper, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	138
900. Fra stortingsrepresentant Audun Lysbakken, vedr. overlegenes bekymringsmelding med ledelsen i Helse Nord og UNN, besvart av helse- og omsorgsministeren	139

*Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (751 - 900) for sesjonen 2013-2014.*

Partibetegnelse:

*A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti*

*Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre
MDG Miljøpartiet De Grønne*

Andersen, Dag Terje (A)	890
Andersen, Karin (SV)	758, 793, 804, 815, 829, 882
Aukrust, Åsmund (A)	755, 789, 794, 830
Bekkevold, Geir Jørgen (KrF)	838
Björdal, Fredric Holen (A)	892, 894
Bjørnø, Christian Tynning (A)	863
Bollestad, Olaug V. (KrF)	763, 766, 808, 809, 848, 851, 856
Botten, Else-May (A)	840
Böhler, Jan (A)	899
de Ruiten, Freddy (A)	826, 887, 888
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	792, 823, 889
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	764, 868, 869
Elvenes, Hårek (H)	774, 775, 839, 865, 866
Elvestuen, Ola (V)	854, 857
Fylkesnes, Torgeir Knag (SV)	757
Gjerstad, Ingunn (SV)	776
Grande, Arild (A)	812, 814, 832
Grande, Trine Skei (V)	752, 782, 859, 895
Grimstad, Oskar J. (FrP)	862
Gullvåg, Steinar (A)	790
Gundersen, Gunnar (H)	818
Hansen, Eva Kristin (A)	786, 787
Hansson, Rasmus (MDG)	801, 836
Hareide, Knut Arild (KrF)	821
Henriksen, Kari (A)	886, 893
Henriksen, Martin (A)	795, 822
Henriksen, Per Rune (A)	783, 784
Holmås, Heikki Eidsvoll (SV)	847, 877
Huitfeldt, Anniken (A)	874
Håheim, Stine Renate (A)	767, 858
Johansen, Irene (A)	791, 875
Juvik, Kjell-Idar (A)	754
Kjenseth, Ketil (V)	819, 820, 878
Lauvås, Stein Erik (A)	800
Liadal, Hege Haukeland (A)	833
Ljunggren, Anna (A)	780, 781
Lysbakken, Audun (SV)	805, 806, 837, 900
Mandt, Sonja (A)	765, 834, 849
Micaelsen, Torgeir (A)	779, 846, 884, 885
Michaelsen, Åse (FrP)	816, 817
Nordås, Janne Sjelmo (Sp)	871
Omland, Odd (A)	777

Otterstad, Audun (A)	769, 770, 807
Pedersen, Helga (A)	768, 864
Pollestad, Geir (Sp)	802, 867, 872
Rafiq, Afshan (H)	844, 845
Raja, Abid Q. (V)	753, 771, 772, 803, 824, 876, 883
Rommetveit, Magne (A)	831
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	810, 813, 855, 881
Rotevatn, Sveinung (V)	842
Sandberg, Per (FrP)	827, 828
Simensen, Kåre (A)	825
Sivertsen, Eirik (A)	761, 762, 773, 811, 850, 853, 879, 891, 896
Skjelstad, André N. (V)	759, 760
Solberg, Torstein Tvedt (A)	751
Solhjell, Bård Vegar (SV)	799, 852, 861
Stensland, Sveinung (H)	798
Tajik, Hadia (A)	860, 880, 897, 898
Toskedal, Geir S. (KrF)	870
Trettebergstuen, Anette (A)	756, 788, 843
Wøien, Anne Tingelstad (Sp)	778, 841, 873
Aasen, Marianne (A)	785
Aasland, Terje (A)	796, 797
Aasrud, Rigmor (A)	835

Dokument nr. 15:6

(2013-2014)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 751

Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant **Torstein Tvedt Solberg**

Besvart 15. mai 2014 av utenriksminister **Børge Brende**

Spørsmål:

«Under Europarådets utenriksministermøte uttalte utenriksministeren at å få gjennomført presidentvalget i Ukraina 25. mai var helt avgjørende for å kunne få en løsning på krisen i landet.

Vil utenriksministeren, i lys av denne uttalelsen, sikre at Norge bidrar med ytterligere støtte til observatørstyrken og arbeidet med å gjennomføre et fritt og demokratisk valg i Ukraina?»

BEGRUNNELSE:

Den nåværende situasjonen i Ukraina går inn i en avgjørende fase før valget 25. mai. Norge bør stå sammen med våre venner og allierte, samtidig som det er viktig å holde diplomatiske kanaler og møteplasser åpne. Genève-avtalen er et viktig grunnlag for deeskalering av konflikten i Ukraina, men en er avhengig av at partene følger opp avtalen. OSSE organiserer et Special Monitoring Mission (SMM), som per dags dato består av 100 personer, som spiller en viktig rolle i implementeringen av avtalens konkrete tiltak. Stortinget vil delta med flere observatører gjennom OSSE PA. Regjeringen har gitt uttrykk for at den er svært opptatt å få gjennomført et fritt og demokratisk valg i Ukraina, og Norges bidrag er således av stor viktighet. Samtidig må sikkerheten til observatørstyrken og de som deltar i arbeidet sikres.

Svar:

Det er viktig at innbyggerne i hele Ukraina får si sin mening og stemme ved presidentvalget 25. mai. Landets myndigheter må gjennomføre nødvendige reformer i en vanskelig økonomisk og politisk situasjon, og valget er et viktig element i å legitimere disse avgjørelsene.

Alle parter har ansvar for å bidra til at valget kan gjennomføres på en betryggende måte. Internasjonal valgobservasjon er et viktig element for å oppnå dette. Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa (OSSE) spiller en sentral rolle i dette arbeidet. Norge og NORDEM (Norwegian Resource Bank for Democracy and Human Rights) bidrar med betydelige midler og personell for å støtte opp om en fredelig løsning på situasjonen i Ukraina.

NORDEM har for tiden seks langtidsvalgobservatører i Ukraina, og ytterligere 30 norske observatører reiser til landet i forbindelse med presidentvalget 25. mai. NORDEM har også fem deltakere i OSSEs Special Monitoring Mission to Ukraine (SMM), som Norge hittil har støttet med rundt 8 millioner kroner. SMM bidrar med objektiv og uavhengig informasjon om situasjonen på bakken og spiller en viktig rolle i implementeringen av Genève-avtalens konkrete tiltak. I tillegg støtter Norge justissektorreform i Ukraina gjennom en rammeavtale om prosjektsamarbeid med OSSE.

Jeg kan forsikre om at regjeringen også i tiden framover vil fortsette å bidra med midler og personell til støtte for arbeidet med å gjennomføre et fritt og demokratisk valg i Ukraina.

SPØRSMÅL NR. 752**Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 15. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Vil regjeringen på egnet måte bistå i arbeidet for å frigjøre bortførte nigerianske skolejenter fra terrorgruppen Boko Haram – slik USA, Storbritannia og andre land nå gjør?»

BEGRUNNELSE:

14. april ble 276 jenter kidnappet fra et skoleinternat nord i Nigeria, og 6. mai kan vi lese på NRK sine hjemmesider at ytterligere 12 jenter er bortført sørøst i landet. Terrorgruppen Boko Haram, en nigeriansk islamistisk militant gruppe, står høyst sannsynlig bak dette. Boko Haram har truet med å selge jentene som slaver eller gifte dem bort.

Nigerianske myndigheter har vært kritisert for ikke å gjøre nok for å hjelpe de bortførte jentene, men har nå bedt flere land om internasjonal bistand. USA har allerede varslet at de vil bistå landet med blant annet personell med kompetanse innenfor etterforskning og gisselforhandlinger. Undertegnede mener at også norske myndigheter bør bidra på egnet måte for å bidra til en løsning i denne saken så raskt som mulig.

Svar:

Boko Harams brutale angrep og bortføring av over 200 jenter fra skolen i Chibok i Borno State 14. april har fått stor oppmerksomhet og fordømmes på det sterkeste i Nigeria, internasjonalt og på sosiale media. Både statsministeren og jeg har uttrykt bekymring og Norges fordømmelse av dette angrepet.

Regjeringen har varslet at Norge vil bidra med 10 millioner kroner til ulike typer tiltak rettet mot de rammede lokalsamfunn. Regjeringen vil, i samarbeid med Nigeria og det internasjonale samfunnet, identifisere gode tiltak for å bekjempe terror og angrep på jenters rett til utdanning, samt for å hjelpe dem som allerede er rammet.

Nigerias president Goodluck Jonathan har takket ja til hjelp fra USA, som sammen med Storbritannia, Frankrike, Israel og Kina har tilbudt assistanse. Ekspertene som kan bistå med rådgivning og støtte til etterretning og utforming av taktikk og strategi er allerede sendt. Amerikanske overvåkningsfly er satt inn i letingen. USA og Storbritannia har flere års erfaring med å rådgi og trene nigerianske sikkerhetsstyrker. Det er lite sannsynlig at norsk innsats på dette området vil bli etterspurt. Skulle vi likevel få en forespørsel vil vi selvsagt vurdere om vi kan bidra. Det er

samtidig viktig å understreke det ansvar nigerianske myndigheter har for å løse krisen.

Det er også andre behov som må dekkes i en slik situasjon, både på kort og lang sikt. På kort sikt vil psyko-sosialt etterarbeid og annen type hjelp være viktig for jentene og deres familier. Det er generelt også behov for humanitær støtte til flyktninger og internt fordrevne som er rammet av volden i området. Den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) er en av meget få internasjonale organisasjoner som arbeider i området.

Nå og på noe lengre sikt vil det være nødvendig å sikre trygge skoler i nord-Nigeria og videreføre arbeidet med å bekjempe vold og terror. Regjeringen gir høy prioritet til utdanning globalt, og spesielt til jenters utdanning og utdanning i krisesituasjoner. Boko Harams aksjon er et angrep på uskyldige jenter og deres rett til utdanning. Av 30 millioner nigerianske barn i skolepliktig alder går anslagsvis 10 millioner ikke på skole. Så sent som forrige uke ble et initiativ kalt «Safe Schools Initiative» lansert i Abuja av en gruppe nigerianske forretningsfolk og FNs spesialutsending for global utdanning, Gordon Brown. Vi ser nå på om dette er et tiltak det kan være aktuelt å støtte, og vi vurderer andre utdanningsinitiativer i Nigeria.

Norsk bistand til Nigeria var i 2013 på 60 millioner. Et helseprogram for mødre og barnehelse utgjorde en viktig del av det. Gjennom en rammeavtale med FNs utviklingsprogram UNDP støtter vi et prosjekt som i nært samarbeid med nigerianske myndigheter har som mål å styrke Nigerias nasjonale kapasitet for konfliktforebygging og fredelig konfliktløsning. Vi er i dialog med FN om hvordan dette best kan nyttes i dagens situasjon.

Siden 2008 har Norge samarbeidet med Nigeria om bekjempelse av terrorisme gjennom FN-initiativet Integrated Assistance to Counter Terrorism. Her mottar Nigeria bistand til å gjennomføre hele FNs globale anti-terrorstrategi med kapasitetsbygging i justissektoren og forebygging av radikaliserings. Under ett av prosjektene gjennomføres blant annet såkalte «Town Hall meetings» for å fremme interkulturell og inter-religiøs forståelse i de nordlige statene hvor Boko Haram har sitt operasjonsområde.

Norge støtter også regionale prosjekter som inkluderer Nigeria, herunder kapasitetsbygging i justissektoren for å etterforske og rettsforfølge terrorhandlinger. Gjennom AU støtter Norge et prosjekt som skal bidra til styrket grensekontroll i Sahel.

SPØRSMÅL NR. 753**Innlevert 7. mai 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 19. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å realisere Nord-Norge-linjen for gods på kjøel og bane?»

BEGRUNNELSE:

Det er tverrpolitisk enighet om at mer gods skal over fra vei til bane og kjøel. I Nord-Norge går utviklingen i motsatt retning. Etter at containerskipet MS Tege ble tatt ut av drift, må tusenvis av containere kjøres på trailer gjennom landsdelen. Alle vil ha Nord-Norgelinjen tilbake; transportørene, bedriftene, kundene og lokalpolitikerne.

Venstre mener at staten må inn med under-skuddsgaranti for å sikre ny drift av Nord-Norge-linjen. Vi har muligheten til å miljørette infrastrukturen i nord gjennom en statlig garantiordning. Nord-Norge har en stor utfordring etter at containerskipet ble tatt ut, og det er en prioritert sak for Venstre å få Nord-Norge-linjen i drift igjen.

Svar:

Jeg er helt enig med stortingsrepresentant Abid Q. Raja i at mer gods bør fraktes på jernbane eller sjøveien, og det er et viktig mål for regjeringen å legge til rette for dette. Mer gods på sjø vil gi både trafikksikker-

hets- og miljøgevinst, ved at betydelig færre tunge kjøretøy kjører på norske veier. Jeg deler derfor representantens skuffelse over nedleggelsen av ruten mellom Bodø og Alta, også kalt «Nord-Norgelinjen».

Det er samtidig slik at næringslivet velger de transportmidler som best løser deres behov. Varetransport er ikke og bør ikke være en offentlig oppgave.

Regjeringen ønsker å legge til rette for at sjøtransportens konkurranseevne kan styrkes. Derfor skal det utarbeides en nasjonal havnestrategi som skal bidra til å styrke sjøtransportens konkurranseevne. Regjeringen har også foreslått for Stortinget flere tiltak for å effektivisere lostjenesten til brukernes beste.

I tillegg har regjeringen varslet at den vil vurdere reduksjoner i losavgiftene som et nytt virkemiddel innenfor nærskipfartsstrategien. En reduksjon i losavgiftene vil isolert sett ha direkte innvirkning på skipsfartens kostnader, og vil kunne være et virkemiddel for å legge til rette for overføring av gods fra vei til sjø.

Som et neste skritt vil vi se på andre virkemidler for å stimulere til godsoverføring i tråd med Nasjonal transportplan 2014-2023.

Jeg håper regjeringens planlagte virkemidler gjør at sjøtransport blir vurdert når selskapene skal finne frem til alternative transportløsninger i regionen, slik at vi kan nå vårt felles mål om mer gods på sjø.

SPØRSMÅL NR. 754**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Kjell-Idar Juvik****Besvart 15. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I februar etterlyste jeg Bypakke Bodø og fikk til svar at den ville komme i løpet av våren 2014. Jeg ser også i media at Harstadpakken straks skal være klar til politisk behandling i Stortinget. Jeg lurer derfor på når ministeren vil legge frem Bypakke Bodø og Harstad-pakken til behandling i Stortinget. Skal disse behandles i Stortinget før sommeren haster det med å få disse til behandling.

Er det noen spesielle grunner til at disse pakkene er stoppet opp i Samferdselsdepartementet?»

BEGRUNNELSE:

I februar etterlyste jeg bypakke Bodø ved skriftlig spørsmål til Samferdselsministeren. I svaret datert 20.02 ble det svart at den var til behandling i Samferdselsdepartementet, og at det arbeides med å forberede Stortingsproposisjon, og at denne skulle legges frem i løpet av våren 2014.

Harstad har også i lang tid ventet på sin Harstad-pakke, og jeg ser i media at denne også snart skal være klar til politisk behandling i Stortinget.

Både Harstad og Bodø etterlyser fremdrift og er utålmodig på å komme i gang. Hva som gjør at disse pakkene ikke er kommet til Stortinget er uklart.

Svar:

Jeg viser til mitt svarbrev på spørsmål nr. 400 om bl.a. Bypakke Bodø og Harstad 20. februar 2014. Sakene er til behandling i Samferdselsdepartementet, og regjeringen tar fortsatt sikte på å legge frem proposisjonene for Stortinget i løpet av våren 2014. Årsaken til at vi bruker noe tid på disse sakene er at vi ønsker å gå ordentlig gjennom alle sakens sider, herunder bompengerevurderingen og prosjektporteføljen, slik at vi kan finne frem til de løsningene som gir mest mulig igjen for pengene.

SPØRSMÅL NR. 755**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 15. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«De siste to uker har 4 grupper med norske ungdommer blitt kastet av marokkansk politi rett over grensen til det okkuperte Vest-Sahara.

Hva mener utenriksministeren om utvisningen av nordmenn fra Vest-Sahara, og vil utenriksministeren ta opp dette med marokkanske myndigheter?»

Svar:

Siden Marokko ikke utøver internasjonalt anerkjent suverenitet over Vest-Sahara, anser ikke Norge Vest-Sahara som en del av marokkansk territorium. Området har status i FN som ikke-selvstyrt, og som de fleste land godtar ikke Norge Marokkos erklæring om at Vest-Sahara inngår i den marokkanske staten.

Selv om Marokko ikke utøver internasjonalt anerkjent råderett over Vest-Sahara, praktiserer Marokko de facto kontroll over området. Vi er kjent med

at det tidligere har vært mulighet til å reise inn og oppholde seg i området. Utenriksdepartementet er i kontakt med marokkanske myndigheter for å få mer informasjon om hva som har skjedd i disse konkrete sakene og hvorfor. Norge oppfordrer Marokko på generelt grunnlag til å utvise åpenhet med hensyn til tilgang til Vest-Sahara.

Den norske ambassaden i Rabat har uhindret tilgang til Vest-Sahara og besøker området regelmessig. Etter disse turene tas det hver gang kontakt med marokkanske myndigheter for å diskutere både enkeltsaker og mer generelle menneskerettighetsspørsmål som gir grunn til bekymring.

Ambassaden er kjent med enkelte av de sakene representanten viser til. Skulle det være behov for konsulær bistand til nordmennene, er vi rede til å yte det. Ellers oppfordrer vi alle reisende til området til å sette seg inn i Utenriksdepartementets landinformasjon.

SPØRSMÅL NR. 756**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 16. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Den nye ungdomsgarantien har nå vart i over ett år.
Hva er status for den i dag?»

BEGRUNNELSE:

For mange unge er utenfor jobb eller skole, og står i fare for å falle varig utenfor arbeidslivet. Derfor innførte Stoltenberg-regjeringen en ny og forsterket ungdomsgaranti i budsjettet for 2013. Unge i alderen 20-24 år, som trenger hjelp til å få seg arbeid, har krav på å få en egen kontaktperson for både kommunale og statlige tjenester ved Nav, raskere oppfølging og en egen aktivitetsplan.

Den nye garantien understreker både at de unge har en plikt på å gjøre sitt for å sikre seg arbeid, samtidig som den tydeliggjør retten til oppfølging for de som trenger hjelp for å komme seg i arbeid.

Blant ungdom med nedsatt arbeidsevne, er det et mål om at 90 pst. til en hver tid skal ha en godkjent aktivitetsplan. På bakgrunn av erfaringer fra 2013, skulle det også det bli vurdert hva som vil være en rimelig tid for en eventuell tidsbasert garanti også for denne gruppen.

Ungdom med situasjonsbestemt innsats har krav på en aktivitetsplan innen 1. mnd. Grunnet behov for utvikling av styringsstatistikk, kunne denne garantien først iverksettes fra 2. halvår 2013.

Svar:

I forbindelse med budsjettet for 2013 innførte Stoltenberg-regjeringen endrede garantier for ungdom i alderen 20-24 år. Regjeringen fjernet de tidligere garantiene om oppfølging og tiltak for målgruppen, og erstattet dem med en garanti knyttet til aktivitetsplan. Denne garantien innebærer at arbeidsledig ungdom i alderen 20-24 år som har fått vedtak om behov for bistand for å komme i arbeid, også kalt situasjonsbestemt innsats, skal få utarbeidet en aktivitetsplan

innen en måned etter at vedtaket er fattet. Denne garantien ble iverksatt fra 2. halvår 2013.

I forbindelse med 2013-budsjettet ble det også etablert en garanti for ungdom i alderen 20-24 år som har nedsatt arbeidsevne. Garantien innebærer at til enhver tid skal 90 pst. i målgruppen ha en godkjent aktivitetsplan. Denne garantien ble iverksatt fra 1. januar 2013. I forbindelse med budsjettet for 2014 ble garantiens målgruppe utvidet fra 20-24 år til 20-29 år.

Videre ble det i budsjettet for 2013 også bevilget midler til opprettelse av stillinger for egne kontaktpersoner i arbeidet med oppfølging av ungdom ved de største NAV-kontorene. Disse kontaktpersonene ble ikke direkte knyttet til garantiordningene.

Årsaken til at garantiordningen for ungdom med behov for situasjonsbestemt innsats i alderen 20-24 år først ble iverksatt fra 2. halvår 2013 var, som representanten skriver, behovet for utvikling av styringsstatistikk. Arbeids- og velferdsdirektoratet har hatt utfordringer knyttet til utvikling av ny statistikk. Det foreligger derfor ikke statistikk for måloppnåelse på garantien for unge med situasjonsbestemt innsats per i dag. Jeg vet at Arbeids- og velferdsdirektoratet jobber med dette, og jeg vil komme tilbake med rapportering om denne garantien på egnet måte når statistikken foreligger.

Når det gjelder garantien for ungdom med nedsatt arbeidsevne, hadde gjennomsnittlig 69 pst. i gruppen 20-24 år en godkjent plan i 2013. Dette er et stykke fra måltallet. Jeg vil fortsette arbeidet for en bedre måloppnåelse.

Til sist vil jeg understreke at garantiordningene for unge kun er en del av den innsatsen NAV-kontorene gjør for å få unge i arbeid eller tilbake i utdanning. Det er bredden av tiltak og virkemidler som er viktig for å lykkes i oppfølgingen av unge, sammen med målrettet og godt samarbeid med andre myndigheter.

SPØRSMÅL NR. 757**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Knag Fylkesnes****Besvart 15. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Kan statsråden garantere at nord-norske pasienters tilbud ikke blir svekket som følge av beslutningen om å legge ned den spesialiserte traumeenheten i landsdelen?»

BEGRUNNELSE:

Omtrent alle fagfolk og høringsinstanser som har engasjert seg i saken mener Helse Nord's beslutning om å legge ned traumetilbudet i Bodø ikke er en god faglig vurdering, og at det kan føre til en varig svekkelse av pasientenes tilbud. Samtidig som dette skjer styrker Helse Sør-øst tilbudet til traumepasienter med egen poliklinikk i Oslo drevet av Modum Bad, og med styrking av traumebehandling ved Modum Bad i Buskerud. I Nord-Norge legger man ned den spesialiserte enheten for denne pasientgruppen. I intervju med Avisa Norland forsvarer statssekretær Anne Grethe Erlandsen Helse Nord's beslutning og mener det er forskjell på nord og sør. Kan ministeren garantere at nordnorske pasienters tilbud ikke blir svekket som følge av beslutningen.

Svar:

Jeg har stor forståelse for at berørte pasienter og pårørende kan oppleve usikkerhet når traumetilbudet ved Nordlandssykehuset nå blir erstattet av andre tilbud. Samtidig er det viktig å få frem at kompetansen ved denne enheten i all hovedsak skal overføres til det distriktspsykiatriske sentret i Bodø. Jeg vil også fremheve at det å styrke tilbudet til pasienter med traumelidelser nærmere der de bor er en riktig vei å gå.

Det fremgår av Helse Nord's vedtak at ett DPS i hvert helseforetak skal ha særlig kompetanse til å behandle denne pasientgruppen. Viktig er det også at de

faglige ressursene og kapasiteten i det enkelte helseforetak sees under ett. Foretaket har besluttet at samarbeidet over sykehusgrensene skal styrkes og at ressursene skal brukes på tvers når det er behov for det. Geografien skal ikke være til hinder for at pasientene får et optimalt tilbud. Jeg forventer at alle pasientene i regionen blir godt ivaretatt.

Jeg har ellers merket meg at Nordlandssykehuset og Universitetssykehuset i Nord-Norge skal gis et særskilt ansvar for å bistå de to andre helseforetakene med å hjelpe pasienter som krever behandling ut over det etablerte tilbudet ved sykehuset. Det skal også gjennomføres et omfattende kompetansehevingsprogram i hele landsdelen for å styrke tilbudet ytterligere nært der folk bor.

Kommuner og regionale helseforetak har som kjent et generelt ansvar for å gi forsvarlige tjenester til alle pasientgrupper, også denne. Det innebærer at de regionale foretakene skal sørge for planlegging, organisering og drift av de spesialiserte tjenestene til mennesker med alvorlige traumelidelser. Videre er det i oppdragsdokumentet til foretakene presisert at helseregionene skal ha etablert nye spesialisttilbud til berørte pasientgrupper før eksisterende tjenester utvikles. Nye tilbud kan gis i samarbeid med kommunene, der vanlig arbeidsfordeling tilsier dette.

Psykiske traumer/posttraumatisk stressyndrom er en hyppig forekommende lidelse (eller årsak til lidelse) hvor behandling kan være aktuelt på flere nivåer, både hos fastlege, ved DPS og på sykehus når alvorlighetsgraden gjør det nødvendig. I henhold til faglige anbefalinger bør behandling av vanlige psykiske lidelser på spesialistnivå utføres ved distriktspsykiatriske sentre. Jeg legger således til grunn at Helse Nord's beslutning vedrørende organiseringen av tilbudet om traumebehandling innenfor psykisk helsevern, er i tråd med disse faglige anbefalingene.

SPØRSMÅL NR. 758**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 14. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Advokat Ieva Z. Rise sier til Dagbladet at utenlandske kvinner ofte ikke får den hjelpen de trenger i volds- og samværsaker og at både politi og kriesenter kan svikte. Utenlandske kvinner er særlig sårbare når mannen er norsk og er porten inn i samfunnet. Saken om drapet på Anna Medvededa viser dette.

Er det aktuelt for justisministeren å opprette en havarikommisjon for partnerdrap, og hvordan vil han sikre at disse kvinnene får beskyttelse?»

BEGRUNNELSE:

Sett i lys av saker der utenlandske kvinner er drept av norsk partner og der deres henvendelser til politi og kriesenter ikke har resultert i at de er blitt beskyttet, har advokat Haaheim kommet med synspunkter om behovet for å etablere en havarikommisjon for partnerdrap, og han ber om at det blir en granskning av Anna Medvedevas gjentatte forsøk på å få hjelp.

Advokat Ieva Z. Rise sier til Dagbladet at utenlandske kvinner ofte ikke får den hjelpen de trenger. Hun har hatt en rekke utenlandske kvinner som klienter i samværsaker og voldssaker.

– Det er flere som ikke får den hjelpen de har krav på, sier Rise. Hun forteller at hennes erfaring er at utenlandske kvinner ikke får den samme hjelpen som norske.

– Forskjellen mellom norske og utenlandske kvinner er at de som ofte har lite nettverk i Norge. Kanskje de kan lite norsk og at de har en svak tilknytning til arbeidsmarkedet. I tillegg er det mye fordommer mot disse kvinnene. Derfor er de avhengige av det offentlige hjelp når de ønsker å komme ut av voldelige relasjoner.

Utenlandske kvinner er svært sårbare da de kan lite om norske lover og det norske samfunnet. Den voldelige mannen er ofte den som er kvinnens veileder i det norske samfunnet. I situasjoner hvor kvinnen og den voldelige mannen har barn sammen, er det mannen som oftest har makten i forholdet.

– Dette fordi ifølge barnevernsloven så skal begge foreldrene ha rett på samvær. De utenlandske kvinnene får ofte beskjed om at hun vil miste omsorgen og at hun risikerer å bli sendt ut av landet hvis hun nekter samvær.

Dermed føler kvinnene seg presset til å gjennomføre samvær, selv om de frykter mannen. Dersom saken kommer opp for retten, så er både sakkyndige og dommeren norske. De har mindre kunnskap om kul-

turen kvinnen kommer fra og ofte er et problem at hjelpapparatet ikke forstår kvinnene.

Det offentlige har et stort ansvar her. I utgangspunktet har man laget et system og et lovverk som skal beskytte disse kvinnene, men i virkeligheten fungerer ikke systemet og det gir ikke tilstrekkelig beskyttelse for kvinnene. Hjelpeapparatet og politiet burde hatt lavere terskel for å hjelpe disse kvinnene. - En kan stille spørsmål om hvor mye vold og undertrykking av utenlandske kvinner Norge ønsker å tolerere.

Svar:

Vold i nære relasjoner er alvorlig kriminalitet og fører i ytterste konsekvens til tap av liv. I 2013 ble det begått 15 drap i Norge, der gjerningspersonen var daværende eller tidligere partner. 12 av ofrene var kvinner og hovedtyngden av gjerningspersonene var menn. Partnerdrap utgjør mellom 20 – og 30 % av det totale antallet drap hvert år og det har i flere sammenhenger vært hevdet at mange av disse drapene er «varslede» og kunne vært avverget.

Spørsmålet om å etablere en egen havarikommisjon for gjennomgang av drap på barn og partner har vært foreslått som tiltak for å forebygge bedre. Det er ofte vist til erfaringer fra Sverige der Socialstyrelsen fra 1. januar 2012 har fått i oppdrag å gjennomføre utredninger av saker der en kvinne eller mann dør i forbindelse med en kriminell handling begått av nærstående. Hensikten har vært å gi bedre grunnlag for å foreslå tiltak som forebygger partnerdrap. Tilsvarende utredninger foretas når det gjelder drap på barn. Denne ordningen har vært på plass siden 2008.

Erfaringene fra Sverige er ikke udelt positive. Det er blant annet pekt på at det lave antallet saker gjør det vanskelig å trekke generelle konklusjoner som kan omsettes i forebyggende tiltak. I tillegg har det oppstått utfordringer med hensyn til å innhente nødvendige opplysninger om gjerningspersonen når det gjelder dødsfall hos voksne. Socialstyrelsen har derfor foreslått en gjennomgang av lovgivningen som regulerer innhenting av slike opplysninger.

Behovet for å sikre bedre og mer forskningsbasert kunnskap om drap begått av partner er stort også i Norge. Det er derfor igangsatt et treårig forskningsprosjekt der målsettingen er å identifisere risikofaktorer som bakgrunn for å utvikle mer treffsikre forebyggende tiltak. Forskingen, som avsluttes i 2015, inneholder en analyse av 179 partnerdrapssaker i perioden 1991 til 2012. Studien baseres på rettsdoku-

menter og intervjuer med et utvalg berørte (venner, familie og andre «kjerneinformanter» i saken). Jeg vil vurdere resultatene fra denne forskningen før jeg tar stilling til hvorvidt det er behov for en havarikommisjon også i Norge.

I tillegg vurderer jeg nå, i samarbeid med helse- og omsorgsministeren, å etablere et eget drapsregister, en forskningsbasert ordning der alle drapssaker i Norge vil bli registrert. Hensikten med ordningen er en systematisk og kontinuerlig innhenting av data for å utvikle forebyggende tiltak.

Politiet disponerer en rekke virkemidler for å beskytte personer som utsettes for vold og trusler i nære relasjoner. Voldsalarmer, sperret adresse, besøksforbud og i særlige tilfeller rett til å benytte fiktive personopplysninger («ny identitet») er blant disse tiltakene.

For å sikre en mer helhetlig ivaretagelse av volds- og trusselutsatte implementeres nå risikovurderingsverktøyet SARA (Spousal Assault Risk Assessment Guide) i alle landets politidistrikt. Gjennom dette verktøyet kartlegges og vurderes risikoen for fremtidig partnervold på en strukturert måte. Intensjonen er å forebygge alvorlig vold ved å sette inn beskyttelsestiltak på et tidligst mulig tidspunkt.

Kvinner med annen etnisk bakgrunn enn norsk og med kort botid i landet er særlig sårbare i en situasjon der de utsettes for vold av en partner. Både manglende nettverk, språkkunnskaper og begrenset kunnskap om det norske samfunnet (hjelpemiddelet) bidrar til denne sårbarheten. Dette er noe politiet og hjelpemiddelet skal være særlig oppmerksomme på i slike saker.

SPØRSMÅL NR. 759

Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 16. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at retten til å få utstedt pass også omfatter barn som vokser opp i Norge med lovlig opphold men med usikker identitet?»

BEGRUNNELSE:

Barn som kommer til Norge uten gyldige legitimasjonspapirer og hvor identiteten er usikker, vil kunne nektes norsk statsborgerskap og dermed også norsk pass, selv etter lang botid i Norge.

Ettersom de ikke har pass vil de ikke ha mulighet til å reise fra landet, og kan da heller ikke dra til hjemlandet for å søke om pass der.

Utlendingspass kan innvilges dersom forholdet til hjemlandets myndigheter tilsier det. Det er imidlertid opp til utlendingsmyndighetene å avgjøre om pass kan innvilges på dette grunnlag, og dersom det avvises er man avskåret fra å få pass.

Retten til å forlate et land – også sitt eget – er en grunnleggende menneskerett. Av dette følger en rett til å få utstedt pass. En rett som også må omfatte innbyggere med lovlig opphold men med usikker identitet.

Svar:

Brevet var sendt justis- og beredskapsministeren, men besvares av meg siden spørsmålet angår norsk statsborgerskap, som er mitt ansvarsområde.

Norsk statsborgerskap gir rett til norsk pass, men for å bli norsk borger må myndighetene være trygge på hvem søkeren er. Dette er bakgrunnen for at et av vilkårene for å bli norsk statsborger er at man må ha klarlagt identitet for å bli norsk statsborger, jf. statsborgerloven § 7 bokstav a.

Det fremgår av statsborgerforskriften § 1-1 at for å oppfylle kravet om klarlagt identitet må søkeren legge frem originalt pass med tilstrekkelig notoritet eller annen dokumentasjon på sin identitet med tilstrekkelig notoritet. Kravet til klarlagt identitet anses oppfylt dersom det er åpenbart at dokumentene som er lagt frem viser søkerens rette identitet.

For barn som er født i Norge eller som har kommet til Norge i ung alder er det gjort unntak fra bevisreglene i statsborgerforskriften § 1-1. Reglene trådte i kraft 1. juli 2012 og fremgår av statsborgerforskriften § 1-3. Av denne bestemmelsen fremgår det at dersom søkeren er født i riket og har fått sin identitet registrert i folkeregisteret, skal identiteten anses for klarlagt uten at det stilles krav om å legge frem pass, og uten at det stilles krav til alminnelig sannsynlighetsovervekt for at de oppgitte identitetsopplysningene er riktige. Videre fremgår det at dersom søkeren var under 18 år ved innreise til riket, og har minst én forelder som fyller vilkårene for klarlagt identitet, kan identiteten anses klarlagt uten at det stilles krav om å legge frem pass, og uten at det stilles krav til al-

minnelig sannsynlighetsovervekt for at de oppgitte identitetsopplysningene er riktige.

Identiteten kan også etter en konkret vurdering anses for klarlagt selv om det ikke er alminnelig sannsynlighetsovervekt for at de oppgitte opplysningene er riktige dersom søkeren var under 14 år ved innvilgelsen av sin første oppholdstillatelse i Norge og har hatt opphold i riket med oppholdstillatelser de siste fem år, eller søkeren var fra og med 14 år til og med 16 år ved innvilgelsen av sin første oppholdstillatelse og har hatt opphold i riket med oppholdstillatelser de siste ti år. Disse to bestemmelsene gjelder under forutsetning av at søkeren ikke har mulighet til å fremskaffe identitetsdokumenter med tilstrekkelig

notoritet, eller at søkeren hadde berettiget grunn til å forlate hjemlandet uten identitetsdokumenter med tilstrekkelig notoritet og av hensyn til egen sikkerhet ikke kan kontakte tidligere hjemlandets myndigheter. I tillegg gjelder en forutsetning om at søkeren har gjort det som kreves for å klarlegge sin identitet.

Jeg mener det er viktig å holde fast ved at vi skal kjenne identiteten til de som blir norske borgere. Dette vil føre til at noen vil få avslag på søknad om statsborgerskap, fordi de ikke oppfyller kravet til klarlagt identitet i statsborgerloven. Når det gjelder barns situasjon viser jeg til de unntak fra de alminnelige bevisreglene som er redegjort for ovenfor.

SPØRSMÅL NR. 760

Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant André N. Skjelstad

Besvart 14. mai 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at kommunene følger kommunelovens regler for saksbehandling, spesielt i forhold til å følge bestemmelsene om å behandle sine saker og treffe sine vedtak i møter, at møtene i hovedsak skal foregå i åpenhet og at det skal foreligge sakliste og føres møtebok?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har flere ganger blitt kontaktet av lokalpolitikere som ikke opplever åpenhet i forbindelse med budsjettforhandlingene i sine respektive kommuner.

I denne forbindelse vises det til kommunelovens kapittel 6 og 8. Et folkevalgt organ skal ikke fungere på andre måter enn i møte, og enhver har rett til å overvære møter i alle folkevalgte organer. Det er grunn til å tro at dette ikke overholdes i mange kommuner.

Undertegnede har fått innspill på manglende åpenhet og lukkede prosesser, og har flere eksempler på at de folkevalgte reiser ut av kommunen for å holde lukkede budsjettseminar og andre møter uten at dette gjøres offentlig kjent.

Det ble presisert ved endring av lovtekst i paragraf 30.1 i 2011 at det ikke er adgang til å etablere systemer med forberedende saksbehandling i kollegiale fora som ikke er hjemlet i og opprettet i tråd med lovbestemmelsene. Det vil, etter kommunelo-

ven, være et møte selv om det ikke foreligger en formell innkalling og sakliste eller at representanter for administrasjonen og eventuelt andre folkevalgte er til stede og deltar.

Det vises til uttalelse fra Kommunaldepartementet i sak 96/2497, gjengitt i rundskriv H-17/96, hvor rådmannen hadde innkalt formannskapet og gruppeleder i partiene som ikke var representert i formannskapet til et «saksbehandlingsmøte» om budsjett og økonomiplan for lukkede dører. Departementet uttrykte at selv om forsamlingen formelt sett ikke utgjorde et folkevalgt organ, måtte det legges til grunn at formannskapet var samlet til møte, og at tema for møtet var sak formannskapet skulle gjøre vedtak i. Reglene for saksbehandling skal da følges.

I mange kommuner synes det å være en uheldig praksis, særlig i budsjettbehandlingen, som strider mot kommunelovens bestemmelser. Undertegnede vil eksempelvis vise til Lund kommune i Rogaland hvor man synes å ha etablert en praksis der hele formannskapet og rådmannen og hans stab, reiser på seminar og holder lukkede budsjettforhandlinger. Lund Venstre har tatt opp ulovligheten i dette i 2008, 2009, 2010, 2011 og 2012 uten at ordfører og rådmann har vært villige til å endre praksis.

Undertegnede mener det på denne bakgrunn vil være hensiktsmessig at ministeren finner egnede tiltak for å sikre at kommunelovens bestemmelser overholdes.

Svar:

Folkevalgte organer skal behandle sine saker og treffe sine vedtak i møter. Dette møteprinsippet er nedfelt i kommuneloven § 30 nr. 1. Kommuneloven inneholder bestemmelser som nærmere regulerer avholdelse av slike møter. Møteoffentlighet i folkevalgte organer er grunnleggende i denne sammenheng. Møteoffentlighet er fastslått som alminnelig prinsipp og utgangspunkt i kommuneloven § 31. Unntak fra dette krever særskilt hjemmel, vedtak og begrunnelse.

Møteregele i kommuneloven er sentrale virkemidler for å sikre åpenhet i folkevalgte organer i kommuner. Åpenhet i kommuner er med på å skape tillitt til kommunal virksomhet. Reglene om møteoffentlighet legger til rette for demokratisk deltakelse og kontroll og bidrar til å styrke lokaldemokratiet.

Kommuneloven § 31 ble endret i 2011 for å gjøre reglene mer presise og enklere å bruke, slik at formålet med reglene om møteoffentlighet blir bedre ivare tatt. På et felt medførte lovendringene ikke bare en presisering, men også en innstramming. Stortinget opphevet retten kommunestyret hadde til å lukke møtene i andre organer når organet selv ikke skulle gjøre vedtak i saken. Endringene skulle medvirke til større åpenhet om den forberedende behandlingen av viktige saker i kommunen. Regelen gjelder også når formannskapet skal behandle innstilling til årsbudsjett.

Etter mitt syn er møteregele godt gjennomarbeidet. Vi har også fått en kontrollmekanisme for å sikre

åpenhet i folkevalgte organer i kommuner. Ved en lovendring fra 2010 ble det åpnet adgang til å foreta lovlighetskontroll med avgjørelser om at møter skal holdes for åpne eller lukkede dører, jf. kommuneloven § 59 nr. 1 andre setning.

Jeg vil understreke at kommunene har et selvstendig ansvar for å følge regelverket de er underlagt, herunder kommuneloven.

Et sentralt tiltak for å sikre at kommunelovens møteregele overholdes, er departementets veiledning om viktigheten av prinsippet om møteprinsippet og møteoffentlighet og innholdet i reglene. Departementet veileder både fylkesmenn og kommuner om dette. I tillegg er fylkesmennene gitt i oppdrag å veilede kommune om kommunelovens regle, herunder møteoffentlighetsbestemmelsene. Gjennom departementets dialog med fylkesmennene får vi tilbakemeldinger om at møteoffentlighet er et tema fylkesmennene får mange henvendelser om.

Møteoffentlighet har vært et gjennomgangstema på departementets årlige etikkonferanser for kommunesektoren. Prinsippet om møteoffentlighet er viktig for innbyggernes tillit til kommunene og for å styrke lokaldemokratiet, så dette er et felt jeg fortsatt vil rette oppmerksomheten mot. Jeg vil derfor løfte fram temaet på den planlagte etikkonferansen i november i år. Jeg vil videre fortsette å løfte fram veilederrollen knyttet til reglene om åpne møter i oppdragsbrevene til fylkesmennene og vurdere om departementet kan gjøre dette enda tydeligere.

SPØRSMÅL NR. 761

Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 19. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hvilke kommuner har med hvilke beløp fått refusjonene redusert som følge av budsjettvedtaket på kap. 854 post 65 for inneværende år fordelt på hhv. 2013 og 2012?»

BEGRUNNELSE:

I statsbudsjettet for 2014 ble det etablert en kommunal egenandel på 20 % på kap. 854 post 65 refusjon av kommunale utgifter til barnevernstiltak knyttet til enslige mindreårige, flyktninger. Det framgår av Prop. 1S tillegg 1 at denne reduserte refusjonen gjel-

der også eventuelle krav fra foregående år som behandles i 2014.

Svar:

Per 1. tertial 2014 er det utbetalt totalt 117,2 mill. kroner i refusjon til 41 kommuner. Dersom alle kommunene hadde fått 100 prosent refusjon ville utbetalingene vært på totalt 146,5 mill. kroner. Jeg viser til vedlagte tabell for liste over hvilke kommuner som har med hvilke beløp fått refusjonene redusert som følge av budsjettvedtaket på kap 854, post 65 for inneværende år.

Som vedlagt tabell viser, knytter de fleste refusjonsutbetalingene per 1. tertial 2014 seg til utgifter i 2013. Årsaken til at det er få utgifter fra tidligere enn 2013 antas å være at kommunene foretok en opprydding av gamle utgifter ved utgangen av 2013, etter at endringene i refusjonsordningen med virkning fra 1. januar 2014 ble kjent.

De totale refusjonsutbetalingene hittil i år er lavere enn for samme periode i tidligere år. Til sammenligning var de samlede utbetalingene for samme periode i 2013 på 386 mill. kroner. Den lave samlede utbetalingen i år har sammenheng med den uforutsette høye samlede utbetalingen i 3. tertial 2013, som

var et resultat av den nevnte oppryddingen kommunene gjorde av gamle refusjonssøknader.

Jeg viser for øvrig til Regjeringens forslag i Revidert nasjonalbudsjett for 2014 om full kompensasjon av utgifter til de kommunene som fikk utbetalt avkortet refusjon i 2014 for søknader som ble registrert mottatt av Bufetat i slutten av 2013, men som ble behandlet først i 2014. Refusjon av de resterende 20 prosent av utgiftene for disse kommunene vil gi en ytterligere utbetaling på 12,3 mill. kroner. For søknader som Bufdir har registrert mottatt i 2014, vil avkorting av utgiftene med 20 pst bli opprettholdt, jf. vedlagte liste over kommuner.

Vedlegg til svar:

Tabell: Utbetaling og foreslått tilbakebetalt beløp i RNB 2014, til kommuner som Bufetat har registrert mottatt søknad fra i 2013 og utbetalt refusjon til i 2014

Kommune	Beløp utbetalt	Foreslått tilbakebetalt i RNB 2014
Sandefjord	1 838 787	459 699
Ringerike	62 187	15 546
Andebu	244 151	61 038
Bærum	14 643 544	3 660 886
Ringsaker kommune	749 606	187 402
Os kommune	1 138 206	284 551
Nesodden	7 691 477	1 922 869
Oppegård	2 559 289	639 822
Salangen 1	5 711 949	1 427 991
Salangen 2	6 957 110	1 741 961
Nesna	1 512 591	378 147
Nesna	1 667 670	416 917
Hammerfest	1 326 677	331 645
Bodø	110 314	27 578
Hamarøy	2 938 618	734 655
Totalt	49 152 176	12 290 708

Tabell: Utbetaling per 1.tertial 2014 og 20 prosent egenbetaling for kommuner med søknad som ble registrert etter 1. januar 2014

Kommune	Utbetalt 1.tertial 2014	Utgiftene stammer fra (pst)		20 prosent egenbetaling
		2013	2012	
Alta	6 945 291	100		1 736 323
Andebu	1 926 170	100		481 543
Arendal	341 027	100		85 257
Asker	240 041	100		60 010
Bergen	12 071 522	100		3 017 881
Bodø	976 652	100		244 163
Bærum	18 350 956	100		4 587 739
Eid	242 505	100		60 626
Eigersund	261 281	100		65 320
Gloppen	971 991	100		242 998
Grong	1 456 418	100		364 105
Halden	3 771 033	100		942 758
Hamarøy	6 467 045	100		1 616 761
Hammerfest	1 992 065	100		498 016
Holmestrand	1 938 924	100		484 731
Hurum	1 059 396	100		264 849
Ibestad	6 931 593	100		1 732 898
Kristiansand	2 451 622	100		612 906
Larvik	1 109 082	100		277 271
Lillehammer	102 798	100		25 700
Lillesand	965 032	100		241 258
Lindås	1 259 712	100		314 928
Modum	4 664 909	100		1 166 227
Nesna	3 180 261	100		795 065
Nesodden	9 614 346	100		2 403 587
Oppegård	3 199 111	100		799 778
Os	1 422 757	100		355 689
Oslo kommune	576 269	100		144 067
Ringerike	62 187	100		15 547
Ringsaker	937 008	100		234 252
Risør	819 016	100		204 754
Salangen	12 669 058	55	45	3 169 952
Sandefjord	1 838 787	100		459 697
Sortland	1 372 103	100		343 026
Stange	203 895	100		50 974
Stokke	416 154	100		104 039
Stord	270 137	100		67 534
Tinn	792 819	100		198 205
Tromsø	645 909	100		161 477
Ulstein	450 990	100		112 748
Vestvågøy	2 257 815	100		564 454
Totalt	117 225 687			29 306 422

SPØRSMÅL NR. 762**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 14. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hva vil det koste å etablere tilsvarende ordning for 1-, 2- og 3-åringer?»

BEGRUNNELSE:

I dag dekkes kommunenes kostnader til plass i barnehage for 4- og 5-åringer i asylmottak med 10 769 kroner per måned. Beløpet inkluderer foreldrebetaling.

Svar:

Beregningen av hvilket beløp kommunene skal motta for barnehageplasser til barn av asylsøkere er basert på anslag for gjennomsnittlige utgifter per barnehageplass for 4- og 5-åringer. Utgiftene for 1-, 2- og 3-åringer er høyere enn de er for 4- og 5-åringer. Kunnskapsdepartementet anslår en gjennomsnittlig kostnad per barnehageplass i 2014 på om lag 232 000

kroner for gruppen 0-2 år og om lag 129 000 kroner for gruppen 3-6 år.

Tilskuddsordningen budsjetteres på grunnlag av prognoser for antall barnehageplasser til 4- og 5-åringer i mottak. Da 1-, 2-, og 3-åringer i dag ikke er omfattet av tilskuddsordningen er det ingen tilsvarende prognoser for denne gruppen. Det kan imidlertid tas utgangspunkt i antallet barn i aldersgruppen per utgangen av mars 2014 og det samme forholdet mellom antall barnehageplasser og antallet barn i målgruppen som i 2013.

Basert på disse forutsetningene anslås helårseffekten av barnehagetilskudd for 1-, 2- og 3-åringer i mottak til om lag 135 mill. kroner. Det understrekes at det er stor usikkerhet knyttet til antallet barn som ville fått og benyttet tilbudet om barnehageplass, og en utvidelse av dagens ordning ville ha krevd en grundigere gjennomgang av forutsetninger og anslag.

SPØRSMÅL NR. 763**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 21. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Viser til svar fra statsråden på spørsmål 651, hvor det blir informert om at gjennomgangen av kompetansesentra for krisepsykologi utenfor helseforetakene. Det opplyses at ulike departement nå er i en prosess med å ta stilling til hvordan gjennomgangen av kompetansesentrene skal følges opp.

Når tid vil det bli tatt stilling til hvordan oppfølgingen skal gjennomføres og når kan en påregne at det vil bli tatt en beslutning om organiseringen av kompetansesentrene?»

BEGRUNNELSE:

Senter for Krisepsykologi har en unik kompetanse i å planlegge, organisere og gjennomføre psykososial hjelp til både den rammede og den allmenne befolkningen etter kriser eller katastrofer. Denne kompetansen kan inngå som en integrert del av den nasjonale krise og katastrofeberedskapen, i tillegg til å bidra

med kompetansebygging i det totale hjelpeapparatet. Senteret drives i hovedsak av tidsavgrensede midler, noe som skaper uforutsigbarhet både for ansatte og rekrutteringen av nye, som igjen gjør at vi på sikt kan miste kompetansen, noe som er ødeleggende for et godt fagmiljø totalt sett.

Svar:

I mitt svar på spørsmål 651 opplyste jeg at Senter for krisepsykologi vil bli vurdert i sammenheng med vurderingen av forslagene i en rapport fra Helsedirektoratet og Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Denne rapporten inneholder en gjennomgang av i alt 34 nasjonale og regionale kompetansesentre utenfor de regionale helseforetakene. Det inngår også i departementenes gjennomgang å vurdere om det er behov for kompetansesentre på flere fagområder enn de eksisterende.

Det er store variasjoner i organisering og finansiering av de 34 kompetansesentre. Helse- og omsorgsdepartementet og Barne- likestillings og in-

kluderingsdepartementet ser det derfor som nødvendig å foreta en grundig vurdering av aktuelle alternativer for organisering. Dette gjelder både de nasjonale og de regionale sentre. Jeg kan derfor

ikke angi nærmere tidspunkt for når det blir tatt en beslutning i denne sammenheng. Fremtidig organisering vil jeg komme tilbake til på en egnet måte overfor Stortinget.

SPØRSMÅL NR. 764

Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 16. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Fordeling av ressurser til politiet skaper ofte diskusjoner. På Mo i Rana er dette nå en svært betent sak etter at politimesteren på Helgeland ønsker å gjennomføre nok et kutt i denne delen av sitt ansvarsområde. Rana samfunnet er størst og har også masse industriell aktivitet, i tillegg til store områder som denne driftsenheten har ansvaret for.

Mener statsråden at man kan foreta store kutt over tid uten at dette vil få betydning for oppfølging av det ansvar man har og at en politimester fritt kan gjøre som han/hun vil?»

BEGRUNNELSE:

Nordre Helgeland Driftsenhet har opplevd reduserte lønnsmidler fra 2009/2010 til 2014 på ca. 20 %. Man hadde tidligere ca. 62 årsverk mens man for 2014 er tildelt midler til under 50 årsverk. At dette vil gå ut over tilbudet til innbyggerne er hevet over tvil. Situasjonen i denne delen av området er nå så ille at det innkalles til et politirådsmøte mellom de berørte kommunene og denne driftsenheten. Målet er å gjøre politikerne oppmerksom på situasjonen og hvilke følger den vil få. Jeg er klar over at statsråden har gitt sine politimestre ansvar for egne driftsbudsjetter men denne saken setter regjeringen og PM i et dårlig lys. Det siste dagens regjering trenger er negativ oppmerksomhet på et av regjeringens prioriterte områder. Jeg ser derfor fram til å høre hva statsråden me-

ner om dette, og om statsråden har noen tanker om hvordan man skal unngå at situasjonen som er oppstått, rammer skattebetalerne, som faktisk sett er med å finansierer det hele. Et hint til PM hadde muligens vært på sin plass.

Svar:

Spørsmålet har vært forelagt Politidirektoratet som igjen har vært i kontakt med politimesteren i Helgeland.

Det er politimesterens ansvar å påse at tildelt budsjett blir brukt på en slik måte at dette i størst mulig grad fremmer politidistriktets visjon om trygghet, lov og orden for publikum. Det er i følge Politidirektoratet også politimesterens klare intensjon å bruke mest mulig på tiltak som kommer publikum til gode.

Politimesteren er pålagt å forholde seg til de økonomiske rammene som er tildelt av Politidirektoratet. Beslutningen om fordeling av ressursene i distriktet treffes av politimesteren i diskusjon med ledergruppen og i drøftelser med fagforeningene. De geografiske driftsenhetene i Helgeland politidistrikt blir i følge Politidirektoratet behandlet likt, og Mo i Rana står ikke i noen særstilling i forhold til de øvrige enhetene.

Det er politimesterens ansvar å sikre tilfredsstillende tilbud til borgerne i eget distrikt. Eksempelet representanten Ellingsen viser til understreker også behovet for en politireform med klare kriterier for hvilket tilbud borgerne skal ha krav på. Det er et arbeid departementet nå har sterkt fokus på.

SPØRSMÅL NR. 765**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 19. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Kan statsråden svare på om at praksisen der refusjonsordningen som i utgangspunktet skal gjelde alle barn, også skal gjelde de uten rett til barnehageplass, og at disse kan få barnehageplass dersom en privat barnehage i en annen kommune kan tilby plass, men at regninga må betales av hjemkommunen?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene forplikter å betale refusjon for barnehageplass i andre kommuner dersom kommunen ikke kan tilby plass til de barn med rett på plass, dvs. de barna som er født innen 1.9 året før opptak. I merknader til forskriftene i refusjonsordningen for barnehager står det at det er «rimelig» at kommunene betaler refusjon til de kommuner som tar inn barn som er 0 år, mens det i et brev fra Utdanningsdirektoratet fra 14.03.2012 står at det er en «plikt».

Refusjonsordningen omfatter «barn som er bosatt i en annen kommune» jfr. ordlyden i § 11. I praksis har de fleste barna som omfattes av refusjonsordningen rett til barnehageplass. Men erfaringer viser at ordningen i utgangspunktet også gjelder alle barn som går i en ikke-kommunal barnehage enn der barnet er bosatt.

Dette medfører at kommunen plikter å refundere utgifter også for barn uten rett til plass etter barnehagelovens § 12a, herunder 0-åringer. Refusjonsplikten forutsetter imidlertid at det aktuelle barnet er omfattet av barnehagens fastsatte opptakskrets og opptakskriterier etter barnehagelovens § 7 og forskrift om saksbehandlingsregler ved opptak i barnehage. Utdanningsdirektoratet mener at en slik innskrenkende tolkning av refusjonsbestemmelsen ikke er riktig.

Et eksempel fra en kommune i Vestfold, Lardal viser at dette innebærer at en for 2014 blir «pliktig» til å betale Kongsberg kommune kr. 1 002 000 for de fem barn som ikke har rett til plass, dersom disse barna søkes inn og får plass i en ikke-kommunal barnehage i Kongsberg kommune.

Svar:

Det følger av barnehageloven § 14 at hver kommune har et finansieringsansvar for alle godkjente ikke-kommunale barnehager i kommunen. Ansvar et nærmer regulert i forskrift om likeverdig behand-

ling ved tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager. I forskriften § 11 er det fastsatt at kommuner som har ikke-kommunale barnehager med barn som er bosatt i en annen kommune, har rett til refusjon for kostnader til ordinær drift som ikke dekkes av foreldrebetalingen og andre offentlige tilskudd fra kommunen der barnet er bosatt. Refusjonen skal baseres på nasjonale gjennomsnittssatser for tilskudd til driftskostnader og kapitalkostnader fastsatt av departementet.

Refusjonsordningen gjelder alle barn som tas opp i ikke-kommunale barnehager utenfor bostedskommunen, også barn som ikke er omfattet av retten til barnehageplass etter barnehageloven § 12a. Jeg vil understreke at Utdanningsdirektoratet i sin prinsipputtalelse publisert 14. mars 2012 korrekt har presisert dette ved å klargjøre at plikten til å gi refusjon etter forskriften § 11 ikke skal tolkes innskrenkende til kun å omfatte barn med rett til barnehageplass etter barnehageloven § 12a.

Utformingen av refusjonsordningen må sees i lys av flere viktige aspekter. For det første at ikke-kommunale-barnehager definerer opptakskretsen gjennom vedtektene sine, jf. barnehageloven § 7. Det kan være gode grunner til at en opptakskrets går på tvers av kommunegrenser. For det andre at da tilskuddene til drift av barnehager ble innlemmet i rammetilskuddet til kommunene i 2011 ble alle plasser som var i drift ved utgangen av 2010 tatt med i beregningsgrunnlaget. Dette inkluderte både plasser til barn med rett og barn uten rett til barnehageplass. Kommunenes samlede rammetilskudd er dermed dimensjonert for å kunne finansiere også barnehageplasser for barn som ikke er omfattet av retten i barnehageloven § 12. Midlene til sektoren er fordelt til kommunene ut fra hvor barna er folkeregistrert, og det er nødvendig å ha en refusjonsregel som presiserer at det økonomiske ansvaret også i disse tilfellene ligger på kommunen som i rammen sin har fått finansieringen for barnet. Dette er bakgrunnen for at forskriftens merknader uttaler at det er «rimelig» at barnets hjemkommune betaler refusjon etter forskriften § 11.

Avslutningsvis vil jeg understreke at plikten til å yte refusjon ikke gjelder for barn i kommunale barnehager. I slike tilfeller må det foreligge avtale om bostedskommunens ansvar for opptaket for at bostedskommunen skal ha en plikt til refusjon.

SPØRSMÅL NR. 766**Innlevert 8. mai 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 15. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Mener regjeringen at handlingsplan ikke er et godt virkemiddel for å oppnå resultater for universell utforming, når evaluering og konsultasjonsprosesser som har pågått i aktuelle miljøer nettopp viser at handlingsplan har vært et effektivt og ønsket virkemiddel, og på hvilken måte ønsker regjeringen å nå målet om et Universelt utformet samfunn slik regjeringserklæringen sier, dersom det ikke blir lagt frem en handlingsplan for å videreføre arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til statsrådets svar på mitt spørsmål av 8. april i år angående fremdriften av ny handlingsplan for universell utforming. Siste handlingsplan var fra 2009-2013, hvor det ble satt i gang flere tiltak i ulike sektorer og mellom sektorer og samfunnsnivåer ved hjelp av handlingsplanen. Planen er blitt evaluert av Oslo Economics og Universell Utforming A/S, hvor hovedkonklusjonen er at denne planen har gjort at man ligger an til å nå målene for den politiske visjonen om et universelt samfunn innen 2025, og de mener at ordningen med handlingsplan bør videreføres.

Svar:

En handlingsplan kan være et godt virkemiddel for å oppnå resultater for universell utforming. Det er også konklusjonen i den eksterne evalueringen som stortingsrepresentant Bollestad viser til og det er anbefalingen fra relevante fagmiljøer og organisasjoner.

Det er likevel grunn til å gjøre en vurdering av om en handlingsplan er det riktige organisatoriske grepet når regjeringen skal arbeide videre for et universelt utformet samfunn. Det er viktig at den strategien som velges og de tiltakene som iverksettes er målrettede og effektive og at de settes inn på de riktige områdene.

En ny diskriminerings- og tilgjengelighetslov trådte i kraft i 2009. Den stiller også krav til universell utforming av det fysiske miljøet, blant annet bygninger rettet mot allmennheten, uteområder, transportmidler og IKT. Fra 1. juli i år skal alle nye nettsider rettet mot allmennheten være universelt utformet. Regjeringen er opptatt av å ha et effektivt tilsyn med at reglene følges. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) er godt forberedt til å gjennomføre både veiledning og tilsyn med dette kravet.

Regjeringen arbeider nå med å avklare hvordan det videre arbeidet med universell utforming skal organiseres.

SPØRSMÅL NR. 767**Innlevert 9. mai 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 15. mai 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Beholder de kommunene som i dag omfattes av sone 1a, og som ikke blir flyttet til sone 2 eller 3, dagens ordning, og vil det bli endringer av fribeløpet i sone 1a?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen la 13. mars i år frem forslag om endringer i den differensierte arbeidsgiveravgiften. Gausdal kommune har siden 2007 vært i sone 1a med en avgiftssats på 10,6 % og med et fribeløp på 450.000 kroner. Denne sonen omfattes ikke av ESA

sine retningslinjer for regionalstøtte, likevel har det oppstått uklarhet om kommuner som Gausdal fremdeles vil omfattes av sone 1a.

Svar:

Regjeringen notifiserte 13. mars 2014 ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift til ESA. Der foreslår vi at alle kommunene som i dag er omfattet av ordningen, beholder differensiert arbeidsgiveravgift. I tillegg foreslår vi at 31 nye kommuner blir omfattet av ordningen. Av disse nye kommunene er 26 i dag omfattet av fribeløpsordningen i sone 1a.

Fribeløpsordningen for sone 1a innebærer at satsen i arbeidsgiveravgiften er 10,6 pst frem til differansen mellom den avgiften som ville følge av satser på henholdsvis 14,1 pst. og 10,6 pst., ikke overstiger 450 000 kroner for foretaket i 2014. For veitransport-

foretak er satsen 10,6 pst. inntil differansen overstiger 225 000 kroner. De kommunene som i dag omfattes av sone 1a og som ikke blir flyttet til sone 2 eller 3, beholder dagens fribeløpsordning. Det legges ikke opp til endringer i fribeløpet i sone 1a.

SPØRSMÅL NR. 768

Innlevert 9. mai 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen

Besvart 16. mai 2014 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«Hvilke valgkamplofter og programformuleringer fra Høyre er det som ikke vil bli fulgt opp med bakgrunn i at statsministeren selv ikke har fremmet dem?»

BEGRUNNELSE:

Høyre har programfestet at partiet vil «sørge for at kommunene legger til rette for løpende barnehageopptak». Dette ble også frontet av en rekke høyrerepresentanter før stortingsvalget i 2013. Statsministeren går i Aftenposten 9. mai langt i å skrinlegge løpende barnehageopptak med begrunnelse i at «løftene ikke kom fra henne».

Svar:

Det har blitt hevdet at Høyre har brutt et løfte om å innføre to barnehageopptak. Det er Høyres landsmøte som vedtar stortingsvalgprogrammet. I den forbindelse vedtok landsmøtet at Høyre skal arbeide for løpende

opptak. Det korrekte er derfor at to opptak ikke er et løfte jeg har gitt på Høyres vegne. Dette programpunktet er fulgt opp i regjeringens politiske plattform. Av regjeringens politiske plattform framgår det at regjeringen vil arbeide for økt fleksibilitet i barnehageopptaket. Vi ønsker å sikre småbarnsfamiliene god tilgjengelighet til barnehageplass. Tilgjengelige barnehageplasser av god kvalitet er viktig for barna, foreldrene og samfunnet. Økt fleksibilitet i opptaket vil kreve økte bevilgninger til kommunene. Det vil regjeringen komme tilbake til i budsjettssammenheng.

Samtidig må vi sikre at økt fleksibilitet i opptaket ikke skjer på bekostning av kvaliteten i barnehagene. Barna skal få et barnehagetilbud med et innhold og en kvalitet som møter deres behov på en god måte. Regjeringen ønsker å heve kvaliteten i barnehagene, og i budsjettet for 2014 er satsingen på kompetansetiltak for barnehageansatte økt med 50 mill. kroner, hvorav 10 mill. kroner er en økning fra Stoltenberg II-regjeringens forslag.

SPØRSMÅL NR. 769

Innlevert 9. mai 2014 av stortingsrepresentant Audun Otterstad

Besvart 20. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Ønsker regjeringen å satse på at flere foreldre med barn født etter 1. september kan få barnehageplass gjennom to opptak, eller et rullerende opptak gjennom året?»

BEGRUNNELSE:

Andre valgte kandidat fra Sør-Trøndelag og Høyre, Stortingsrepresentant og daværende familiepolitisk talsperson, Linda C. H. Helleland, sa i valgkampen før Stortingsvalget 2013 til NRK sitat:

«Vi må få på plass løpende opptak så alle ettåringer får barnehageplass. Det er ikke sånn i dag, for dem som er født etter 1. september blir diskriminert.»

Videre sendte Høyre ut følgende pressemelding: – Høyre har ideer og løsninger som skal løfte barnehagesektoren i årene fremover, valget 9. september avgjør om vi får prøvd dem ut, skrev representanten Schou fra Østfold i august i fjor i en pressemelding med tittelen «Flere barnhageopptak med Høyre»

Den 8. mai gikk derimot Statsminister Erna Solberg ut i Aftenposten og sier indirekte at det ikke er en prioritert oppgave for regjeringen Solberg å sørge for økt fleksibilitet for barnehageforeldre. Det står i regjeringsplattformen at Solbergregjeringen vil «arbeide for økt fleksibilitet i barnehageopptaket.»

Videre påpeker Statsministeren at dette ikke er hennes ord, de ordene som beskrev flere barnehageplasser og økt fleksibilitet i valgkampen.

Arbeiderpartiet støtter formuleringer i regjeringserklæringen som støtter opp om et mer fleksibelt opptak for foreldre med barn født etter 1. september med flere opptak, og håper regjeringen gjennomfører dette.

Flere kommuner i Sør-Trøndelag har en meget høy andel av sine barn i barnehage, Trondheim og Orkdal har henholdsvis 95,7 og 94,7 % av alle barn fra 1-5 år i barnehage. Sist høst etter regjeringsskiftet opplevde kommunene et kutt. Ytterligere kutt som i regjeringen Solbergs første budsjethåndtering vil ramme hardt. Derfor er det viktig at regjeringen klarer sin barnehagepolitikk. Gjennom sentrale Høyre-representanters ord og regjeringens egne formuleringer er det skapt forventninger som må avklares.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Audun Otterstad om opptak til barnehagen.

Rett til barnehageplass er av betydning for den enkelte familie og for samfunnet som helhet. Regjeringen ønsker å sikre at barnehageplasser av høy kvalitet er tilgjengelig for småbarnsfamiliene.

Rettighetsbestemmelsen i barnehageloven sikrer at barn som fyller ett år innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har rett til plass i løpet av august samme år. Regjeringen har økt kontantstøtten for å gi barnefamilier større valgfrihet. I forbindelse med økningen av kontantstøtten ble det foretatt et budsjetteknisk anslag over redusert etterspørsel etter barnehageplasser på grunn av endringen i kontantstøtten. Gjeldende rettighetsbestemmelse i barnehageloven er imidlertid ikke endret, og sikrer en like god rett til barnehageplass nå som under Stoltenberg II-regjeringen.

Dagens rettighetsbestemmelse kan medføre ventetid for barnehageplass. Jeg har forståelse for at dette oppleves som frustrerende for enkelte barnefamilier. Av regjeringens politiske plattform fremgår det at regjeringen vil arbeide for økt fleksibilitet i opptaket. I løpet av inneværende stortingsperiode vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med hvordan fleksibiliteten i opptaket kan økes.

Regjeringen prioriterte tiltak for å øke kvaliteten i barnehagen i tilleggspoliseringen til budsjettet for 2014, og vår ambisjon er å satse videre på kvalitet i barnehagen. Det blir viktig å vurdere hvordan økt fleksibilitet i opptaket kan kombineres med økt satsing på kvalitet, for å sikre at fleksibilitet ikke utvides på bekostning av kvaliteten i barnehagen.

SPØRSMÅL NR. 770

Innlevert 9. mai 2014 av stortingsrepresentant Audun Otterstad

Besvart 22. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvordan vil helseministeren sikre at pasientene får et godt tilbud ved nytt psykiatribygg ved St. Olavs hospital, og er det regjeringens politikk å få psykiatribygget på plass i løpet av denne stortingsperioden?»

BEGRUNNELSE:

Statsråd Bent Høies svar angående DOK 8:25 S representantforslag om at sykehusstruktur og endring

av vesentlige oppgaver ved sykehuset skal avgjøres av Stortinget i en nasjonal helse- og sykehusplan.

Statsråd Høie skriver i svarbrevet følgende:

«Jeg ønsker ikke med Nasjonal helse- og sykehusplan å legge opp til at Stortinget skal ta beslutninger knyttet til det konkrete føde- og akutttilbudet eller øvrige endringer ved de ulike sykehusene. Stortinget må ikke ta over det ansvaret som ligger hos styret og ledelsen for helseforetakene for å levere gode og trygge helsetjenester til befolkningen i sitt område.»

«Investeringer og vedlikehold er en del av helseforetakenes driftsansvar og hvis denne delen av ansvaret overføres til Stortinget for beslutning så påtar Stortinget seg også en del av driftsansvaret og overtar med det ansvaret for både kvalitet og økonomi i helseforetakene.»

Statsråd Høie er godt kjent med at prosjektet knyttet til nytt psykiatribygg ved St. Olavs er nær sagt selvfinansierende med dagens leiekostnader. Videre påpeker statsråden sin mulighet til og overstyre vedtak gjort av helseforetakets styre hvis det bryter med Stortingets flertall eller regjerings politikk.

I NRK 27.01.2014, uttalte statsråden: – Vi har allerede startet arbeidet med å bygge ut tilbudet i kommunene. Vi sier også at tilbudet i spesialisthelsetjenesten skal prioriteres til neste år, sa helseministeren og lofte at behandlingstilbudet innen psykiatri skal vokse mer enn innenfor somatikk.

På spørsmål om det dreier seg om mer penger eller omprioritering av eksisterende penger, svarte han:

– Det er både mer penger og en tydeligere prioritering av pengene som er bevilget innenfor den rekordhøye veksten til norske sykehus.

Svar:

For meg som helseminister er det viktig at utvikling av helsetilbudet skjer med bakgrunn i pasientens behov og innenfor faglige- og økonomiske rammer, samtidig ønsker jeg å understreke at pasienter skal gis et godt tilbud, uansett hvilke lokaler tjenesten tilbys i.

I statsbudsjettet for 2014 ble det lagt inn en historisk høy aktivitetsvekst i sykehusene på 2,6 pst., for å legge til rette for videreutvikling av tilbudet ved landet sykehus. Innenfor denne rammen var det en klar målsetting at det skulle være en høyere vekst innen psykisk helsevern og rusbehandling enn for somatikk.

Det er sykehusene og helseregionene sitt ansvar å utvikle helsetjenesten lokalt i sitt område. Dette gjelder også investeringer og vedlikehold. Det er også de regionale helseforetakene som har ansvar for å prioritere, planlegge og gjennomføre sine investeringsprosjekter. I Helse Midt-Norge planlegges det nå nytt felles akuttsykehus i Nordmøre og Romsdal. I tillegg er jeg kjent med at styret for Helse Midt-Norge har godkjent igangsetting av konsept for nytt akuttbbygg innen psykisk helsevern ved Østmarka.

Dette er i tråd med helseregionens ansvar. Regjeringen ønsker gjennom gode rammevilkår slik det ble gitt i årets budsjett, å bidra til realisering av disse planene.

SPØRSMÅL NR. 771

Innlevert 9. mai 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 22. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er det en pålagt kommunal oppgave å drifte palliative senger for terminale pasienter, eller er dette spesialhelsetjenesten sitt ansvar, og vil statsråden på bakgrunn av nye opplysninger gi signaler til ledelsen ved Ahus om å frede palliativ avdeling på Ski sykehus inntil godt behandlingstilbud er etablert i samhandling med follokommunene?»

BEGRUNNELSE:

Statsråden svarer ikke på mine konkrete spørsmål i spm. nr. 696 om Akershus universitetssykehus sine planer om å legge ned Palliativ avdeling på Ski sykehus, annet enn med et fromt ønske om at sykehuset «fatter en beslutning som ivaretar pasientene og de pårørende på en god måte» og unngår å svare på hvilke kommuner i Follo ministeren mener per i dag har et godt nok kommunalt palliativt tilbud til sine innbyggere.

Ordførerne i Follo har gitt sin entydige oppfordring til Ahus om å bevare Palliativ sengepost på Ski sykehus. Kommunene er i dialog med Ahus om fremtidig drift av palliative tjenester, men de presiserer at det foreløpig ikke er en kommunal oppgave å drifte palliative senger.

De har i dag verken kapasitet eller kompetanse til å overta behandlingen av den pasientgruppen som trenger en sykehusseng i livets siste fase.

Kommuneoverlegen på Nesodden, som selv er kreftspesialist og har klart å etablere en palliativ seng med et eget krefteam der, mener at Palliativ avdeling på Ski har en viktig støttefunksjon for de kommunale legene, og at en nedleggelse vil være et stort problem for follokommunene.

Påstandene fra Akershus universitetssykehus om at nedleggelse på Ski, overflytting til Ahus og reduksjon i antall senger vil gi et «kvalitetsmessig bedre

tilbud til pasientene i Follo» er grundig tilbakevist på flere ulike måter.

Disse tilbakemeldingene, fra ansatte, pårørende, støttegrupper, politikere i Follo og fra ansvarlige i kommunehelsetjenestene bør tas på største alvor.

Svar:

Jeg viser til spørsmål 544, 610 og 696 fra stortingsrepresentant Raja om samme sak. Jeg viser også til at representanten Raja tok opp saken i spontanspørretimen 14. mai 2014. Jeg viser også til at jeg allerede før spørsmål 771 er besvart har mottatt et nytt spørsmål 805 om saken fra samme representant.

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester (helse- og omsorgstjenesteloven) § 3-1 regulerer kommunenes ansvar for helse- og omsorgstjenester. Her heter det bl.a. at «Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Det fremgår videre av § 3-1 at kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.» Dette betyr at kommunene også skal sikre lindrende behandling til mennesker i livets slutfase.

Kommunene vurderer selv hvilke organisasjonsformer og tiltak den anser som hensiktsmessig, herunder drift og organisering av palliative senger.

Det gjøres mye godt arbeid i kommunene og i spesialisthelsetjenesten for å tilrettelegge et forsvarlig og verdig tjenestetilbud for mennesker i livets siste fase. Helsemyndighetene har også bidratt til å løfte dette feltet. Tilskudd til kompetansehevende tiltak for lindrende behandling, faglige retningslinjer og spesialiserte tilbud i lindrende behandling på landsbasis, regionale kompetansesentre og team for lin-

drende behandling er eksempler på at vi har oppmerksomhet på dette feltet. Frivillige, ideelle og private organisasjoner gjør også en stor innsats.

For å styrke kompetansen ytterligere, har denne Regjeringen styrket Kompetanseløftet med 52 mill. kroner, herunder to mill. kroner til å styrke kunnskap om lindrende behandling og omsorg ved livets slutt for barn og unge. Vi har også styrket investeringsordningen til heldøgns omsorgsplasser betraktelig, blant annet for at kommunene skal kunne skaffe flere plasser til lindrende behandling og omsorg ved livets slutt. Vi har økt tilskuddet per sykehjemsplass fra 40 prosent til 55 prosent av den godkjente anleggskostnaden, og vi har økt rammene for hvor mange heldøgns omsorgsplasser som kan motta tilskudd i 2014. Gjennom dette bidrar vi til at kommunene utvider og styrker sitt tjenestetilbud også til pasienter i livets slutfase.

For å styrke fagkunnskapen på feltet har jeg bedt Helsedirektoratet utarbeide en fagrapport. Denne rapporten vil legge grunnlaget for hvordan vi skal organisere og utforme palliative tjenester i framtiden. Fagrapporten vil blant annet omhandle brukeres og pårørendes erfaringer, organisering, barn og unge, samarbeid mellom aktører og kompetanse.

Jeg har forståelse for at representanten Raja er engasjert i saken. Det ligger imidlertid innenfor styret og ledelsen i Akershus universitetssykehus sitt ansvar å organisere tilbudet på en hensiktsmessig måte. Med de avstandene det er i Akershus universitetssykehus sitt område kan jeg ikke se at det skulle være et problem verken for samarbeidet med kommunehelsetjenesten eller i forhold til brukerne og pårørende at tilbudet samles på Nordbyhagen, hvis det blir den endelige konklusjonen i saken. Som sagt tidligere så har jeg ingen planer om å gripe inn i beslutningene som gjelder palliativ behandling ved Akershus universitetssykehus.

SPØRSMÅL NR. 772**Innlevert 12. mai 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 20. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at Statens vegvesen gir rettssystemet og de etterlatte etter trafikkulykker med dødsfall tilgang til UAGs ulykkesrapporter?»

BEGRUNNELSE:

Statens vegvesen analyserer alle dødsulykker på veg for å få en dypere forståelse av relevante skademekanismer/årsaksforhold. Arbeidet skal med dette bidra til intern og eksternt læring, med den hensikt å forebygge og/eller redusere konsekvensene av tilsvarende ulykker.

På sin hjemmeside skriver Statens vegvesen at:

«Ulike kilder gir ulik kunnskap. Gjennom dybdeanalyser av dødsulykker får Statens vegvesen god kunnskap om hvilke faktorer som er med på å forårsake disse ulykkene. Ved hjelp av et tverrfaglig ekspertpanel bestående av ekspertise innen veg, trafikant, kjøretøy og medisin kartlegger vi hele kjeden av hendelser som fører fram til de dødelige skadene. Ved å tilstrebe et mest mulig komplett bilde av hva som har skjedd før, under og etter ulykken, tilegner vi oss kunnskap til å foreslå ulike tiltak som kan være med på å redusere sannsynligheten for at tilsvarende ulykker skjer igjen. Det betyr at vi jobber systematisk for å luke ut årsakene til de alvorligste ulykkene i trafikken. En alvorlig trafikkulykke er en tragedie for de som rammes og av respekt for de berørte føler vi et særskilt ansvar for å finne ut mest mulig om hva som skjedde før, under og etter ulykken.»

Alle dødsulykker i vegtrafikken har blitt analysert av Statens vegvesen fra og med 1.1.2005. I VG kan vi lese at Statens vegvesen ikke offentliggjør innholdet

i disse rapportene, hverken til offentligheten, politiet eller de etterlatte.

Det er ingen tvil om at innholdet i disse rapportene er viktig kunnskap for å sørge for at straff, strafutmåling og erstatningskrav blir behandlet av rettssystemet på en rettssikker måte, samtidig som innholdet i disse rapportene vil kunne bidra til at etterlatte får visshet i hvorfor og hvordan en bilulykke kunne skje.

Svar:

«Det er viktig at de som har behov for informasjon får tilgang til den. Dette gjelder ikke minst de som har mistet sine kjære i tragiske ulykker. Jeg har derfor bedt om at det skal gis tilgang for berørte til all informasjon som kan stilles til rådighet.

Åpenhet om UAG-rapportene var tema i 2007, men ble da ikke fulgt opp gjennom nødvendige styringssignaler fra Samferdselsdepartementet til Statens vegvesen. Vår regjering er opptatt av åpenhet og tar nå tak i denne problemstillingen for å få til nødvendige og ønskede endringer.

Jeg har bedt om at Vegdirektoratet i samarbeid med berørte aktører, som politiet, Statens havarikommisjon for transport, Riksadvokaten og Vegtilsynet, vurderer hvordan større åpenhet om ulykkesrapportene kan sikres framover.

Jeg kan ellers opplyse om at det nå også blir nedsett et uavhengig utvalg som skal vurdere alle relevante sider av saken, blant annet hvordan Statens vegvesen har praktisert deling av informasjon fra disse ulykkesrapportene.

SPØRSMÅL NR. 773**Innlevert 12. mai 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 16. mai 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ til å gjøre nødvendige endringer i regelverket for at det fortsatt skal være mulig å produsere den tradisjonsrike lokale gammelsalta seien for salg?»

BEGRUNNELSE:

Gammelsalta sei, eller rødsei, er en gammel mattradisjon. Den står særlig sterkt i Salten-området, og er en del av den rike lokale matkulturen. Fisken konserveres på den tradisjonelle måten, ved at den sløyes innen ett døgn og legges i salttønner, uten at den er rensset eller bløgget. Etter 1-3 år er fisken klar til konsum.

Mattilsynet har opplyst til media at ingen kan produsere gammelsalta sei ut fra dagens regelverk til noe annet enn eget forbruk.

Konsekvensen er at en lokal viktig mattradisjon står i fare for å forsvinne.

Svar:

Stortingsrepresentant Eirik Sivertsen og jeg deler et ønske om å ivareta gamle norske mattradisjoner og matkultur basert på sjømatprodukter. I ny revidert fiskekvalitetsforskrift fastsatt av det tidligere Fiskeri- og kystdepartementet 28.6.2013, er det derfor tatt inn en unntaksbestemmelse i § 7 fjerde ledd bokstav c) som skal ivareta tradisjonelle produksjoner som rødsei/gammelsalta sei. Det forutsettes at dette er en del av en kontrollert prosess som bidrar til produktets særegenhet og kvalitet. Dette betyr at det ved produksjon av rødsei eller gammelsalta sei gis unntak fra kravet om at fisken skal sløyes og bløgges.

Hygieneregelverket stiller i tillegg nærmere krav til virksomheter som skal produsere mat. Kravene gjelder også dem som produserer rødsei/gammelsalta sei. Det er blant annet krav til godkjenning av lokalene hvor produksjonen skal foregå, og krav om internkontrollsystem. Så lenge disse kravene etterleves, er det fortsatt mulig å produsere og omsette dette produktet.

SPØRSMÅL NR. 774**Innlevert 12. mai 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 20. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden følge opp samarbeidet mellom politiet og kontrolletatene slik at bekjempelsen av økonomisk kriminalitet blir målrettet og systematisk?»

BEGRUNNELSE:

Et koordinert og effektivt samarbeid mellom kontrolletatene er avgjørende i kampen mot organisert kriminalitet, spesielt på operativt nivå.

Skatteetaten, Nav, Tolletaten og Politiet har ulike samfunnsoppgaver og underlagt ulike departementer. Det er stor mulighet for at politiet ikke følger opp saker, selv om mulig straffbart forhold er avdekket av kontrolletatene.

Svar:

Skal vi lykkes i kampen mot økonomiske kriminalitet, er det viktig at politiet samarbeider nært med andre offentlige kontrollorganer.

Jeg har derfor i min dialog med politiet og påtalemyndigheten understreket betydningen av et nært og konstruktivt samarbeid med de offentlige kontrollorganene. Jeg har også understreket betydningen av å videreutvikle samarbeidet med næringslivet. Jeg mener dette er viktig for at vi skal lykkes med i større grad å forebygge og avdekke økonomisk og organisert kriminalitet.

Jeg har i Justis- og beredskapsdepartementets budsjettproposisjon for inneværende år uttalt at politiet i økende grad skal gjennomføre kriminalitetsbekjempelsen i samarbeid med andre etater. Jeg ser med tilfreds-

het at flere politidistrikter nå setter i gang samarbeidsprosjekter med de sentrale kontrollorganene.

Samordningsorganet for innsatsen mot organisert kriminalitet hvor Politidirektoratet, Riksadvokatembetet, Kripes og Oslo politidistrikt deltar, har nå fått utvidet sitt mandat, slik at det jevnlig skal møte sentrale kontrollorganer og representanter for næringslivet. Her skal partene sammen drøfte koordinering av tiltak mot den alvorligste kriminaliteten. Jeg vet at både politidirektøren og riksadvokaten også har sine møter med kontrollorganene.

Det mest dagsaktuelle eksempel på behovet for tverrfaglighet i bekjempelsen av kriminalitet er den såkalte arbeidsmarkeds kriminaliteten, altså omfat-

tende brudd på skatt-, avgifts-, innvandrings-, og arbeidsmiljølovgivningen i flere sektorer innen arbeidsmarkedet. Det er åpenbart at flere offentlige og private aktører her må forsterke samarbeidet og koordineringen av strategier og tiltak.

Det gjøres mye godt arbeidet på dette området i mange politidistrikt. Problemet er at det er for store forskjeller mellom distriktene. Jeg har en tett dialog med politidirektøren om dette, og jeg har understreket at jeg forventer at politiet i større grad klarer å overføre erfaringene fra de distriktene som har lyktes, til de distriktene som ikke har lyktes i like stor grad. Erfaringslæring er her et viktig stikkord.

SPØRSMÅL NR. 775

Innlevert 12. mai 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 16. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvilke tiltak vil statsråden gjennomføre for å sikre at pengebruken i Politiets utlendingsenhet er i tråd med statens økonomireglement?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge Aftenposten 29.04. har Politidirektoratet gjennom tilsyn i Politiets utlendingsenhet «stilt spørsmål om kravene til økonomistyring i staten er overholt». Det pekes på at praksis ikke er i tråd med god internkontroll.

Svar:

Det er mitt ansvar som statsråd å påse at alle underliggende virksomheter har tilfredsstillende intern kontroll, blant annet med sikte på å avdekke og korrigere styringssvikt, feil og mangler. Jeg finner det i så måte tillitsvekkende at det er politiet selv som avdekker avvik når de først har oppstått.

Politidirektoratet har opplyst at de i et møte med Politiets utlendingsenhet (PU) har tatt opp funnene i rapporten. PU er gitt en frist til 1.7.14 med å rette opp manglene som er påpekt. På nåværende tidspunkt ser jeg det derfor ikke som nødvendig å ta initiativet til ytterligere tiltak, men departementet vil følge dette tett i den ordinære styringsdialogen med Politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 776**Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Ingunn Gjerstad****Besvart 22. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Arbeidsmiljøloven § 10-12, fjerde ledd sier følgende: «Fagforening med innstillingsrett etter arbeidstvistloven eller tjenestetvistloven kan, med unntak av § 10-2 første, andre og fjerde ledd og § 10-11 sjuende ledd, inngå tariffavtale som fraviker bestemmelsene i dette kapittel.»

Hvor mange slike søknader har fagforeningene innvilget, hvor mange er avslått, og vil statsråden, basert på kunnskap om virkeligheten, karakterisere forbundenes praksis som restriktiv?»

Svar:

Arbeids- og sosialdepartementet har ingen samlet oversikt over antallet søknader eller avslag i saker om tariffavtaler etter arbeidsmiljøloven § 10-12 (4). Slike saker behandles av den enkelte fagforening.

I 2013 gjennomførte departementet en kartlegging i samarbeid med arbeidslivets parter. Den viste at det i 2012 var om lag 1 300 slike avtaler. Kartleggingen rettet seg ikke mot å finne fram til antallet avslag.

Fafo gjennomførte i 2010 en undersøkelse om slike avtaler i fire store forbund. I denne undersøkelsen fant Fafo at det innenfor de forbundene som deltok var en økning i antallet avtaler i årene 2005 til 2010. Undersøkelsen viste videre at de aller fleste søknadene ble innvilget. Fafos undersøkelse hadde imidlertid ikke tall på i hvor mange tilfeller arbeidsgiverne ønsket en avtale, men lot være å søke fordi de oppfattet at deres søknad ikke ville bli godtatt som følge av de retningslinjene fagforeningene har for behandling av søknader.

Jeg har registrert at de sentrale organisasjonene i enkelte tilfeller har avslått søknader om arbeidstidsordninger som både ansatte og tillitsvalgte lokalt har ønsket. For regjeringen er det viktig å sikre tilstrekkelig fleksibilitet til at man lokalt kan finne gode løsninger. Fremover vil det bli et økende ønske om større fleksibilitet og muligheter for å finne bedre arbeidstidsordninger for de ansatte, og da er regjeringen og jeg opptatt av å finne et system som sikrer denne fleksibiliteten.

SPØRSMÅL NR. 777**Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Odd Omland****Besvart 21. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Regjeringen har nedsatt et finansieringsutvalg som erstatter Dükertutvalget, som bl.a. skulle se på hvordan man kan sikre likeverdig finansiering av universitetene.

Mener statsråden at utfordringene knyttet til skjevfordelingen av ressurser til de nye universitetene dekkes godt nok i mandatet til det nye finansieringsutvalget?»

BEGRUNNELSE:

For å bidra til en mest mulig rettfærdig/likeverdig finansiering av alle landets universiteter skulle Dükertutvalget blant annet se på hvordan skjevfordelingen

i finansieringen mellom de «nye» og de gamle universitetene kunne utjevnes. Også de nye universitetene var representert i utvalget. Jeg registrerer med undring at regjeringen har besluttet å legge ned dette utvalget, og at Statsråden den 10.4.14. i stedet nedsatte en ekspertgruppe i form av et finansieringsutvalg. Mange lurer på hvorfor ikke dagens skjevfordeling er nevnt i begrunnelsen, og heller ikke i mandatet til det nye utvalget. Det burde være vel kjent for Statsråden at det i årevis gjennom uttalelser, forskjellige partiers landsmøtevedtak, spørsmål i Stortinget, politiske samtaler og budsjettmerknader (også fra dagens regjeringspartier) har vært jobbet iherdig for å få en likeverdig finansiering for alle universitetene.

Svar:

Jeg viser til spørsmål fra stortingsrepresentant Odd Omland om mandat for ekspertgruppen som skal vurdere finansiering av universiteter og høyskoler.

Regjeringen er opptatt av at universiteter og høyskoler har en forutsigbar og transparent finansiering, og vi har fått mange innspill fra sektoren selv, og partene i arbeidslivet, om utfordringer med dagens finansieringsmodell.

Kunnskapsdepartementet har nedsatt en ekspertgruppe som har fått i oppgave å gjennomgå hele finansieringen av universiteter og høyskoler, og komme med faglige råd om hvordan innretningen av dagens finansiering kan bli bedre. Mandat for gruppens arbeid ligger på følgende lenke:

<http://www.regjeringen.no/upload/KD/Vedlegg/UH/Rapporterglaner/Mandathinansiering.pdf>

I mandatet henvises det til Stortingets behandling av Meld. St. 18 (2012-13) Lange linjer – kunnskap gir muligheter, der kirke-, utdannings og forskningskomitéen i sine merknader omtaler forskjeller i finansiering av de forskjellige institusjonene.

Ekspertgruppen skal vurdere hele bredden av virkemidler i finansiering av universiteter og høyskoler, både grunnbevilgningen fra Kunnskapsdepartementet inkludert finansieringssystemet for universiteter og høyskoler med resultatbaserte mekanismer, og nasjonale konkurransearenaer. Videre er gruppen bedt om vurdere om det er hensiktsmessig å videreføre et

felles finansieringssystem for alle universiteter og høyskoler, slik det i hovedsak er i dag, eller om det i større grad bør differensieres mellom institusjoner.

Ekspertgruppen er dermed ikke bedt om særskilt å vurdere finansiering av enkeltinstitusjoner, men se på helheten i den nasjonale modellen for fordeling av bevilgninger til universiteter og høyskoler. Samtidig er gruppen bedt om å vurdere konsekvenser av dagens finansieringsmodell, og beregne konsekvenser av forslag om andre finansieringsmekanismer. Det betyr at jeg mener spørsmålet om finansiering av de nye universitetene dekkes godt innenfor det mandatet ekspertgruppen har fått.

Ekspertgruppen består av norske og nordiske fagpersoner med bred faglig kompetanse innenfor forskning på høyere utdanning og økonomisk styring i offentlig sektor. Gruppens medlemmer skal være uavhengige og ikke representanter for ulike institusjoner eller sektorinteresser. Samtidig har vi ivaretatt at det er stor ulikhet mellom norske universiteter og høyskoler ved å finne eksperter som representerer ulike fagmiljøer i Norge og Norden, og som kan se sektoren fra både et universitets- og et høyskoleperspektiv.

I mandatet er det et punkt om at ekspertgruppen skal ha en arbeidsmåte som inviterer til dialog og diskusjon med sektoren. Dette inkluderer de nye universitetene, som vil bli invitert til å komme med innspill når ekspertgruppen har besluttet hvilken arbeidsform de mener er best egnet.

SPØRSMÅL NR. 778

Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 21. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Elever som fullfører grunnskolen har rett til videregående opplæring. Elever med sterk nedsatt fysisk eller psykisk funksjonsevne har fortrinnsrett ved inntak til videregående skole. Det viser seg imidlertid at fylkeskommunene har ulik oppfatning av hvilke grupper som har fortrinnsrett, samt at regelverket kan tolkes slik at kun skoler som fra før er tilrettelagt er aktuelle.

Kan statsråden bekrefte at satsingsgruppene har fortrinnsrett og at inntak ikke er begrenset til enkelte skoler?»

Svar:

Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har etter søknad rett til videregående opplæring. Reglene om inntak til videregående opplæring ble endret i september 2013. I forskrift til opplæringsloven kapittel 6 er det gitt egne bestemmelser som regulerer inntak til henholdsvis Vg1 og Vg2/Vg3 for søkere med fortrinnsrett.

Fortrinnsretten for søkere med sterkt nedsatt psykisk eller fysisk funksjonsevne er regulert i § 6-17 (Vg1) og § 6-30 (Vg2 og Vg3). Felles for disse bestemmelsene er at søkerne må ha rett til spesialundervisning, og han eller hun må på grunn av den nedsatte funksjonsevnen ha et særlig behov for å bli tatt inn på

en skole som er særskilt tilrettelagt. Fylkeskommunen må konkret vurdere om det foreligger tungtveiende grunner for at søkeren bør tas inn til en bestemt skole. Fortrinnsretten vil kunne gjelde for alle elever som oppfyller vilkårene som er fastsatt, den knytter seg ikke til bestemte funksjonsnedsettelse.

Ettersom fortrinnsretten er knyttet til behovet for å bli tatt inn på en særskilt tilrettelagt skole, vil ikke alle skoler være aktuelle i denne sammenhengen. Jeg

vil likevel understreke at alle elever, uansett hvilken skole de går på, har rett til en arbeidsplass som er tilpasset deres behov. Skolene skal innredes slik at det blir tatt hensyn til de elevene ved skolen som har funksjonshemming. Dette følger av opplæringsloven kapittel 9a og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven. Særlig tilrettelegging på bakgrunn av vedtak om spesialundervisning vil eleven også ha rett til uansett hvilken skole han eller hun tas inn på.

SPØRSMÅL NR. 779

Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen

Besvart 22. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«I regjeringserklæringen heter det at «Regjeringen skal arbeide for å redusere bruken av ufrivillig deltid og midlertidighet i offentlig sektor, samt arbeide for å etablere en heltidskultur i arbeidslivet.»

Hvilke konkrete, målbare oppdrag har statsråden som sykehuseier gitt helseforetakene for at de sikrer gjennomføring av denne politikken?»

BEGRUNNELSE:

Mange steder i Norge er det stor mangel på sykepleiere. I følge Aftenposten.no den 5.mai begynner helsevesenet i Sverige nå å få stor mangel på sykepleiere på grunn av at de har begynt å jobbe i Norge. Samtidig har vi store arbeidskraftreserver gjennom at mange deltidsarbeidende sykepleiere ønsker å jobbe i en høyere stillingsprosent eller heltid. En undersøkelse fra Norsk Sykepleierforbund viser at nær halvparten av sykepleierstillinger som lyses ut er deltidsstillinger, dette gjelder både i helseforetak og kommuner. Stoltenberg2-regjeringen ga klare og konkrete oppdrag til de regionale helseforetakene om å sette i verk tiltak for å begrense bruk av deltid i helseforetakene, i samarbeid med arbeidstakerorganisasjonene. Vi kan ikke se at nåværende regjering har noe om dette i oppdragsdokumentet. I foretaksprotokollene fra januar står det imidlertid at «viktige forbedringstiltak som er igangsatt, må videreføres. Dette gjelder blant annet bedre oppgavedeling, utvidet åpningstid for planlagt virksomhet, øke andelen faste stillinger og etablere heltidskultur.»

Svar:

Jeg viser til representant Torgeir Micaelsens tidligere spørsmål datert 25. mars i år om flere heltidsansatte og spesialsykepleiere.

Regjeringen er opptatt av å redusere bruken av deltid og å arbeide for å etablere en heltidskultur i helsetjenesten. Flest mulig ansatte i hele stillinger øker kvaliteten på pasientbehandlingen – økt kontinuitet bidrar til bedre pasientsikkerhet. Flest mulig ansatte i hele stillinger er et viktig tiltak for å lykkes med å utvikle «pasientens helsetjeneste». Regjeringen har hele tiden vært klar på sakens viktighet og kompleksitet. Målet om å etablere en heltidskultur i helsetjenesten er også nedfelt i regjeringsplattformen.

I foretaksmøtet med de regionale helseforetakene 7. januar i år stilte jeg krav om at sykehusene skal føre en ansvarlig arbeidsgiverpolitikk. Jeg understreket at viktige forbedringstiltak som er i gang, må videreføres. Blant annet skal sykehusene fortsette det systematiske arbeidet med å redusere bruken av deltid og etablere en heltidskultur.

Vi har redusert detaljeringsgraden i styringskravene til de regionale helseforetakene. Det var nødvendig, men det betyr ikke at det systematiske arbeidet på dette området skal bremses. Tvert imot – det skal fortsette med samme styrke. Sykehusene som arbeidsgivere har ansvar for å finne nye tiltak som motiverer medarbeidere til å arbeide i økte stillingsprosent, og helst i hele stillinger. Det er også behov for større grad av fleksibilitet i virksomhetene, for eksempel ved at medarbeidere kan arbeide i flere avdelinger, og at deler av stillingen knyttes til sykehusenes egne bemanningsbyråer.

De regionale helseforetakene rapporterer månedlig til Helse- og omsorgsdepartementet gjennom

ØBAK (økonomi, bemanning, aktivitet og kvalitet). ØBAK og tilhørende informasjon skal fortrinnsvis styrebehandles i forkant av oversendelse til Helse- og omsorgsdepartementet. Da kravene om å redusere bruken av deltid med minst 20 prosent ble satt i januar 2011, ble det utarbeidet følgende nasjonale sammenlignbare indikatorer/rapporteringsparametre på dette området: gjennomsnittlig stillingsprosent, andelen deltid, antall deltidsansatte i faste stillinger, og ansettelsesform.

De regionale helseforetakene rapporterer fortsatt til departementet hver måned på disse parametrene. I de tertialsvis felles oppfølgingsmøtene med de regionale helseforetakene er deltid et av temaene som følges opp, og hvor hensikten er å lære på tvers av regionene. I tillegg rapporterer de regionale helseforetakene i årlig melding på de samme tema.

I sykehusene er det utviklet en kultur hvor bruk av deltid og utlysninger av stillinger drøftes i møter med de tillitsvalgte, i ledermøtene og i foretaksstyrene. Alle medarbeidere i deltidsstillinger oppfordres til å registrere sine ønsker om endret stillingsprosent i personalportalene. Det rapporteres internt hver måned og rapportene gjennomgås i ledermøtene og i møtene med de tillitsvalgte og i styremøtene. Det er gjennom flere år blitt etablert en gjennomgående dialog omkring bruk av deltid, fra dialog med den enkelte medarbeider til en dialog med styrene i helseforetakene.

I arbeidet med å begrense utlysninger av deltidsstillinger har sykehusene etablert egne prosedyrer for å

sikre at alle andre muligheter er utredet før en går til en eventuell utlysning. Utvidelse av eksisterende deltidsstillinger, sammenslåing av deltidsstillinger på tvers av enheter og muligheten for å knytte deler av stillingen til de interne bemanningssettene i sykehusene er forhold man forsøker før en eventuell utlysning.

Selv om sykehusene lærer av hverandre i arbeidet med å redusere bruken av deltid og etablering av en heltidskultur, så varierer utfordringene mellom sykehusene. Det arbeides nå med å styrke kompetansen på ressurs- og arbeidstidsplanlegging, og det drives aktivt utviklingsarbeid med den enkelte medarbeider, med tillitsvalgte og med lederne, og med å finne fleksible løsninger som motiverer medarbeidere til å arbeide i økte stillingsprosent, og helst i hele stillinger. Dette arbeidet har stor oppmerksomhet fra styrene. I foretaks møtene med de regionale helseforetakene nå i mai ba jeg igjen om at sykehusenes arbeid med utviklingen av en heltidskultur videreføres. Jeg understreket at flest mulig ansatte i faste hele stillinger er en viktig forutsetning for å lykkes med å utvikle «pasientens helsetjeneste».

Avslutningsvis vil jeg oppsummere med at det er igangsatt en rekke systematiske tiltak i sykehusene, tiltak som allerede viser gode resultater og som på sikt vil bidra til en ønsket kulturendring. Departementet monitorerer dette arbeidet gjennom rapportering og oppfølgingsmøter. Denne regjeringen har vært tydelige på at dette gode arbeidet skal videreføres og har foreløpig ikke sett behov for å endre kursen i det arbeidet som sektoren nå har satt i gang.

SPØRSMÅL NR. 780

Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren

Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Hva er forventet utslippsreduksjon av de tiltakene statsråden og statsministeren presenterte i løpet av Høyres landsmøte i helgen?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9.-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter statsminister Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold.

Svar:

Gjennom klimaforliket er det vedtatt ambisiøse klimamål, blant annet målet om innenlandske utslippsreduksjoner i 2020, og det er gitt en rekke virkemidler for å nå målene. Da jeg ble klima- og miljøminister, bestilte jeg en rapport for å gjøre opp status i arbeidet med å kutte klimagassutslipp. På mange måter var dette et regnskap etter åtte år med rødgrønn styring av klimapolitikken. Rapporten viste at vi har et gap på 8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter for å nå målene som klimaforliket setter for 2020. Siden perspektivmeldingen fra 2013 som var sist gang det ble lagt fram utslippsframskrivninger, har utslippsanslagene

for 2020 økt og dermed gapet blitt større, blant annet på grunn av skrinleggingen av fullskala karbonfangst- og lagring på Mongstad.

Regjeringen skal føre en offensiv klimapolitikk og forsterke klimaforliket. Vi er allerede i gang med dette. Bevilgningene til jernbane har økt kraftig. Sykelsatsingen er økt med 76 millioner til 516 millioner. Vi har startet på en reform av jernbanesektoren for å gjøre tilbudet mer attraktivt. Regjeringen skal styrke satsingen på klimarelatert forskning. Vi har for eksempel bevilget 100 mill. til et felleseuropeisk prosjekt for forskning på karbonfangst ved NTNU. Nye konsesjoner til både vannkraft og vindkraft er delt ut. Økt fornybarproduksjon bidrar til overgangen til et lavutslippssamfunn. I forbindelse med den årlige stortingsmeldingen om Statens pensjonsfond – utland varslet Regjeringen at fondets miljømandat ville økes til opp mot 50 mrd. kroner. Midlene i dette mandatet går til grønne investeringer, blant annet i fornybar energi. Vi har også nedsatt en ekspertgruppe som skal vurdere om utelukkelse av kull- og petroleumsselskaper framstår som en mer effektiv strategi enn eierskapsutøvelse og påvirkning for å adressere klimaspørsmål og bidra til endringer fram i tid. I revidert nasjonalbudsjett foreslår vi å øke den årlige avkastningen fra Fond for klima, fornybar energi og energiomlegging og vi legger fram forslag om å fase ut fossil fyringsolje i 2016 i stedet for 2018. Med andre ord gjennomfører Regjeringen tiltak som både bidrar til den langsiktige omstillingen til lavutslippssamfunnet og som bidrar til utslippsreduksjoner før 2020.

I det norske utslippsregnskapet holdes det til enhver tid oversikt over våre klimagassutslipp og hvilke kilder som er ansvarlige for utslippene. Det er Statistisk sentralbyrå som gjør beregningene, blant annet i samarbeid med Miljødirektoratet. Statistisk sentralbyrå la 14. mai fram nytt utslippsregnskap som viste at klimagassutslippene holdt seg stabile fra 2012 til 2013. Utslippsregnskapet inneholder historiske utslipp og har dermed i prinsippet med effekten av alle gjennomførte tiltak. Når oljefyring er faset ut, vil dette for eksempel komme ut som null i utslippsregnskapet. Det publiseres også framskrivninger for klimagassutslipp annethvert år. Nye utslippsframskrivninger som skal ta hensyn til vedtatte virkemidler presenteres i Nasjonalbudsjettet 2015. Til Norges sjette nasjonale kommunikasjon til FNs Klimakonvensjon ble det anslått at uten vedtatte tiltak og virkemidler ville utslippene i 2020 bli 17,1-20,1 millioner tonn høyere enn de nå ser ut til å bli. Til sammenligning

var de norske utslippene i 2013 på 52,8 millioner tonn, så klimapolitikk har en effekt.

Regjeringen ønsker å øke den årlige avkastningen fra Fond for klima, fornybar energi og energiomlegging betydelig og foreslår derfor i revidert nasjonalbudsjett å øke det årlige kapitalinnskudd med 4,25 mrd. kroner i 2014, 2015 og 2016, slik at innskuddet blir på totalt 9,25 mrd. kroner i 2014, 2015 og 2016. Med dette vil fondet økes til 62,75 mrd. kroner i 2016, mot de 50 mrd. kroner som er ambisjonen i klimaforliket. Med dagens rentenivå vil denne opptrappingsplanen gi en avkastning fra fondet på anslagsvis 2 mrd. kroner i 2017. Hvor store utslippsreduksjoner dette vil gi avhenger av hvordan fondet disponeres, men det er utvilsomt at økt avkastning som brukes til nye klima- og energiprojekter etter hvert vil kunne bidra til betydelige utslippsreduksjoner. Teknologitiltak kan gi betydelige utslippsreduksjoner. Et eksempel på en teknologisk nyvinning som har redusert de norske klimagassutslippene med mer enn 2 prosent de siste årene, er en katalysator som Yara har utviklet for å rense avgasser ved kunstgjødselproduksjon. 75 fabrikker i verden bruker nå denne teknologien for å redusere sine lystgassutslipp. Teknologitiltak er altså viktig for å redusere utslipp.

Gjennom klimaforliket er det enighet om at fossil fyringsolje som grunnlast skal fases ut av alle statlige bygg innen 2018. Regjeringen vil forsterke klimaforliket og har som ambisjon å fase ut oljekjeler for grunnlast i Statsbyggs eiendommer innen utgangen av 2016. Når staten etterspør fornybar energi, kan dette bidra til å øke tilbudet og redusere prisene slik at det blir enklere for andre å legge om til fornybar energi. Regjeringens plan om å fase ut oljefyring som grunnlast i Statsbyggs eiendommer innen utgangen av 2016 og i andre statlige bygg innen 2018, vil derfor bidra til å redusere klimagassutslippene og forenkle gjennomføringen av et forbud mot fyring med fossil olje fra 2020.

Det kreves omfattende og tidkrevende analyser for å anslå effekten av et konkret klimatiltak.

Klimakuranalysen som daværende Klima- og forurensningsdirektoratet utarbeidet sammen med Statens vegvesen, Norges vassdrags- og energidirektorat, Oljedirektoratet og Statistisk sentralbyrå gjorde beregninger av utslippseffekt og kostnader knyttet til alle vesentlige tiltak, så vi har relativ god oversikt over hvilke tiltak som virker. Tiltakene fra Revidert Nasjonalbudsjett referert ovenfor er klimatiltak som vil gi en positiv effekt på klimagassutslippene.

SPØRSMÅL NR. 781**Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Anna Ljunggren****Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Mener statsråden FN kvoter er viktige klimapolitiske virkemidler, og i så fall hvordan?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9.-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter statsminister Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold.

Svar:

Som vedtatt av Stortinget kjøper staten FN-godkjente kvoter for å oppfylle Norges internasjonale utslippsforpliktelse under Kyotoavtalen. Det er senest i Revidert nasjonalbudsjett 2014 redegjort for de norske kvotekjøpene. Her fremgår det at kjøp av klimakvoter i utviklingsland, for å oppfylle våre internasjonale forpliktelser, bidrar til globale utslippsreduksjoner, til overføring av teknologi og kunnskap til utviklingsland og til utvikling av kvotemarkeder. Kjøp av kvoter er således et viktig klimapolitisk virkemiddel, men dagens kvotemarkeder har også utfordringer knyttet til seg.

Gjeldende opplegg for kjøp av kvoter ble første gang drøftet i Revidert nasjonalbudsjett 2013 og omtalt i Tilleggsproposisjonen 2014 (Prop. 1 S Tillegg 1 (2013-2014)). I samsvar med disse forutsetningene inngås det bare avtaler med prosjekter som allerede er FN-godkjent, og med nye prosjekter. Det kan også kjøpes kvoter fra FNs tilpasningsfond.

Staten har gjennom Det nordiske miljøfinansieringsselskapet NEFCO lagt ut et anbud for kjøp av kvoter fra FN-godkjente prosjekter som ville bli utviklet som klimaprojekter med dagens lave markedspriser. Kostnadene ved kvoter kjøpt på denne måte ligger vesentlig over dagens markedspriser, som på grunn av et stort overskudd av kvoter ligger nær null. For å bidra til utvikling av nye prosjekter må det også for slike kvoter betales en pris som ligger vesentlig over dagens lave markedspris.

Kvoter kjøpt på denne måten bidrar ikke bare til reduserte utslipp av klimagasser i de aktuelle prosjektene, men også noen grad til å holde liv i et marked som mer eller mindre har falt sammen på grunn av manglende etterspørsel etter kvoter. Denne uheldige utviklingen skyldes først og fremst manglende vilje internasjonalt til å gjennomføre en stram klimapolitikk.

FN-systemet er blitt kritisert for å ha godkjent kvoter fra prosjekter som ville ha blitt satt i verk uten inntekter fra kvotesalg. Selv om systemet for kontroll med prosjekter er blitt bedre, er det ikke perfekt. Men det er det beste vi har. Regjeringen arbeider langsiktig for en videreutvikling av kvotemarkedene som et viktig redskap for å fremme kostnadseffektive løsninger. Siktemålet er at alle land skal forplikte seg til bindende reduksjoner i sine utslipp, og at det utvikles en global pris på karbon. Et mål vil være å sikre internasjonal kvotehandling i et robust system med et ambisiøst utslippstak.

Det vises for øvrig til svar på skriftlig spørsmål nr. 796 fra representanten Terje Lien Aasland.

SPØRSMÅL NR. 782**Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 21. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Vil justisministeren sørge for at Politidirektoratet ikke går videre med planene om å flytte Politiets utledningsenhet til Tøyen, for ikke å undergrave Tøyenløftet som kommunen og staten står sammen om?»

BEGRUNNELSE:

28. mai 2013 vedtok bystyret i Oslo å gjennomføre en omfattende områdesatsning på Tøyen (populært kalt Tøyenløftet). Vedtaket innebærer blant annet at kommunen skal redusere omfanget av kommunale boliger, rus- og psykiatritilbud og trafikbelastningen i området,

med sikte på å øke bokkvaliteten og sørge for et mer variert og barnevennlig bomiljø. I tillegg ble det vedtatt at kommunen skulle invitere staten til et samarbeid etter modell fra Oslo Sør- og Groruddalssatsningen, hvor staten og kommunen bevilger 25 millioner kr. hver i året som forvaltes av bydelsutvalget i Gamle Oslo. Staten responderte positivt på invitasjonen, og bevilgningen ble vedtatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2014. Tøyenløftet må dermed forstås som en felles forpliktelse for stat og kommune.

Tøyen er et område hvor det over flere tiår er blitt plassert en uforholdsmessig stor andel av Oslos lavterskeltilbud og kommunale boliger. Tøyenavtalen som er inngått i Oslo bystyre er et initiativ til å snu denne negative trenden, og sørge for en bedre spredning av disse tilbudene. Det er derfor ikke vanskelig å forstå at både kommunens politiske ledelse og beboerne på Tøyen reagerer negativt på Politidirektoratets plan om å flytte Politiets utlendingsenhet (PU) til området, som ble omtalt i Aftenposten 12. mai. Det har også fremkommet at kommunen ikke er gitt anledning til å uttale seg i forkant av beslutningen i Politidirektoratet.

En flytting av PU til Tøyen oppfattes av mange som et skritt i gal retning for området. Det bør i en by av Oslos størrelse være mulig å finne en bedre plassering for PU, fortrinnsvis i et område som ikke allerede har en stor andel institusjoner og andre tilbud som kan ha negativ innvirkning på bomiljøet. Det er også spørsmålsstillerens oppfatning at beslutninger av denne karakter bør forelegges kommunen for uttalelse. Det er grunn til å anta at kommunen hadde

stilt seg negativ til beslutningen, dersom den hadde fått saken forelagt seg i forkant.

Svar:

JD ble 27.3.2012 gjennom eget brev om saken gjort kjent med at Politiets utlendingsenhet (PU) hadde behov for nye lokaler, da deres nåværende leieforhold utløper desember 2014. På daværende tidspunkt skulle større leiesaker, iht. tildelingsbrevet, forelegges for departementet for godkjenning. I departementets svar 11.6.2012 ble det gitt tilslutning til at arbeidet med å finne nye lokaler kunne igangsettes, og etter den tid har det ikke vært skriftlig korrespondanse mellom departementet og Politidirektoratet (POD) om denne saken. På daværende tidspunkt var konkret lokalisering ikke et tema.

I tildelingsbrevet til POD for 2014 har jeg – innenfor nærmere definerte rammer – delegert til POD fullmakt om å inngå leiekontrakter for politi- og lensmannsetaten. POD har på denne bakgrunn i brev av 7.4.2014 gitt PU godkjenning til å inngå ny husleieavtale for lokaler i Økernveien 11-13. Avtalen ble inngått i april, med oppsigelsesklausul etter fem år. Dette tilsier at det vil kunne koste svært mye ev. å utvikle planene for etablering på Tøyen.

Regjeringen ønsker å forbedre styringen av offentlig sektor. Vi skal ha færre og tydeligere mål, og vi skal vise tillit til statens ledere. Den utvidede delegasjonen jeg har gitt POD i denne type saker er et konkret eksempel i så måte. På bakgrunn av ovennevnte finner jeg det ikke hensiktsmessig å gripe inn i denne saken nå.

SPØRSMÅL NR. 783

Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen

Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Om statsråden vil sikre at «klimahensyn blir en del av vurderingen når det offentlige foretar innkjøp», hvorfor la da regjeringen ned kontoret i DIFI som arbeidet med denne problemstillingen i inneværende års budsjett?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og i klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk

kvartar mandag 12. mai har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold.

Svar:

Miljøhensyn er en integrert del av det norske regelverket i formålsparagrafen for lov om offentlige anskaffelser (§ 6) og den etablerte politikken for offentlige anskaffelser. Difi har gjennom flere år utarbeidet mye veiledningsmateriale på feltet med støtte fra Klima- og miljødepartementet. Difi jobber også aktivt

med livssyklus-kostnader, som er en integrert del av arbeidet med ressurseffektive offentlige anskaffelser. Klimahensyn kan innarbeides i offentlige innkjøp, noe som i seg selv ikke krever særskilte bevilgninger.

Jeg mener det er behov for en gjennomgang med sikte på å fornye arbeidet med miljø- og klimahensyn i offentlige anskaffelser og har ikke sett det som hensiktsmessig med en ren videreføring av den forrige regjeringens politikk på dette området.

Innkjøpspolitikken er et viktig virkemiddel som brukes for å nå en rekke samfunnsformål. Jeg mener det er rom for å bruke innkjøpspolitikken aktivt som virkemiddel for å få til grønn vekst og for å oppnå våre klimamål – både nasjonalt og internasjonalt. Offentlig sektor må gå foran som et godt eksempel og bruke sin markedsrett i kraft av å være den største forbrukeren i økonomien med rundt 400 milliarder kroner årlig i Norge.

Sundvoldenerklæringen og de tre nye EU-direktiver på anskaffelsesområdet som blir gjeldende for Norge gjennom EØS-avtalen utgjør et godt grunnlag for å revidere innkjøpspolitikken. De nye EU-direktivene åpner muligheter for økt grønt handlingsrom og innovasjon gjennom anskaffelsesprosesser. Et av formålene med EUs arbeid med å revidere anskaffelsesdirektivene har vært å bedre mulighetene for å ivareta andre samfunns hensyn i offentlige anskaffelser, som for eksempel miljø. Mulighetene til å stille krav til miljø i alle faser av en anskaffelsesprosess er tydeliggjort og utvidet. Direktivet tydeliggjør og utvider også muligheten til å trekke inn livssyklus-kostnader i tildelingsfasen.

Jeg vil derfor, i samarbeid med næringsministeren, se på hvordan offentlige anskaffelser best kan videreutvikles som offensivt virkemiddel som integrerer både klima og miljø, innovasjon og forenkling.

SPØRSMÅL NR. 784

Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Per Rune Henriksen

Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Er det, slik statsråden ser det, forskjell på norske utslipp i 2020 om oljefyr i statlige bygg fases ut i 2016 eller 2017, når all bruk av oljefyr til grunnlast forbys fra 2020?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og i klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold.

Svar:

Gjennom klimaforliket er det enighet om at fossil fyringsolje som grunnlast skal fases ut av alle statlige bygg innen 2018, to år før det skal innføres forbud mot fyring med fossil olje i husholdninger og til grunnlast i øvrige bygg. I revidert nasjonalbudsjett (Meld. St. 2 2013-2014) varslet regjeringen at vi vil forsterke klimaforliket og har som ambisjon å fase ut oljekjeler for grunnlast i Statsbyggs eiendommer innen utgangen av 2016. Dette er et konkret eksempel på hvordan Regjeringen arbeider med å forsterke klimaforliket.

Jeg mener det er gode grunner til å fase ut oljefyring i statlige bygg i god tid før forbudet innføres i 2020. Det haster å redusere klimagassutslippene. Statsbyggs planer for å erstatte oljefyringen er mulig å gjennomføre innen utgangen av 2016. Jeg ser ingen grunn til å vente og vil advare mot å tenke at det er likegyldig når utslippene reduseres. Vi må forholde oss til et samlet karbonbudsjett; jo høyere utslippene er de nærmeste årene, jo mindre er det igjen av budsjettet senere. Dermed må utslippsreduksjonene være enda større enn om vi kutter utslipp i dag.

I 2020 skal vi være i mål med utfasingen av fossil olje i husholdninger og til grunnlast i øvrige bygg. Mange byggeiere kan trenge noe tid på å finne de gode løsningene. At staten går foran, er et signal som kan motivere andre til å komme i gang med omleggingen. Hvordan staten gjennomfører utfasingen i egne bygg, kan også tjene som eksempel for andre byggeiere.

Det finnes mange gode alternativ til oljefyring, men markedene for en del fornybare varmeløsninger er fortsatt relativt små. Når staten etterspør fornybar energi, kan dette bidra til å øke tilbudet og redusere prisene slik at det blir enklere for andre å legge om til fornybar energi. Regjeringens plan om å fase ut oljefyring som grunnlast i Statsbyggs eien-

dommer innen utgangen av 2016 og i andre statlige bygg innen 2018, vil bidra til å redusere klimagassutslippene og forenkle gjennomføringen av et forbud mot fyring med fossil olje fra 2020. Vi bruker det offentliges innkjøpsmakt til å lede markedet i en

grønnere retning. En raskere utfasing av fossil oljefyring kan bidra til å bygge et marked for fornybare løsninger, og dermed ha positive ringvirkninger som gir mulighet for større utslippskutt enn tiltaket isolert sett gir.

SPØRSMÅL NR. 785

Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Marianne Aasen

Besvart 22. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Er helseministeren tilfreds med den strategien om finansiering av nytt sykehus som Vestre Viken nå staker ut og de følger dette får for de seks sykehusene i helseforetaket?»

BEGRUNNELSE:

Styret i Vestre Viken har vedtatt å bygge nytt sykehus på Brakerøya i Drammen. Samtidig beholdes sykehuset i Kongsberg i en form som strider mot tidligere vedtak i styret.

Det er ingen tvil om at Drammen sykehus må erstattes av et moderne bygg, men finansieringen bygger på kostnadskutt som vil gå ut over pasientbehandling.

I styrepapirene står det klart at det er mulig

«...å realisere nytt sykehus, eiendomsstrategi for Ringerike sykehus og Bærum sykehus og nye DPSer (distriktspsykiatriske senter) med tilstrekkelig bærekraft under gitte forutsetninger. Dette vil kreve betydelig omstilling og effektivisering.»

Videre heter det i vedtaket fra styremøtet 28. april at:

«Bærum og Ringerike sykehus skal videreføres og må sikres eiendomsutvikling i tråd med Helse Sør-Østs eiendomsstrategi.»

I denne strategien står det:

«Forum for utvikling av bygg og eiendom definerer en rekke delprosjekter innenfor områder hvor det var viktig å få beslutninger eller fremskaffe resultater for å oppnå målet om 10 % kostnadseffektivisering og 10 % arealeffektivisering.»

Samtidig er det rimelig sikkert at nedre Buskerud og Asker og Bærum vil oppleve en kraftig befolkningsvekst de neste årene. Det vil medføre økt aktivitet,

også på sykehusene, ikke mindre, slik dette styrevedtaket i realiteten legger opp til.

I sum er dette regnestykker som neppe vil gå opp, uten det vil få betydelige konsekvenser for pasientbehandlingen ved alle sykehusene.

Etter mange år i Vestre Viken har pasienter og ansatte ved Bærum sykehus opplevd ulike styrings signaler fra helseforetaket. Et slikt urealistisk styrevedtak bekrefter dette inntrykket. Helseforetaket Vestre Viken er ett helseforetak og intet fagområde eller lokalisering har forrang foran andre. Befolkningen i alle områder av opptaksområdet har likeverdige rett til gode helsetjenester og vedlikehold av bygg og faglig infrastruktur. Utvikling av ett geografisk område kan derfor ikke skje ved underfinansiering og forvitring i andre områder.

Vestre Viken har laget en utviklingsplan for Drammen sykehus. Det bør alle de fire sykestuene i helseforetaket ha, ikke bare ett. Planene må videre stå i forhold til en realistisk vurdering av den økonomiske situasjonen. Å basere investeringsvedtak på betydelige effektivisering, uten å vise hva denne effektiviseringen går ut på, er ikke tilfredsstillende.

Svar:

Det er et klart behov for et nytt sykehus i Buskerud. Styret for Vestre Viken la i styremøte den 28. april i år til grunn at arbeidet med tomteervervelse av Brakerøya som lokalisering for nytt sykehus kunne igangsettes. I henhold til departementets styringssystem for investeringsprosjekter er planprosessen fase-delt. Idefasen er slutført og prosjektet skal inn i konseptfasen. I henhold til fullmaktsstrukturen i Helse Sør-Øst, må igangsetting av denne planprosessen vedtas på av det regionale nivået. Helse Sør-Øst vil i denne forbindelse gi føringer og krav for den videre prosessen.

Utviklingsplanen som er vedtatt for Vestre Viken gjelder for hele helseforetaket. Når styret for

Vestre Viken under behandling av sin sak om idefase for nytt sykehus den 28. april har et eget vedtakspunkt som sier at Bærum og Ringerike sykehus må sikres eiendomsutvikling i tråd med Helse Sør-Øst sin eiendomsstrategi – oppfatter jeg at dette nettopp er for å understreke viktigheten av at alle sykehusbygg i helseforetaket skal utvikles i tråd med regionens eiendomsstrategi. Helse Sør-Øst sin eiendomsstrategi har mål om kostnads- og arealef-

ektivisering, samtidig som det settes mål om vedlikehold og tilstand for byggene som skal benyttes i kjernevirksomheten.

Det er ikke fattet noen vedtak knyttet til kostnadsramme for nytt sykehus i Buskerud. At helseforetaket tenker gevinstrealisering og planlegger gjennomføring av nytt sykehus med omstilling og effektivisering, mener jeg er et sunt økonomisk fundament å planlegge innenfor.

SPØRSMÅL NR. 786

Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen

Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Mener klima- og miljøministeren at det er positivt at flere land overoppfyller sine internasjonale klimapliktelser?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9.-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter statsminister Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai, har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold.

Svar:

Klimautfordringen krever globale løsninger og at alle land bidrar. Norges viktigste oppgave er derfor å arbeide for en ny klimaavtale der alle land påtar seg mest mulig ambisiøse forpliktelser. Dersom land i tillegg overoppfyller forpliktelsene de påtar seg er dette isolert sett positivt. Norge gjorde eksempelvis dette da det i klimaforliket fra 2008 ble enighet om at Norge skulle overoppfylle sin forpliktelse under Kyotoprotokollen med 10 prosent. Ved slik overoppfyllelse, som ved all annen oppfyllelse av klimapliktelser, er det imidlertid helt sentralt at dette skjer gjennom reelle og verifiserbare utslippsreduksjoner. Det er også viktig at fokus på en overoppfyllelse av våre internasjonale forpliktelser ikke kommer til erstatning for innsats for å sikre den langsiktige omstillingen her hjemme. Det er positivt om flere land lykkes i å nå sine nasjonale og internasjonale utslippsmål. Jeg merker meg at Arbeiderpartiets forslag fra

25. mars om overoppfylling av Kyotoprotokollen utelukkende innebar kjøp av kvoter i utlandet.

Regjeringen vektlegger behovet for en styrket global innsats i de internasjonale klimaforhandlingene, og gjennom internasjonale initiativ utenfor FNs klimakonvensjon.

Det er bare et fåtall land som har tatt på seg tallfestede utslippsforpliktelser under Kyotoprotokollens andre forpliktelsesperiode. Norges forpliktelse under Kyotoprotokollen for 2013-2020 er i tråd med målsettingen om 30 pst. reduksjon i 2020 sammenlignet med 1990-utslippene. Samtidig som andre forpliktelsesperiode under Kyotoprotokollen ble vedtatt ble det avtalt at landene med tallfestede utslippsforpliktelser skulle vurdere opptrapping av forpliktelsene under Kyotoprotokollen senest i 2014. Vi kjenner ikke til at andre land vil gå ut nå med ambisjoner om å øke sine folkerettslige forpliktelser under Kyotoprotokollen for perioden 2013-2020.

Samtidig står det norske målet om å øke til 40 pst. under gitte betingelser fast. Betingelsene er knyttet til hvorvidt det kan bidra til enighet om en ambisiøs global klimaavtale der de store utslippslandene påtar seg konkrete utslippsforpliktelser i tråd med togradersmålet. Betingelsene for å øke den norske utslippsforpliktelsen til 40 pst. er ikke tilstede i dag. Norge vil benytte ministermøtene i juni til å rette oppmerksomheten mot en styrket global innsats og oppfordre andre land til også å gjøre mer. Regjeringen vil vurdere om betingelsene for å øke den norske utslippsforpliktelsen kan bli oppfylt ved at det nå framforhandles en ny klimaavtale, som skal vedtas i Paris i 2015.

SPØRSMÅL NR. 787**Innlevert 13. mai 2014 av stortingsrepresentant Eva Kristin Hansen****Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil regjeringen slutte seg til Arbeiderpartiets forslag om å overoppfylle Kyotoavtalens fase 2 med 10 prosent?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9.-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter statsminister Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai, har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold.

Svar:

Regjeringen vektlegger behovet for en styrket global innsats i de internasjonale klimaforhandlingene, og gjennom internasjonale initiativ utenfor FNs klimakonvensjon.

Det er bare et fåtall land som har tatt på seg tallfestede utslippsforpliktelser under Kyotoprotokollens andre forpliktelsesperiode. Norges forpliktelse under Kyotoprotokollen for 2013-2020 er i tråd med målsettingen om 30 pst. reduksjon i 2020 sammenlignet med 1990-utslippene. Samtidig som andre forpliktelsesperiode under Kyotoprotokollen ble vedtatt ble det avtalt at landene med tallfestede utslippsforpliktelser skulle vurdere opptrapping av forpliktelsene under Kyotoprotokollen senest i 2014. Vi kjenner ikke til at andre land vil gå ut nå med ambisjoner om å øke sine folkerettslige forpliktelser under Kyotoprotokollen for perioden 2013-2020.

Samtidig står det norske målet om å øke til 40 pst. under gitte betingelser fast. Betingelsene er knyttet til hvorvidt det kan bidra til enighet om en ambisiøs global klimaavtale der de store utslippslandene påtar seg konkrete utslippsforpliktelser i tråd med togradersmålet. Betingelsene for å øke den norske utslippsforpliktelsen til 40 pst. er ikke tilstede i dag. Norge vil benytte ministermøtene i juni til å rette oppmerksomheten mot en styrket global innsats og oppfordre andre land til også å gjøre mer. Regjeringen vil vurdere om betingelsene for å øke den norske utslippsforpliktelsen kan bli oppfylt ved at det nå framforhandles en ny klimaavtale, som skal vedtas i Paris i 2015.

Regjeringen prioriterer det internasjonale klimaarbeidet høyt. En rekke globale og regionale initiativ for å redusere klimagassutslipp er iverksatt. Slike initiativ vil kunne være viktige for å få framdrift i arbeidet med den nye klimaavtalen. Norge deltar i mange av disse initiativene og regjeringen vil videre-

føre og styrke dette arbeidet. Hovedinnsatsområder i det internasjonale klimaarbeidet er den internasjonale klima- og skogsatsingen, innrettingen av internasjonal klimafinansiering i den nye klimaavtalen, utvikling av internasjonale kvotemarkeder, utfasing av subsidier til fossile brensler, kortlevde klimadrivere, og ren energi i utviklingsland. I tillegg kommer innsats innen tilpasning til klimaendringer i utviklingsland. Disse tiltakene retter seg inn mot tema som er sentrale i de internasjonale klimaforhandlingene, selv om de isolert sett ikke handler om å overoppfylle forpliktelsene i Kyotoprotokollens andre periode. Like fullt bidrar vår innsats på disse feltene til å kutte klimagassutslipp globalt og til å få på plass en klimaavtale i 2015. Jeg har registrert Arbeiderpartiets forslag om å kjøpe klimakvoter for å gå utover forpliktelsene i Kyotoprotokollens andre periode. Dette enkeltforslaget har et ensidig fokus på kvotekjøp og vektlegger i liten grad bredden i Norges internasjonale klimainnsats. Klimakvoter er et viktig virkemiddel for å redusere klimagassutslipp. Et mål må være å sikre internasjonal kvotehandel i et robust system med et ambisiøst utslippstak. Jeg vil understreke at Regjeringen har valgt en bred tilnærming til klimaarbeidet internasjonalt.

Regjeringen fører en ambisiøs nasjonal klimapolitikk med en langsiktig omstilling til et lavutslipps-samfunn innen 2050. Da jeg ble klima- og miljøminister, bestilte jeg en rapport for å gjøre opp status i arbeidet med å kutte klimagassutslipp. På mange måter var dette et regnskap etter åtte år med rødgrønn styring av klimapolitikken. Rapporten viste at vi har et gap på 8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter for å nå målene som klimaforliket setter for 2020. Siden perspektivmeldingen fra 2013 som var sist gang det ble lagt fram utslippsframskrivninger, har utslippsanslagene for 2020 økt og dermed gapet blitt større, blant annet på grunn av skrinleggingen av fullskala karbonfangst- og lagring på Mongstad.

I arbeidet med å kutte klimagassutslipp fremover vil det være behov for styrket teknologiutvikling, en mer klimavennlig samfunnsplanlegging og en langsiktig omstilling i alle sektorer. Dette er en viktig grunn til at regjeringen har valgt å styrke klimaforliket bl.a. gjennom en styrking av fondet for klima, fornybar energi og energiomlegging. Regjeringen har bevilget 100 mill. til et felleseuropeisk prosjekt for forskning på karbonfangst ved NTNU. Regjeringen skal fase ut oljefyrene i statlige bygg raskere enn en planlagt, og i tillegg jobbe for å forby oljefyr innen 2020. Denne forsterkede klimasatsingen går langt ut-

over tiltak som Arbeiderpartiet tidligere har foreslått. Jeg vil derfor avslutningsvis understreke at diskusjonen om en eventuell overoppfyllelse av våre interna-

sjonale forpliktelser ikke må komme til erstatning for innsats for å sikre den langsiktige omstillingen her hjemme.

SPØRSMÅL NR. 788

Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen

Besvart 21. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at årsverkene som mister sine tidligere kontrollfunksjoner knyttet til den forrige IA-avtalens regelverk i stedet vil bli disponert til bedre og tettere oppfølging av sykmeldte?»

BEGRUNNELSE:

En naturlig følge av signeringen av ny IA-avtale er at kontrollfunksjonen som Nav AA-registeret har hatt opp mot arbeidsgivers sykefraværsoppfølging bortfaller. Dette medfører stor usikkerhet for de ansatte. Det ble høsten 2013 antydnet fra lederhold i Nav at disse årsverkene burde prioriteres vekk fra kontroll og i stedet disponeres til aktiv oppfølging av sykmeldte. Etter signeringen av ny avtale er det ikke tilført nye arbeidsoppgaver relatert til sykefraværsoppfølging til ansatte ved Nav AA-registeret.

Svar:

Jeg viser til høring om forslag til endringer i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven av 4. mars 2014. Her fremmer regjeringen forslag til forenklinger i oppføl-

gingsregimet for sykmeldte. I høringen ble det blant annet foreslått å oppheve det omfattende sanksjonsregimet i regi av Arbeids- og velferdsetaten som ble etablert gjennom endringene i 2011.

Det er i departementets høringsbrev samtidig skissert tiltak som skal bidra til tidligere og tettere oppfølging av sykmeldte, blant annet gjennom at etaten skal utarbeide rutiner for at arbeidsgivere og arbeidstakere kan etterspørre et framskyndet «dialogmøte 2». Et slikt økt fokus på tidligere oppfølging fra NAV-kontorene vil ha ressursmessige konsekvenser for Arbeids- og velferdsetaten i form av flere «dialogmøte 2», flere arbeidsevnevurderinger i sykmeldingsperioden og økt bruk av arbeidsrettede tiltak. Dette ses i sammenheng med at det vil bli frigjort ressurser som følge av at rapporterings- og sanksjonssystemet etter forslaget avvikles. Departementet har på denne bakgrunn lagt til grunn at forslagene samlet sett ikke skal medføre behov for økte bevilgninger til Arbeids- og velferdsetaten. Departementet gir derimot ikke detaljerte føringer om hvilke ansatte som skal jobbe med hvilke arbeidsoppgaver i etaten.

SPØRSMÅL NR. 789**Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 20. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil regjeringen konsultere Stortinget om Norges utslippsmål etter 2020 før en forplikter seg internasjonalt?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold. For å bidra til oppklaring rundt regjeringens klimapolitikk ber jeg om en avklaring fra Klima- og miljøminister Tine Sundtoft.

Svar:

Forhandlingene om en ny internasjonal klimaavtale, som skal omfatte alle land, skal sluttføres i desember i Paris i 2015. Ambisjonsnivået for avtalen – hvor store samlede utslippsreduksjoner som blir nedfelt – blir avgjørende for å holde global oppvarming under to grader. Det er vesentlig at de store utslippslandene har ambisiøse og tallfestete utslippsmål.

Som et ledd i forhandlingene mot Paris ble det vedtatt i Warszawa i fjor å invitere alle land til å sen-

de inn sine tiltenkte, nasjonalt bestemte bidrag til avtalen. Fristen for å sende inn bidraget er første kvartal 2015. Dette bidraget arbeider Regjeringen nå med å utforme. Hovedlinjene i arbeidet med å utforme en ny norsk utslippsforpliktelse er nærmere beskrevet i revidert nasjonalbudsjett.

I arbeidet med å utforme et norsk utslippsmål vil jeg legge vekt på at Norge skal ta sitt ansvar for den globale innsatsen med å begrense klimaendringene. Når vi nå forhandler en avtale som inkluderer alle land, også utviklingsland som har langt mindre ressurser enn oss, er det viktig at vi kan gå foran og bidra til en mest mulig ambisiøs avtale.

Innsending av et slikt foreløpig mål er første trinn i prosessen mot å ferdigstille en avtale i Paris. I løpet av 2015 vil det bli konkretisert nærmere hvordan avtalen skal se ut. I mai 2015 skal det etter planen foreligge et utkast til avtaletekst. Innspillet fra Norge, og andre land, vil derfor være et forhandlingsinnspill fram mot slutføringen i Paris.

Som allerede varslet i Revidert nasjonalbudsjett for 2014, vil jeg sørge for at Stortinget involveres på egnet måte underveis i prosessen. En eventuell ratifikasjonsprosess etter at avtalen er ferdigstilt i Paris vil bli gjennomført på vanlig måte.

SPØRSMÅL NR. 790**Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Steinar Gullvåg****Besvart 21. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden bidra til at Jernbaneverket ikke bruker plankapasitet og krefter på uaktuelle alternativer på strekningen Nykirke-Barkåker?»

BEGRUNNELSE:

Jernbaneverket har startet planleggingen av ny jernbanelinje gjennom Horten kommune i Vestfold (Nykirke- Barkåker) som er neste fase i utbyggingen av dobbeltspor på Vestfoldbanen. Jernbaneverket vil fortsatt utrede et utbyggingsalternativ uten jernbanestasjon i Horten.

Svar:

Arbeidet med kommunedelplan for strekningen Nykirke-Barkåker er i gang. Denne våren har planprogram for strekningen vært på høring. Lokalt har det kommet innvendinger til at ett av de fire alternativene som Jernbaneverket ønsker å utrede nærmere i kommunedelplanarbeidet, er en trasé uten stasjon (Skoppum Vest uten stasjon). Det er ikke tatt stilling til hvordan det videre planarbeidet skal legges opp. Jeg ser det imidlertid nå som lite aktuelt at det ikke etableres en stasjon på en av de aktuelle traséalternativene.

KVU ordningen er innrettet slik at man faglig utreder flere ulike løsninger, selv de som er politisk lite ønsket. Denne ordningen har vært praktisert også under forrige regjering. H/FrP regjeringen ønsker å redusere planleggingstiden, og har i den forbindelse

gjort flere grep med sikte på å forenkle og forkorte planprosesser. Deriblant ble 13 av 20 planlagte KVU'er på veistrekninger kansellert og erstattet med enklere utredningsoppdrag.

SPØRSMÅL NR. 791

Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Irene Johansen

Besvart 20. mai 2014 av finansminister Siv Jensen

Spørsmål:

«Regjeringen har besluttet å overføre ansvaret for særavgiftene og innførselsmerverdiavgiften fra tollvesenet til skatteetaten. Denne beslutningen ble gjort kjent i media og for de ansatte og berørte etater 4.3.14. Vi er gjort kjent med at tillitsvalgte har begjært innsyn i saksdokumenter og forarbeidet som departementet har gjort i saken, men at begjæringene er avvist. Vi er også gjort kjent med at Toll- og avgiftsdirektoratet og fagforbund heller ikke er hørt før regjeringen gjorde sitt vedtak.

Kan finansministeren redegjøre for beslutningsgrunnlaget som ligger til grunn for beslutningen og hvordan ansatte, berørte etater og næringslivet er involvert før beslutningen ble tatt?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen har besluttet at store deler av tollvesenets oppgaver skal flyttes til skatteetaten, angivelig for å effektivisere og forenkle offentlig sektor gjennom en omorganisering av Toll- og avgiftsetaten og Skatteetaten. «Målet er en mer effektiv og bedre skatte- og avgiftsforvaltning. Skatteetaten får et helhetlig ansvar for skatter og avgifter, mens den nye tolletaten skal styrkes og rendyrkes til å drive grensekontroll og vareførselsadministrasjon.» I følge Norsk Tollerforbund er beslutningen tatt uten forutgående prosess eller medvirkning. Denne beslutningen ble gjort kjent for de ansatte og de berørte etatene den 4. mars i år, samtidig med at beslutningen ble gjort kjent i media. Tillitsvalgte har begjært innsyn i saksdokumenter og det forarbeidet som departementet har gjort i saken, samt begjæring om utvidet begrunnelse etter avslag. Begjæringene er avvist av departementet. Vi er gjort kjent med at Toll- og avgiftsdirektoratet heller ikke er hørt før regjeringen gjorde sitt vedtak. Bakgrunnen for regjeringens beslutning om overføring av oppgaver synes derfor ikke kjent utenfor regjeringen og

departementet selv. Det vil derfor være interessant å få informasjon om bakgrunnen for beslutningen og hvordan ansatte og berørte etater har vært involvert forut for beslutningen.

Verdensbanken har nylig kåret det norske tollvesenet til verdens beste tollvesen. Dette ble kunngjort i Dagens Næringsliv 4. april i år. Fra å være på sjetteplass i 2010, har etaten i år rykket opp til å bli best av i alt 160 land. Det er på områdene prosedyrer, logistikk og tollklarering at etaten er best i test. Det er næringslivet selv som har gjort denne vurdering av de ulike lands tollvesen. Ukeavisen ledelse hadde et oppslag 25. april i år, hvor administrerende direktør i NHO Logistikk og Transport uttrykker undring over hvorfor regjeringen vil gjennomføre de vedtatte endringene, og hvorfor regjeringen vil endre verdens beste tollvesen. Det er derfor også nærliggende å få informasjon om næringslivet er hørt før regjeringen har bestemt seg.

Svar:

Vi har en god skatte- og avgiftsforvaltning i Norge. Vi har relativt få og oversiktlige skattetyper, vi har utstrakt bruk av elektronisk innlevering og gode registerdata. Det er likevel rom for forbedring og effektivisering. Regjeringen har i Sundvolden-erklæringen målsetninger om effektivisering av offentlig sektor og mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Effektivisering handler ikke om at ansatte skal løpe raskere, men at vi skal jobbe smartere. Økt produktivitet i offentlig sektor og dermed reduserte utgifter vil kunne slå ut i en bedre balanse mellom inntekter og utgifter i offentlig sektor. Regjeringen ønsker derfor å fornye, forbedre og effektivisere skatte- og avgiftsforvaltningen, samtidig som skatteters rettssikkerhet skal ivaretas på en bedre måte.

Jeg ønsker å rendyrke etatene til å utføre sine kjerneoppgaver. Tolletaten skal bli en spesialisert etat med ansvar for grensekontroll og administrasjon

av vareførselen, mens Skatteetaten skal få et helhetlig ansvar for skatter og avgifter. Vi rendyrker fagområdene og samler kompetansen i sterke enheter. En bedre samordning av skatte- og avgiftsadministrasjonen vil kunne begrense kostnader, frigjøre ressurser, gi stordriftsfordeler og begrense kostnader ved nye IT-løsninger. Det vil også kunne gi bedre arbeidsprosesser og enklere saksbehandling. Viktige politikkområder som skatt og avgift, grensekontroll og kampen mot svart økonomi vil bli styrket. Resultatet skal bli en bedre grensekontroll og en mer helhetlig og samordnet skatte- og avgiftsforvaltning.

Regjeringen har varslet flere tiltak for en mer helhetlig og effektiv skatte- og avgiftsforvaltning og sterkere grensekontroll. Regjeringen har besluttet at det skal settes i gang et arbeid med sikte på rask overføring av forvaltningen av særavgiftene og merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. Samtidig skal Statens innkrevingsentral innlemmes i Skatteetaten. Toll- og avgiftsetaten skal videre utrede mulige tiltak for å styrke grensekontrollen.

Gjennom den ordinære styringsdialogen har Finansdepartementet inngående kjennskap til underliggende etater. Ledelsen i Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet har vært informert om regjeringens planer og det har vært dialog mellom Finansdepartementet og etatsledelsene før regjeringen fattet sin beslutning. Jeg mener at regjeringen har hatt et godt grunnlag for å fatte sin beslutning i disse sakene.

Når det gjelder involvering av ansatte viser jeg til at tjenstemannsorganisasjonenes rett til medbestemmelse er forankret i Hovedavtalen i staten. Samtidig er det faktisk slik at politiske beslutninger ikke er underlagt medbestemmelse, jf. blant annet Hovedavtalen § 1 nr. 2 og § 2 nr. 3. Ansattes organisasjoner i Toll- og avgiftsetaten har vært informert i møter med politisk ledelse i Finansdepartementet. Ansattes or-

ganisasjoner i Skatteetaten er orientert av skattedirektøren. Finansdepartementet har nylig inngått en omstillingsavtale med tjenstemannsorganisasjonene i Skatteetaten, Toll- og avgiftsetaten og Statens innkrevingsentral. Avtalens formål er å sikre de ansattes medbestemmelsesrett og rettigheter i henhold til lov, kollektive og individuelle avtaler og sentrale personalpolitiske retningslinjer for omstillingsarbeidet i statlig sektor.

Til sist vil jeg presisere at regjeringen legger til grunn at endringene ikke skal føre til et dårligere tilbud for næringslivet og skattytere. Tvert i mot mener jeg tiltakene regjeringen har varslet, samlet sett vil føre til et bedre tjenestetilbud. Både næringslivet og skattyterne vil kunne oppleve større samordning og en mer helhetlig behandling av skatte- og avgiftssaker.

Jeg er svært tilfreds med at Verdensbankens undersøkelse viser at Norge er det landet i verden der næringslivet er mest tilfreds med vareførsel og logistikk på grensen. Samtidig må vi huske på at også andre lands tollmyndigheter vil videreutvikle seg i årene som kommer. Da kan vi ikke i Norge la være å gjøre tiltak vi mener er fornuftige, med det argument at vi er på topp i dag. Mitt mål er at næringslivet også i fremtiden skal oppfatte norsk tollforvaltning som en av verdens beste. Jeg mener at en god og velfungerende etat, slik vi har i Norge i dag, er et godt utgangspunkt for å videreutvikle etaten slik at ambisjonsnivået kan ligge like høyt i fremtiden.

Skatteetaten, Toll- og avgiftsetaten og Statens innkrevingsentral har fått i oppdrag å utrede hvordan endringene kan gjennomføres på en best mulig måte.

Arbeidet med en bedre skatte- og avgiftsforvaltning er omtalt i samleproposisjonen som ble lagt fram samtidig med meldingen om revidert nasjonalbudsjett. Departementet vil komme tilbake til arbeidet i statsbudsjettet for neste år.

SPØRSMÅL NR. 792**Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 20. mai 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden bidra til videreutvikling av Teknologisenter Mongstad (TCM) og når vil det komme en ny CCS-strategi?»

BEGRUNNELSE:

Teknologisenter Mongstad (TCM) er verdens største senter for testing og forbedring av CO₂ fangstteknologier. De har fra oppstarten i 2012 bidratt til at tunge industriselskaper som Aker Solutions og Alstom nå har kvalifisert sin teknologi som forberedelse for fullskala-utbygginger verden over.

Testresultatene og erfaringene fra TCM er etterspurt av CCS-prosjekter verden over og testsenteret deler kunnskapen på mange ulike måter.

En rekke spennende teknologiselskaper ønsker å komme inn og teste nye teknologier med potensiale for å redusere CO₂-fangstskostnadene.

På TCM er det i dag et videreutviklingspotensiale gjennom bygging av mindre testenheter på TCM. Disse kan knyttes opp til den eksisterende infrastrukturen hvor grunnlagsinvesteringene er gjort.

På denne måten kan Norge og TCM gjenopprette statusen som ledende på CCS og gi betydelige bidrag i utviklingen av en de viktigste klimatiltakene.

TCM-eierne har avtalt at testene skal pågå i minst fem år – frem til 2017- men ved flere anledninger er det i meldinger til Stortinget gitt uttrykk for at TCM skal drives og utvikles som et ledende senter for CO₂ fangstteknologi.

Svar:

Regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett for 2014 lagt frem en status og hovedmål for arbeidet med strategi for CO₂-håndtering (CCS), jf. Prop. 93 S (2013-2014). Hovedmålet med strategien er å identifisere tiltak som kan bidra til teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner. Det inkluderer regjeringens ambisjon om å få på plass minst ett fullskalaanlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020. Ulike tiltak for å nå målene må vurderes på en systematisk og grundig måte. Regjeringen vil fram mot statsbudsjettet for 2015 arbeide videre med strategien.

Oppskalering og driftserfaring er en viktig del av å utvikle teknologien. Teknologisenteret på Mongstad (TCM) er tilrettelagt for langsiktig utvikling, testing, demonstrasjon og kvalifisering av teknologi for CO₂-fangst i industriell skala. Partnerskapet i TCM arbeider kontinuerlig med å videreutvikle TCM som testarena. Aktiviteten på senteret har så langt gitt verdifulle erfaringer og har bidratt til å kvalifisere fangstteknologi for fullskala etter industriell standard. Det er en hovedprioritet å sørge for en god utnyttelse av teknologisenteret fremover, og dette er derfor en viktig del av arbeidet med CCS-strategien. TCM DA har nylig inngått en intensjonsavtale med Shell Cansolv om videre bruk av aminerlegget etter at Akers testperiode er over høsten 2014. Dette viser relevansen av TCM som en internasjonal testarena for utvikling, testing og kvalifisering av CO₂-fangstteknologi.

SPØRSMÅL NR. 793**Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 20. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Mener justisministeren at Norge har et spesielt moralsk ansvar for mennesker som må flykte fordi de har jobbet for og bidratt til norske styrkers innsats i operasjoner utenfor landets grenser, og vil justisminister sørge for at tolker for de norske styrkene i Afghanistan får beskyttelse i Norge?»

BEGRUNNELSE:

I Mandal sitter en asylsøker som jobbet som tolk for de norske styrkene i Afghanistan fra 2009 til 2011. Han har fått avslag på søknaden om beskyttelse fra UDI med begrunnelse om at han har vært i Italia og derfor må reise tilbake dit for å få prøvd asylsøknaden sin. I følge hans advokat er det ikke gitt at hans

dokumentasjon på arbeidet for norske styrker vil bli lagt til grunn for behov for beskyttelse i Italia.

Svar:

Fordi lokalt ansatt personell som har jobbet for norske styrker i Afghanistan kan ha en økt risiko for forfølgelse, ønsker regjeringen å legge til rette for at de skal få prøvet sitt beskyttelsesbehov. Denne regjeringen har, som den forrige, lagt til rette for at personer som har arbeidet for norske styrker i Afghanistan kan søke om opphold i Norge når deres ansettelsesforhold opphører. Regjeringen viderefører dermed særordningen som ble etablert i 2012. Dette innebærer at lokalt ansatt personell som har vært ansatt i en avgrenset tidsperiode og med en direkte tilknytning til norske styrker, kan søke om beskyttelse i Norge fra Afghanistan dersom de mener seg forfulgt som følge

av arbeidet de har gjort for norske styrker. For sakene som ble behandlet i 2012 og 2013 var det satt en tidsavgrensning til at det lokalt ansatte personellet måtte ha et ansettelsesforhold med norske styrker per 1.1.2011 eller senere.

Alle søknadene fra 2012 og 2013 ble behandlet individuelt.

Norge har fortsatt tilstedeværelse i Afghanistan, og tilbaketrekkingen skjer etappevis. Personell som nå er ansatt for norske styrker i Afghanistan får anledning til å søke om beskyttelse i Norge på tilsvarende måte som nevnt over. Ordningen nå gjelder personell som har hatt et ansettelsesforhold med norske styrker per 1.1.2014. Sluttidspunktet for å kunne omfattes er når intervjuene er foretatt. Det er nettopp gjennomført intervjuer med lokalt ansatt personell i Mazar e-Sharif. Disse sakene er nå under behandling.

SPØRSMÅL NR. 794

Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust

Besvart 20. mai 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«I Høyres landsmøteuttalelse står det at Høyre skal «arbeide for å realisere et fullskala CCS-anlegg (karbonfangst og lagring) innen 2020». Det står ikke nevnt at dette skal være i Norge.

Kan statsråden bekrefte at regjeringen og Høyres mål er å realisere et fullskala CCS-anlegg innen 2020 i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak, og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold. For å bidra til oppklaring rundt regjeringens klimapolitikk, ber jeg om en avklaring fra klima- og miljøminister Tine Sundtoft.

Svar:

Regjeringen har i revidert nasjonalbudsjett for 2014 lagt frem en status og hovedmål for arbeidet med strategi for CO₂-håndtering, jf. Prop. 93 S (2013-2014). Hovedmålet med strategien er å identifisere

tiltak som kan bidra til teknologiutvikling og kostnadsreduksjoner. Det inkluderer regjeringens ambisjon om å få på plass minst ett fullskalaanlegg for fangst og lagring av CO₂ innen 2020. Ulike tiltak for å nå målene må vurderes på en systematisk og grundig måte. Regjeringen vil fram mot statsbudsjettet for 2015 arbeide videre med strategien.

Gassnova leverte i desember 2012 en kartlegging av mulighetene for fullskala CO₂-håndtering i Norge utover Mongstad. Arbeidet bekreftet at det er få store CO₂-utslippspunkter i Norge som ønsker å satse på CO₂-håndtering gitt dagens tekniske, kommersielle og finansielle forhold og at det er utfordrende å ettermontere fangstanlegg på de anleggene som eksisterer.

I det videre strategiarbeidet vil mulighetene for å realisere fullskalaambisjonen i Norge bli grundig vurdert. Samtidig er jeg opptatt av at prosjekter vi involverer oss i skal gi størst mulig global nytte. Stortinget har ved flere anledninger pekt på at det er viktig at fangst og lagring av CO₂ tas i bruk internasjonalt. Det er få storskalaanlegg under bygging eller planlegging i verden i dag. Det er derfor svært viktig at de første anleggene er egnede referanseprosjekter som kan gi mest mulig læring og bidra til videre spredning av storskala CO₂-håndteringsprosjekter.

SPØRSMÅL NR. 795**Innlevert 14. mai 2014 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 19. mai 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Vil regjeringa foreta seg noe for å sikre at sjakk-OL i Tromsø kan avvikles som planlagt?»

BEGRUNNELSE:

Sjakk-OL i Tromsø i august vil kunne bli et av de største idrettsarrangementene som har vært avviklet i Norge. Rekordstor deltakelse og endrede kriterier gir imidlertid trangere økonomiske rammer, og det er behov for noe økte midler for å sikre gjennomføringen av sjakk-OL, som når ut til 180 nasjoner og 100 millioner seere.

Svar:

Jeg er godt kjent med den utfordrende situasjonen til sjakk-OL. Staten gir betydelige midler som skal gå til planlegging og gjennomføring av arrangementet. Det er høyst uvanlig at staten gir tilskudd til gjennomføringen av sports- eller idrettsarrangement. Sjakk-OL fikk i fjor 10 mill. kroner i tilskudd, og i år skal det utbetales 65 millioner kroner. Dette er 5 mill. kroner mer enn de opprinnelig søkte om.

Da Stortinget 8. juni 2010 vedtok å gi et statstilskudd på 70 mill. kroner til sjakk-OL i Tromsø var Stortinget kjent med Verdens Sjakkforbunds (FIDEs) krav om et verdenscuparrangement. Stortinget var også kjent med at kostnader til verdenscuparrangementet, den gang anslått til 2 mill. dollar, ikke lå inne i søknaden fra sjakk-OL. Stortinget bevilget likevel ikke mer enn de omsøkte 70 mill. kronene.

Kulturdepartementet har og vil følge opp Stortingets vedtak og bevilgninger, og sjakk-OL har fått ut-

betalt kvartalsvise tilskudd. Kulturdepartementet har også hatt løpende dialog med sjakk-OL de siste årene og det er flere ganger presisert at det er viktig at selskapet forholder seg til de økonomiske rammene som er til disposisjon.

Sjakk-OL valgte selv å legge verdenscuparrangementet inn i sitt bud overfor FIDE. De har lenge vært klar over hvilke kostnader dette ville medføre. Imidlertid har sjakk-OL ikke oppnådd forventede resultater med tanke på markedsinntekter. Overfor Kulturdepartementet har sjakk-OL forklart at dersom de ikke lykkes med finansieringen så vil de måtte kutte kostnader og nedskalere arrangementet. Det har aldri vært tema at det kunne bli aktuelt å avlyse arrangementet.

En forutsetning for statstilskuddet til sjakk-OL var at eventuelle kostnader utover vedtatte budsjetter ville være et ansvar for selskapet og eierne. Med tanke på at sjakk-OL ønsker å arrangere et mesterskap preget av nøkternhet, samt holde kostnadene nede bør det forventes at de økonomiske rammene som er til disposisjon overholdes.

Det gjennomføres hvert år en rekke internasjonale idrettsarrangement i Norge uten statlige tilskudd. På grunn av sjakk-OLs spesielle karakter, ble det gjort unntak og Stortinget vedtok at det skulle gis tilskudd. Det er en risiko forbundet ved å påta seg slike arrangement, og det kan ikke forventes at staten skal påta seg hele risikoen for overskridelser eller inntektssvikt.

Jeg tror sjakk-OL kan bli et fantastisk arrangement og jeg håper de finner en løsning på de økonomiske utfordringene.

SPØRSMÅL NR. 796**Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Terje Aasland****Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Mener statsråden det vil styrke, eller svekke, systemet med FN-kvoter om flere land reduserer sin aktivitet i CDM-markedet?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter Statsminister Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai har det opp-

stått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold. For å bidra til oppklaring rundt regjeringens klimapolitikk tillater jeg meg derfor å stille Klima- og miljøminister Tine Sundtoft følgende spørsmål.

Svar:

Markedet for kvoter fra Den grønne utviklingsmekanismen, CDM, har for praktiske formål brutt sammen. Manglende vilje internasjonalt til å gjennomføre en ambisiøs klimapolitikk har ført til et betydelig overskudd av FN-godkjente kvoter, noe som i sin tur har ført til at prisene nå ikke lenger dekker alminnelige transaksjonskostnader. Dette er en svært beklagelig utvikling. Regjeringen er en pådriver for å sette en internasjonal pris på karbon, og arbeider for velfungerende kvotemarkeder preget av transparens og likviditet. Et mål vil være å sikre internasjonal kvotehandel i et robust system med et ambisiøst ut-

slippstak. Å bruke markedet i miljøets tjeneste baner vei for effektive utslippskutt. Kjøp av klimakvoter i utviklingsland, for eksempel gjennom Den grønne utviklingsmekanismen, bidrar til globale utslippsreduksjoner, til overføring av teknologi og kunnskap til utviklingsland og til utvikling av kvotemarkeder.

Med sin aktivitet i CDM-markedet bidrar staten til å opprettholde deler av den infrastrukturen som blant annet er utviklet for å sikre en god kontroll med effekten av hvert enkelt klimatiltak. Jeg håper at også andre stater og private aktører vil bidra i denne kritiske fasen slik at vi har et godt utgangspunkt for kvotesystemer i fremtiden. Når de store utslippslandene påtar seg forpliktelser i samsvar med togradersmålet, vil vi kunne se betydelige endringer i internasjonale kvotemarkeder. Større aktivitet fra store aktører vil derfor kunne styrke systemet med FN-kvoter.

Jeg viser for øvrig til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 781 fra representanten Anna Ljunggren.

SPØRSMÅL NR. 797

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Terje Aasland

Besvart 22. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Deler klima- og miljøministeren statsministerens oppfatning av at FN-kvoter er klimapolitikk på bilisalg, og hvordan ser statsråden for seg at en uten slik handel med utslippskvoter kan få til kapitaloverføring fra rike til fattige land for klimatiltak?»

BEGRUNNELSE:

Helgen 9-11. mai hadde Høyre landsmøte. Etter statsminister Erna Solbergs landsmøtetale, landsmøtets vedtak og klima- og miljøministerens opptreden i NRKs Politisk kvarter mandag 12. mai har det oppstått betydelig usikkerhet rundt hva partiet Høyre mener om sentrale klimapolitiske forhold. For å bidra til oppklaring rundt regjeringens klimapolitikk tillater jeg meg derfor å stille Klima- og miljøminister Tine Sundtoft følgende spørsmål.

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 796 fra representanten Terje Lien Aasland der jeg peker på at markedet for klimakvoter for praktiske formål har brutt sammen. Manglende vilje internasjonalt til å gjennomføre en ambisiøs klimapolitikk har ført til et

betydelig overskudd av FN-godkjente kvoter, noe som i sin tur har ført til at prisene nå ikke lenger dekker alminnelige transaksjonskostnader. I et historisk perspektiv er disse kvotene nå billige. Jeg peker i dette svaret også på at Den grønne utviklingsmekanismen har levert betydelige bidrag til reduksjon i utslipp av klimagasser i utviklingslandene, samtidig som den har bidratt til en bærekraftig utvikling som har ført til bedring av folks levevilkår. Kjøp av kvoter til rådende markedspriser vil ikke gi et virkningsfullt bidrag til utviklingslandene. Det vil heller ikke gi noen reduksjon i utslippene av klimagasser, siden det ikke fører til iverksetting av nye prosjekter.

Som understreket av statsministeren i hennes tale til landsmøtet i Høyre er Høyre for klimakvoter hvis de faktisk gir kutt i utslipp. Dette er en viktig presisering, siden det i dag er fullt mulig å kjøpe kvoter som ikke har positive klimavirkninger. Stortinget har sluttet seg til et kjøpsopplegg der vi er trygge på at pengene våre går til prosjekter som fører til utslippsreduksjoner. I praksis betyr det også at vi må kjøpe kvoter til priser som ligger betydelig over dagens markedspriser for CDM-kvoter. Staten og det nordiske miljøfinansieringsselskapet NEFCO inngikk i 2013 avtale om at NEFCO skal kjøpe klimakvoter for

staten i den andre Kyotoperioden (2013-2020). Avtalen gjelder kjøp av inntil 30 millioner kvoter fra FN-godkjente prosjekter som på grunn av lave priser står i fare for å avvikle driften.

Staten bidrar således gjennom sine kvotekjøp til teknologi- og kapitaloverføringer til fattige land. Slik teknologi- og kapitaloverføring fra rike til fattige land er også fullt mulig å gjennomføre uten å bruke CDM-markedet. Som det ble redegjort for i RNB 2014 støtter Norge opp under en rekke slike initiativer og tiltak. Ek-

sempler er arbeidet med redusert avskoging, utbygging av ren energi i utviklingsland og reduserte utslipp av såkalte kortlevde klimadrivere. Slike initiativer kan bidra til å sikre raske utslippsreduksjoner, bygge erfaringer og bidra til å skape økt tillit mellom land gjennom samarbeid. I 2013 bidro Norge med om lag 4,8 mrd. kroner til utslippsreduserende tiltak og tilpasning til klimaendringer i utviklingsland. Det er viktig at offentlige midler kan brukes til å stimulere private investeringer som resulterer i utslippskutt og klimatilpasning.

SPØRSMÅL NR. 798

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Stensland

Besvart 27. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil helseministeren gjøre for å sikre at pacemakere som opereres inn i pasienter i større grad er MR-kompatible og at hjerteleger og kardiologer har felles syn på dette, og hvordan kan man sikre at pacemakere som opereres inn som MR-kompatible faktisk er det, slik at pasienter unngår unødig belastning og samfunnet unngår unødvendige utgifter?»

BEGRUNNELSE:

Bakgrunnen for mitt spørsmål er en pasienthistorie fra en ufør mann fra vestlandet (Helse Vest). Han ble hjerstepasient i en alder av 40 og ble gradvis dårligere. I 2011 måtte han operere inn pacemaker. Ettersom vedkommende hadde hatt store problemer og smerter fra en ryggskade, var det vesentlig at pacemaker var MR-kompatibel, noe behandlende lege ved utøvende sykehus forsikret om. Slike pacemakere har lavere levetid og flere ulemper for pasientene, men ble valgt da sannsynlig behov for videre ryggundersøkelser var stort.

Ved neste MR-undersøkelse sier radiologen at MR ikke kan tas da pacemaker ikke er MR-kompatibel. Det viste seg at legen ikke hadde lest manualene da han satte inn pacemaker – legen har i ettertid unnskyldt seg med at han var meget sliten ved innsetningen.

CT var eneste alternativ, i dette tilfellet suboptimalt.

Pasienten fikk satt inn ny pm i 2013 «den beste på markedet» – «den forrige var ikke god nok», sa legen, samt at denne skulle være MR-kompatibel.

I januar 2014 ble det behov for ny operasjon, det opplyses da om at ny pacemaker ikke er MR-kompa-

tibel, og pasienten kan følgelig ikke ta MR. Ikke i Norge, ikke i Sverige – ikke noe sted i verden opplyser radiologen.

Saken demonstrerer at det har vært lite kommunikasjon mellom Helse Fonna og Helse Bergen. Legene viser liten vilje til å kommunisere seg i mellom, denne kommunikasjonen må bli bedre for at pasientene skal få best mulig behandling. Pasienten er blitt kasteball mellom foretakene. Leger sier han ikke må fortelle om det videre.

Pasienten har bedt om å få sykehusjournaler og vil gå videre med saken.

Det må være et minstekrav at hjerteleger og radiologer er enige om hva som er en MR-kompatibel pacemaker slik at vi unngår slike hendelser i fremtiden.

Svar:

Spørsmålet fra stortingsrepresentant Sveinung Stensland er forelagt Helse Vest RHF, som i en tilbakemelding av 21. mai 2014 redegjør for valg og innkjøp av bl.a. pacemakere. Det er Helseforetakenes Innkjøpsservice AS som inngår avtaler med de ulike leverandørfirmaer av pacemakere og annet nødvendig utstyr. I forbindelse med anbud for pacemakere og annet hjerteutstyr er det etablert en prosjektgruppe, der fagfolk på området fra alle regionale helseforetak er med. Det opplyses fra Helse Vest at det kun er et begrenset antall varianter av pacemakere som er MR-kompatible. De pasientene som får MR-kompatible pacemakere er pasienter som har andre sykdommer i tillegg til hjertesykdommen og som krever MR-undersøkelse i fremtiden. Ofte dreier dette seg om kreftsykdommer. I representanten Stenslands begrunnelse beskrives en pasienthistorie preget av mangelfull

kommunikasjon mellom de ulike hjelpeinstansene og informasjon til pasienten som ikke har vært god nok. Jeg kan ikke ta stilling til pasienthistorien som sådan, men vil på generelt grunnlag påpeke at en god helse-

tjeneste, der pasienten står i sentrum, forutsetter at helsepersonell både kommuniserer godt seg imellom og gir pasienten nødvendig informasjon både om diagnose og behandlingsmuligheter.

SPØRSMÅL NR. 799

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 22. mai 2014 av statsminister Erna Solberg

Spørsmål:

«I samband med Dalai Lamas besøk til Norge har det vore mykje merksemd rundt regjeringas manglande vilje til å treffe Dalai Lama. Fleire internasjonale medier har kommentert Kinas positive haldning til handteringa og dei påfølgande krava frå kinesiske styresmakter, i Foreign Policy under tittelen «Blame Norway. Why is Oslo kowtowing to Beijing and stiff-arming the Dalai Lama?».

Korleis meiner statsministeren at handteringa av Dalai Lamas besøk har påverka Noregs omdømme?»

Svar:

Tilbakemeldingen fra våre utenriksstasjoner i sentrale samarbeidsland er at det var relativt beskjeden medieinteresse rundt Dalai Lamas besøk til Norge, og at deknningen stort sett var nøytral. Også land som Latvia,

Danmark, Tyskland og Storbritannia har kommet til lignende beslutninger tidligere. Oppslag i media kan imidlertid ikke være utslagsgivende for hvordan vi handler. Norge må være realistisk i sin utenrikspolitikk og legge Norges langsiktige interesser til grunn, deriblant viktigheten av å normalisere forholdet til Kina. Hvordan Norge forholder seg til en betydelig internasjonal aktør som Kina vil også påvirke våre muligheter til fortsatt å kunne spille en sentral rolle i fred- og forsoningsprosesser og være en viktig bidragsyter til å sette menneskerettighetsspørsmål på dagsordenen.

Norge har en forutsigbar utenrikspolitikk hvor respekt for menneskerettighetene står sentralt. Norge bidrar aktivt i FNs menneskerettighetsråd og tar jevnlig opp menneskerettighetsspørsmål i vår dialog med andre land. Dette bidrar til at Norge har et godt omdømme på dette området.

SPØRSMÅL NR. 800

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Stein Erik Lauvås

Besvart 22. mai 2014 av fiskeriminister Elisabeth Aspaker

Spørsmål:

«Siden 2008 har Ørje sluser vært stengt med bakgrunn i Mattilsynets vedtak. Vedtaket rammer i praksis turisttrafikken på hele Haldenkanalen og setter satsingen på turistutviklingen tilbake.

Vil statsråden ta initiativ til at Ørje sluser igjen kan åpnes og i så fall når kan en forvente at Ørje sluser blir åpnet for normal drift?»

Svar:

I 1989 ble Haldenvassdraget rammet av krepsepest, og all edelkreps i hovedvassdraget ble utryddet nedstrøms Bjørkelangen. Reetablering av edelkrepsbestanden startet i 1995 og i perioden 1996-2001 hadde de fleste bestandene utviklet seg brukbart. I 2005 ble Haldenvassdraget nedstrøms Ørje sluser på ny rammet av krepsepest og de reetablerte bestandene nedstrøms Ørje ble igjen utryddet. I juli

2008 ble det funnet krepsepestbærende signalkreps i Øymarksjøen, hvilket trolig forklarer utbruddet av krepsepest i 2005.

Edelkrepsen står oppført i både den nasjonale og den internasjonale rødlisten. I den nasjonale rødlisten er den nå listet som sterkt truet. Vår edelkreps har sin naturlige utbredelse kun i Europa, og Norge er i dag et av få land i Europa som fremdeles kan sies å ha enkelte vann og vassdrag med gode bestander av edelkreps. Haldenvassdraget har tradisjonelt vært ett av disse vassdragene. Norge har derfor et internasjonalt ansvar for å ta vare på disse bestandene.

Mattilsynet opplyser at de siste års erfaringer tyder på at stengte sluser har vært en effektiv smittesperre mellom Øymarksjøen og Rødenessjøen, og at det trolig er liten risiko for oppstrøms vandring av signalkreps ved åpne sluser. Krepsepest kan spres både via sporer og vektorer, og Mattilsynet mener det særlig er spredningsfare med båter (herunder vann) og fisk som er relevant. Aktiv forflytting av infisert vann i forbindelse med normal sluseprosess, ubehandlet kjølevann/ballastvann fra båter, rolig nedstrømmende vann og mekaniske vektorer (båter, klær og utstyr brukt i vann) utgjør i følge Mattilsynet en

høy smitterisiko. I tillegg mener Mattilsynet at også fisk kan føre med seg smitte av krepsepest, og antas å være en viktig vektor for spredning oppstrøms.

Hensikten med dagens regler er å begrense spredning av krepsepest hos ferskvannskreps i Haldenvassdraget og å forebygge spredning til andre vassdrag. Ved permanent åpning av Ørje sluser mener Mattilsynet at sannsynligheten er høy for at både vann og fisk kan spre smitte av krepsepest oppstrøms fra Øymarksjøen til Rødenessjøen.

Dette er en faglig vurdering jeg ikke har til hensikt å overprøve.

Jeg er kjent med at Mattilsynet de siste årene har gitt dispensasjon til forflytting av passasjerbåter fra Øymarksjøen til Rødenessjøen. Dispensasjonene har vært gitt på vilkår som innebærer at tiltak gjennomføres slik at smitterisikoen vurderes til å være minimal, samtidig som man ivaretar behovet for næringsutvikling i distriktet, herunder satsing på turisme. Dersom det søkes om tilsvarende dispensasjon også innværende år, legger jeg til grunn at Mattilsynet vurderer og behandler søknadene på vanlig måte basert på tidligere års erfaringer.

SPØRSMÅL NR. 801

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 20. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Regjeringen er i gang med planleggingen av ny E16 gjennom Ringerike. Av 30 utredede alternativer er Vegvesenets anbefaling rangert som nr. 27 i deres egen tabell over grad av miljøvennlighet. Vegvesenets anbefaling nr. to er rangert som nr. 29. Begge strider mot nasjonale miljømål. Vegvesenet har ikke utredet utbedring av eksisterende E16 som et alternativ.

Vil statsråden sørge for at miljøhensyn blir avgjørende for valg av trasé for en ny E16 og eventuelt be om at en forbedring av dagens trasé utredes som et alternativ?»

Svar:

I St. meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 ble det gitt følgende føring for utredningen av ny E16: «Trafikkbelastningen tilsier at E16 bør bygges ut til firefelts veg på hele strekningen Oslo-Hønefoss». På denne bakgrunnen har Statens

vegvesen i sin konsekvensutredning kun sett på firefeltsløsninger, og ikke forbedring av eksisterende tofelts veg. Gjennom fastsettelsen av planprogrammet ga kommunestyrene i Ringerike og Hole, i begge tilfeller enstemmig, tilslutning til at det var firefeltsløsninger som skulle utredes.

De to alternativene som er anbefalt i konsekvensutredningen, har ifølge Statens vegvesen betydelige negative miljøkonsekvenser. De samme løsningene er imidlertid best med hensyn til prissatte konsekvenser. Hovedårsaken til dette er at de har færre og kortere tunneler enn de andre løsningene. Dette reduserer både anleggs-, drifts- og vedlikeholdskostnadene. Statens vegvesen har i sin anbefaling lagt til grunn at den store positive netto nytten for prissatte konsekvenser oppveier miljøulempene.

I høringen av forslag til kommunedelplan tidlig i 2013 kom det en rekke innsigelser. De fleste innsigelsene dreier seg om miljøkonsekvensene av ny

veg. Innsigelsene er nå til behandling i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Samferdselsdepartementet har gitt Jernbaneverket og Statens vegvesen i oppdrag å vurdere om det kan være hensiktsmessig å legge ny firefelts E16 og Ringeriksbanen i felles korridor gjennom det aktuelle området. Fristen for arbeidet er satt til 15. juni 2014.

Departementet avventer nå denne utredningen før videre håndtering av innsigelsessaken og eventuelle ytterligere utredninger vurderes.

Miljømessige sider ved prosjektet vil bli vektlagt i den videre beslutningsprosessen, men dette vil ikke være den eneste faktoren som inngår i vurderingene.

SPØRSMÅL NR. 802

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad

Besvart 23. mai 2014 av landbruks- og matminister Sylvi Listhaug

Spørsmål:

«I pressemelding om statens tilbud i jordbruksforhandlingene 6. mai la departementet ved en oversikt over 29 forenklingstiltak.

Kan statsråden gi informasjon om hvilken forenklingsgevinst hvert av tiltakene vil gi for ressursbruken i henholdsvis næringen og forvaltningen?»

Svar:

I Innst. 8 S (2013-2014) fra næringskomiteen sies det blant annet:

«Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti og Venstre, viser videre til «Sundvolden-erklæringen» av 7. oktober 2013 der det tas til orde for å styrke landbruket gjennom forenkling av lover, regler og støtteordninger for blant annet å bedre rekrutteringen. Flertallet opplever at arbeidet med forenkling av regelverket, virkemiddel-apparatet og støtteordningene har bred støtte og at dette bør være en del av drøftingene under årets jordbruksforhandlinger.»

For å gi en oversikt over hvilke forslag som har forenklingsevne i statens tilbud, ble det derfor utformet en liste med alle forslag som innebærer forenklinger. Dette er en liste med både store og små forslag, og med tilsvarende variasjon i forenklingsgevinst. Formålet med flere av forslagene er målretting av virkemiddelbruken, men der forenkling også er en effekt.

Omtalen i kapittel 7 i statens tilbud, og i proposisjonen som blir lagt fram for Stortinget, gir begrunnelsen for de enkelte forslagene. Vedlagt ligger listen med de 29 punktene der forenklingsevner av forslagene er omtalt. Det er ikke mulig å gi en tallmessig oversikt over utslag på ressursbruken i næringen og forvaltningen knyttet til alle enkeltelementer i forslagene. Derfor vil denne gjennomgangen i hovedsak inneholde en verbal omtale av forenklingsevnen.

Vedlegg til svar:

Forenklinger i statens tilbud i jordbruksoppgjøret 2014.

A. De ti viktigste forenklingforslagene.

1. Felles kvotetak for alle typer melkeforetak (samdrifter og enkeltbruk).
2. Avvikle det særskilte samdriftsregelverket med antalls- og avstandskrav.

Disse 2 punktene er etter departementets vurdering de mest betydningsfulle forenklingforslagene. Når vi ikke lenger har aktivitetskrav til deltakere i samdrifter, og har et system med kvoteleie, er det i prinsippet ingen forskjell på samdrifter og enkeltpersonforetak. For næringen vil det være en betydelig forenkling at man kan forholde seg til et felles kvotetak, og ikke trenger å «konstruere samdrifter» for å få et høyere tak ved kvoteleie. Ved å fjerne antalls- og avstandsreglene for samdrifter, kan alle produsenter forholde seg til de samme bestemmelsene om produksjonsregion og produksjonstak. Med denne endringen likestilles enkeltbruk og samdrifter slik at næringen selv kan velge den driftsformen som passer best hos hver enkelt. I forvaltningen vil oppheving av det særskilte regelverket for samdrifter innebære en betydelig forenkling, bl.a. fordi alle foretak etter dette kan behandles likt, uavhengig av organisasjonsform. Jf. punkt 6 innebærer oppheving av samdriftsregelverket forenkling både i kvote- og produksjonstilskuddsregelverket.

3. Flate ut all strukturprofil i arealtilskuddene.

En betydelig del av jordbruksarealet er i dag drevet gjennom leieforhold. Når vi har store strukturvisesprang i de arealbaserte tilskuddene koplet til hvor stort areal hvert foretak søker om tilskudd for, vil det-

te påvirke tilpasningen og prisene i jordleiesmarkedet. For næringen vil det være en forenkling at verdien av jordbruksarealet hver enkelt driver vil være koplet til driftsmessige forhold, og ikke tilskudd. Det gir en mer effektiv ressursbruk. I mange tilfeller er det de større brukene som er jordleiere. Med en struktur-differensiering av arealtilskuddene er det svært vanskelig for forvaltningen å kontrollere om de som søker om tilskudd for arealene faktisk driver dem og ikke er i driftssamarbeid med foretak som henter ut stordriftsfordeler. Når satsene ikke differensieres, vil de statlige utbetalinger være uavhengig av hvem som søker, og kontrollbehovet reduseres betydelig.

4. Slå sammen satsintervaller i tilskudd til husdyr. Dette gir et mer oversiktlig og lettfattelig tilskuddssystem. Videre forenkler det kontrollarbeidet knyttet til foretak som søker tilskudd som små, men som gjennom driftssamarbeid er større.

5. Innføre tilskudd for mer enn 50 kyr på samme nivå som for andre storfe.

Med dagens tilskuddsregelverk har melkeku nr. 51 på et foretak gitt 0 i tilskudd husdyr, mens vi har hatt et tilskudd på 800 kroner pr. dyr for andre storfe (kalver, kviger og okser) opp til 250 dyr. Dermed får en del foretak 0 kr for mange av melkekyrne, men 800 kroner for eksempel for en kvige som ikke har kalvet på telletidspunktet. Dette regelverket er ikke logisk og er derfor vanskeligere å få aksept for slik som det er utformet. Et slikt regelverk motiverer videre til å telle dyr kreativt, for å oppnå mer i tilskudd. Endringen er derfor en forenkling både for næringen og forvaltning(kontroll).

6. Fjerne samdriftsregelverket i produksjonstilskuddsforskriften.

Dette punktet henger også sammen med punktene 1 og 2. I gjeldende regelverk har samdriftene unntak fra begrensningen i forskrift om produksjonstilskudd om at foretak som har felles eiere ikke kan søke om tilskudd til samme produksjon. Opprinnelig var tanken bak regelen at det ikke skulle være mulig å dele opp brukene i flere foretak med sikte på å hente ut strukturtilleggene i tilskuddene mens man i praksis ikke hadde småskalalempen. For at samdriftsdeltakere fortsatt skulle kunne utnytte bygninger på eget bruk til husdyrproduksjon eller får tilskudd til egen grovfôrproduksjon, er det laget unntaksbestemmelser for samdriftsdeltakere både når det gjelder AK-tilskudd, husdyrtilskudd og avløsertilskudd. Samtidig har det blitt etablert en hel del samdrifter som i praksis er kvoteleie, for å unngå kvotetaket på 400 000 liter, ofte med svært små eierandeler. Forslaget til endring gir en enklere og mer lettforståelig forskrift uten en lang unntaksparagraf. Det blir enklere

for bøndene å etablere reelle samarbeids-/leieavtaler, og forvaltningen skal etter dette behandle alle foretak likt uavhengig av organisasjonsform, bl.a. ved vurdering av driftsfellesskap.

7. Utbetale samme tilskudd til sau uavhengig av driftsform (vanlig sau og utegangersau).

Innenfor gjeldende regelverk er det ulike tilskudds-satser i saueholdet, avhengig av om det drives tradisjonelt sauehold eller som såkalte utegangersau. Dette har gjort det relativt komplisert for både næringen og forvaltningen å definere hvor grensen går mellom de to driftsformene. Med statens forslag elimineres dette problemet, samtidig som det stimuleres mer til kjøttproduksjon ved at en betydelig del av tilskuddet pr. dyr flyttes til slaktetilskuddet.

8. Igangsette arbeid med ny IKT-plattform for produksjonstilskudd (eStil).

Årlig treffes det om lag 75 000 enkeltvedtak som genererer utbetalinger av om lag 9 mrd. kroner av produksjons- og avløsertilskudd. Det benyttes en rekke eldre fagsystemer i dagens forvaltning. Oppfølgingen av deler av IKT-forvaltningen er knyttet til eldre systemer med stadig mer begrenset tilgang på kompetanse til vedlikehold og endringer. Det er gjennom mange år foretatt endringer av større og mindre karakter i systemene og rutinene, for å følge opp endringer i regelverket for tilskuddsordningene. For å ivareta nødvendig grad av driftssikkerhet og en økt effektivitet i forvaltningen av disse viktige tilskuddsordningene, må det innføres et nytt fagsystem for produksjons- og avløsertilskuddene. Dette vil samtidig kunne gi mulighet til en mer brukervennlig forvaltning.

Nytt fagsystem (eStil) for produksjonstilskuddene og avløsertilskudd ved ferie og fritid vil ifølge SLF gi en samlet innsparing på 17 mill. kroner over en tiårsperiode i tilskuddsforvaltningen fordelt på kommuner, fylker og Statens landbruksforvaltning.

9. Kutte bevilgningen til spesielle miljøtiltak i jordbruket med 70 mill. kroner og innsnevre formålet. SMIL-ordningen målrettes mot tiltak som skal fremme god agronomi og mot aktivitet i jordbruket. Den forbeholdes foretak som er berettiget produksjonstilskudd i jordbruket og formålet knyttet til fredede og verneverdige bygninger foreslås tatt ut av ordningen. Færre tilskuddsmottakere og færre mål for midlene gir en administrativ forenklingsevne.

10. Avvikle omsetningskravet for å være berettiget produksjonstilskudd og i stedet heve bunnfradraget.

Tall for avgiftspliktig omsetning er i utgangspunktet koplet til skatteregnskapet, og er derfor ikke noe hver enkelt bonde har oversikt over når det søkes om tilskudd i henholdsvis august og januar. Heller ikke for-

valtningen kan kople data mellom mva-regnskapet og søknad om produksjonstilskudd. Derfor baseres både søknader og kontroll i dag på skjønsmessige vurderinger av sannsynligheten for at vilkåret er oppfylt. Det er også usikkerhet knyttet til hva slags omsetning som kan ligge til grunn for vilkåret (tjenester, tilleggsnæringer etc.). Å avvikle omsetningskravet for produksjonstilskudd vil derfor være en forenkling for brukerne og gi enklere kontroll hos forvaltningen.

B. Tilskudd som foreslås avvirket i sin helhet.

11. Avvikle tilskudd til fruktlager og i stede utbetale direkte til produsenter av frukt, bær og grønnsaker.

Tilskuddet blir gjennom forslaget endret fra å være en fast årlig driftsstøtte til pakkerier, til å bli en støtte for produksjon av frukt. Forenklingen består i redusert forvaltning ved at en ordning faller bort. Departementet har ikke tilgjengelig tall for hvor mye dette utgjør. Midlene overføres gjennom å øke satsene i gjeldende ordning med distriktstilskudd frukt, og vil derfor ikke medføre noe økt forvaltning.

12. Avvikle tilskudd til tidligpensjonsordningen for jordbrukere, men opprettholde den for de som allerede er inne i ordningen.

Det vises til at det i statens tilbud legges vekt på å innrette tilskuddsordningene slik at de i større grad skal gi insentiv til økt produksjon. Tidligpensjonsordningen går ikke til personer som driver aktivt jordbruk, og gir derfor ikke insentiv til større produksjonsomfang. For 2015 ville ca. 240 kontrakter utgå, mens det var antatt at ca. 170 nye kontrakter ville blitt tegnet. Dette gir en administrativ innsparing, men full effekt oppnås først når ordningen er helt avvirket.

13. Avvikle overføring til Sametinget under Landbrukets utviklingsfond.

Forslaget om å avvikle overføringen til sametingets tilskuddsordninger til næringsutvikling, er i tråd med tilsvarende føring i reindriftsavtalen for 2014/2015. Gjennom denne avviklingen vil virkemidlene til næringsutvikling over Landbrukets utviklingsfond fordeles på færre og større ordninger.

14. Avvikle praktikantordningen.

Ordningen har de siste årene blitt svært lite brukt, og antallet praktikanter er redusert med 90 pst. fra 2002 til 2013. Statens landbruksforvaltning vurderer dagens ordning som lite målrettet mot rekruttering. En avvikling av ordningen vil bidra til en mer målrettet bruk av BU-midlene til utrednings- og tilretteleggingstiltak, samt at kostnadene til søknads- og klagesaksbehandling for praktikantordningen vil forsvinne.

15. Avvikle tilskudd til kadaverhåndtering.

Avvikling av forskrift og administrasjon av ordningen vil gi innsparinger i forvaltningen. Næringens kostnader til kadaverhåndtering vil ikke endres, men egenandelen vil øke.

16. Avvikle tilskudd ved tap i epleproduksjonen forårsaket av rognebærmøll.

I den perioden forskriften har vært gjeldende fra 2009-2013, er det utbetalt tilskudd til sju søkere, med et samlet beløp på 116 427 kroner. Alle utbetalingene gjelder for skadeåret 2010. Forenklingen består i at ordning fjernes og at forvaltningen ikke lenger skal håndtere slike saker.

17. Avvikle erstatning ved tap av sau på beite.

Bevilgningen til utbetaling av erstatninger er på 2,7 mill. kroner. Avviklingen av ordningen vil frigjøre ressurser hos kommunene, Fylkesmannen og SLF. Et grovt estimat er en samlet besparelse på 2 årsverk i kommunen, 1-2 årsverk hos fylkesmannen og 0,2 årsverk hos SLF. SLF anslår en samlet besparelse på 2-2,5 mill. kroner inkludert kostnader til fagsystemet ELF.

18. Fjerne tilskudd til prisnedskrivning av korn i pelsdyrfôr og erstatte det med administrative tollnedsettelse på råvarer til pelsdyrfôr etter samme system som for fiskefôr (frihandelsnæring).

Ordningen med fraktutjevning av pelsdyrfôr videreføres med et noe lavere tilskuddsbeløp. Forenklingen består i et mer transparent system jf. som for oppdrettsfisk.

C. Andre forenklinger.

19. Fjerne beløpstaket i tilskudd til husdyr.

Forenkler regelverket. Tilskudd til lammeslakt ble tatt ut av grunnlaget for avkortning ved jordbruksoppgjøret i 2013. Næringen trenger ikke vurdere mulig tapte tilskudd ved investeringer. Sett i sammenheng med at alle storfe blir tilskuddsberettiget, gir dette et mer transparent system, mindre stimulans til uønsket tilskuddstilpasning, og enklere kontroll.

20. Fjerne kvantumstaket for frukt og bær i distriktstilskuddet.

Dette gir et mer transparent system og forenklet kontroll.

21. Fjerne beløpstaket for veksthusgrønnsaker i distriktstilskuddet og redusere antall tilskuddssoner.

Ordningen har både et tak på hvor stort kvantum av de 3 produktene foretakene kan få tilskudd for i tillegg til et maksimalt beløpstak pr. foretak. Å fjerne beløpstaket gjør det enklere både for forvaltningen og for det enkelte foretak å prognosere samlet tilskudd. Administrativ forenkling er liten.

22. Avvikle struktur differensiering for melkeproduksjon i avløsertilskuddet.

Dette er en beregningsteknisk forenkling som gir et mer transparent regelverk.

23. Avvikle forskrift om miljøplan og ivareta nødvendige krav gjennom forskrift om produksjonstilskudd og Kvalitetssystemer i landbruket.

Regjeringens forslag innebærer en forenkling. Formålet med miljøplan ivaretas bedre ved at krav flyttes til hhv. forskrift om produksjonstilskudd og Kvalitetssystemer i landbruket (KSL). Dette vil bidra til en enklere forvaltning og bedre kontroll.

24. Redusere utviklingsmidlene til økologisk jordbruk med 12 mill. kroner og fjerne soneinndelingen i tilskudd til økologisk husdyrproduksjon.

Det har vært avsatt store ressurser til satsingen på utviklingstiltak til økologisk landbruk over flere år. Midlene har ført til styrket tilbud og etterspørsel av økologisk mat, men evaluering av satsingen viser at effekten av virkemiddelbruken kunne ha vært bedre. Det synes nå riktig å effektivisere og målrette satsingen med en noe mindre ramme, og i stedet øke det økologiske husdyrtilskuddet for å stimulere til økt produksjon av økologisk kjøtt. En avsetning på 20 mill. kroner til utviklingstiltak innen økologisk landbruk synes fortsatt å være en betydelig satsing. Fjerning av soneinndelingen bidrar til forenkling i forvaltningen ved at det gis samme tilskudd uansett geografisk tilhørighet.

25. Overføre forvaltning av regionale midler til bioenergi til nasjonalt nivå.

Tiltaket vil gi reduserte administrative kostnader, og mer fleksibilitet til å bruke midlene der behovet er størst.

26. Avvikle nasjonalt tak for investeringstilskudd.

27. I forskrift om midler til bygdeutvikling er det fra sentralt hold satt en grense for maksimalt tak for tilskudd til investeringer på 1 mill. kroner, med unntak for områdene Finnmark, Troms, Nordland og Namdalen der det ikke er et slikt tak. I tillegg har fylkene anledning til å sette egne maksimalgrenser for tilskudd innenfor rammen av det nasjonale taket. Ved å fjerne det nasjonale taket vil det være færre nasjonale begrensninger å forholde seg til, og enklere for regional forvaltning å gjøre regionale vurderinger av behov for maksimalt tak for investeringsstøtte. Det vil være enklere å orientere seg i regelverket for både den enkelte næringsutøver og for forvaltningen.

28. Avvikle midler til Innovasjon Norge under Sentrale bygdeutviklingsmidler.

Gjennom denne avviklingen vil virkemidlene til næringsutvikling over Landbrukets utviklingsfond fordeles på færre og større ordninger.

29. Avvikle lokal forvaltning av bygdeutviklingsmidler i Valdres og Nord-Gudbrandsdal.

Avvikling av disse særordningene vil gi et mer enhetlig og kostnadseffektivt virkemiddelapparat.

30. Forenkle ordningen tilskudd til veterinærreise og delvis samordne denne med tilskudd til semin.

Det legges opp til justeringer av forskriften som gir enklere beregningsregler, og bedre kontroll med at midlene oppfyller formålet med ordningen.

SPØRSMÅL NR. 803

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja

Besvart 27. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvilke av statsrådets svar er riktig, at videre organisering av palliativt senter skal utredes og at ikke endelig vedtak er fattet i saken, eller at palliativ avdeling ved Ski sykehus blir flyttet til Ahus/Nordbyhagen?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har ved flere anledninger tatt opp situasjonen vedrørende palliativ avdeling ved Ski sykehus. I svar på skriftlige spørsmål nr. 544 og 696 svarer statsråden blant annet:

«Det er foreløpig ikke gjort endelig vedtak i saken. Akershus universitetssykehus har satt ned en ar-

beidsgruppe som skal utrede videre organisering av palliativt senter. Arbeidet er ment slutført til medio september 2014 og det er lagt opp til at styret ved Akershus universitetssykehus vil foreta endelig vedtak høsten 2014».

Det samme har ansatte, pårørende, pasienter, politikere og media blitt informert om av Ahus sin ledelse, blant annet ved et besøk jeg deltok på i april 2014. Det siste svaret vedrørende utredning av palliativt senter ble sendt 6. mai 2014.

I statsrådens svar til undertegnede i spørretimen på Stortinget 14. mai 2014, svarer statsråden at:

«Dette er snakk om et spesialisert, palliativt tilbud, som ikke blir lagt ned, men som blir flyttet til Ahus og samlet, slik at en får et samlet og mye mer robust kompetansemiljø for disse pasientene».

Slik undertegnede tolker svaret fra statsråden, er beslutningen om å legge ned palliativ avdeling ved Ski sykehus allerede er tatt. Jeg mener det av respekt for

ansatte, pasienter, pårørende, innbyggere og beslutningstagerer i follokommunene, er bedre å være ærlig og informere riktig med en gang om de faktiske forhold. Undertegnede mener det er behov for at statsråden klargjør hva som er det riktige bildet av denne saken.

Svar:

Jeg beklager hvis mitt svar i muntlig spørretime Stortinget 14. mai 2014 kan misforstås.

I styresak 16/14, som ble behandlet 5.3.2014, vedtok styret følgende vedrørende flytting av palliative senger fra Ski: «Styret ber om at det som en del av utredningen knyttet til det palliative tilbudet, etableres en dialog med Follokommunene og at saken legges fram for styret til beslutning».

Jeg er ikke kjent med at saken er lagt fram for styret for ny beslutning.

SPØRSMÅL NR. 804

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 27. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Emily Stange fra Minnesota har en mastergrad i jordmorfaget fra Universitetet i Utah, har 12 års erfaring både som sykepleier og jordmor fra flere amerikanske sykehus, men får ikke godkjenning i Norge til tross for at flertallet av de sakkyndige som har uttalt seg i saken mener hun er mer enn godt nok kvalifisert som jordmor i Norge. Norsk utdanning på feltet har også endret seg siden reglene ble laget.

Tar helseministeren initiativ til endring av reglene så denne kompetansen ikke sløses vekk?»

BEGRUNNELSE:

Emily Stange fra Minnesota har en mastergrad i jordmorfaget fra Universitetet i Utah. I tillegg har hun 12 års erfaring både som sykepleier og jordmor fra flere amerikanske sykehus.

Etter hun flyttet til Lillehammer for tre år siden med sin familie har hun kjempet for å få utdannelsen sin godkjent av norske myndigheter.

Men selv om flere norske eksperter klassifiserer 39-åringen som «overkvalifisert» mener Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK) at

39-åringen ikke kvalifiserer for en jobb på norske sykehus.

Avslaget kom til tross for at flertallet av de sakkyndige som har uttalt seg i saken mener hun er mer enn godt nok kvalifisert som jordmor i Norge. saksbehandlingen av søknader fra helsearbeidere utenfor EØS-området.

Gunn Rognstad, studie- og forskningsdirektør ved Høgskolen i Gjøvik forklarer at dagens sykepleierutdanning baserer seg på nye pedagogiske arbeidsmetoder, som ikke direkte kan overføres til antall timer.

– Utdanningen baserer seg på problembasert læring, veiledning, gruppearbeid, obligatoriske arbeidskrav og så videre. Helheten er mer enn god nok i den utdanningen Stange har.

Instituttleder Anne Marie Gran Bruun og studiekoordinator Kirsten Eika Amsrud ved Høgskolen i Vestfold har begge uttalt seg som sakkyndige i nemndas behandling av Emilys søknad. De er oppgitt over nemndas beslutning.

– Det vi opplever når Stange nå har fått det andre avslaget, er at vi ikke har nådd fram med helhetsforståelsen vi ønsket å formidle til nemnda, sier Eika Amsrud til NRK.

Alle mener selvsagt at pasientsikkerheten er viktigst og at den blir ivaretatt. Saken handler om å modernisere regelverket slik at det både ivaretar det hensynet, men også forholder seg til endringer i utdanning og riktig bedømmelse av kvalifikasjoner, noe som ikke alltid kan leses ved telling av timer.

Svar:

Det har stor verdi for norsk helse- omsorgstjeneste at helsepersonell har utdanningsbakgrunn og arbeidserfaring fra utlandet. Disse kan ta med seg andre inntrykk, perspektiver og måter å gjøre ting på som kan være nyttige for tjenestene og føre til konstruktiv meningsbrytning med norskutdannede kollegaer.

Jeg er kjent med at flere personer med utdanningsbakgrunn fra land utenfor EØS-området finner det vanskelig å få godkjent sin utdanning. Jeg har forståelse for at dette kan være frustrerende for den enkelte. Dette gjelder spesielt for de som har lang arbeidserfaring fra utlandet, slik tilfellet er med eksemplet som representanten viser til i sitt spørsmål.

For å vurdere om utdanninger er jevn gode må Statens autorisasjonskontor for helsepersonell (SAK) vurdere hver enkelt sak. Utdanningene og praksis varierer fra land til land. Noen land har store innenlandske forskjeller i utdanningene. Utdanningene er også, som representanten påpeker, utsatt for endringer.

Dette gjelder både i Norge og i utlandet. Noen steder blir helsepersonell utdannet med generalistkompetanse, andre steder blir helsepersonellet mer spesialisert inn mot arbeid på spesifikke områder.

Selv om en utdanning fra utlandet har samme betegnelse som en norsk utdanning, betyr det ikke at utdanningene er jevn gode. Vi er i Norge nødt til å ta utgangspunkt i den norske utdanningen, slik at vi sikrer at helsepersonellet som arbeider i Norge har et tilnærmet likt utgangspunkt når det gjelder praktiske og teoretiske kunnskaper. Dette er viktig for å sikre pasientsikkerheten og kvaliteten i tjenestene. Siden SAK er nødt til å sammenligne utenlandske utdanninger med de norske utdanningene, kan det oppstå situasjoner hvor personer som har fått en godkjenning i utlandet kan bli nødt til å ta mer utdanning eller praksis for å bli godkjent i Norge. Dette synes ikke å skille seg fra hvordan andre land godkjenner utenlandsk helsepersonell.

Helse- og omsorgsdepartementet har for øvrig til vurdering et forslag til en endret godkjenningsordning for personell fra denne gruppen, og utreder forbedringsmuligheter. Eventuelt lovforslag vil bli sendt på høring før det vil bli lagt fram for Stortinget. Også i en fornyet godkjenningsordning vil det være et krav om at utdanninger må være jevn god med tilsvarende norske utdanning.

SPØRSMÅL NR. 805

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 26. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Når vil helseministeren gå i dialog med styret i Sykehuset Telemark HF om nedleggingen av akuttfunksjon på Rjukan sykehus og nedbyggingen av tilbud i Kragerø, og vil det være aktuelt for helseministeren å stoppe disse endringene?»

BEGRUNNELSE:

Befolkningen over hele landet har krav på et likeverdige og trygt helsetilbud. I saksframlegg til styret ved Sykehuset Telemark HF foreslås det nedleggelse av akuttfunksjon ved sykehuset i Rjukan. Dette er en endring som har store samfunnsmessige konsekvenser, både med tanke på helsetilbudet til befolkningen og for lokalsamfunnet. Saken har utløst stor uro i denne delen av Telemark, og også store protester fra

helsepersonell som mener faglige hensyn settes til side. Det blir også foreslått å legge ned døgnseger ved Rjukan sykehus og i Kragerø.

Svar:

Jeg har tidligere uttalt at jeg i utgangspunktet ikke vil stoppe arbeidet med planene. Nå som vedtak er fattet i Sykehuset Telemark vil jeg, etter av saken er vurdert av Helse Sør-Øst, gjøre en vurdering av planene. I regjeringsplattformen slår vi fast at det er kvalitets- og pasientsikkerhetshensyn som skal begrunne endringer i akutt- og fødetilbud. Jeg vil være sikker på at det er hensynet til pasientene, og tjenestene man kan tilby dem, som ligger bak Sykehuset Telemark sine planer.

Av hensyn både til pasientene og de berørte ansatte vil jeg sørge for at slik avklaring kommer raskt.

SPØRSMÅL NR. 806**Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 22. mai 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Når vil Regjeringen ta stilling til Lærdal kommunes søknad om støtte til gjenreisningen av Lærdalsøyri, og kan statsråden garantere at Regjeringen vil bevilge de nødvendige midler?»

BEGRUNNELSE:

Det har utløst stor skuffelse i Lærdal at regjeringen i revidert nasjonalbudsjett verken har omtalt eller bevilget penger til gjenreisningen av Lærdalsøyri. Natt til søndag 19. januar ble Lærdal rammet av en katastrofal brann, hvor 40 bygninger gikk tapt, og mange familier mistet hjemmene sine. Regjeringen har ved flere anledninger lovet støtte til gjenreisningsarbeidet. Kommunen har vedtatt et gjenreisningsprogram, og sendt søknad om statlig støtte. Til nå har det ikke kommet noe svar, og det var store forventninger knyttet til framleggelsen av revidert nasjonalbudsjett.

Svar:

Det har siden brannen i januar vært løpende kontakt mellom kommunen og departementet. I begynnelsen av februar ble det avholdt et møte med kommuneledelsen, hvor de ga en framstilling av den utfordrende situasjonen de står i. På dette møtet ga kommunen uttrykk for at de ønsket finansiering av et gjenreisnings-

og utviklingsprogram gjennom revidert nasjonalbudsjett. I etterkant av dette møtet sendte jeg et brev til kommunen hvor jeg sa jeg ville vurdere en søknad om midler til gjenreisnings- og utviklingsprogrammet gjennom departementets skjønnsmidler. I tillegg til å få kompensasjon for utgifter til brannslukking, håndtering av den akutte krisesituasjonen, samt til reparasjon av kommunal infrastruktur, har jeg også åpnet for at kommunen kan få skjønnsmidler til særskilt leder- og kompetansestøtte i gjenreisningsarbeidet. I slutten av februar fikk kommunen tildelt 4,9 mill. kroner i skjønnsmidler som kompensasjon for utgifter til brannslukking og håndtering av den akutte krisesituasjonen. I slutten av mars mottok jeg en søknad om midler til kommunens gjenreisnings- og utviklingsprogram på til sammen 28 mill. kroner. Dette er en meget omfattende søknad, hvor kommunen søker om leder- og kompetansestøtte og styrking av de kommunale tjenestene på en rekke sektorområder, i tillegg til midler til reparasjon av kommunal infrastruktur. Kommunen har også søkt om ekstraordinære omstillingsmidler på 30 mill. kroner.

Søknaden er nå til avsluttende behandling i departementet. Jeg kan derfor love at kommunen vil få svar på sin søknad snart, og at regjeringen vil stå ved sine løfter og bidra til gjenoppbyggingen av Lærdal.

SPØRSMÅL NR. 807**Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Audun Otterstad****Besvart 23. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Det finnes i dag ingen behandling som veldokumentert rehabiliterer eller kurerer ryggmargsskader.

Hvordan vil helseministeren sikre økt innsats og trappe opp forskningen innenfor dette området til beste for pasientene?»

BEGRUNNELSE:

Rundt 4500-5000 personer i Norge lever med en ryggmargsskade. I Norden er antallet om lag 25.000. Totalt i verden er over tre millioner mennesker av-

hengig av rullestol som følge av en slik skade. Ved ryggmargsskade er de primære skadevirkningene lammelser og nedsatt hudfølelse. I prinsippet kan alle organsystemer bli svekket eller ødelagt etter en ryggmargsskade. Ryggmargen styrer funksjonen til alle indre organer.

Leif Arild Fjellheim, leder i Landsforeningen for Ryggmargsskadde (LARS), peker på at det de senere årene har vært en del forskning på å reparere selve skaden på nervefibrene, altså finne en kur for ryggmargsskader.

Videre påpeker han at det i dag ikke finnes behandling som er veldokumentert. Det er positive laboratoriestudier, spennende teorier og førstestadier av noen kliniske studier.

I Norge har man kommet et stykke på vei med grunnforskning, ute i verden er man i gang med de aller første studiene på mennesker, blant annet med bruk av nevrale stamceller.

Videre peker ekspertene på at det er veldig viktig med forskning på effekt av stamceller, men denne forskningen er først og fremst fremdeles på basalnivå, det er lang vei å gå før det blir en behandling som fungerer på mennesker på riktig måte. Derfor er videre forskning på dette feltet viktig.

Fordi behandlingen ikke er tilgjengelig enda, må man fokusere på dem som har ryggmargsskader i dag, og sørge for å gi dem som har slike skader best mulig omsorg og rehabilitering, for å unngå komplikasjoner og begrense skadevirkningene. Det er i dag tre rehabiliteringssentre som jobber med rehabilitering etter ryggmargsskader, såkalte «spinalenheter» som det fins tre av i Norge. En ved Haukeland universitetssykehus i Bergen, en ved Sunnaas sykehus utenfor Oslo og den siste ligger ved St. Olavs Hospital i Trondheim.

Svar:

Som det er vist til i begrunnelsen for spørsmålet er det et mål å gi de som har ryggmargsskade best mulig omsorg og rehabilitering, og unngå komplikasjoner og begrense skadevirkninger. Det er, som nevnt, tre spinalenheter i Norge lokalisert til Oslo universitetssykehus/Sunnaas sykehus HF, Haukeland universitetssykehus HF og St. Olavs hospital HF. Disse tilbyr primærrehabilitering. I tillegg har CatoSenteret og Nord-Norges Kurbad rehabiliteringstilbud til denne gruppen. CatoSenteret samarbeider med de sykehus og spinalenheter som henviser brukere. Videre vektlegges samarbeid med brukerens hjemkommune.

Jeg er enig med representanten at det er behov for flere kliniske studier og utprøvende behandling, samt studier som ser på effekt av ulike behandlingsmetoder. Jeg mener dette er viktig generelt, men også innenfor behandling for pasienter med ryggmargsskader. I Regjeringserklæringen har vi derfor satt som mål å øke finansieringen av og tilgangen til utprøven- de behandling. Dette er i tråd med kvalitetsmeldin- gens mål om å gi flere pasienter mulighet til å få til- bud om utprøvende behandling gjennom å delta i kli- niske studier som ledd i pasientbehandlingen. Til- gang til utprøvende behandling er ikke en rettighet, og vil være avhengig av flere forhold. For det første at det finnes tilgjengelige kliniske studier innenfor ulike fagområder, for det andre at pasienten har kjennskap til at studien pågår og er i en rekrutterings-

fase og for det tredje at pasienten tilfredsstiller inklusjonskriteriene til studien.

Det viktigste virkemiddelet for å gi pasienter til- gang til utprøvende behandling vil være å tilretteleg- ge for at det gjennomføres flere kliniske studier i hel- setjenesten, blant annet gjennom å etablere nettverk og forskningsinfrastruktur for gjennomføring av kli- niske studier. Helse- og omsorgsdepartementet tok derfor initiativ til å etablere NorCRIN (Norwegian Clinical Reserach Infrastructures Network) som er en norsk del av et større europeisk forskningsinfrastruk- turnettverk, ECRIN (European Clinical Research In- frastructure Network). NorCRIN har som mål å tilby forskningstøtte innenfor et bredt spekter av kliniske studier, fra biomedisin til utprøving av nye legemid- ler. I tillegg deltar norske helseforetak i et samarbeid om kliniske studier på nordisk nivå, Nordic Trial Al- liance (NTA) som blant annet har til hensikt å gjøre det enklere å gjennomføre kliniske studier i de nor- diske landene.

På nordisk nivå er det etablert et treårig samar- beidsprosjekt om høyspesialisert pasientbehandling. Et av pilotprosjektene er et samarbeid om etablering av et felles nordisk kvalitetsregister for ryggmargss- kader. Prosjektet ledes av St. Olavs Hospital HF og er forankret i det norske kvalitetsregisteret Norscir. Formålet er å etablere et nordisk register som vil bi- dra til et tilstrekkelig pasientgrunnlag for å samle strukturerte og kvalitetssikrede data omkring medi- sinsk behandling, utredning og rehabilitering av ryggmargsskade.

Dette vil også danne et godt grunnlag for studier på effekt av behandling.

Departementet finansierer i hovedsak forskning gjennom et øremerket tilskudd til de regionale helse- foretakene og departementet finansierer forskning gjennom ulike programmer og satsinger i Norges forskningsråd.

Helseforetakene har et særskilt ansvar for den pa- sientrettede kliniske forskningen, i tillegg prioriterer de regionale helseforetakene forskning gjennom sin basisbevilgning. Nasjonal samarbeidsgruppe for hel- seforskning (NSG) etablerte som første av fem sat- singer en egen nasjonal Muskel- og skjelettsatsing innen muskel- og skjelettskader, sykdommer og plager (MUSSP). Gjennom å etablere og videreutvikle regionale, nasjonale og internasjonale forsknings- nettverk innen feltet og legge til rette for samarbeid og kunnskapsoverføring mellom nettverkene, er mål- setningen å bidra til forskning av høy kvalitet og in- ternasjonal kunnskapsproduksjon. I forbindelse med statsbudsjettet for 2014 ble bevilgningen til forskning i helseregionene styrket med 100 mill. kroner. Føringene for disse midlene er at de skal benyttes til tjenesterelevant og praksisnær klinisk forskning

på seks fagområder, hvor muskel- og skjelettplager og skader er ett av disse.

Gjennom Norges forskningsråd finansierer departementet program for Klinisk forskning og Stamcelleforskning. Sistnevnte program har som overordnet mål å utvikle og styrke kompetansen innenfor grunnforskning og klinisk forskning på stamceller med sikte på behandling av alvorlig og kronisk syke pasienter. Departementet legger ikke føringer knyttet til hvilke enkeltprosjekt og problemstillinger det skal forskes på. Dette har sammenheng med at de forskningsmidler departementet allokere til Norge forskningsråd skal ivareta krav til legitimitet, habilitet og kvalitet, noe som også innebærer at det i etterkant ikke skal stilles spørsmål knyttet til troverdigheten av forskningsresultatene. Tilsvarende gjelder også for de øremerkede midlene som allokere til de regionale helseforetakene.

Norge er et lite land og er derfor avhengig av å få kunnskap og tilgang til andre lands forskningsresultater, dette fordi mesteparten av den kunnskapen som utvikles skjer utenfor Norge. Norges deltakelse i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont 2020 er derfor svært viktig. Horisont 2020 star-

tet i 2014 og er verdens største forsknings- og innovasjonsprogram. Regjeringen mener Norges deltakelse her er viktig med hensyn til kunnskapsoverføring og viktig for å kunne ta kunnskap i bruk, herunder å få svar på hvilken behandling som er tryggest og best for den enkelte pasient.

Som det går frem i mitt svar er det gjort mye for å tilrettelegge for flere kliniske studier i Norge. Det er i 2014 satt av ekstra forskningsmidler gjennom de regionale helseforetakene som blant annet kan dekke tematikken du tar opp. I tillegg har Norges forskningsråd relevante program forskere kan søke på, de kan søke om midler gjennom Horisont 2020 og det er etablert ulike prosjekt på nordisk nivå for å styrke forskningssamarbeidet.

Jeg ønsker å understreke at jeg som helse- og omsorgsminister ikke skal eller kan påvirke hvilke enkeltprosjekt som skal få støtte når midlene tildeles gjennom de regionale helseforetakene eller gjennom Forskningsrådet. Dette for å sikre likebehandling, habilitet og at prosjekter med både høy kvalitet og relevans for pasientbehandling innenfor blant annet ryggmargsskader kan prioriteres.

SPØRSMÅL NR. 808

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 23. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Hvordan vil ministeren sikre like opptakskrav for ambulanselæringer og at pensum og fagplaner alltid er oppdaterte etter gjeldende forskrifter innenfor standarder som blir brukt ute i feltet hvor ambulanspersonell jobber?»

BEGRUNNELSE:

Norge har 19 utdanningssteder for ambulanspersonell. Dette er viktige utdanningssteder hvor en legger grunnlag for basiskunnskaper og ferdighetstrening for et svært viktig ledd i vår akuttjeneste. Utdanningsstedene har ikke felles krav til lærebøker, pensum og hvilke krav som forventes av elevene når de skal ut som lærlinger. I tillegg mangler en digitale læreverker mange steder, som gjør at en ikke er oppdatert på nye indekser innen faget til enhver tid, og dermed stemmer ikke utdanning med praksis. Dette gjør også at elevene kommer ut fra videregående med ulik

kunnskap og ulike ferdigheter når de skal få lærlingeplasser. I tillegg så stiller de lokale helseforetakene ulike krav til sine lærlinger innenfor samme regionale helseforetak. Elevene ved ambulanselinjen i Sauda kunne fortelle om ulike opptakskrav i Helse Fonna og Helse Stavanger. Samme standarder er viktig for å kunne tilby like tjenester.

Svar:

Ambulanspersonell er del av nødetatene og er sammen med brann- og politimannskap sentrale i samfunnets førstelinje ved ulykker og kriser. Det er derfor viktig at kompetansen til dem som skal utføre disse oppgavene holder høyt faglig nivå.

I Kunnskapsløftet fastsettes innholdet i opplæringen av utdanningsmyndighetene gjennom læreplaner og kompetansemål i disse læreplanene. Dette gir skolen og lærerne frihet til å vurdere hvilket lærestoff, hvilke arbeidsmåter og hvilke organiseringsmåter

som egner seg best for at den enkelte elevgruppe og den enkelte elev skal nå kompetansemålene.

Det er fylkeskommunen som er ansvarlig for både trykte og digitale læremidler i Vg1 og Vg2. Fylkeskommunene har etablert Nasjonal digital læringsarena (NDLA) for digitale læremidler i fag. I tillegg kjøpes digitale læremidler produsert av forlagene. NDLA eies fullt og helt av fylkeskommunene, og staten har ikke ansvar for verken innhold eller finansiering av denne.

Når det gjelder kompetansekravene til dem som kan søke læreplasser i Ambulansefaget, er det generelt slik at alle elever som har fullført Vg1 helse- og oppvekstfag og Vg2 Ambulansefag skal ha opplæring i tråd med felles, nasjonale læreplaner med kompetansemål. De har også felles vurderingssystem, og avsluttende prøver/eksamen skal være basert på de samme læreplanene. Jeg vil også peke på at partene i arbeidslivet spiller en avgjørende rolle, gjennom de faglige råd for hvert utdanningsprogram, når det gjelder å utforme læreplaner og når det er behov for å justere disse. I tillegg skal lærebedrifter og den enkelte lærekontrakt godkjennes av fylkeskommunen. Dette

for å sikre at opplæringen fram til fag – eller svennebrev holder god kvalitet og er relevant for yrkesutøvelsen til faglærte.

Alle helseforetak stiller krav når det gjelder fysisk kapasitet og utholdenhet. Dette begrunnes med at arbeidet i nødetaer stiller slike krav til yrkesutførelse, da oppdrag også må forventes å skje der tilgjengelighet og tid vil kreve en viss fysisk kapasitet. Helseforetakene samarbeider om hvilke krav som skal stilles og hvordan slike tester skal gjennomføres for å oppnå mest mulig ensartet praksis.

Enkelte helseforetak stiller krav om at søkere til læreplass skal ha godkjent førerkort, noe som innebærer at søker må ha hatt førerkort i minst to år. I andre helseforetak er denne delen av opplæringen lagt senere i opplæringen, og det er derfor ikke et krav som må være oppfylt når man søker læreplass.

Faglig råd for helse- og oppvekstfag har bedt Utdanningsdirektoratet om å starte en prosess der blant annet problemstillinger knyttet til inntak vurderes. Jeg vil følge opp problemstillingen når saken foreligger i departementet.

SPØRSMÅL NR. 809

Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 23. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Når ser ministeren for seg at akuttforskriften for helsetjenester utenfor sykehus som var varslet kommer?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene opplever at den er lagt på is.

Kommunene er godt i gang med samhandlingsreformen. Mange kommuner går sammen om å drifte legevakter. Diskusjonene ute er da hvilke krav stilles til tilbudet, og hva ligger i forskriften som skal komme. Akuttjeneste er noe som opptar folk, fordi det handler om deres hverdag og deres trygghet. I tillegg opptar dette også lokalpolitikere som skal fatte ved-

tak og som vil så langt det er mulig gi best mulig tilbud for sine innbyggere. Fagfolkene som skal gi råd til politikerne om hva som er faglig gode tilbud ser behovet for at forskriften kommer. Noen kommuner har også allerede startet med øyeblikkelig hjelp tilbud, selv om kravet er fra 1. jan 2016. Akuttforskriften er etterlengta ute i kommunenorge.

Svar:

Jeg kan forsikre stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad om at ny akuttmedisinforskrift ikke er lagt på is. Arbeidet har av forskjellige grunner tatt lengre tid en antatt. Et høringsnotat vil om kort tid bli sendt på høring, blant annet til alle landets kommuner.

SPØRSMÅL NR. 810**Innlevert 15. mai 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 22. mai 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«En gravid, kristen kvinne ble torsdag dømt til døden i Sudans hovedstad Khartoum etter å ha nektet på konvertere til islam. Hun ble også dømt til 100 piskeslag for såkalt utroskap, fordi hun er gravid med sin kristne ektemann. Dommen bygger på Sudans sharialovgivning og er et grovt brudd på menneskerettighetene.

Vil utenriksministeren ta kontakt med Sudans regjering for å protestere mot dommen og be Sudan sikre kvinnens rett til trosfrihet?»

BEGRUNNELSE:

Den 27 år gamle kvinnen er gravid og gift med en kristen mann. Hun er oppdratt av en kristen mor og har alltid vært kristen. Men siden faren er muslimsk, forlanger myndighetene at hun skal være muslim.

Islamistregimet i Sudan innførte sharialovgivning i 1983, men dømmer sjelden folk til døden. Fysiske straffelser er imidlertid ganske vanlig.

Ambassadene til USA, Canada, Storbritannia og Nederland har kommet med en felles uttalelse der de ber rettssystemet i Sudan om å behandle saken med rettferdighet og medfølelse.

«Vi oppfordrer regjeringen i Sudan til å respektere retten til religionsfrihet og retten til å endre trosretning,» heter det i uttalelsen.

Så langt har det ikke hjulpet. Derimot har Sudans informasjonsminister, Ahmed Bilal Osman ifølge NRK uttalt følgende:

«– Det er ikke bare Sudan. I Saudi-Arabia, i alle de muslimske landene, er det ikke lov for en muslim å endre religion i det hele tatt.»

Svar:

Norge tar sterk avstand fra dødsdommen i Khartoum mot kvinnen Meriam Yahya Ibrahim. Saken har med rette fått stor internasjonal oppmerksomhet.

Jeg tok saken opp med Sudans utenriksminister Ali Karti, som var i Oslo denne uken i forbindelse med den humanitære givkonferansen for Sør-Sudan. Jeg understreket at regjeringen har reagert meget sterkt på dommen, og la vekt på at religionsfrihet er en grunnleggende menneskerettighet som Sudan er forpliktet til å respektere og beskytte. Selv om dommen skulle ankes endres ikke det faktum at Meriam, en ung gravid kvinne, er dømt til døden på grunnlag av sin tro.

Norge er en sterk motstander av dødsstraff, og jeg oppfordret i møtet med den sudanske utenriksministeren sterkt Sudan til å avskaffe denne formen for straff i sin lovgivning.

SPØRSMÅL NR. 811**Innlevert 16. mai 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 27. mai 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Hva er status for utredning av mulige alternativer for hvordan kald krig historien best kan ivaretas og når forventer statsråden at rapporten foreligger?»

BEGRUNNELSE:

I Innstillingen fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2013, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet

(rammeområdene 2 og 3) Innst. 14 S (2012-2013), skriver en samlet komite:

«Norsk Luftfartsmuseum.

Komiteen har merket seg det arbeidet som over flere år er nedlagt ved Norsk Luftfartsmuseum i Bodø for å etablere en utstilling om den kalde krigen. Prosjektet «Isfronten» har både militære og sivile dimensjoner; komiteen legger derfor til grunn at dokumentasjon og formidling av dette viktige temaet fra vår nære fortid blir utviklet i et nært samarbeid mellom de samlokaliserte museene, det sivile Norsk Luftfartsmuseum (under Kulturdepartementet) og det militære Luftfartsmuseet, som er en avdeling av Forsvarets museer

(under Forsvarsdepartementet). Komiteen er kjent med at det er skissert to alternativer for permanent lokalisering av «Isfronten» – et nybygg i umiddelbar nærhet av det allerede eksisterende museumsbygget eller bruk av Anlegg 96 på Bodø Hovedflystasjon. Komiteen legger til grunn at begge alternativene vurderes i det videre arbeidet for derigjennom å få en best mulig analyse og sammenlikning av museumsfaglige og kostnadsmessige aspekter ved disse planene.»

Blant annet på bakgrunn av dette satte forsvarsdepartementet høsten 2013, i samarbeid med kulturdepartementet, av midler til en eksternt utredning av hvordan kald-krigshistorien best kan ivaretas. Hensikten var å se på ulike alternativer for hvordan historien fra den kalde krigen best kunne dokumenteres og formidles.

Den landsdelen som ble mest berørt under den kalde krigen, var Nord-Norge. Med grense mot Sovjetunionen i øst og Nord-Atlanteren i vest var det uunngåelig. Hele regionen opplevde en kraftig militær utbygging i denne perioden, men også den største

velstandsøkningen i vår historie. Dette handler både om vår forsvarshistorie og vår sivile historie. Alle tilgjengelige alternativer skulle gjennomgås, herunder «prosjekt Isfront» i Bodø. Det var varslet en rapport innen utgangen av 2014.05.16.

Svar:

Norsk Luftfartsmuseum i Bodø har utført et omfattende arbeid for å etablere en utstilling om den kalde krigen. I den anledning har Kulturdepartementet, Klima- og miljødepartementet og Forsvarsdepartementet besluttet å sette ut utredningen om hvordan den kalde krigen kan og bør dokumenteres og formidles, til en eksternt aktør, Kulturdepartementet står som prosjekteier av utredningen. Prosjektet Isfronten vil bli vurdert i denne utredningen. Kulturdepartementet vil i nær fremtid utlyse en anbudskonkurranse for utredningsprosjektet, og rapport er planlagt å foreligge på nyåret 2015.

SPØRSMÅL NR. 812

Innlevert 16. mai 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 26. mai 2014 av kulturminister Thorhild Widvey

Spørsmål:

«Hvilke ambisjoner har regjeringen for kvinneandelen i norsk film, og hva vil statsråden foreta seg for å øke andelen?»

BEGRUNNELSE:

En oversikt i Dagbladet tirsdag 13. mai viser at kun to av de ti mest brukte skuespillerne i norske spillefilmer er kvinner. Den rødgrønne regjeringen hadde ambisjon om 40 % kvinner i alle nøkkelroller i film.

Svar:

Regjeringen ønsker mangfold både i innhold og blant de som skaper kunst og kultur. Det er viktig at vi har et bredt og variert tilbud av norske filmer som reflekterer det norske samfunnet og den norske befolkningen. Det må være like muligheter for mennesker i kulturlivet som skaper kunst av høy kvalitet.

Det er viktig for regjeringen å stimulere til vekst og idéskapning nedenfra framfor å styre ovenfra. Det bør ikke være statens ansvar å øke kvinneandelen i norsk film. Dette er et ansvar som bransjen selv må ta.

I det siste har vi sett en økning i kvinneandelen i norsk film. I prosjektene som fikk produksjonstilskudd til kinofilm i 2013 var kvinneandelen i nøkkelposisjoner (produsent, regissør, manusforfatter) historisk høy: 38,5 pst. Blant søkerne er andelen som får støtte høyere for kvinner enn for menn.

SPØRSMÅL NR. 813**Innlevert 16. mai 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 22. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Statsråden har i sitt svar på Dokument nr. 15:537 (2013-2014) varslet en forbedring av rettshjelpsordningen.

Hvordan vil statsråden sikre at utsatte grupper får fri rettshjelp i de saker som har stor betydning for deres velferd?»

BEGRUNNELSE:

Elever som ikke får oppfylt sine rettigheter etter opplæringsloven, pasienter og brukere som ikke får oppfylt sine rettigheter etter pasient- og brukerrettighetsloven og funksjonshemmede og andre som utsettes for diskriminering får ikke rett til fri rettshjelp etter dagens regelverk. I noen saksområder, som for eksempel i klagesaker etter folketrygdloven, er tilgangen til fri rettshjelp gjenstand for en økonomisk behovsprøving. Inntektsgrensen for en enslig er kr. 20 500,- i brutto månedsinntekt. En alenemor som har to barn og store sykdomsutgifter vil ikke nødvendigvis ha råd til å betale for advokat selv om hun tjener over inntektsgrensen.

Behovet for rettshjelp er stort, særlig for de mest utsatte grupper i samfunnet.

Det er vanskelig å ha oversikt over et fragmentert og komplisert regelverk. I tillegg har mange funksjonshemmede, kronisk syke og pårørende en krevende hverdag. Mangelen på tilgang til juridisk bistand er med på å opprettholde forskjellen mellom å ha rett og få rett.

Undersøkelser viser at funksjonshemmede har gjennomgående lavere inntekter enn gjennomsnittet av befolkningen, og har høyere utgifter til blant annet helse- og omsorgstjenester og legemidler. Funksjonshemmede har derfor mindre mulighet til å betale for rettshjelp enn andre.

Svar:

Jeg ønsker å forbedre den offentlige rettshjelpsordningen. Det er ikke klart når arbeidet vil være ferdig, men målet er å sende ut et høringsnotat i 2014. Arbeidet er i startfasen, og det er derfor for tidlig å si hvordan fremtidens rettshjelpsordning vil bli.

SPØRSMÅL NR. 814**Innlevert 16. mai 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande****Besvart 26. mai 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvilke planer regjeringen har for Nabolaget, og hvordan vil statsråden eventuelt sikre økonomien i tippeoverskuddet slik at de frivillige organisasjonene får det de er forespeilet?»

BEGRUNNELSE:

Den rød-grønne regjeringen sendte ut forslag til endringer i fordelingen av 18 % av tippeoverskuddet. Der åpnet man opp for at flere frivillige organisasjoner kunne søke penger fra ordningen. En av forutsetningene for at det skulle være nok penger å søke på, var at man la inn Nabolaget i grunnlaget for de 18 %. Noe som ville gitt betydelige med friske midler inn i ordningen, som ville kommet de frivillige organisasjonene til gode.

Svar:

Norsk Tipping fikk i juli 2013, under regjeringen Stoltenberg, tillatelse til å starte opp spillet Nabolaget. I februar 2014, kun noen uker før planlagt lansering av spillet, søkte Norsk Tipping om grunnleggende endringer i rammene for tillatelsen. Søknaden ble ikke innvilget.

Grunnen til dette var at Kulturdepartementet i januar mottok et åpningsbrev fra ESA, hvor det på bakgrunn av uklarheter rundt regelverk og praksis, ble stilt spørsmål ved det norske lotteriregelverket og Norsk Tippings lotterivirksomhet. Norsk Tippings lotterier er del av enerettsmodellen, og er viktige for at Norsk Tipping skal kunne oppfylle sitt oppdrag om å kanalisere spillere til ansvarlige spill.

Departementet er nå i dialog med ESA om disse problemstillingene. Målet vårt i dialogen med ESA er å sikre at enerettsmodellen skal kunne bestå slik vi kjenner den i dag. På grunn av usikkerheten som har oppstått, vil vi gjøre minimalt med endringer på lotteriområdet inntil saken er tilstrekkelig avklart med ESA, og vi har oversikt over handlingsrommet på dette området. Dette innebærer at vi vil være svært restriktive med å godkjenne endringer i Norsk Tippings lotteriportefølje, og vi avventer også å gjøre endringer i lotteriregelverket for å slippe til flere private lotterier.

Jeg vil presisere at regjeringen ikke har stanset spillet Nabolaget. Det er søknaden om endringer i spillreglene som departementet foreløpig har lagt på is. Norsk Tipping har fremdeles mulighet til å lansere spillet innenfor rammene i den opprinnelige tillatelsen. Jeg har imidlertid nylig blitt informert om at Norsk Tipping inntil videre har utsatt lanseringen av spillet, da de vurderer at de omsøkte endringene er vesentlige for spillet. Dette er en beslutning begrunnet i forretningsmessige hensyn, og som således ligger innenfor Norsk Tippings ansvarsområde.

Regjeringen har nettopp gjennomført endringer i reglene for tildeling av spillemidler til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner. Endringene sikrer at flere organisasjoner kan motta penger fra denne

potten fra og med 2014. Dette er i tråd med det organisasjonene tidligere har blitt forespeilet.

Jeg har forståelse for at enkelte frivillige organisasjoner har forventninger om inntekter fra Nabolaget. Jeg vil imidlertid understreke at Norsk Tippings hovedoppgave ikke er å skape inntekter til frivilligheten, men å sikre et ansvarlig spilltilbud. Det ansvarlige spilltilbudet utgjør hele fundamentet for enerettsmodellen, og er grunnen til at denne modellen har blitt akseptert av EFTA-domstolen.

Størrelsen på tippeoverskuddet må derfor være et underordnet mål. Dette sikres først og fremst gjennom å legge til rette for effektiv drift hos Norsk Tipping, slik at mest mulig av overskuddet fra spillene går til formålene. Å fokusere i for stor grad på å øke Norsk Tippings inntekter vil kunne undergrave enerettsmodellen. Dette vil verken de frivillige organisasjonene som forventer inntekter fra Nabolaget, eller andre som mottar overskudd over tippenøkkelen, være tjent med. Regjeringen jobber imidlertid med andre tiltak for å styrke rammebetingelsene for frivillig sektor.

Mitt anliggende vil nå være å få en rask avklaring med ESA om rammene for lotteriregelverket og lotteriers plass i enerettsmodellen. Deretter vil vi igjen kunne igangsette de nevnte prosessene som foreløpig er satt på vent.

SPØRSMÅL NR. 815

Innlevert 19. mai 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 23. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«X har to barn i skolealder. Barnas far, X sin tidligere samboer, døde brått av hjertesvikt sommeren 2012. Han etterlot seg et hus som barna arvet. X overtar de økonomiske forpliktelsene ved skiftet, men har ikke egen økonomi til å beholde barndomshjemmet. Barna har ikke rett på bostøtte og setteverge nekter familien å bruke barnas midler for å beholde hjemmet, viser til begrunnelse under.

Er det regelendringer på gang som bedre kan sikre at barn som mister en forsørger kan beholde arv og barndomshjem?»

BEGRUNNELSE:

X har to barn i skolealder. Barnas far, X sin tidligere samboer, døde brått av hjertesvikt sommeren 2012.

Han etterlot seg et hus som barna arvet. Huset, som har en spesiell og flott beliggenhet, hadde han fått bygd før barna ble født, og hele familien bodde der mens barna var små. Huset er derfor også barnas barndomshjem og et sentralt minne om faren og livet med han. Barnas far hadde stor gjeld, men verdien av eiendommen skulle likevel være større ifølge takst. Han hadde ikke gjeldsforsikring. Etter dødsfallet ble boet skiftet privat med X som barnas verge. Hun har dermed overtatt de økonomiske forpliktelsene for huset, men får ikke bostøtte fordi det er barna som er arvingene til huset. Lånet står på dødsboet fordi X har for svak økonomi til å betjene det. Hun har søkt startlån i Husbanken og fått beskjed om at familien er i målgruppa, men at X har for liten inntekt. Hun har avklaringspenger fra Nav. Setteverge er oppnevnt. X opplever at settevergen ikke har foretatt seg noe for å

bidra til å bevare eiendommen i barnas eie, men derimot presser på for salg. X har ikke klart å betale avdragene på lånet, og har i senere tid derfor søkt Fylkesmannen (vergemålsmyndigheten) om å få bruke av barnas midler til dette, men fått avslag. Lånet forfalt endelig 1. januar 2014.

Det er noen mer prinsipielle spørsmål her: mor overtar forpliktelsene for å forsøke å redde barnas arv, men kommer samtidig i en vanskeligere økonomisk situasjon, bl.a. fordi hun ikke kan bruke av barnas midler til forpliktelsene og heller ikke kvalifiserer for støtte (her: bostøtte) som hun ellers hadde kunnet få hvis boligen var hennes/familien bodde i annen bolig. Det aner meg at det særlig er kvinner som kan komme opp i en situasjon som dette. Arbeides det med endringer for å lette situasjonen for slike familier som kan gjøre det lettere for barn som kommer i en slik situasjon å beholde det de har arvet, eventuelt om dette er spørsmål det arbeides med.

Svar:

Jeg har fått spørsmålet oversendt til besvarelse fra kommunal- og moderniseringsministeren.

Jeg kan ikke uttale meg om denne konkrete saken, men vil knytte enkelte allmenne betraktninger til temaet i det skriftlige spørsmålet.

De fleste mennesker vil ved sin død ha både eiendeler og gjeld. For å beskytte arvingene er utgangspunktet i skifteloven § 67 at hver av arvingene kan kreve at forfalt gjeld dekkes før det skiftes mellom loddeierne, at det avsettes et tilstrekkelig beløp til å dekke ikke forfalt gjeld, eller at det stilles tilstrekkelig sikkerhet til dekning av slike fordringer. For å be-

skytte barn er det i vergemålsloven § 40 en meget snever adgang til å pådra barn gjeld. Barn har sjelden inntekt av betydning og vil normalt sett ha begrenset mulighet til å betjene gjeld. Dette er derfor et viktig beskyttelsestiltak.

Jeg forstår det omtalte eksempelet slik at barna hadde arvet et hus med en betydelig påheftet gjeld slik at den reelle nettoarven var begrenset. Jeg forstår det videre slik at mor hadde påtatt seg ansvaret for gjelden, men at hun verken hadde eierrettigheter i huset eller tilstrekkelige inntekter til å betjene gjelden.

Det er vanskelig å se mulige og mer allmenne regelendringer på området for arv- og skifterett som skulle avhjelpe denne situasjonen utover de reglene som allerede finnes. Man kan ikke som lovgiver øke den reelle verdien av arven. Og det er av hensyn til kreditorene neppe tenkelig å gi en regel som innebærer at avdødes gjeld faller bort ved død. Et beslektet spørsmål er imidlertid til vurdering i departementet, nemlig spørsmålet om mulige regelendringer for å sikre at arvinger ikke risikerer å overta avdødes gjeld der dødsboet samlet sett er negativt. Et slikt forslag har fått støtte i høringsrunden.

I en del situasjoner vil voksne være hjulpet ved adgangen til å be om gjeldsordning om gjeldsbelastningen viser seg å være for høy. Reglene om bostøtte vil generelt være til hjelp for mange. Alle over 18 år kan etter nærmere regler få bostøtte til bolig de leier eller eier dersom de er bosatt i boligen de søker støtte til. Det vil etter gjeldende rett være mulig for en forlder å leie bolighuset av barna og derved sikre seg boret og kanskje også rett til bostøtte.

SPØRSMÅL NR. 816

Innlevert 19. mai 2014 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 28. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Flere hovedveistrekninger har en høy trafikk tetthet og mye tungbiltransport. Belastningen på veiene er høyest på dagtid mens det er mer ledig kapasitet på andre tider av døgnet. Tungbiler betaler høyere bompengesatser enn personbiler.

Vil statsråden vurdere en ordning der tungbiler betaler reduserte bompengesatser på nattetid for å legge til rette for en mer effektiv bruk av slike veiers kapasitet?»

Svar:

Tunge kjøretøyer (tillatt totalvekt over 3 500 kg) betaler i dag høyere bompengesatser enn lette kjøretøyer. Årsaken til dette er bl.a. at tunge kjøretøyer belastar vegnettet mer enn lette kjøretøyer.

Det er ønskelig at trafikkbelastningen på veinettet spres bedre utover døgnet. Det kan gi økt trafikk-sikkerhet og bedre fremkommelighet. Det gir bedre utnyttelse av veiene dersom vi får tyngre kjøretøy til å bruke veinettet på tider hvor øvrig belastning er la-

vere. Spesielt i rushtiden kan en liten reduksjon i antall kjøretøy gi store effekter på kødannelse.

Disse fordelene må vurderes opp mot økt støy på kveld/nattestid i områder hvor hovedveier går nær boområder, samt risiko for at sjåfører på nattestid må kjøre i mørkere forhold og med antatt økt fare for søvnutfordringer.

Regjeringen har i Prop. 97 S (2013-2014) varslet omorganisering av bompengesektoren, med blant annet innføring av en rentekompensasjonsordning for bompengelån. I forbindelse med innføring av ordningen vil det være naturlig å ha en større gjennomgang av takst- og rabattsystemet i bompengesektoren, og jeg tar med meg innspillene fra representanten Michaelsen.

SPØRSMÅL NR. 817

Innlevert 19. mai 2014 av stortingsrepresentant Åse Michaelsen

Besvart 23. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Det er et behov for å øke brannsikkerheten i mange veitunneler i Norge. Bruk av restriksjoner er neppe den beste måten å øke sikkerheten på. Virkemidler som imidlertid kan ha god effekt er tidlig varsling for dem som er på vei inn i en tunnel der det har skjedd en ulykke. Et annet eksempel er tilrettelegging for evakuering slik at folk har en mulighet til å hjelpe seg selv i situasjonen før redningsmannskaper rekker frem til ulykkesstedet.

Vil statsråden vurdere slike forslag i arbeidet med bedret tunnelsikkerhet?»

Svar:

Vegmyndighetene arbeider aktivt i samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) for å øke sikkerheten i vegtunneler. Jeg er enig i at restriksjoner her ikke er et egnet virkemiddel. I Statens vegvesens handlingsprogram 2014-2017 er det lagt opp til at alle vegtunneler på riksvegnettet lengre enn 500 m skal tilfredsstillere kravene i Tunnel-

sikkerhetsforskriften. Statens vegvesen har så langt i samarbeid med DSB gjennomført fem regionale konferanser for utrykningsetatene. Videre er alle riksvegtunneler lengre enn 500 m gjennomgått med tanke på brannsikring og andre krav til el-sikkerhet, trafikkavvikling og trafikkisikkerhet etc. Planene gjennomgås nå og utbedringsarbeidet er startet i alle regioner. I disse arbeidene inngår også tiltak for å bedre forholdene ved selvredning.

Selvredning er et bærende prinsipp internasjonalt som er særdeles viktig i Norge der brannvesenet ofte har lang utrykningstid. Det er i det ovennevnte utbedringsarbeidet lagt opp til kortere avstand mellom evakueringslys og bedret varsling og raskere stenging av tunnelene ved ulykker og andre hendelser. Videre blir nå nødnett installert som nødkommunikasjon i alle tunneler som er lengre enn 500 m og årsgjennomsnittlig trafikk større enn 5000. Utover disse tiltakene gjennomgås beredskapsplanene for alle tunneler lengre enn 500 m.

SPØRSMÅL NR. 818**Innlevert 19. mai 2014 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 2. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I Glåmdalen den 15.5. står planleggingsleder for E16, Geir Pedersen, fram og sier at de vurderer en ny trase for E16 nord for Skarnes som er utenfor tidligere vedtatt planleggingskorridor. Lokalt ønsker man nå kun at fokuset rettes mot å fullføre planleggingen raskest mulig innenfor tidligere vedtatte korridorer slik at resterende strekning av E16 mellom Kløfta og Kongsvinger kan bli fullført.

Vil statsråden ta initiativ til å stoppe utredninger av nye traseer for å sikre en raskest mulig fullføring av planleggingen?»

Svar:

Kommunedelplanen for E16 gjennom Sør-Odal er 10 år gammel. Arbeidet med reguleringsplan for den vel 13 km lange strekningen fra Slomarka til Akershus grense er i startfasen. I den forbindelse har Statens vegvesen sett at det på enkelte steder innenfor vedtatt nordlige trase er knyttet utfordringer til å lage gode løsninger som blant annet er tilpasset dagens

støykrav. Berørte grunneiere og naboer har også kommet med ønske om at det blir sett på en justering av traseen mot nord på en vel 2 km lang delstrekning i øst, mellom Slomarka og Skarnes. Statens vegvesen opplyser at konsulentfirmaet Cowi har utarbeidet et notat som drøfter de to alternativene på denne delstrekningen opp mot hverandre ut fra forhold som støy, forbruk av dyrket mark og foreløpige kostnader. På alle punkter vurderes det nordligste alternativet som bedre enn det søndre. Det arbeides nå med forslag til planprogram for E16 Slomarka – Akershus grense. Planprogrammet skal sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn før det fastsettes av Sør-Odal kommune. I den forbindelse vil det bli avklart hva som skal legges til grunn for den videre planleggingen. Dette skjer altså som del av den ordinære planprosessen og dreier seg bare om mindre justeringer innenfor vedtatt nordlig trase. Jeg ser ingen grunn til å gå inn i den prosessen som nå foregår, men legger til grunn at man ikke åpner for generell omkamp om trasevalget.

SPØRSMÅL NR. 819**Innlevert 19. mai 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth****Besvart 27. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil helseministeren påse at det utarbeides en «rettsmedisinsk normaltariff» som sikrer en bedre og mer forutsigbar finansiering av alle undersøkelser utført ved overgrepsmottakene, og på hvilke andre måter vil statsråden sikre at mottakene får nødvendige rammer for å yte godt rettsmedisinsk arbeide, for å gi adekvat oppfølging av pasientene og ivareta ansatte?»

BEGRUNNELSE:

I NOU 2008:4, Fra ord til handling kommer det frem som et behov for å styrke den rettsmedisinske kompetansen ved overgrepsmottakene og sikre en god og langsiktig finansiering.

Dagens overgrepsmottak drives vanligvis på bakgrunn av tre ulike finansieringskilder, tilskudd

fra kommuner, regning til HELFO, og honorar etter salærforskriften i de saker hvor politiet etter spør dokumentasjon i anmeldte overgrepssaker. Uten anmeldelse bidrar ikke politiet økonomisk til undersøkelsene og det er flere sider ved det rettsmedisinske arbeidet det ikke kan skrives regning for til HELFO. Undersøkelser fra Nasjonalt kompetansesenter for legevaktmedisin (Nklm) og Nordlandsforskningen viser at det er store mangler ved grunnfinansieringen av mottakene. Utgifter det er vanskelig å få tilstrekkelig dekning for er forarbeid som å innhente forklaring, trøste og ro ned pasienten, sikring av biologiske spor og gjennomføring av gode prosedyrer for oppbevaring og utlevering, og evt. destruksjon av bevismateriale. Etterarbeid er også et tidkrevende arbeid om kva-

liteten skal være så høy at det fungerer som et godt grunnlag for å utarbeide en sakkyndig rapport til politiet.

Dårlig kostnadsdekning av før- og etterarbeid medfører svekket kvalitet på det rettsmedisinske arbeidet, samtidig som det er et uttalt mål at sikre høyere kvalitet på arbeidet.

For å sikre høy kvalitet i rettsmedisinske undersøkelser i forbindelse med voldtektssaker, foreslår NOU 2008:4 blant annet at det vurderes å innføre kvalifikasjonskrav til leger og annet helsepersonell ved mottakene.

Nklm har i sitt Forslag til nasjonal handlingsplan for legevakt (2009) foreslått at overgrepsmottakene bør finansieres delvis gjennom en refusjonsordning fra politi- og rettsvesen uavhengig av om voldtekter anmeldes eller ikke. Nklm har også foreslått at mottakene får et basisbeløp som direkte tilskudd.

På bakgrunn av forholdene omtalt i NOU 2008:4 og i begrunnelsen overfor mener undertegnede at det bør utarbeides en «rettsmedisinsk normaltariff», i likhet med den normaltariffen som i dag gir fastlegene og legevaktlegene inntekter for ordinært legearbeid. Dette er i prinsippet det samme system som finnes i sykehusene, basert på diagnoser og prosedyrer (DRG).

Svar:

Jeg vil først si meg enig med representanten i at det er viktig å sikre en god og forutsigbar finansiering av undersøkelser som utføres ved overgrepsmottak, blant annet med tanke på rettssikkerheten. Justisdepartementet, i samarbeid med blant annet mitt departement, la våren 2013 fram Meld. St. 15 (2012-2013) Om forebygging og bekjempelse av vold i nære relasjoner. Det handler om leve, jf. Innst. 339 S. For å styrke helsetjenestens tilbud til volds- og overgrepssatte, ble det vedtatt flere tiltak som innebærer en ny organisering av tilbudet til overgrepssatte. Som representanten vet, støttet ikke Høyre og Fremskrittspartiet alle forslagene i stortings-meldingen. Partiene var bekymret dersom oppfølgingstilbudet til personer utsatt for vold i nære relasjoner, uten at det samtidig foreligger et seksuelt overgrep, skulle skilles fra tilbudet til personer utsatt for seksuelle overgrep. Mindretallet fremmet et eget forslag om videreføring av dagens organisasjonsmodell for overgrepsmottakene som fikk støtte fra Kristelig folkeparti og Venstre. Jeg har nå til vurdering hvordan utfordringene ved overgrepsmottakene, som evalueringen fra Nordlandsforskning avdekket, best kan løses. Finansieringsspørsmålet må avklares etter at den videre forankring og organisering av mottakene er fastsatt. Jeg vil komme tilbake til Stortinget med mine vurderinger knyttet til dette på egnet måte.

SPØRSMÅL NR. 820

Innlevert 19. mai 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 2. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at pasienten settes i sentrum og sørge for at ALS-pasienter møter rask og adekvat behandling uansett bosted?»

BEGRUNNELSE:

TV2 kunne 18. mai fortelle om en kvinne som i mars fikk diagnosen amyotrofisk lateralsklerose (ALS). ALS er en alvorlig og uhelbredelig sykdom som fører til et gradvis tap av nerveceller. Mennesker med ALS vil oppleve at kroppen blir stadig svakere, og de vil etter hvert bli avhengig av hjelp fra omverden for å gjennomføre hverdagslige oppgaver som å kle seg, stelle seg eller spise. Evnen til å tenke, huske og forstå blir imidlertid ikke svekket hos de fleste med ALS, og san-

sene – syn, hørsel, lukt, smak eller evnen til å føle berøring – er intakt. Mennesker med ALS vil ha behov for ulike hjelpemidler, fra rullestol når musklene i bena svekkes til Rolltalk som lar pasienten kommunisere ved hjelp av en øyestyrt datamaskin. De kan også ha behov for fysioterapi, ergoterapi, logoped med mer. 50 prosent av pasienter med denne diagnosen lever dessverre ikke lenger enn to år. Tiden er knapp, og det er derfor ytterst viktig at mennesker som rammes av ALS får kontakt med helsevesenet umiddelbart etter diagnosen. Likevel opplever kvinnen og andre ALS-pasienter ved Ahus at de må vente i over tre måneder før de får den medisinske og tverrfaglige oppfølgingen de er avhengig av. I fjor stilte Høyres representant Sonja Irene Sjøli en interpellasjon til daværende helseminister Jonas Gahr Støre, hvor hun tok opp problemet

med at hjelpen ALS-pasienter blir tilbudt varierer i forhold til hvor en bor. Fremdeles er det behov for større fleksibilitet i tjenestene og for en bedre koordinert innsats rundt disse pasientene i form av et stort tverrfaglig samarbeid bestående av ergoterapeut, fysioterapeut, klinisk ernæringsfysiolog, nevrolog, sosiolog, sykepleier etc.

Svar:

Ifølge Helsedirektoratet er det i Norge ca. 300-400 personer som har diagnosen ALS til enhver tid. Diagnosen stilles gjennom omfattende klinisk vurdering, sett i sammenheng med sykehistorie og supplerende undersøkelser ved en nevrologisk avdeling.

Pasienter med ALS får oppfølging på sykehus og i kommunen. For å lykkes i å gi et faglig forsvarlig tilbud er det avgjørende med godt samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten. Etter igangsatt behandling skal kommunehelsetjenesten sørge for at pasienten mottar forsvarlig pleie og omsorg. I kommunene bygges det ofte opp team rundt den enkelte pasient, fordi det fagpersonellet som skal yte tjenester har behov for omfattende opplæring. Spesialisthelsetjenesten forutsettes å følge opp pasienten og pårørende. Slik oppfølging er gjerne organisert gjennom et tverrfaglig team. Oppfølging fra spesialisthelsetjenesten innebærer bl.a. vurdering av puste- og svelgfunksjon, ernæringsstatus

og språk/tale. I følge Helsedirektoratet er det gode erfaringer med ALS-team, som finnes ved flere sykehus. Et ALS-team kan bestå av nevrolog, sykepleier, fysioterapeut, ergoterapeut, klinisk ernæringsfysiolog og sosionom.

Medikamentet Riluzol (Rilutek) kan hemme sykdommens progresjon. Det forutsettes at slik behandling startes tidlig i sykdomsforløpet fordi det er i denne fasen man kan forvente effekt.

Livsforlengende behandling som hjerte-lunge-redning, annen pustehjelp, hjertestimulerende legemidler og kunstig ernæring og væsketilførsel må vurderes ut fra faglige, etiske og juridiske forhold. Behandlingstiltak som det kan være behov for gjennom store deler av sykdomsforløpet er fysioterapi, ergoterapi, logopedi, hjelp ved ernæringssvikt, spyttsekresjon og respirasjonsproblemer. Tilbudene må tilpasses hvor i sykdomsforløpet pasienten er.

Jeg har fått opplyst fra Helse Sør-Øst RHF at tilbudet til ALS-pasienter ved Ahus generelt er godt. Diagnostikk, behandling og oppfølging av ALS skjer etter anerkjente retningslinjer. Etter diagnose følges pasienten opp av tverrfaglig ALS-team. Fastlegen informeres når en pasient har fått diagnosen. Denne konkrete saken har, i følge helse Sør-Øst, imidlertid avdekket at det kan være behov for å bedre rutineene når det gjelder oppfølging av ALS-pasienter som er diagnostisert ved andre sykehus. Dette vil Ahus følge opp.

SPØRSMÅL NR. 821

Innlevert 19. mai 2014 av stortingsrepresentant Knut Arild Hareide

Besvart 26. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Det har de siste årene fremkommet en rekke eksempler på systematisk brudd på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsrett for ansatte i fabrikker som produserer klær til blant annet det norske markedet. Mange forbrukere er opptatt av å ikke bli medskyldige i menneskerettighetsbrudd, men det er vanskelig å finne informasjon om forholdene klærne er produsert under.

Hvordan har statsråden tenkt å sikre at norske forbrukere får nødvendig informasjon om forholdene i produksjonen av varene før de velger?»

BEGRUNNELSE:

Når norske forbrukere i dag skal handle klær er sannsynligheten for at klærne er produsert i et asiatiske land, som for eksempel Kambodsja og Bangladesh, svært stor. Det har de siste årene fremkommet en rekke eksempler på systematisk brudd på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsrett for ansatte i fabrikker som produserer klær til blant annet det norske markedet. Tvungen overtid, barne- og tvangsarbeid, dårlig og helsefarlig arbeidsmiljø, diskriminering og uregulerte arbeidsvilkår er alle hyppige og vel dokumenterte forhold i tekstilproduksjon.

Norske forbrukere kan i de fleste tilfeller ikke vite om produksjonen av varen de kjøper har skjedd under gode arbeidsforhold og i tråd med menneske-

rettighetene. Denne informasjonen er det nå mange som etterspør og de siste årene har engasjementet for rettferdige vilkår for arbeidere i produksjonsland vokst også her i landet. Sist i forbindelse med Aftenposten og Fremtiden i våre hendes serie «Sweats-hop» hvor norske ungdommer får et møte med tekstilindustrien i Kambodsja.

Serien har skapt stort engasjement, spesielt blant unge, og mange tar nå til orde for at Norge må ta vår del av ansvaret. Forbrukerne må få denne informasjonen slik at de kan velge fritt hvilke produkter de ønsker å kjøpe.

Svar:

Den 24. april var det ett år siden fabrikkkollapsen i Bangladesh hvor over 1100 mennesker mistet livet på jobb. Ulykken omtales som den verste i tekstilindustriens historie, men er dessverre langt ifra den eneste. Inntrykket vi sitter med er at den harde konkurransen, kombinert med svært uoversiktlige leverandørkjeder, leder til at arbeidstakerrettigheter og miljøansvar kommer under sterkt press.

I følge en undersøkelse av Ipsos MMI og Initiativ for Etisk Handel har det store mediefokusert rundt temaet ført til at norske forbrukere har vesentlig mer kunnskap om forholdene i tekstilindustrien enn for noen år siden. Vi har også sett et økende engasjement hos norske forbrukere.

Jeg er opptatt av at norske forbrukere skal ha en reell mulighet til å velge varer som er produsert under akseptable miljømessige og sosiale forhold. For å få til dette, er det nødvendig med etterrettelig informasjon som forbrukerne kan nyttiggjøre seg når de er ute og handler. Dette krever både at det finnes gode informasjonsløsninger som næringslivet kan benytte seg av for å nå ut til forbrukerne, og at butikker og merkevarer prioriterer denne type informasjon på varen eller i butikken. Det er først og fremst næringslivets ansvar å informere om hvordan de ivaretar grunnleggende menneskerettigheter og miljøansvar i sine leverandørkjeder.

Det er mange gode eksempler på at tekstilbransjen både tar ansvar og informerer godt om dette. En viktig kanal for næringslivet i denne sammenheng er bransjeorganisasjonen Initiativ for Etisk Handel. De har medlemmer fra tekstilbransjen, som dermed har forpliktet seg til å rapportere åpent om hvordan de arbeider med de utfordringene de møter i sine leverandørkjeder. Felles for disse er at de anerkjenner de utfordringene som finnes i den globale tekstilindustrien og jobber systematisk for å få til forbedringer.

Fra forbrukermyndighetenes side vil jeg ikke gjøre dette til et juridisk spørsmål, men heller være tydelig på at bransjen må erkjenne utfordringene, ta

ansvar og gi forbrukerne den informasjonen de ønsker om produktene som tilbys.

Merkeordninger

Det er etablert en rekke merkeordninger som kan bidra til å synliggjøre arbeid for etikk og miljø i leverandørkjeder for ulike forbruksvarer, og dermed bidra til at forbrukerne kan ta informerte valg.

Som Barne-, likestillings- og inkluderingsminister stiller jeg meg bak det offisielle nordiske miljømerket Svanen, som er en ordning som gir full oversikt og kontroll over hele verdikjeden, og etterprøver at både miljø og etikk er ivarettatt. Svanemerket er en nøytral tredjepart som kontrollerer produksjonssteder overalt i verden.

Svanemerket er et godt kjent miljømerke i Norge. 94 prosent av befolkningen kjenner det og har tillit til merket. Potensialet for Svanemerket som forbrukerpolitisk verktøy er derfor stort, og det påvirker også forholdene utenfor Norge. Stiftelsen Miljømerking som forvalter merkeordningen på vegne av norske myndigheter, mottar en grunnbevilgning fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Den siste tiden har Miljømerking hatt et spesielt fokus på tekstiler. Mange aktører i tekstilbransjen er engasjerte i etikk og miljø, og jeg mener at de som vil omgjøre dette engasjementet til tydelig forbrukerinformasjon bør svanemerke produksjonen sin. Regjeringen støtter Miljømerking i dette viktige arbeidet.

Det finnes også flere eksempler på private merkeordninger av tekstilprodukter. Jeg er opptatt av at de merkene som benyttes på forbruksvarer er etterrettelige og gir god informasjon til forbrukerne.

Nordisk kartlegging og handlingsplan for en mer ressurseffektiv og bærekraftig mote

Det er etter min mening også svært viktig å arbeide internasjonalt for å skape en felles plattform for forbrukerrettet informasjon om miljøaspekter og arbeidsforhold i tekstilbransjens leverandørkjeder.

De nordiske landene har en lang tradisjon for samarbeid. Jeg synes derfor det er svært positivt at Nordisk ministerråd nå har igangsatt et arbeid for å kartlegge den nordiske tekstilbransjens potensial til å ta en ledende rolle innenfor bærekraftig mote. Kartleggingen legges fram for de nordiske samarbeidsministrene tidlig 2015 med mål om en felles nordisk handlingsplan om temaet. Det nordiske arbeidet skal ledes av Statens Institutt for Forbruksforskning (SI-FO) som har bred ekspertise om tekstilområdet. Jeg håper initiativet danner grunnlag for at den nordiske tekstilindustrien utnytter vekstpotensialet innenfor bærekraftig mote.

SPØRSMÅL NR. 822**Innlevert 20. mai 2014 av stortingsrepresentant Martin Henriksen****Besvart 2. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden snarlig legge fram sak for Stortinget om Langsund-forbindelsen slik at arbeidet kan starte opp?»

BEGRUNNELSE:

For å kunne starte arbeidet med Langsund-forbindelsen i Karlsøy kommune må Stortinget behandle en proposisjon om bompengefinansiering. Dersom en slik behandling skal kunne skje før sommeren haster det med oversendelse fra regjeringa til Stortinget.

Svar:

Regjeringen er utålmodig etter å få iverksatt en rekke viktige vegprosjekter, deriblant Langesundforbindelsen. Vi har fremskyndet en rekke vegprosjekter over hele landet, både på planlegging og prosjekterings-

stadiene. I forslaget til finansieringsopplegg for prosjektet fylkesveg 863 Langsundforbindelsen er det lagt opp til at Troms fylkeskommune skal dekke 75-80 pst. av kostnadene ved prosjektet. Da saken ble oversendt Samferdselsdepartementet første gang, viste det seg dessverre at fylkeskommunes vedtak ikke var tilstrekkelig bindende til at saken kunne legges fram for Stortinget. Saken måtte derfor behandles på nytt av Troms fylkeskommune, og dette har forsinket fremdriften i saken. Bompengesaken ble behandlet på nytt av Troms fylkeskommune i møte i fylkestinget 24. mars 2014. Det ble da gjort nødvendige vedtak, og Vegdirektoratet har nylig sendt saken til departementet. Arbeidet med å forberede saken for Stortinget basert på dette vedtaket og de nye forutsetningene knyttet til omorganisering av bompengesektoren i Prop. 97 S (2013-2014) er nå i slutfasen.

SPØRSMÅL NR. 823**Innlevert 20. mai 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 27. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil klima- og miljøministeren bekrefte at kommunal- og moderniseringsministerens avgjørelse ikke nødvendigvis innebærer at det etableres et sjødeponi i Repparfjord, men at det først avgjøres når utslippsøknaden er behandlet og de miljømessige konsekvensene av et sjødeponi er vurdert?»

BEGRUNNELSE:

Kommunal og moderniseringsminister Jan Tore Sanner har godkjent reguleringsplanen i Kvalsund i Finnmark, hvor gruveselskapet Nussir har søkt om å etablere et sjødeponi i den nasjonale laksefjorden Repparfjord. Den godkjente reguleringsplanen legger opp til at 30 millioner tonn avfall kan bli sluppet ut i fjorden over en periode på 20 år. Utslippsøknaden er nå til behandling hos Miljødirektoratet.

Svar:

Reguleringsplanen for Nussir ASAs deponi i Repparfjord ble stadfestet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 20. mars 2014. Når det er besluttet gjennom reguleringsplan at Repparfjorden kan benyttes til sjødeponi, må Nussir ASA i tillegg ha en utslippstillatelse etter forurensningsloven før det eventuelt kan etableres et sjødeponi.

Miljødirektoratet har nå til behandling Nussir ASAs søknad om utslippstillatelse. Ved vurderingen av om tillatelse med eventuelle vilkår skal gis etter forurensningsloven, skal det legges vekt på de forurensningsmessige ulempene ved gruvedrift ved Repparfjorden sammenholdt med de fordeler og ulemper som tiltaket for øvrig vil medføre. Klima- og miljødepartementet er klageinstans for Miljødirektoratets vedtak.

SPØRSMÅL NR. 824**Innlevert 20. mai 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 30. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan har statsråden tenkt å løse den uholdbare trafikksituasjonen som er oppstått for næringsliv og befolkning på fergestrekninga E-39 Halså – Kanestraum i Møre og Romsdal?»

BEGRUNNELSE:

Helt siden fergeanbudet på riksvegsambandet Halså – Kanestraum ble satt i drift i januar 2012, har man opplevd en tidvis prekær trafikksituasjon mht. kapasitet og materiell på denne fergestrekninga. Situasjonen skyldes i hovedsak tre faktorer: Sterk trafikkvekst, hyppige driftsavbrudd og lavt dimensjonert reservemateriell.

I årene etter at anbudet ble kunngjort i 2009, har strekninga hatt langt sterkere trafikkvekst enn det som var lagt til grunn i anbudskonkurransen. Dette har forsterket seg ytterligere de siste årene etter anbudsoppstart i 2012. Statens vegvesen ser derfor dagens kapasitet som alt for liten.

Ser vi konkret på trafikktallene for fjoråret og hittil inneværende år, så ble forutsetningene i NTP om maks. gjenstående i snitt på 2 % ettertrykkelig brutt. Gjennomsnittlig gjenstående på Halså – Kanestraum i 2013 var 2,6 %. Situasjonen er spesielt prekær i sommerhalvåret. I juni 2013 så man en trafikkvekst på hele 18 %, og gjenstående prosent på 6,7 % i samme måned. For hele fjoråret var trafikkøkninga på hele 12,9 %.

Statistikken for trafikken hittil i 2014 viser at situasjonen bare forsterker seg, med en formidabel økning på 16,8 % de tre første månedene – og det før vanlig trafikkmessig høysesong er begynt. Andel tungtrafikk øker også, noe som bekrefter sambandets økende betydning for nytte/næringstransport på Nord-Vestlandet.

På bakgrunn av denne prekære fergesituasjonen på dette sambandet over tid, og som Regjering og

Storting gjentatte ganger er gjort kjent med, må det virke uforståelig og uholdbart for regionens næringsliv og befolkning at ikke en tredje ferge settes inn umiddelbart i sommerhalvåret. Fergereferiet melder at en i motsatt fall må regne med at 12000 biler blir stående igjen på kaia i løpet av de tre neste hektiske sommermånedene. Da kan vi trygt si at en navigerer mot kaos og mye frustrasjon i sommervarmen.

Svar:

Regjeringen er opptatt av å styrke landets infrastruktur. Det er svært viktige at arbeidet med å bygge og vedlikeholde vei styrkes, deriblant satsingen på ferjestrekninger. Jeg er i så måte glad for at representanten Raja viser engasjement for problemstillingen, og ser frem til at vi i fellesskap skal få styrket veibevilgningene i de kommende års statsbudsjetter.

Det stemmer dessverre at trafikantene i ferjesambandet E39 Halså – Kanestraum har opplevd mange driftsavbrudd. Etter oppfølging fra Statens vegvesen har imidlertid operatøren gjennomført tiltak og investert i forbedringer på de to fartøyene som trafikkerer sambandet. I 2013 resulterte dette i en regularitet på 99,66 pst., noe som vurderes som en normal driftsituasjon.

I 2013 var andelen gjenstående kjøretøy vel 3 pst. Andelen forventes å øke utover i kontraktsperioden som varer til 31. desember 2019. Dette skyldes i hovedsak at trafikkveksten har vært vesentlig større enn forutsatt. Sambandet har dessuten en betydelig andel næringstrafikk som har vært sterkt økende. Det vil derfor bli behov for å øke kapasiteten i sambandet i løpet av kontraktsperioden. Statens vegvesen mener imidlertid at det er tilstrekkelig at det settes inn økt kapasitet til sommersesongen 2015. Dette vil bli vurdert nærmere i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2015, men jeg følger utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 825**Innlevert 20. mai 2014 av stortingsrepresentant Kåre Simensen****Besvart 23. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Statsråden har ved flere anledninger tilkjennegitt vilje til å styrke bistanden til ofre for vold og overgrep.

Med bakgrunn i at driftssituasjonen ved Kontoret for voldsoffererstatning kan synes å bli kritisk forverret fra 2016; vil statsråden sørge for at dette arbeidet ikke får et slikt tilbakeslag, at tjenestene til voldsofre blir drastisk forverret og forringet som følge av mangel på driftsressurser?»

BEGRUNNELSE:

Som statsråden kjenner til ble kontoret for voldsoffererstatning ble satt i drift 1. september 2003 og fra 1. januar 2006 ble også Rådgivningskontorene for kriminalitetsofre inkludert i organisasjonen.

Jeg er gjort kjent med at antallet voldsoffererstatnings søknader økte med om lag 25 % fra 2004 til 2009. Til tross for dette, ble de saksbehandlingsressurser som skulle håndtere erstatningsarbeidet, stående nærmest uendret. Dette førte til lang saksbehandlingstid, og langt fra god nok service til voldsofrene.

Det har i ettertid blitt utført en evaluering (FINNUT på oppdrag fra dept.) av virksomheten til Kontoret for voldsoffererstatning. Rapporten var klar i sin konklusjon om at det var et betydelig misforhold mellom de oppgavene som Kontoret for voldsoffererstatning skulle håndtere, og de driftsressurser som ble stilt til rådighet for å utføre arbeidet – uten at det førte til en bedre samsvar mellom økonomi og arbeidsmengde.

Ledelsen ved Kontoret for voldsoffererstatning, har i denne sammenheng argumentert sterkt for en økning av driftsbudsjettet. En konsekvens av dette var at saksbehandlingstiden ble svært utilfredsstillende overfor det publikum de skulle betjene.

Jeg er videre blitt gjort kjent med at på bakgrunn av 22.juli, ble voldsoffererstatningens driftsmidler doblet fra og med 2012. Tiltaket hadde flere siktemål, hvor rask og effektiv behandling av erstatnings søknader etter 22. juli-terroren var det primære.

Samtidig ble det også satt en målsetting om å redusere saksrestanser som hadde bygget seg opp over år, og som på det meste var på nesten 4000 saker.

Jeg er blitt kjent med at det meste av arbeidet i forbindelse med 22.juli-terroren nå er ferdig og at man har også klart å få ned restanselisten for øvrige voldsofre.

Så er jeg videre blitt gjort kjent med at det fra departementas side er gitt beskjed om at de ekstraordi-

nære driftsmidlene som ble bevilget av Stortinget skal fases ut i perioden 2015 – 2016 – slik at man også driftsmessig er satt tilbake til «normal» driftssituasjon fra og med 2017.

Det betyr etter alt å dømme at kontoret settes tilbake til det drifts-/bemanningsnivå som forelå i 2010/2011 og som var av en slik beskaffenhet at kontorets drift var nær et sammenbrudd, jf. det som beskrives ovenfor.

Ser vi isolert sett på de føringer som departementet har lagt til grunn, vil de driftsressurser kontoret vil ha til rådighet til voldsoffererstatningsarbeidet, bli redusert med 69 % fra 2014 til 2016.

Tatt i betraktning at antallet voldsoffererstatningssaker har økt med 38 % i tiden etter 2011, så er det åpenbart at en slik driftssituasjon vil:

- a) føre til at de saksrestansene som nå har blitt «tatt ned» vil bygges opp igjen, i løpet av et års tid
- b) at saksbehandlingstiden vil øke dramatisk, og det generelle servicenivået overfor erstatningssøkerne raskt vil falle tilbake til «det gamle.»

Det er en situasjon som ingen er tjent – aller minst det publikum som er avhengig av trygg og god behandling i saker som i utgangspunktet er meget sårbart.

Jeg håper Statsråden har dette perspektivet med seg i sin vurdering.

Svar:

Offeromsorg er et prioritert område for Regjeringen. I Sundvolden-erklæringen er det blant annet nedfelt at:

«Hensynet til ofre og pårørende skal vektlegges i hele strafferettskjeden» (s.16).

I årene 2012-2014 har Kontoret for voldsoffererstatning (KFV) fått en tilleggsbevilgning på 25 mill. kroner, med følgende begrunnelse i Prop 1S (2011-2102):

«For å kunne ivareta ofrenes rettigheter på en god måte, foreslås bevilgningen økt med 25 mill. kroner til en midlertidig nedbygging av beholdningene og behandling av søknader etter terrorangrepene 22. juli 2011.»

Kontoret for voldsoffererstatning har vist en positiv utvikling de siste årene hva gjelder produksjon av antall vedtak. Selv om målet fortsatt ikke ble nådd i 2013 lå nivået på antall behandlete saker 24 % over det som ble levert i 2012. Mye av denne positive ut-

viklingen kan ifølge Kontoret for voldsoffererstatning tilskrives at implementeringen av det nye saksbehandlingssystemet Public 360 nå har begynt å gi effektiviseringsgevinster.

Jeg viser dessuten til at antall innkomne nye saker knyttet til 22.juli – som var selve hovedbegrunnelsen for ekstrabevilgning i 2012 og 2013 – falt dra-

matisk i andre halvdel av 2013, etter en topp rundt årsskiftet 2012/2013.

Jeg er opptatt av at Kontoret for voldsoffererstatning har tilstrekkelig gode rammebetingelser for driften, og jeg vil løpende følge og vurdere utviklingen i saksbeholdning og behandlingstid. Disse vurderingene vil jeg ta med når forslag til statsbudsjett legges frem de kommende år.

SPØRSMÅL NR. 826

Innlevert 20. mai 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter

Besvart 27. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«NRK brennpunkt har våren 2014 pekt på omfattende svakheter med barnevernets vurderinger og rettssikkerheten til familier som blir fratatt sine barn. Psykologers dobbeltroller, psykologirapporter skrevet på grunnlag av minimal observasjon og få muligheter for de berørte familier til å få sakkyndig psykolog bistand til å legge fram sin sak m.m. preger mange av sakene.

På hvilken måte kan statsråden bidra til at det blir foretatt nye vurderinger i disse sakene og sørge for at svakheter med systemet utbedres?»

BEGRUNNELSE:

Dette er kompliserte og kontroversielle saker. Det er dessverre grunn til å tro at forekomsten av «justismord» av barnevern og i rettsapparatet overfor barn og foreldre i barnevernssaker kan være omfattende.

Svar:

Jeg har tatt en rekke grep som skal føre til at svakheter med systemet utbedres. Når det gjelder psykologers eventuelle dobbeltroller og bindinger til parter som kan ha interesse i saken, har departementet i brev til alle landets kommuner varslet om at departementet vil utarbeide retningslinjer om bruk av egenerklæring. Det innebærer at sakkyndige vil bli bedt om å levere en skriftlig egenerklæring før vedkommende kan få et oppdrag som sakkyndig. I egenerklæringen skal det opplyses om forhold som kan ha betydning for vurderingen av om den sakkyndige er inhabil. Egenerklæringen skal følge den sakkyndige rapporten i alle ledd i barnevernssaken.

Sentralenheten for fylkesnemndene er bedt om å utarbeide rutiner for vurdering av fagkyndige med-

lemmers habilitet, samt å kontakte Domstolsadministrasjonen for å få en felles vurdering av om det er hensiktsmessig å samordne rutiner mellom fylkesnemndene og domstolene.

Barnesakkyndig kommisjon (BSK) skal gjennomgå innsendte sakkyndige rapporter i barnevernssaker avgitt til barneverntjeneste, fylkesnemnd eller domstol. Også rapporter avgitt av sakkyndige engasjert av private parter skal gjennomgås. Kommisjonen vurderer rapportene etter Veiledende retningslinjer for sakkyndig arbeid i barnevernssaker for barneverntjenesten, fylkesnemnda og domstolen. Denne er lagt ut på BLDs hjemmesider¹. Veilederen beskriver blant annet hva den sakkyndige rapporten forventes å omfatte. Den må være av en slik karakter at rettssikkerhet, faglighet, etiske betraktninger og kritisk anvendelse av metoder er ivaretatt. Det forventes med andre ord at den sakkyndige beskriver og begrunner metodebruk, som for eksempel bruk av observasjon.

Som nevnt i mitt svar 30.04.2014 på spørsmål nr. 695 til skriftlig besvarelse skal det gjennomføres en evaluering av BSK for å få bedre kunnskap om ordningen innebærer god nok kvalitetskontroll med sakkyndige rapporter i barnevernssaker. Jeg vil på bakgrunn av evalueringen sørge for at eventuelle svakheter ved dette systemet utbedres.

Jeg forstår det også slik at representanten spør hva jeg vil gjøre for at berørte familier skal få mulighet til nye sakkyndige vurderinger når de mener kvaliteten på den foreliggende utredningen er dårlig?

Sakkyndige rapporter er ikke ugyldig som bevis i barnevernssaker selv om det kan stilles spørsmål ved

¹ <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/sok.html?quicksearch=Veiledende+retningslinjer+for+sakkyndig+arbeid+i+barnevernssaker+for+barneverntjenesten,+fylkesnemnda+og+domstolen&id=86894>

den sakkyndiges habilitet, metodebruk m.m. I dag er det opp til den som engasjerer eller oppnevner den sakkyndige å vurdere om de vil bruke den sakkyndige rapporten basert på tilbakemeldinger fra BSK. Der for eksempel en barneverntjeneste har engasjert den sakkyndige, må barneverntjenesten vurdere om den vil bruke rapporten eller engasjere en ny sakkyndig.

NRK Brennpunkt viser at det i praksis er vanskelig for den private part å engasjere en ny sakkyndig, dersom de ikke er fornøyd med kvaliteten på den

sakkyndige utredningen. Jeg vil i forbindelse med evalueringen av fylkesnemndene og BSK undersøke nærmere om det er vanskelig for den private part å få en ny sakkyndig vurdering, og årsakene til dette.

Til sist vil jeg påpeke at mange sakkyndige gjør en god og helt nødvendig jobb. Deres bidrag kan ha avgjørende betydning for de beslutninger som fattes i en barnevernssak, enten det handler om at barnet bør plasseres utenfor hjemmet, eller at barn og foreldre bør få støtte og hjelp i hjemmet.

SPØRSMÅL NR. 827

Innlevert 20. mai 2014 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 28. mai 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

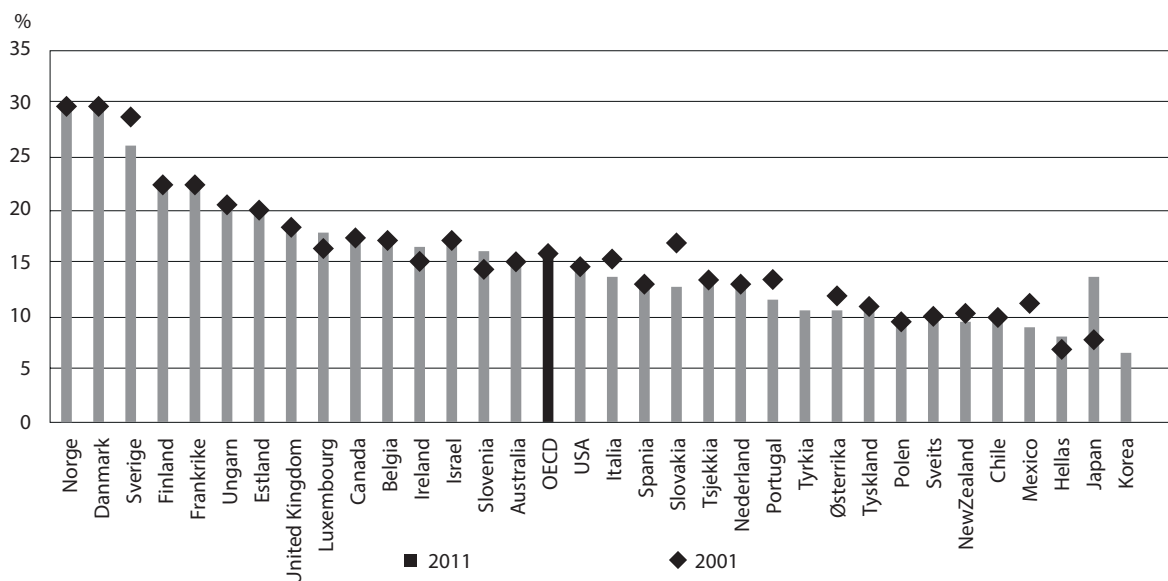
Spørsmål:

«Byråkratiet er sterkt voksende i Norge, vi har en forvaltningsstruktur som kunne betjene langt flere innbyggere enn i dag.

Kan statsråden anslå antall byråkrater i offentlig sektor, når alle forvaltningsnivå, tilsyn og direktorater inkluderes?»

Svar:

Offentlig sektor er stor i Norge. Målt som andel av BNP for Fastlands-Norge utgjør offentlige utgifter 58 pst., noe som plasserer oss helt på topp i OECD sammen med Danmark. En betydelig del av de offentlige utgiftene er lønn til sysselsatte i offentlig sektor. Andelen offentlig ansatte i Norge vokste kraftig på 1970- og 1980-tallet i takt med utbyggingen av en rekke velferdstjenester. Siden tidlig på 1990-tallet har andelen ligget relativt stabilt på rundt 30 pst. av arbeidsstyrken. Også dette er helt på topp i OECD, der gjennomsnittet er på 16 pst.

Kilde: Government at a Glance, OECD 2013
<http://dx.doi.org/10.1787/888932942241>

Offentlig sektor er svært variert. Fellesgoder som forsvar, politi, rettsvesen og offentlig administrasjon produseres i offentlig sektor i alle moderne økonomier. Det samme gjelder i stor grad også for individrettede tjenester som utdanning og helse og omsorg, men her varierer innslaget av private produsenter mer mellom landene. I Norge er det i hovedsak det offentlige som står for produksjonen av denne type tjenester, med unntak for barnehager der det er et betydelig innslag av private aktører. Og i all hovedsak er det offentlig finansiering av disse tjenestene også der det er private produsenter.

Antall årsverk i offentlig tjenesteyting har økt med 214 000 siden 1990. En stor del av disse er sysselessatt i kommunesektoren. Utvidelser av barnehage-tilbudet, tidligere skolestart, universell videregående utdanning og utvidelsen av helse- og omsorgstilbudet er eksempler på reformer som har bidratt til vekst. Offentlig og privat sysselsetting innenfor helse, skole og omsorg som andel av total sysselsetting har økt.¹

Når hver tredje arbeidstime utføres i offentlig sektor, er det viktig at ressursene anvendes effektivt. Dersom vi lykkes med å bruke ressursene i offentlig forvaltning ½ pst. mer effektivt per år, og halvparten tas ut i form av reduserte utgifter og den øvrige halvparten i økt kvalitet, vil bruken av arbeidskraft og andre innsatsfaktorer kunne reduseres med 13 pst. fram mot 2060. Tilsvarende vil kvaliteten eller omfanget på de offentlige tjenestene kunne få en ekstra vekst i samme størrelsesorden.²

Dette er en viktig bakgrunn for at denne regjeringen har satt ned en produktivitetskommisjon, og for at jeg har startet opp et arbeid med å redusere tidstyvene i offentlig sektor. Det har over tid vært en økning både i omfanget og detaljeringsgraden i den statlige styringen av kommunesektoren. Det er en fare for at økte

krav til rapportering, dokumentasjon og styring på detaljer gir redusert tid for virksomhetene til å jobbe med kjerneoppgavene; for lærerne til å undervise elevene og for legene til å behandle pasientene.

Regjeringens mål er å forenkle, fornye og forbedre. I regjeringserklæringen brukes avbyråkratisering som et begrep for forenkling. Avbyråkratisering dreier seg om å gjøre det enklere for innbyggere og næringsliv gjennom enklere regelverk og enklere måter å forholde seg til offentlig sektor. Og avbyråkratisering dreier seg om å gjøre offentlig sektor enklere internt, slik at ansatte i det offentlige skal få mer tid til kjerneoppgavene. Men avbyråkratisering betyr ikke at vi skal avskaffe byråkratiet.

Når det er sagt, er det også en viktig oppgave å styrke tjenesteproduksjonen og redusere antall unødvendige stillinger i byråkratiet. Effektivitetsstudier tyder på at det er et stort potensial for å effektivisere offentlig sektor. Vi må legge til rette for at det skal lønne seg å effektivisere de offentlige virksomhetene, slik at vi utnytter ressursene bedre og produserer flere og bedre tjenester.

Når det spørres om anslag på antall byråkrater i offentlig sektor i Norge, må vi definere hva som menes med en byråkrat. En mulig definisjon kunne være en som er ansatt i en administrativ stilling, men en slik definisjon gir heller ikke en presis avgrensning. Mange som ville falle i denne kategorien kan også kategoriseres som tjenesteytere – for eksempel de ansatte i NAV. Vi har ikke tall for hvor mange som er ansatt i administrative stillinger. Og selv om vi hadde hatt disse tallene, er det ikke mulig bare på grunnlag av antallet å si om det er for mange eller for få som er ansatt i denne typen stillinger. Administrasjon er nødvendig for å kunne ha en effektiv tjenesteproduksjon, enten denne skjer i det private eller i det offentlige. Og tjenesteproduksjon foregår i alle deler av offentlig sektor: i departementer, i direktorater og tilsyn, i det ytre statsapparat og i kommunal sektor.

¹ «Kriterier for god kommunstruktur», delrapport mars 2014 fra ekspertutvalg

² Perspektivmeldingen 2013.

SPØRSMÅL NR. 828**Innlevert 20. mai 2014 av stortingsrepresentant Per Sandberg****Besvart 28. mai 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Ferjefri E39 er et mål innenfor samferdsel.

Kan statsråden anslå hvor mange kommuner (inkl. fylkeskommuner), og andre med innsigelsesrett, som vil være involvert i reguleringsplaner og innsigelser i en slik prosess?»

Svar:

Jeg vil vise til at det i utgangspunkt er 21 ulike instanser som har innsigelsesrett etter plan- og bygningsloven, langs strekningen. Kommuner og fylkeskommuner inngår blant disse.

Av disse er transportetatene, fylkesmennene, fylkeskommunene, Riksantikvaren og kommunene mest involvert i behandlingen av reguleringsplanene etter plan- og bygningsloven.

Langs E39 er antall kommuner og fylkeskommuner fordelt slik:

Fylkeskommune	Kommuner	Merknad
Vest-Agder	8	
Rogaland	10	
Hordaland	8	
Sogn og Fjordane	7 – 8	Avhengig av valgt løsning
Møre og Romsdal	11 – 13	Avhengig av detaljering av trasé
Sør-Trøndelag	4	
Sum 6	Sum 48 – 51	

Til sammen blir dette seks fylker og 48-51 kommuner, totalt 54-57. Rogaland, Hordaland og Sør-Trøndelag er med i forsøket der fylkesmennene samordner statlige innsigelser.

Totalsummen vil avhengig av hvor mange av de med innsigelsesrett som velger å uttale seg. Vedlagt er oversikt over myndigheter med innsigelseskompetanse i plansaker etter plan- og bygningsloven.

SPØRSMÅL NR. 829**Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen****Besvart 27. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Jeg tolker justisministerens svar som nei på spørsmålet mitt nr. 15:793, men ser meg nødt til å stille spørsmålet en gang til for å få et tydeligere svar.

Vil justisministeren sikre at tolker for norske styrker i Afghanistan får beskyttelse i Norge, og vil justisministeren sørge for at tolken som nevnt i spørsmål nr. 15:793 får beskyttelse i Norge?»

Svar:

Jeg viser til mitt svar datert 19.mai. Denne regjeringen har, som den forrige, lagt til rette for at personer som har arbeidet for norske styrker i Afghanistan kan søke om opphold i Norge når deres ansettelsesforhold opphører. Alle søknader blir individuelt behandlet og beskyttelsesbehovet i hver sak vurdert. Ordningen har vært en særordning som har gitt tolker mulighet til å søke fra Afghanistan gitt at de hadde ansettelsesforhold med norske styrker på en bestemt angitt dato.

Personer som befinner seg i Norge og søker asyl her, under henvisning til arbeid/tolking for norske styrker i Afghanistan, vil få sin søknad vurdert etter samme regler og prosedyrer som andre asylsøkere. Også i disse tilfellene foretas det en individuell vurdering av den enkeltes beskyttelsesbehov.

Gjennom Dublinforordningen samarbeider Norge med EU og andre tilknyttede land om hvilken stat som er ansvarlig for behandlingen av en asylsøknad. Dersom en asylsøker faller inn under Dublinforordningen, vil vedkommende som hovedregel bli returnert til det medlemsland som er ansvarlig for behandlingen av personens asylsøknad, og beskyttelsesbehovet vil bli vurdert av det aktuelle landets myndigheter. Den søkeren representanten Andersen viser til i sitt spørsmål faller inn under forordningen etter et lengre opphold i Italia, og vil få sitt beskyttelsesbehov vurdert der.

SPØRSMÅL NR. 830**Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Åsmund Aukrust****Besvart 27. mai 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Den norske panteordningen har sørget for at Norge er verdensledende i retur av glassflasker. Det er i dag en avgjørende forskjell på retur av glass med og uten pant. Den norske Bryggeri- og drikkevareforening sier at på grunn av mange flasker i forskjellig fasong vil panten på glassflasker i løpet av få år forsvinne.

Er klima- og miljøministeren enig i denne analysen, og vil ministeren eventuelt sette i gang tiltak for å bevare pant på glassflasker?»

Svar:

Pant er et virkemiddel som bidrar til økt retur av brukt drikkevareemballasje. Økt retur betyr mindre forsøpling og mer gjenvinning av det innsamlede materialet. Jeg er opptatt av at avfall skal behandles som en ressurs. Med rundt to milliarder omsatte drikkevareenheter i året, er brukt drikkevareemballasje en viktig avfallsfraksjon i Norge.

Alle som produserer eller importerer drikkevarer, må betale miljøavgift på emballasje som rommer opptil fire liter drikkevare. På denne måten blir det satt en pris på forsøplingspotensialet til flasker, bok-

ser og annen drikkevareemballasje. For drikkevareemballasje som inngår i et retursystem godkjent av Miljødirektoratet, reduseres miljøavgiften med årlig dokumentert og fastsatt returandel.

Muligheten til å avkorte miljøavgiften ved økt retur gjør at retursystemene får et sterkt incentiv til å øke returandelen. Panteordningen er et virkemiddel for å overføre dette incentivet til forbrukerne. Pantesatsene er fastsatt i avfallsforskriften, men det er opp til hvert enkelt retursystem om de vil bruke pant til å øke returandelen.

Markedet for drikkevarer har endret seg betydelig de siste årene, blant annet ved større salgsvolumer og bredere utvalg. Det har derfor vært grunn til å vurdere hensiktsmessige endringer i reguleringen av retursystemer for drikkevareemballasje. Miljødirektoratets forslag til endringer er nå til vurdering i departementet. Muligheter til å påvirke returandelen på glassflasker inngår i den samlede vurderingen av Miljødirektoratets forslag. Jeg har mottatt innspill på ulike deler av forslaget fra mange berørte aktører, som vil bli vurdert i det videre arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 831**Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Magne Rommetveit****Besvart 2. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Kor tid blir saka om E39 Sveгатjörn-Rådal lagt fram for Stortinget, og kor tid kan me venta at anleggsarbeidet kan starta?»

GRUNNGJEVING:

Då Nasjonal Transportplan vart vedteken i 2013, trudde dei fleste at stortingsvedtak på E39 Sveгатjörn-Rådal var rett rundt hjørna.

Det har, av ulike årsaker vore fleire utsetjingar på dette prosjektet, og det har no vore venta at stortingsvedtak skulle koma denne våren, og at anleggsstart då kunne skje til vinteren. E39 Sveгатjörn-Rådal er den nye hovudvegen mellom Os og Bergen, men det er

også eit viktig prosjekt på «fastlands-E39», som vil sikra betre framkome og ikkje minst auka trafikktryggleik.

Dersom det ikkje vert stortingshandsaming før seint på hausten, er eg redd for at arbeidet ikkje kan startast opp før utpå hausten i 2015, og at prosjektet då ikkje er ferdig før i 2021. Dette ville vore svært uheldig.

Svar:

Regjeringa har hatt høg prioritet på framdrifta i arbeidet med E39. Det er tatt fleire traseval og det er god framdrift i planlegging mange stadar. På strekninga E39 Sveгатjörn – Rådal har eg hatt tett kontakt med m.a. ordføraren i Os for å bidra til at prosjektet blir robust og bra. Det gjenstår nokre avklaringar som må

på plass før Regjeringa kan leggje fram saka for Stortinget. Eg ynskjar å bidra til god framdrift i saka og skal sikra at den politiske handsaminga i departementet ikkje forsinkar saka.

Eg minnar om at for sjølvvegeprosjektet ligg det føre reviderte reguleringsplanar. Desse blei godkjende i 2012. Vidare blei den eksterne kvalitetssikringa gjennomført i 2013.

Det er lokalpolitisk tilslutning til eit opplegg for delvis bompengefinansiering av prosjektet E39 Svevatjørn – Rådal. Per i dag ligg det ikkje føre fylkeskommunal garanti. Før bompengeproposisjonen blir fremma, vil Statens vegvesen ta opp spørsmålet om garanti og vilkåra for denne med Hordaland fylkeskommune.

Utbygginga av E39 Svevatjørn – Rådal vil føre til eit svært stort masseoverskot. I Os kommune er massedeponeringa avklart. Sjølv om fleire reguleringsplanar for massedeponi blei godkjende av Bergen bystyre i oktober 2013, står det att nokre avklaringar før nødvendige løyve/vedtak og avtalar ligg føre. Når desse avklaringane er på plass, må kostnadene knytt til massedeponeringa gåast gjennom før bompengeproposisjonen kan leggast fram og prosjektet lysast ut.

Samferdselsdepartementet vil leggje fram bompengeproposisjonen så snart nødvendige avklaringar ligg føre.

SPØRSMÅL NR. 832

Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Arild Grande

Besvart 28. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Finnes det noen regler som hindrer regjeringen i å øke varigheten på nye kontrakter som inngås før 1. januar 2016?»

BEGRUNNELSE:

I forbindelse med innføringen av EUs nye retningslinjer for offentlige anskaffelser, vil regjeringen nå endre Norges bruk av egne anbudsrunder for ideelle. Noe som vil få store konsekvenser for ideell sektor.

Svar:

Som barne- og likestillingsminister er jeg opptatt av gode og fleksible avtaler for ideelle aktører, på lik linje med avtaler med andre private aktører. Alle tiltak og tjenester som brukes i barnevernet skal være underlagt strenge krav til kvalitet. Barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling skal få nødvendig hjelp og omsorg.

I regjeringens plattform står det at kommunene skal gis rett til fritt å velge barnevernstiltak, etter en vurdering av kvalitet, pris og hva som gir best hjelp til det enkelte barn, uavhengig av hvem som leverer tiltaket. Mitt hovedanliggende når det gjelder barnevernsområdet er at det gis et tilbud som er best mulig tilpasset barnas behov og at tiltakene er av god kvalitet. Vi trenger et mangfold av gode tiltak for det enkelte barn. Erfaringer viser at det ikke er grunnlag for å si at det er kvalitetsforskjeller mellom offentlige og private tilbydere eller mellom kommersielle og ideelle tilbydere.

Jeg har tidligere sagt at jeg vil utrede konsekvenser av å likestille alle private aktører som statlig barnevern kjøper tiltak fra. I påvente av denne utredningen av konsekvenser av EU-direktivet, har jeg gitt beskjed til direktoratet om at det skal innføres en midlertidig ordning med skjermet konkurranse for de ideelle som skal gjelde kontrakter for 14 måneder fra 1. februar 2015. Disse kontraktene vil dermed ha samme utløpsdato som rammeavtalene om kjøp av enkelt-plasser som er inngått med de ideelle og andre private aktører. Jeg har også bedt direktoratet vurdere å ta inn i anbudsgrunnlaget en opsjon om at avtalene kan prolongeres med ett år, det vil si frem til 1. april 2017.

Innkjøpsregelverket er ikke til hinder for lengre kontrakter. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser har ikke generelle regler for hvor lang varighet en offentlig kontrakt kan ha. Det innebærer imidlertid ikke at offentlige oppdragsgivere står fritt til å inngå så lange kontrakter som helst. Oppdragsgiver må alltid gjøre en konkret vurdering i hvert enkelt tilfelle av varigheten på kontrakten som skal settes ut på anbud. Først og fremst for å få til en optimal anskaffelse, men oppdragsgiver må samtidig vurdere om varigheten på kontrakten kan ha konsekvenser for konkurransen i det aktuelle markedet.

For regjeringen er ideell sektor en viktig samarbeidspartner i produksjonen av helse- og sosialtjenester til befolkningen. De ideelle aktørene har høy kompetanse og et stort engasjement. Vi trenger et mangfold av gode tiltak fra private aktører, slik at vi kan tilby riktige tilbud tilpasset behovet til det enkelte barn.

SPØRSMÅL NR. 833**Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Hege Haukeland Liadal****Besvart 28. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Deler statsråden ambisjonen om at statlige virksomheter skal benytte gode og relevante kvalitetskrav og kvalitetskriterier i kontraktene, og hvordan har statsråden fulgt opp punkt 4a i samarbeidsavtalen?»

BEGRUNNELSE:

Samarbeidsavtalen mellom Regjeringen Stoltenberg II og ideell sektor tilsier i punkt 4a «Prinsippet om kvalitet» at en viktig del av arbeidet med kvalitetskriterier i fremtidige kontrakter «vil være å identifisere hvordan særtrekk ved ideelle aktørers tilbud kan tilføre økt kvalitet til tjenestene og hvordan slike kvaliteter kan vektlegges.»

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten med sitt spørsmål ønsker informasjon om hvordan vi sikrer at kvaliteten i tjenestene er best mulig og at vi vurderer ideelle organisasjoners bidrag i denne sammenheng.

På barnevernområdet har vi ikke avdekket noen systematiske forskjeller i kvalitet mellom ideelle organisasjoner og andre private aktører. De ideelle organisasjonenes særtrekk, utover eierskap, er at de driver sosialt arbeid ved hjelp av frivillighet. På grunn av strenge krav til kvalitet og kompetanse, har vi ikke erfaring som kan tilsi at de ideelle organisasjonenes

frivillige arbeid er relevant for barnevernstjenestene i samme grad som for eksempel i helse- og omsorgssektoren. Frivillig arbeid er ikke del av det arbeidet som drives i barneverninstitusjoner, der er alt arbeid fullt ut lønnsarbeid. Ideelle organisasjoners særtrekk er derfor ikke vurdert som aktuelt i sammenheng med kvalitetsutvikling i barnevernet.

Samarbeidsavtalen representanten viser til ble inngått mellom Stoltenberg II regjeringen og Virke, Frivillighet Norge, Ideelt Nettverk og KS Bedrift. Regjeringen vil følge opp og vurdere rammene for det videre samarbeidet med ideelle organisasjoner. De ideelle paraplyorganisasjonene vil bli kontaktet om dette. Siden kommunene har et hovedansvar for å gi utsatte barn og unge et godt barnevernstilbud og statens rolle i større grad er å levere tjenester og tiltak som etterspørres av kommunene, betyr dette at vi også må inkludere kommunene i dialogen og samarbeidet med de ideelle.

Barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling skal få nødvendig hjelp og omsorg. Det viktigste er at utsatte barn og unge som trenger det får den hjelpen de har behov for. Som BLD – minister er jeg opptatt av at alle tiltak og tjenester som brukes i barnevernet skal være underlagt strenge krav til kvalitet. Dette gjelder uavhengig av hvordan de som tilbyr barneverntjenester har organisert seg med hensyn til eierskapsstruktur.

SPØRSMÅL NR. 834**Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 2. juni 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for hvordan hun har sikret at dette er fulgt opp, og kan statsråden forsikre om at det ikke finnes ledig god kapasitet på barnevernsområdet?»

BEGRUNNELSE:

Stortingsflertallet har sagt at all god barnevernskapasitet skal utnyttes.

Svar:

Jeg legger til grunn at representanten med sitt spørsmål ønsker informasjon om hvordan vi sikrer at den samlede kapasiteten i barnevernet utnyttes på en best mulig måte.

Barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling skal få nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. I valg av tiltak til barn som får hjelp fra barnevernet er det alltid barnets beste som skal legges til grunn. I henhold til barnevernloven har

kommunen har et hovedansvar for å følge opp utsatte barn og unge, herunder ansvar for utredning og at det blir iverksatt nødvendige hjelpetiltak. Staten har et lovpålagt ansvar å bistå barneverntjenesten i kommunene med plassering av barn utenfor hjemmet etter anmodning fra kommunen. Bistandsplikten omfatter et ansvar for å bistå kommunen med å finne frem til et egnet tiltak til det enkelte barn. Staten har også ansvar for at alle barn og unge som trenger plass i en barneverninstitusjon, får et institusjonstilbud tilpasset det enkelte barns behov. Valg av tiltak for det enkelte barn forutsetter samhandling og faglig dialog mellom det statlige og det kommunale barnevernet.

Det er tre grupper av tilbydere av institusjonsplasser i barnevernet. Staten driver selv institusjoner. I tillegg kjøpes det plasser henholdsvis fra ideelle og kommersielle aktører som tilbyr ulike type institusjonsplasser. Det er Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet som har ansvar for at det til enhver tid finnes tilstrekkelig antall plasser tilpasset behovet til det enkelte barn eller ungdom som trenger institusjonsplass.

Det er et mål at de tildelte ressursene til barnevernet skal utnyttes effektivt. I dette legger departementet at Barne-, ungdoms og familieetaten skal ha et tilbud tilpasset brukernes behov og arbeide for å få mest mulig ut av midlene som er stilt til rådighet. I tildelingsbrevet til Bufdir er det derfor et krav at kapasiteten i statens egne tiltak skal utnyttes før det kjøpes plasser fra private aktører. Å utnytte kapasiteten i eget tiltaksapparat er en forutsetning for å overholde gitte budsjetterammer og for å få en mest mulig effektiv drift.

Når det gjelder kjøp av plasser fra private er det gitt føringer om at det først skal inngås avtale om kjøp av plasser fra ideelle aktører. Pr i dag er det inngått avtaler om kjøp av til sammen 182 plasser fra ideelle aktører. Dette er plasser som staten betaler for enten de er i bruk

eller ikke. Begrunnelsen for å inngå denne type avtaler er å gi aktørene en forutsigbarhet i forhold til driften.

I tillegg til disse faste avtalene med ideelle er det også inngått rammeavtaler om kjøp av institusjonsplasser og fosterhjems plasser knyttet til institusjoner. Slike rammeavtaler er inngått både med ideelle og kommersielle aktører. Ved bruk av rammeavtaler betaler staten til enhver tid kun for de plassene som er i bruk.

Bufetat har også beredskapshjem og familiehjem der en av de voksne i familien arbeider hjemme på heltid. Det er inngått oppdragskontrakter med disse familiene. Det er lignende avtaler, som forutsetter at en av de voksne i familien arbeider hjemme, som også blir inngått med private aktører.

Statlig barnevern har også ansvaret for å kunne gi barn et tilbud når det er behov for akutte plasseringer. Statlig barnevern har derfor til en hver tid noe ledig kapasitet til å kunne møte etterspørselen av tiltak til barn og unge i akutte situasjoner. Endelig har Bufetat ansvaret for å tilby plasser i foreldre – barn – sentre. Dette er ikke et lovpålagt tilbud på linje med fosterhjem og institusjon. I påvente av en utredning fra Bufdir om det fremtidige, samlede tilbudet til spe- og småbarn har jeg stanset omstillinger i det statlige barnevernet som ville kunne føre til en svekkelse av foreldre – barn – tilbudet.

Til spørsmålet om hvorvidt all god barnevernkapasitet blir utnyttet er svaret at det er etterspørselen som styrer hvilke tilbud som blir benyttet. Det er altså behovet for henholdsvis fosterhjem, forsterkede fosterhjem eller institusjonsplasser som avgjør hvor mange plasser som til enhver tid blir benyttet. Det er ikke i seg selv et mål at all tilgjengelig kapasitet skal benyttes, men at det til enhver tid er tilstrekkelig ledig kapasitet tilpasset behovet til det enkelte barn eller ungdom, slik at de raskt kan få et tilbud når de trenger det.

SPØRSMÅL NR. 835

Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Aasrud

Besvart 28. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Hva er årsaken til at regjeringen ikke ønsker å utnytte handlingsrommet i påvente av det nye direktivet og forlenge varigheten på nye kontrakter som inngås før 1.1.2016?»

BEGRUNNELSE:

I brev fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet til Bufdir, av 29.4.2014, framgår det at nye kontrakter for barnevernsfeltet skal inngå i en åpen konkurranse forbeholdt ideelle, men med varighet fra 1.2.2015 til 31.3.2016. Direktivet har ikke tilbakevirkende kraft.

Svar:

I regjeringens plattform står det at kommunene skal gis rett til fritt å velge barnevernstiltak, etter en vurdering av kvalitet, pris og hva som gir best hjelp til det enkelte barn, uavhengig av hvem som leverer tiltaket.

Jeg vil som følge av regjeringsplattformen utrede konsekvenser av å likestille alle private aktører som statlig barnevern kjøper tiltak fra. Hva som er barnas beste og momenter som kvalitet i tilbudet, forutsigbarhet og hva som er best ressursutnyttelse, anser jeg som viktige perspektiver i en slik konsekvensutredning. Jeg ønsker ikke at det blir inngått nye, langsiktige avtaler før denne konsekvensutredningen foreligger.

De tre nye EU-direktivene om offentlige anskaffelser vil forenkle en rekke prosedyreregler, det vil bli lettere for små og mellomstore bedrifter å konkurrere om offentlige kontrakter og det vil bli lettere å ta sosiale hensyn og miljøhensyn. Arbeidet med å gjennomføre nye direktiver må ses i sammenheng med

pågående revisjon av nasjonalt anskaffelsesregelverk. Regjeringen har nedsatt et eget utvalg, Forenklingsutvalget, som har fått i oppgave å forenkle det særnorske anskaffelsesregelverket.

I påvente av utredningen om å konsekvensvurdere likestilling av private aktører ved statlig kjøp av barnevernstiltak, og i påvente av utredningen av konsekvensene av EU-direktivet, har jeg gitt beskjed om at det innføres en midlertidig ordning med en skjermet konkurranse for de ideelle, som skal gjelde i 14 måneder, fra 1. februar 2015. I tillegg vil det bli gitt åpning for å prolongere disse avtalene for ytterligere ett år, til 1. april 2017.

For regjeringen er ideell sektor en viktig samarbeidspartner i produksjonen av helse- og sosialtjenester til befolkningen. De ideelle aktørene har høy kompetanse og et stort engasjement. Vi trenger et mangfold av gode tiltak fra private aktører, slik at vi kan tilby riktige tilbud tilpasset behovet til det enkelte barn.

SPØRSMÅL NR. 836

Innlevert 21. mai 2014 av stortingsrepresentant Rasmus Hansson

Besvart 28. mai 2014 av olje- og energiminister Tord Lien

Spørsmål:

«Hvor store har de samlede offentlige bevilgninger til forskning på havvind vært siden det første klimaforliket ble inngått i 2008?»

BEGRUNNELSE:

Etter at det første klimaforliket ble inngått i 2008, har det blitt bevilget betydelig støtte til forskning på havvind i Norge, blant annet gjennom opprettelse av to Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME), finansiering av vindklynger i Midt-Norge og Bergen, og til pilotprosjekter gjennom Enova. De offentlige bevilgningene har kommet gjennom flere kanaler, og det foreligger så vidt undertegnede er kjent med ingen oversikt over de samlede bevilgningene i Norge til forskning på havvind.

Svar:

Det har siden 2008 blitt bevilget om lag 735 mill. kroner (løpende kroner) til forsknings- og utviklingsaktiviteter relatert til havvind.

Beløpet fordeler seg på følgende måte (avrundede beløp):

- 364 mill. kroner er bevilget til forsknings- og utviklingsaktiviteter gjennom programmer og ordninger i Norges forskningsråd. Hoveddelen av dette har blitt bevilget gjennom energiforskningsprogrammet ENERGIX (RENERGI før 2012) og to Forskningscentre for miljøvennlig energi (FME).

- Enova har bevilget 245 mill. kroner til havvindsrelaterte demonstrasjons- og utviklingsprosjekter.¹

- 126 mill. kroner er bevilget til havvindsrelaterte utviklingsprosjekter gjennom Innovasjon Norge. Beløpet omfatter Miljøteknologiordningen, innovasjonstilskudd, IFU-prosjekter (industriell forsknings- og utviklingskontrakter) samt tilskudd til to vindklynger. Innovasjon Norge opplyser at de i tillegg har støttet flere vindkraftbedrifter med bl.a. tilskudd til etablering, investeringer og bedriftsutvikling.

¹ Sway AS' prosjekt «10 Megawatt Lightweight Offshore Wind Turbine» ble i 2009 tildelt 137,2 mill. kroner i støtte fra Enova. Prosjektet har blitt kansellert og midlene tilbakeføres Energifondet.

SPØRSMÅL NR. 837**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken****Besvart 3. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«21. mai avslører VG at Rettsmedisinsk institutt, nå underlagt Folkehelseinstituttet, har tatt ut hjerner og hjerter fra små barn som har dødd uventet, uten å be foreldrene om tillatelse.

Vil statsråden sikre at denne praksisen opphører slik at alle foreldre får innfridd sin selvsagte rett til å samtykke, og vil statsråden komme til Stortinget med eventuelle lovendringer som er nødvendig for å sikre dette?»

BEGRUNNELSE:

Forskningen kan ikke ha noen rett til å ta organer ut av døde barn uten å ha bedt om samtykke fra foreldrene. At norske foreldre i tre årtier har begravet sine barn uten engang å ha fått vite at organer er fjernet fra barna er uakseptabelt.

Forskning på uventede dødsfall hos små barn er svært viktig. Skal denne viktige forskningen fortsatt ha tillit i befolkningen, er det helt nødvendig å umiddelbart sørge for at det ikke er noen tvil om at det skal gjelde samtykke dersom organer skal fjernes. Dette er ikke til hinder for at de nødvendige undersøkelser kan foretas ved dødsfall, også der foreldre ikke samtykker.

Svar:

Jeg forstår veldig godt at foreldre som har mistet et barn, reagerer på oppslagene i VG.

Jeg finner derfor grunn til å understreke at det å ta ut organer fra den avdøde er en del av rutinen ved

rettsmedisinsk obduksjon, både ved obduksjon av barn og voksne. Hjerner og hjerter må fikseres i noe tid for at man skal kunne undersøke organene for å klarlegge dødsårsaken. En slik prosedyre er altså ikke begrunnet i forskning. Rettsmedisinske obduksjoner utføres på oppdrag fra politiet eller påtalemyndigheten som et ledd i etterforskningen av mulige unaturlige dødsfall. De pårørende har derfor naturlig nok ikke rett til å nekte slike obduksjoner.

Forskning på biologisk materiale som tas ut i forbindelse med rettslige obduksjoner skjer på små vevsprøver fra indre organer og prøver av kroppsvæsker. Hele organer blir ikke lagret til bruk for forskning.

Jeg ønsker å understreke at forskning skal skje innenfor de rammene som er fastsatt i regelverket. Jeg er derfor tilfreds med at Folkehelseinstituttet har stoppet all forskningsvirksomhet fram til det er avklart om den er i samsvar med lovgivningen. Det er svært viktig med forskning for å finne årsaken til at barn dør brått og uventet. Det må likevel ikke skje på en måte som øker belastningen for dem som har opplevd å miste det mest dyrebare de har.

Vi arbeider med et forslag til nytt lovverk om transplantasjon og obduksjon som vi tar sikte på å fremme for Stortinget i løpet av 2014. På bakgrunn av opplysningene som har kommet frem, vil vi bl.a. se på om dagens regelverk er tydelig nok når det gjelder krav om informasjon til de pårørende om forskning på biologisk materiale som er tatt ut i forbindelse med en rettslig obduksjon og mulighet for å nekte slik forskning. Jeg viser for øvrig til at jeg vil redegjøre for saken i Stortinget 3. juni.

SPØRSMÅL NR. 838**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Geir Jørgen Bekkevold****Besvart 28. mai 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«Barne- og familiedirektoratet fikk 29.april i oppdrag fra statsråd Horne å utlyse en åpen konkurranse forbeholdt ideelle. Kontraktene skal ha en varighet på ett år, men mulighet for forlengelse til 2 år.

Vil statsråden utnytte handlingsrommet vi har før anskaffelsesdirektivet trer i kraft og gi ideelle organisasjoner som tilbyr barnevernstiltak kontrakter av lengre varighet?»

BEGRUNNELSE:

Barn i barnevernet har et særskilt behov for kontinuitet, trygghet og forutsigbarhet i omsorgen. Mange av disse barna har opplevd mange brudd og flyttinger i livet allerede, noe som kan ha ført til skader på barnets utvikling og deres evne til å danne gode relasjoner. Det er derfor svært alvorlig at regjeringen nå ikke ønsker å gi kontrakter på lengre varighet enn ett år. Konsekvens av dette er at barn som ikke tåler flere flyttinger nok en gang må gjennomgå et brudd med et sted som er trygt og omsorgspersoner de har en relasjon til, noe som vil påføre barnet enda større skade.

Begrunnelsen for disse korte kontraktene, som statsråden også gjengir i Stortinget 20.mai, er at regjeringen nå utreder hvilke konsekvenser EUs anskaffelsesdirektiv vil ha på norsk praksis. Samtidig som Bufdir utlyser disse kontraktene av svært kort varighet velger Helsedirektoratet å utnytte handlingsrommet og utlyser kontrakter på fire år med mulighet for to års forlengelse eller løpende kontrakter i spesialisthelsetjenesten.

Svar:

I regjeringens plattform står det at kommunene skal gis rett til fritt å velge barnevernstiltak, etter en vurdering av kvalitet, pris og hva som gir best hjelp til det enkelte barn, uavhengig av hvem som leverer til-

taket. Jeg vil som følge av regjeringsplattformen utrede konsekvenser av å likestille alle private aktører som statlig barnevern kjøper tiltak fra. Hva som er barns beste og momenter som kvalitet i tilbudet, forutsigbarhet og hva som er best ressursutnyttelse, anser jeg som viktige perspektiver i denne konsekvensutredningen.

I 2009 ble det inngått avtaler med ideelle om kjøp av 182 faste institusjonsplasser. Kontraktene om disse kjøpene utløper 31. januar 2015, da vil både ordinær kontraktslengde og opsjon om prolongering være utløpt. Jeg ga Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet beskjed 29. april 2014 om at det skal gjennomføres en runde med skjermet konkurranse for de ideelle aktørene. Konkurransen skal gjelde kontrakter for kjøp av institusjonsplasser med varighet på 14 måneder fra 1. februar 2015. I tillegg vil det bli gitt en åpning for å prolongere avtalene med ett år.

De tre nye EU-direktivene om offentlige anskaffelser vil forenkle en rekke prosedyreregler. Det vil bli lettere for små og mellomstore bedrifter å konkurrere om offentlige kontrakter og det vil bli lettere å ta sosiale hensyn og miljøhensyn. Arbeidet med gjennomføring av nye direktiver må ses i sammenheng med pågående revisjon av nasjonalt regelverk. Regjeringen har nedsatt et eget utvalg, Forenklingsutvalget, som har fått i oppgave å forenkle det særnorske anskaffelsesregelverket.

For regjeringen er ideell sektor en viktig samarbeidspartner i produksjonen av helse- og sosialtjenester til befolkningen. De ideelle aktørene har høy kompetanse og et stort engasjement. Vi trenger et mangfold av gode tiltak fra ulike private aktører slik at vi kan tilby riktige tilbud tilpasset behovet til det enkelte barn. Totalt kjøper statlig barnevern omtrent 53 prosent av institusjonsplassene fra private aktører. Ca. 40 prosent av plassene fra private kjøpes fra ideelle aktører.

SPØRSMÅL NR. 839**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 27. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Har Justisdepartementet foretatt denne vurderingen, og hvilke nye vurderinger vil departementet gjøre for at taushetsplikten nedfelt i ulike lover ikke i unødvendig grad skal hindre bekjempelsen av økonomisk kriminalitet?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingsmelding nr. 7 (2010-2011) Kampen mot organisert kriminalitet, ble spørsmålet reist om det burde gis nye bestemmelser for å lette informasjonsutvekslingen mellom forskjellige forvaltningsorganer for å lette informasjonsutvekslingen i visse saker.

Justisdepartementet uttalte til dette følgende:

«Departementet vil dessuten og mer generelt vurdere bestemmelser i norsk lovgivning for om lette det tverrsektorielle, kriminalitetsforebyggende arbeidet. Ikke minst de økende utfordringene den organiserte kriminaliteten utgjør, nødvendiggjør en kritisk vurdering av skranker for informasjonsdeling i samarbeidsrelasjonene.»

Svar:

Innledningsvis må jeg bemerke at taushetsplikten for de enkelte kontrolletatene er regulert i ulike regelverk som ligger under andre fagdepartementers ansvarsområde. Kontrolletatenes taushetspliktregler vil derfor i det vesentlig ligge utenfor Justis- og beredskapsdepartementets ansvarsområde.

Jeg er enig i at en styrket informasjonsutveksling mellom de ulike aktørene utgjør et viktig tiltak for å forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet.

Regjeringen vil vurdere ulike tiltak for å styrke informasjonsdelingen, og viktige deler av dette vil inngå i arbeidet med ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet.

Det er derfor for tidlig å si om det foreligger behov for lovendringer eller om det vil være tilstrekkelig å organisere arbeidet bedre i form av utvikling av gode samhandlingsformer og rutiner for informasjonsutveksling.

SPØRSMÅL NR. 840**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Else-May Botten****Besvart 3. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Hvordan vurderer samferdselsministeren at situasjonen er på fergestrekningene Molde-Vestnes og Halså-Kanestraum, eventuelt hvilke tiltak vil samferdselsministeren iverksette for å forbedre situasjonen, og når vil disse tiltakene eventuelt bli iverksatt?»

BEGRUNNELSE:

Fergefri E 39 er et av Norges viktigste vegprosjekter. Men inntil dette prestisjeprosjektet er på plass er det viktig at ferjestrekningene på E39 fungerer best mulig.

Dessverre er kapasiteten på fergestrekningene Molde – Vestnes og Halså- Kanestraum i Møre og Romsdal sprengt, ut fra dagens antall ferger og rute-tilbud. Det er derfor viktig raskt å få på plass gode løsninger for disse to pressede fergestrekningene.

Svar:

Trafikantene i ferjesambandet E39 Halså – Kanestrøm har opplevd mange driftsavbrudd. Etter oppfølging fra Statens vegvesen har imidlertid operatøren gjennomført tiltak og investert i forbedringer på de to fartøyene som trafikkerer sambandet. I 2013 resulterte dette i en regularitet på 99,66 pst., noe som vurderes som en normal driftsituasjon.

Oppstart av kontrakten på Halså – Kanestraum var 1. januar 2012, mens Molde – Vestnes hadde oppstart 1. januar 2010. I 2013 var andelen gjenstående kjøretøy i sambandet Halså – Kanestraum vel 3 pst, mens andelen var 1,3 pst. i sambandet Molde – Vestnes. I begge sambandene forventes andelen gjenstående kjøretøy å øke utover i kontraktsperioden. Dette skyldes i hovedsak at trafikkveksten har vært vesentlig større enn forutsatt, særlig næringsstra-

fikken. Det er derfor behov for å øke kapasiteten i begge sambandene i løpet av kontraktperioden som for begge sambandene utløper 31. desember 2019. Statens vegvesen mener imidlertid at det er tilstrek-

kelig at det settes inn økt kapasitet til sommersesongen 2015. Dette vil bli vurdert nærmere i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2015, men jeg følger utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 841

Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien

Besvart 28. mai 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«I Budstikka 13.mai 2014 kan man lese at elever ved Hosletoppen skole får prøve seg på matte fra trinnet over. Skolen har søkt U-dir om matte som valgfag, men fått nei. I rundskriv fra U-dir 2013 står det at timene til fagene valgfag og utdanningsvalg kan brukes til å ta fag fra videregående opplæring slik den rød-grønne regjeringen sin intensjon var.

Har kunnskapsministeren gjort endringer i forhold til muligheten til å forsere fag i ungdomsskolen, eller gjelder fortsatt reglene som ble innført under den rød-grønne regjeringen?»

Svar:

Bærum kommune har fått innvilget søknaden om forsøk med matematikk som valgfag på ungdomstrinnet på Hosletoppen skole. Jeg synes det er gledelig at kommunen tar initiativ til å gjennomføre forsøk som kan gi oss kunnskap om hvordan vi kan innrette opplæringen for de faglig sterke elevene på en bedre måte. Forsøket vil også bidra til en styrket innsats for realfagene.

Jeg mener det er viktig at alle elever, også faglig sterke elever, møter utfordringer i skolen og har noe å strekke seg etter. Skolene har et ansvar for å benytte de mulighetene som finnes for å gi alle elever utfor-

drende oppgaver, slik at disse ikke mister motivasjonen. Dagens regelverk gir flere muligheter til å legge til rette for at faglig sterke elever i grunnskolen får faglige utfordringer. Som representanten nevner, kan elever i grunnskolen benytte timene til fagene valgfag og utdanningsvalg til å ta fag på videregående nivå. I tillegg har man mulighet til å omdisponere inntil 25 % av timetallet i fag for enkeltelever, eksempelvis for å legge til rette for et forsert løp. Disse mulighetene er viktige, og jeg vil ikke endre dette.

Elever på ungdomstrinnet som tar fag på videregående nivå får opplæring og vurdering på samme premisser som elever i videregående skole. Elevene får sluttvurdering og kan trekkes ut til eksamen. Tidligere var det slik at elevene hadde brukt opp retten sin til å være elev i videregående opplæring i disse fagene, og karakterene fulgte dem. Jeg synes dette var uheldig fordi det kunne føre til at elevene synes det ville være en for stor sjanse å ta. Derfor har jeg besluttet å endre regelverket på dette området slik at elever på ungdomstrinnet som forserer i ett eller flere fag, får rett til å følge faget på nytt som elev i videregående opplæring dersom de ønsker det. Ettersom det tar noe tid å høre og fastsette forskriftsendringen, har jeg besluttet at regelverket skal forstås på denne måten også før endringene formelt er fastsatt.

SPØRSMÅL NR. 842**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Sveinung Rotevatn****Besvart 2. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Vil samferdselsministeren legge opp til 20-minutts rutefrekvens på ferjesambandet E39 Anda-Lote i nytt ferjeanbud frå 2016?»

GRUNNGJEVING:

I påvente av ferjefri E39 er hyppigare ferjefrekvens det mest effektive strakstiltaket for å få ned reisetid og -kostnader for trafikantane på E39. I Sogn og Fjordane er det to ferjesamband på E39, Lavik-Oppedal (Sognefjorden) og Anda-Lote (Nordfjorden). På Lavik-Oppedal er det pr. i dag 30-minuttsfrekvens, men det er lagt inn 20-minuttsfrekvens i nytt anbud som skal gjelde frå 2015.

På det andre E39-sambandet i Sogn og Fjordane, Anda-Lote, er det pr. i dag 30-minuttsfrekvens. Nytt anbud skal ut på marknaden i år, med verknad frå 2016/2017.

I Statens Vegvesen Region Vest sitt høyringsutkast til nytt ruteopplegg var det ikkje lagt opp til 20-minuttsavgangar på dagtid. I høyringsrunden (januar/februar 2014) gjekk samtlege høyringsinstansar sterkt inn for 20-minuttsavgangar på dagtid, herunder Sogn og Fjordane fylkeskommune, regionrådet i Nordfjord, næringslivsorganisasjonar og Helse Før-

de. I tillegg til dei reisetidsmessige fordelane, påpeiker Helse Førde kor viktig 20-minuttsavgangar er for trafikktryggleik og beredskap i Sogn og Fjordane.

Høyringsinstansane understrekar også at eit nytt anbud med 20-minuttsavgangar må gjelde frå 2016, og ikkje skyvast lenger ut i tid.

Anda-Lote er eit sterkt trafikkert samband, som er mellom dei 15 mest trafikkerte i landet.

Overfartstida er kort (ca. 8 minutt). Når Lavik-Oppedal neste år får 20-minuttsfrekvens, er Anda-Lote det einaste av dei tre store ferjesambanda på stamvegnettet i Sogn og Fjordane som ikkje har 20-minuttsfrekvens (Manhillar Fodnes på Rv5 har det allereie).

Svar:

Ferjesambandet Anda-Lote skal lysast ut i nytt ferjeanbud med oppstart 1.1.2017. Statens vegvesen arbeider no med å førebu dette anbudet, og høyringsrunde for ruteopplegg er gjennomført. I arbeidet med anbudet og konkurransegrunnlaget skal etaten på vanleg måte foreta ein trafikkanalyse og utarbeide kostnadsoverslag for moglege alternativ for frekvens, kapasitet m.m. Grunnlaget med tilråding blir oversendt Samferdselsdepartementet for avgjersle av endeleg utforming av anbudet.

SPØRSMÅL NR. 843**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Anette Trettebergstuen****Besvart 28. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«I avtalen om utlendingsfeltet fremforhandlet av V, KrF, FrP og Høyre står det at «praktiseringen av beskyttelse basert på religion eller tilhørighet til sosial gruppe (seksuell legning) utredes og sammenliknes med UNHCRs retningslinjer og EUs statusdirektiv».

Mener statsråden at å henvise forfulgte til internflukt i hjemlandet, der myndighetene har strammet inn lovverket, og dermed forverret menneskerettighetssituasjonen for LHBT-personer, er i tråd med intensjonen om å gi beskyttelse til forfulgte basert på seksuell legning?»

BEGRUNNELSE:

Jeg viser til UNE-saken der russiske Kristina og Liudmila, som kom til Norge som flyktninger i 2010 på grunn av forfølgelse, mishandling, og vold grunnet sin lesbiske legning, gis avslag på asyl. I det første avslaget konkluderte UDI klart med at de vil kunne stå i fare ved retur til hjemlandet, men videre med at Russland er et stort land og at for eksempel Moskva kan være tryggere, selv om det var myndighetspersoner og politi som begikk overgrep mot asylsøkerne.

Siden de aktuelle asylsøkerne søkte asyl i Norge har situasjonen knyttet til hatkriminalitet og menneskerettighetssituasjonen for LHBT-personer forverret seg, blant annet gjennom myndighetenes innstramninger i lovverket. Med tanke på hva de aktuelle søkerne har blitt utsatt for tidligere, og at maktapparatet har vært delaktige i mishandlingen, konkluderer norske menneskerettighetsorganisasjoner med at de risikerer forfølgelse og umenneskelig behandling ved retur som tilsier at de har krav på asyl.

Svar:

Jeg vil begynne med å presisere at utlendingsforvaltningen er organisert slik at verken jeg eller departementet kan gripe inn i eller påvirke utfallet av enkelt-

saker, med unntak av saker som berører grunnleggende nasjonale interesser eller utenrikspolitiske hensyn. Jeg vil derfor ikke kommentere enkeltsakene representanten tar opp i begrunnelsen for spørsmålet.

Etter utlendingsloven gjelder retten til anerkjennelse som flyktning ikke dersom utlendingen kan få effektiv beskyttelse i andre deler av hjemlandet enn det området søkeren flyktet fra og det ikke er urimelig å henvise søkeren til å søke beskyttelse der. Også EUs statusdirektiv har en egen bestemmelse om muligheten for internflukt, og UNHCR har gitt retningslinjer for hvordan denne vurderingen bør gjøres.

Det er UDI og UNE som i hvert konkret tilfelle vurderer om de nevnte vilkårene for å kunne henvise til internflukt er oppfylt.

SPØRSMÅL NR. 844

Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq

Besvart 4. juni 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«Hvilke planer har statsråden for groruddalssatsingen i Oslo?»

BEGRUNNELSE:

Groruddalssatsingen som har vært et spleiselag mellom staten og Oslo kommune utløper i slutten av 2016. Groruddalen har fortsatt mange utfordringer som står igjen. Dette er en del av hovedstaden som trenger et krafttak.

Svar:

Groruddalssatsingen er et spleiselag mellom staten og Oslo kommune som varer ut 2016. Statens koordinering av satsingen ligger i Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Noen områder i storbyene har store sammensatte levekårsutfordringer. Det er god politikk å gi disse byene større muligheter til selv å møte utfordringene. Byutvikling er i hovedsak et kommunalt ansvar. Storbyene trenger handlingsrom. Samtidig ser vi at noen utfordringer løses best når kommunen og staten samarbeider. Groruddalssatsingen er et eksempel på det.

Byene må gis spillerom til å utnytte de positive kreftene som finnes lokalt. Staten kan stimulere til ideutvikling og tiltakslyst og legge til rette for at byutvikling skjer i dialog mellom ulike sektorer og fagområder. I samarbeidet mellom ulike forvaltningsni-

vå er det helt sentralt at vi tar i bruk de virkemidlene som er best egnet. Det pågår en prosess i departementet for å avklare innretning på områdesatsinger som statlig, bypolitisk virkemiddel.

Jeg har stor tro på lokalt selvstyre. Byene må selv være med på å utforme en lokal politikk som både er bra for innbyggerne og skaper godt bymiljø. Staten kan ikke, og skal ikke, bestemme hva som er riktig vei videre for Groruddalen. Det må Oslo kommune gjøre. Så skal vi være med i dialog underveis.

Derfor har jeg allerede hatt et politisk møte med Oslo kommune om videreføring av Groruddalssatsingen. Vi fortsetter dialogen med en befarings- og et møte i Groruddalen 13. juni, der også politikere fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Arbeids- og sosialdepartementet kommer til å delta, i tillegg til politikere fra Oslo kommune.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har ansvaret for helheten i den statlige bypolitikken. Departementet ønsker å bidra til en helhetlig og bærekraftig utvikling av byer og byregioner som stimulerer nasjonal konkurransekraft, gode levevilkår og godt miljø. Satsing i områder med store levekårsutfordringer vil fortsatt være et særlig innsatsområde. For meg er det ikke et spørsmål om hvorvidt staten skal spille en rolle, men hvilken rolle staten skal spille. Når det gjelder Groruddalssatsingen, er jeg trygg på at vi finner svaret på det i den videre dialogen med Oslo kommune.

SPØRSMÅL NR. 845**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Afshan Rafiq****Besvart 5. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre i forhold til helseutfordringene blant minoritetsbefolkningen i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Undersøkelser utført av blant annet Folkehelseinstituttet og St. Olavs Hospital viser at personer med minoritetsbakgrunn er mer utsatt for livsstilsykdommer enn hva etniske nordmenn er. Fedme, diabetes, høyt blodtrykk og hjerte- og karsykdommer er gjengangere.

Svar:

Jeg vil starte med å understreke at det er store variasjoner i helsesituasjon mellom innvandrergupper, både når det gjelder risikofaktorer for sykdom og sykdom. Helsesituasjonen henger blant annet sammen med sosioøkonomiske faktorer, landbakgrunn og årsak til innvandring.

Enkelte innvandrergupper har imidlertid økt risiko for diabetes type 2, overvekt og hjerte-kar sykdommer. Fysisk aktivitet og et sunt kosthold har en positiv effekt på utviklingen av disse sykdommene. Det er viktig å komme tidlig inn med informasjon i de aktuelle innvandrermiljøene hvor disse sykdommene er særlig utbredt. Dette er en viktig oppgave for helsetjenesten. Også Diabetesforbundets arbeid med informasjon og hjelp til mennesker med minoritetsbakgrunn er styrket med 2 mill. kroner i årets budsjett.

Helseforskjellene mellom ulike innvandrergupper illustrerer at helse henger nært sammen med levekår og sosiale forhold. Tilgang til arbeid er en nøkkelfaktor. Arbeid gir både tilhørighet, fellesskap, nettverk, mulighet til selvhjelpenhet og inkludering i det norske samfunnet. Regjeringen vil føre en politikk som bidrar til å sikre innvandrere tilgang til arbeidsmarkedet. Vi vil styrke frivillige organisasjoner som særlig bidrar til integrering av innvandrere- og flyktninge- kvinner i det norske samfunnet.

Nasjonalt kreftstrategi (2013-2017) vektlegger betydningen av bedre informasjon om forebygging og tidlig diagnostikk, og bedre kommunikasjon med kreftpasienter der språk kan være en barriere. Vi har for lite kunnskap om forekomst av kreft i de ulike innvandrerguppene. Hovedårsaken til dette er at landbakgrunn ikke registreres i Kreftregisteret i dag. Vi vet at deler av innvandrerbefolkningen kommer senere til utredning enn den øvrige befolkningen.

I tillegg til å jobbe målrettet mot somatiske sykdommer, har regjeringen som mål å sikre bedre oppfølging av asylsøkere som trenger hjelp for psykiske problemer. Det skal være lav terskel for å be om og få hjelp for psykiske helseplager, uavhengig av nasjonalitet og bakgrunn. Barn og unge har særskilt rettsbeskyttelse i Norge og disse gruppene skal gis prioritet av helsetjenesten, uansett landbakgrunn.

Språk og god kommunikasjon er en forutsetning for å kunne sikre likeverdige helsetjenester. Pasientene har rett til å få forståelig informasjon om egen helse og det tilbudet som ytes. Det er en spesiell utfordring å nå ut til innvandrerbefolkningen på et språk og i en form som er forståelig. Det er satt ned et offentlig utvalg for å se på organisering av tolking i offentlig sektor. Utvalget skal etter planen levere sin rapport til høsten.

Regjeringen legger opp til at kommunene får en vekst i frie inntekter på om lag 4 mrd. kroner i 2015. Av denne veksten er 200 mill. kroner begrunnet i behovet for å styrke helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Den er gratis, lett tilgjengelig og når ut til alle. Ved flere helsestasjoner er det etablert et særskilt tilbud til innvandrerkvinner og deres familier. I områder der innvandrerdelen er høy er det også etablert egne grupper for innvandrerungdom i skolehelsetjenesten og ved helsestasjon for ungdom er det etablert egne grupper for innvandrerungdom.

SPØRSMÅL NR. 846**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 28. mai 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Hvordan vil statsråden sikre en fullverdig, nasjonal pollenvarslingstjeneste i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Norges Astma- og Allergiforbund hevder i dialog med Stortinget at de er tildelt et betydelig lavere tilskudd via Helsedirektoratet til drift av sitt samfunnsnyttige og helseforebyggende arbeid, herunder driften av pollenvarselet i Norge. De hevder at det er krevene å forstå begrunnelsen fra Helsedirektoratet for at NAAF ikke er tildelt midler til sitt folkehelsearbeid og at de kun har fått et beløp som er spesifisert pollenvarslingstjenesten, men som ikke er dekket av faktiske kostnadene. Slik jeg forstår NAAF, må de vurdere å legge ned tilbudet om pollenvarsel for Norge hvis de tvinges til å finansiere tjenesten gjennom å kutte i andre deler av sitt samfunnsnyttige arbeid.

Svar:

Innledningsvis vil jeg presisere at jeg setter stor pris på det arbeidet Norges Astma- og allergiforbunds (NAAF) gjør på folkehelseområdet. Jeg er kjent med at det har vært et tett samarbeid mellom NAAF og Helsedirektoratet over flere år, og at NAAF har mottatt økonomisk støtte, bl.a. til driften av Pollenvarselet. Forvaltningen av bevilgningen på kap. 719 Annet folkehelsearbeid, post 79 Andre tilskudd er blant an-

net delegert til Helsedirektoratet. For å kunne svare på spørsmålet har jeg derfor innhentet historikk og status fra direktoratet.

I følge Helsedirektoratet har Pollenvarslet vært et initiativ fra NAAF som direktoratet har støttet i form av tilskudd på bakgrunn av søknad siden 2002. Jeg er kjent med at NAAF mener staten bør fullfinansiere tjenesten (om lag 2,5 mill. kroner) på lik linje med for eksempel overvåkning og varsling av svekket ozonlag og UV-stråling. Nivået på tilskuddet har variert fra år til år, men har gradvis økt fra 0,46 mill. kroner i 2002 til 1,75 mill. kroner i 2014. Bevilgningen til folkehelsearbeid, bl.a. innenfor områdene smittevern, astma og allergi, ulykker, skader, radon og annet miljørettet helsevern, er i 2014 totalt 6,9 mill. kroner. Av disse er det, for første gang, øremerket 1,75 mill. kroner til Pollenvarslet i Helse- og omsorgsdepartementets tildelingsbrev til Helsedirektoratet.

Representanten viser til at beløpet NAAF er tildelt i 2014 er betydelig lavere enn tidligere. Det har sammenheng med at det ble utbetalt et engangsbetrag til NAAF i 2013 i tillegg til ordinær tildeling.

Når det gjelder spørsmålet om tilskudd utover det som er øremerket i 2014, er jeg trygg på at Helsedirektoratet har gjort en helhetsvurdering av total søknadsmengde og tildelingens øvrige formål. Når det gjelder spørsmålet om økt finansiering fra departementet er det en sak som må vurderes i de årlige budsjettprosessene.

SPØRSMÅL NR. 847**Innlevert 22. mai 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås****Besvart 3. juni 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«I fjor høst kom OD med rapport om gigantiske overskridelser på norsk sokkel, med anbefalinger til hvordan overskridelser som påfører fellesskapet titalls milliarder i utgifter kan unngås. Nå melder Statoil og ENI at Goliat utsettes til 2015 og at regningen foreløpig er økt med 50 % til svimlende 45 milliarder.

Hva burde olje- og energiministeren gjort annerledes for å ha hindret disse overskridelsene, og hva har han tenkt å foreta seg for å hindre ytterligere kostnadssprekk?»

Svar:

Det er operatøren og rettighetshaverne sitt ansvar å gjennomføre utbygginger på norsk sokkel i tråd med gjeldende krav, innen planlagt tid og kostnad, og med

god kvalitet. Det er ikke innenfor myndighetenes rolle å ta del i utviklingen av kommersielle prosjekter på norsk sokkel. Dette er en viktig og riktig rollefordeling.

Stortinget sluttet seg til at Olje- og energidepartementet skulle godkjenne Goliatprosjektet gjennom behandlingen av St. prp. Nr. 64 (2008-2009) Utbygging og drift av Goliatfeltet, jf. Innst. S. nr. 363 (2008-2009). Kostnadsoverskridelsene og forsinkelsen i denne utbyggingen er beklagelig. Jeg forventer at operatøren og rettighetshaverne nå vil ivareta utbyggingsprosjektet på beste mulige måte frem til ferdigstilling.

Økte kostnader og forsinkelser har representert et stort problem for flere utbyggingsprosjekter på norsk sokkel. På denne bakgrunn ble Oljedirektoratet i fjor

bedt om å lage rapporten som representanten Holmås refererer til i sitt spørsmål. Rapportens hovedkonklusjoner er at et grundigere tidligfasearbeid, en klar kontraktsstrategi, en grundig prekvalifisering av leverandører og en god oppfølging av prosjektet fra operatørens side er avgjørende faktorer for en vellykket prosjektgjennomføring.

Oljedirektoratet har presentert rapporten for representanter for næringen samt gjort den offentlig tilgjengelig. Olje- og energidepartementet vurderer nå hvordan konklusjonene fra rapporten bør følges opp. Samtidig forventer jeg at både operatørselskaper, øvrige rettighetshavere og leverandørselskaper tar lærdom fra disse erfaringene.

SPØRSMÅL NR. 848

Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad

Besvart 5. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for at pasientinformasjon og persondata som ligger på medisinteknisk utstyr rundt om i norske sykehus ikke kommer på avveier og overføres til de firma som har levert utstyret eller driver vedlikehold av utstyret?»

BEGRUNNELSE:

Allerede i 2011 oppdaget et selskap som drev med vedlikehold av utstyr i Norge at taushetsbelagt personinformasjon var lastet ned og overført til USA. Det viser seg også at dette gjelder flere land enn Norge. Den gang gjaldt dette over 125 000 pasienter fra ti helsevirksomheter i Norge. Datatilsynet er svært bekymret for at sykehusene i landet har god nok kontroll med leverandørene sine. Igjen kan en lese i Stavanger Aftenblad 22. mai 2014 at pasienter i Helse Stavanger har fått vite at opplysninger om dem er på avveier, og det er derfor et stort behov for å sikre at dette ikke skjer igjen, gjennom avtaler både med leverandører og ikke minst hvem som skal ha tilgang til hvilke opplysninger ved gode rutiner og prosedyrer.

Svar:

Oppslaget i Stavanger Aftenblad 22. mai 2014 er ikke en ny sak, men en sak som ble avdekket i 2011, der GE Healthcare Systems hadde kopiert avgrensede sensitive data fra medisinsk-teknisk utstyr og lagret

disse dataene beskyttet på en server hos GE Healthcare Systems i USA.

Datatilsynet fattet vedtak om at de berørte pasientene skulle informeres om hendelsen. Flere av virksomhetene påklaget vedtaket til Personvernemnda. Nemnda opprettholdt Datatilsynets vedtak i desember 2013. Dette er grunnen til at det ble sendt ut informasjon, og at saken igjen får oppmerksomhet.

Det er til Datatilsynet og Personvernemnda opplyst at GE Healthcare Systems ikke bevisst har kopiert opplysningene, men at opplysningene har blitt overført automatisk under regulært vedlikeholdsarbeid på apparatene. Det er ingen indikasjoner på at opplysningene er misbrukt av GE Healthcare Systems etter overføringen til USA.

Jeg ser alvorlig på denne hendelsen. Jeg presiserer at pasientinformasjon skal behandles i samsvar med gjeldene regelverk. Etter helseregisterloven må befatning med helseopplysninger ved teknisk vedlikehold og oppgraderinger følge av skriftlig avtale. Leverandører av medisinsk-teknisk utstyr kan ikke behandle helseopplysninger på annen måte enn det som er avtalt. Opplysningene kan heller ikke overlates til noen andre for lagring eller bearbeidelse.

De regionale helseforetakene og helseforetakene er oppmerksomme på dette, og har forsikret meg om at de hele tiden søker etter å ha på plass systemer, avtaler og rutiner som forebygger denne type hendelser.

SPØRSMÅL NR. 849**Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Sonja Mandt****Besvart 4. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden se på regelverket når det gjelder refusjon til tannbehandling, slik at påbegynt tannbehandling kan avsluttes hos egen tannlege der det er naturlig?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge tannhelsesloven har flere grupper i befolkningen rett til gratis tannbehandling på offentlige klinikker. Det gjelder blant annet brukere av hjemmesykepleien. Det er kommunene som har plikt til å informere om denne rettigheten. Men denne rettigheten gjelder ikke ved bruk av privattannlege, selv om en allerede er i gang med behandling for plager etter kreftsykdom eller lignende, og denne behandlingen er i gang før hjemmesykepleien kommer inn i hjemmet som en tjeneste. Mitt eksempel er en mann i en kommune, som starter sin behandling etter kreftsykdom hos egen tannlege, flytter så til annen kommune og fylke 12 mil unna, men fortsetter hos sin private tannlege en behandling som er allerede halvveis ferdig. Hjemmesykepleien kommer etterhvert inn som tilbud i den nye bokommunen, men dersom mannen skal benytte seg av retten til gratis tannbehandling, må han flytte over til den offentlige tjenesten i ny kommune/fylke. Han søker om støtte for å fortsette hos egen private tannlege for å avslutte behandlingen der, men får avslag.

Svar:

Etter det jeg forstår gjelder representantens spørsmål muligheten til en overgangsordning for folketrygdens stønad til tannbehandling i de tilfeller behandlingen slutføres først etter at vedkommende har fått rettigheter etter tannhelsetjenesteloven. Hvis vedkommende

får rettigheter etter denne loven, bortfaller retten til stønad til tannbehandling fra folketrygden.

Fylkeskommunen kan tilby tannhelsehjelp til dem med rettigheter gjennom å ansette eget personell eller ved å inngå avtale med private. Dette fremgår av lovens § 1-1. Nærmere bestemmelser om avtale med private fremgår av §§ 4-1 og 4-2. Fylkeskommunen står med andre ord fritt til å kunne inngå avtale med private tannleger. Dermed kan personer som får rettigheter etter loven som følge av behov for hjemmesykepleie, få fortsette å bruke sin tidligere private tannlege, og få behandlingen utført vederlagsfritt for fylkeskommunens regning.

Det eksemplet representanten henviser til, gjelder en person som midt i behandlingsforløpet hos den private tannlegen, flyttet til en annen kommune i et annet fylke. Ansvaret for å ivareta vedkommendes rettigheter etter tannhelsetjenesteloven ble dermed forankret i en annen fylkeskommune sammenliknet med hva det ville vært hvis vedkommende hadde fortsatt å bo i det fylket hvor den aktuelle private tannlegen har sin praksis. Regelverket er ikke til hinder for at fylkeskommunen kan inngå avtale med private som har sin praksis i andre fylker. Jeg kjenner imidlertid ikke til at det er tradisjon for slike avtaler.

Dagens regelverk for folketrygdens stønad til dekning av utgifter til tannbehandling inneholder ingen bestemmelser om overgangsordning eller lignende for de tilfeller vedkommende får rettigheter etter tannhelsetjenesteloven, og dermed mister retten til trygderefusjon. Jeg ser at for enkelte personer kan fraværet av slike overgangsbestemmelser få uheldige konsekvenser. Jeg vil se nærmere på dette i forbindelse med en planlagt gjennomgang av rettighetene til offentlig finansiert tannbehandling etter de to lovverkene.

SPØRSMÅL NR. 850**Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 28. mai 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Hvor mange har søkt opphold som faglært og fått arbeid etter reglene de siste årene og hvor stort er omfanget av misbruket?»

BEGRUNNELSE:

På UDI sin hjemmeside er det gjort kjent at faglærte fra 15.mai ikke lenger kan søke oppholdstillatelse for norskopplæring. Det vises til Justis- og beredskapsdepartementet som begrunner dette med at få har fått seg jobber som faglærte og at ordningen ble misbrukt.

Svar:

Bestemmelsen om oppholdstillatelse til faglærte for å studere norsk ble innført ved ny utlendingsforskrifts ikrafttredelse 1. januar 2010, sammen med flere andre bestemmelser som skulle legge til rette for rekruttering av faglært arbeidskraft til det norske arbeidsmarkedet. Formålet var at utlendinger som er fagutdannet og som ønsker å lære norsk, skulle kunne få en oppholdstillatelse for å lære språket, slik at vedkommende kvalifiserte seg til å jobbe i Norge og styrket sin posisjon på arbeidsmarkedet her. Fordi ordningen ikke har fungert etter sin hensikt, i tillegg til at det forelå forhold som tydet på misbruk, ble bestemmelsen opphevet med virkning fra 15. mai i år.

Økningen i antall innkomne førstegangssøknader etter den nå opphevede bestemmelsen har vært markant, fra 254 i 2010 til 770 i 2011, 1 878 i 2012 og 2 789 i 2013. Samtidig har antall personer som senere har fått en faglærtillatelse, vært lavt: 40 i 2011, 156 i

2012 og 320 i 2013, totalt 516 personer. Faglærte som tidligere, men ikke nødvendigvis rett forut for gitt faglærtillatelse, har hatt en tillatelse for å lære norsk, utgjør en svært liten andel av det totale antallet som har hatt tillatelse som faglært (ca. 1 % i 2011, ca. 4 % i 2012 og ca. 8 % i 2013). Dette tyder på at formålet med bestemmelsen bare i begrenset grad ble oppnådd.

Når det gjelder omfanget av misbruket av ordningen, har Utlendingsdirektoratet (UDI) rapportert om utbredt bruk av falsk dokumentasjon for å oppfylle kravet til økonomisk underhold som stilles i disse sakene. Dette har gjort det til en krevende sakportefølge å behandle for utenriksstasjonene, UDI og Utlendingsnemnda. Den store økningen i antall søknader kan tyde på at mange bruker ordningen som et springbrett for å komme lovlig til Norge og arbeide her som ufaglært, ikke for å lære norsk og senere få en faglærtillatelse. Videre har UDI erfart at det forekommer bruk av agenter, for eksempel ved at en virksomhet eller en norsk statsborger gir et lån til søkeren for å dekke underholds kravet, og at søkeren dermed setter seg i gjeld for å komme til Norge. Mange av søkerne har trolig uriktige forventninger til muligheten for å få jobb i Norge. Samlet innebærer dette en risiko for at søkerne utsettes for tvangsarbeid, utnyttelse og menneskehandel.

Jeg er opptatt av at regelverket skal fungere slik det er ment, og at ordninger som dette ikke misbrukes. Den manglende måloppnåelsen og kontrollhensyn tilsa at det ikke var hensiktsmessig å videreføre ordningen. Justis- og beredskapsdepartementet har derfor opphevet den aktuelle bestemmelsen i utlendingsforskriften.

SPØRSMÅL NR. 851**Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 28. mai 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at det blir utarbeidet retningslinjer som sørger for lik og riktig behandling av saker vedrørende personer som lider av el-overfølsomhet i Nav-systemet?»

BEGRUNNELSE:

Personer som har betydelige helseproblemer på grunn av el-overfølsomhet opplever at de får avslag på søknader om trygdeordninger selv om de egentlig skulle fått godkjent sine søknader og senere har fått medhold i rettssystemet. Mye tyder på at det råder usikkerhet

rundt rettighetene blant ansatte i Nav- systemet, noe som også fører til ulik behandling av saker forskjellige steder i landet. Som statsråden kjenner til er spørsmål rundt dette tatt opp flere ganger i Stortinget tidligere. Spørsmålet er derfor om den nåværende statsråden vil gjøre noe mer med denne saken og sørge for at klarere retningslinjer blir utarbeidet.

Svar:

For rett til sykepenger, arbeidsavklaringspenger og uførepensjon er det et vilkår at vedkommende på grunn av sykdom, skade eller lyte har nedsatt inntektsevne og/eller arbeidsevne. Det er ikke tilstrekkelig at det foreligger en sykdom – sykdommen må videre ha ført til reduksjon eller bortfall av inntekts- eller arbeidsevnen for vedkommende. En og samme sykdom kan medføre fullt inntektstap for enkelte, mens andre kan fortsette fullt eller delvis i jobb.

Arbeids- og velferdsetaten har som hovedregel ikke egne retningslinjer for saksbehandlingen basert på hvilken sykdom som ligger til grunn for søknadene. Hver søknad blir behandlet individuelt. Når det gjelder uføresaker, er det for enkelte lidelser/tilstander gitt retningslinjer i rundskriv til hjelp for den individuelle vurderingen. Dette gjelder alkoholisme, sniffing, narkotikarelaterte problemer, spesielle personlighetstrekk/psykososial svikt, samt ME (Myalgisk encefalomyelitt/kronisk utmattelsessyndrom).

I saker som nevnt ovenfor, skal det foreligge medisinsk dokumentasjon fra behandlende lege, eventuelt fra spesialister. I vurderingene skal det legges til grunn et sykdomsbegrep som er vitenskapelig basert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis.

Jeg har fått opplyst av Arbeids- og velferdsdirektoratet at det har vært svært få saker til behandling i Arbeids- og velferdsetaten der el-overfølsomhet har

vært en del av den medisinske vurderingen. Et ekspertutvalg har i en rapport (Folkehelseinstituttet rapport 2012:3) konkludert med at det ikke er grunn til å tro at den el-eksponeringen vi opplever i dagliglivet i Norge, er forbundet med helserisiko. Ifølge rapporten foreligger det et stort antall vitenskapelige studier, som konkluderer med at det ikke er holdepunkter for at eksponering av elektromagnetiske felt er årsak til helseplager som oppleves som el-overfølsomhet.

El-overfølsomhet er altså ikke en sykdom eller diagnose som er vitenskapelig dokumentert eller alminnelig anerkjent i medisinsk praksis. Personer som opplever å ha el-overfølsomhet, kan likevel ha betydelige symptomer og plager som vil kunne fylle vilkårene for ytelser fra trygden.

Direktoratet kjenner kun til en håndfull saker som har vært behandlet i Arbeids- og velferdsetaten. To avslagssaker har gått videre til Trygderetten. I den ene saken opprettholdt Trygderetten avslaget. I den andre saken opphevet Trygderetten vedtaket, og sendte saken tilbake for ny vurdering. I den sistnevnte saken var retten enig i at el-overfølsomhet ikke var en diagnose som var vitenskapelig basert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis, og ikke kunne oppfylle kravet til sykdom. I denne saken medførte de samlede plagene imidlertid en funksjonsnedsettelse av en slik art og grad at det forelå varig uførhet som ga rett til uførepensjon.

Arbeids- og velferdsdirektoratet anser det ikke hensiktsmessig å utarbeide egne retningslinjer for el-overfølsomhet så lenge tilstanden ikke anses å være en anerkjent medisinsk sykdomstilstand, heller ikke skade eller lyte. Det er opp til behandlende lege å utrede og dokumentere eventuelle tegn på sykdom.

Jeg ser ingen grunn til å overprøve direktoratets vurdering av saken.

SPØRSMÅL NR. 852

Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell

Besvart 2. juni 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner

Spørsmål:

«I 2013 ble det utviklet forslag til nye rikspolitiske retningslinjer for samordnet bolig- og transportplanlegging. Retningslinjene ble sendt på høring med høringsfrist 25.10.2013. Jeg kan ikke se at forslaget er sendt ut og trådt i kraft.

Kan statsråden informere om hvor saken står i dag?»

BEGRUNNELSE:

Tall fra Statistisk Sentralbyrå viser at befolkningen i Norge vil vokse kraftig i årene som kommer. Befolkningsveksten vil først og fremst finne sted i og rundt de store byene, med tilhørende stor etterspørsel etter boliger. Befolkningsveksten gir også betydelige transportutfordringer, og bolig- og næringsutvikling

må prioriteres rundt kollektivknutepunktene. Når det investeres i kollektivtransport, må det samtidig utarbeides en plan for bolig- og næringsutvikling og fortetting. Sluttrapporten fra 'Faglig råd for bærekraftig byutvikling' understreker viktigheten av at staten tar en aktiv rolle for å møte disse utfordringene og skisserer flere tiltak. Det er klart at staten bør stille tydelige og bindende krav til kommunene for å sikre at nye utbygginger i byer og tettbygde strøk fremmer utvikling av bærekraftige, attraktive og funksjonelt utformede byregioner, byer og tettsteder med et godt fysisk miljø som fremmer helse og livskvalitet for alle og som tar vare på og videreutvikler miljøverdiene. De overnevnte retningslinjene er en viktig del i dette arbeidet.

Svar:

I debatten i Stortinget etter stortingsrepresentanten Solhjells interpellasjon 20. mai i år ga jeg uttrykk for at jeg har et noe annet syn enn Solhjell når det gjelder behovet for mer statlig styring i bypolitikken. Jeg mener at vi må legge mer ansvar på og ha større tillit til våre lokalpolitikere, og at det er feil vei å gå å øke den statlige detaljstyringen av byene.

Samtidig er det klart at planlegging er et helt sentralt verktøy for å sikre en bærekraftig by- og stedsutvikling. En god og samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging skal ligge til grunn for attrak-

tive og klimasmarte byer. Ikke minst er det viktig med regional samordning på plansiden for å oppnå gode løsninger rundt de største byene.

For å lykkes med fortetting og knutepunktutvikling er det helt nødvendig at stat, kommuner, fylker og private aktører samarbeider og samordner sin planlegging, og at det foreligger et overordnet rammeverk for areal- og transportutviklingen i byer og tettsteder. Dette er også i samsvar med synspunktene fra et stort flertall av høringsinstansene ved alminnelig høring av forslaget til nye statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging høsten 2013.

På denne bakgrunnen har jeg allerede i svar av 6. desember 2013 på skriftlig spørsmål nr. 148 fra stortingsrepresentant Stine Renate Håheim bekreftet at jeg kommer til å revidere gjeldende rikspolitiske retningslinjer fra 1993.

Jeg er opptatt av at nye statlige planretningslinjer for samordnet bolig-, areal- og transportplanlegging skal bidra til et godt og produktivt samspill mellom kommuner, stat og utbyggere for å sikre god steds- og byutvikling. Med dette som utgangspunkt har det i etterkant av den alminnelige høringen vært arbeidet videre med utforming av retningslinjene.

Jeg tar sikte på at arbeidet med nye retningslinjer slutføres etter sommeren.

SPØRSMÅL NR. 853

Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 2. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Mener statsråden at lokale hjelpere bidrar til norske styrkers sikkerhet ved utenlandsoperasjoner, og mener han de kan være berettiget til å få beskyttelse i Norge etter endt innsats?»

Svar:

Sivile lokalt ansatte som arbeider for norske styrker spiller en viktig rolle for at Norges utenlandsoppdrag kan utføres på best mulig måte. I noen tilfeller kan det arbeidet lokale hjelpere gjør for norske styrker være avgjørende for operasjonens suksess. I noen tilfeller vil enkelte i ettertid kunne bli satt i en situasjon som gjør at de trenger beskyttelse. Jeg vil understreke at alle søknader om asyl blir behandlet individuelt.

SPØRSMÅL NR. 854**Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen****Besvart 3. juni 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Hvilke vurderinger har statsråden gjort med hensyn til samarbeid med private aktører (OPP/OPS) i forbindelse med å sikre tilfredsstillende fremtidig lufttanking-kapasitet for Forsvaret, og på hvilken måte sees pågående lufttanking-prosjekter i sammenheng med behovet for SAR i nordområdene?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har merket seg redegjørelsen i Prop. 84 S(2013-2014) vedrørende et mulig flernasjonalt samarbeid om tank- og transportfly. I proposisjonen fremgår det bl.a. følgende:

«Samarbeid med private aktører (OPP/OPS) har vore vurdert, men har av ulike grunner vist seg utfordrende å gjennomføre. Nasjonane har difor, mellom anna for å redusere risiko i prosjektet, vald å ikke gå vidare med dette alternativet».

Undertegnede ønsker en nærmere redegjørelse for hvilke «ulike grunner» det henvises til i proposisjonen. Videre ønsker undertegnede statsrådets betraktninger om hvordan man på best mulig vis kan sikre lufttanking-kapasitet i forbindelse med SAR i nordområdene.

Svar:

Som omtalt i Prop. 84 S (2013-2014), deltar Norge i et flernasjonalt samarbeid som har til hensikt å øke lufttanking-kapasiteten gjennom en flernasjonal anskaffelse (kjøp eller lease) og drift av en multi-rolle tank- og transportflyflåte. Dette samarbeidet ble initiert av European Defence Agency (EDA) høsten 2011 for å se på hva som kunne gjøres for å effektivisere og styrke europeisk lufttanking-kapasitet.

Regjeringen er i utgangspunktet positiv til å vurdere bruk av «offentlig-privat samarbeid» (OPS), der dette er praktisk gjennomførbart og gir kosteffektive løsninger. Mulighet for samarbeidsløsninger med private aktører har også vært vurdert i dette konkrete flernasjonale samarbeidet. EDA konkluderte imidlertid med at det var for stor usikkerhet knyttet til OPS i dette tilfellet. Nasjonene har derfor, bl.a. for å redusere risiko i prosjektet, valgt ikke å gå videre med et slikt alternativ. En OPS-løsning i denne konteksten ville bl.a. måtte forutsette at flyene flyttes frem og tilbake mellom sivilt og militært luftfartsregister avhengig av

bruk. Konklusjonen om ikke å gå videre med en slik løsning i det flernasjonale samarbeidsprosjektet baserer seg på blant annet erfaringer fra Storbritannia, hvor de i tillegg til militært registrerte tankfly, har noen ekstra tankfly som til daglig flyr på sivilt register. Disse flyene vil bare føres over til militært register dersom det er behov ved krise eller krig.

Det er tids- og kostnadskrevende å flytte flyene mellom registrene, og det vil medføre usikkerhet i forhold til tilgjengelighet for å kunne drive regelmessig trening i lufttanking. OPS vil, etter samarbeidsprosjektets vurdering, begrense nytten av tankfly for mye til at dette er en akseptabel løsning for Norge og de øvrige nasjonene som planlegger å anskaffe et begrenset antall fly. I tillegg vil det være en del begrensninger knyttet til å la en sivil besetning operere med militære fly.

Regjeringen arbeider aktivt for en best mulig redningstjeneste i norsk ansvarsområde. Når det gjelder spørsmålet om pågående lufttanking-prosjekter ses i sammenheng med behovet for SAR i nordområdene, vil jeg vise til at lufttanking av våre redningshelikoptre ikke er en kapasitet Norge har i dag, eller som vi planlegger inkorporert i fremtidige SAR-plattformer. Lufttanking som konsept er svært krevende både teknisk og operativt, særlig der dette involverer helikoptre. Risikoen ved gjennomføring, treningsbehovet og en teknisk komplisert, vektøkende og plasskrevende installasjon, (som nødvendigvis vil gå på bekostning av øvrige behov), medfører at lufttanking totalt sett fremstår som mindre aktuelt for våre SAR-plattformer.

Den eneste plattformen som kan nytte seg av lufttanking i Forsvaret er våre kampfly. Ved behov for etterforsyning av drivstoff kan imidlertid våre rednings- og kystvakthelikoptre benytte seg av ekstra drivstoff fra flyplasser, luftambulanserbaser, off-shore-installasjoner og drivstoffdeponier på Jan Mayen, Hopen, Bjørnøya og Ny Ålesund. I tillegg kan det gjennomføres etterforsyning av drivstoff fra overflatefartøy som våre fregatter og KV-fartøy, enten ved landing på fartøyet, eller såkalt «helicopter-in-flight-refueling» (HIFR), der drivstoffet pumpes opp fra fartøyet mens helikopteret er i luften.

Som anført i Prop. 84 S vil regjeringen på et senere tidspunkt komme tilbake til Stortinget om den videre utviklingen i prosjektet knyttet til multi-rolle tank- og transportfly.

SPØRSMÅL NR. 855**Innlevert 23. mai 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 2. juni 2014 av kulturminister Thorhild Widvey****Spørsmål:**

«I Norge er det butikkene selv som setter en veiledende aldersgrense på dataspill. Det medfører at de kan selv velge hvem de vil selge til, og at det ikke er lovstridig å selge 18-års spill til mindreårige. I 2012 innførte Storbritannia såkalte PEGI-aldersgrenser på dataspill.

Vil statsråden innføre aldersgrenser og innholdsmerking av dataspill i likhet med Storbritannia, for å sikre at barns tilgang til ekstremt voldelige spill reduseres?»

BEGRUNNELSE:

Dataspill som selges i Norge er merket etter PEGIs system. Det er et system som skal sikre at underholdningsinnhold, for eksempel filmer, videoer, Dvd-er og dataspill, er tydelig merket etter alder i henhold til innholdet de inneholder. Selv om spillene er merket med aldersgrenser, foreligger det ingen lovpålagte aldersgrenser for kjøp og bruk av dataspill. Det medfører at butikkene selv kan velge om de vil selge spill som er beregnet på voksne på grunn av dets voldelige innhold til barn.

I Trygg-bruk undersøkelsen, «Barn og digitale medier 2014», svarte ni av ti barn mellom 9-16 år at de spiller dataspill på fritiden. Fire av ti barn og unge i alderen 9-16 år uttaler at de har spilt dataspill med 18 års aldersgrense, noe som er en økning fra undersøkelsen i 2010 hvor 30 pst. i samme aldersgruppe sa at de hadde spilt spill med 18 års aldersgrense. To av ti barn i alderen 9-11 år har spilt et dataspill med aldersgrense 18 år. Det fremgår også av undersøkelsen at det er flere gutter enn jenter som har spilt spill med høy aldersgrense.

Manglende lovpålagte aldersgrenser medfører at det er få foreldre som har kjennskap til alders- og innholdsmessig merking av dataspill.

Det fremgår av en måling utført av Medietilsynet i desember 2011. 70 pst. av de spurte med barn mellom 5 og 18 år svarte at de ikke kjenner til PEGI-merkingen. De er viktig å sikre en god og trygg oppvekst for alle barn. Det vil derfor være hensiktsmessig å innføre aldersgrenser og innholdsmessig merking av

dataspill for å kunne redusere tilgangen på voldelige dataspill for barn.

Svar:

Representanten Ropstad reiser problemstillinger som ble drøftet i et utkast til ny lov om beskyttelse av mindreårige mot skadelige bildeprogram som Kulturdepartementet sendte på høring i januar i fjor. Departementet gikk i høringsutkastet inn for at dataspill ikke skulle omfattes av den nye loven, og viste blant annet til at PEGI -systemet (dvs. bransjens egen frivillige merkeordning med aldersgrenser og innholdssymboler) har vært i bruk siden 2003. Departementet la til grunn at det ikke er behov for nye og konkurrerende systemer for klassifisering av dataspill, men reiste likevel spørsmålet om bruk av PEGI-systemet bør lovfestes.

Forslaget ble møtt med blandet respons i høringen, der Norske filmbyråers forening mente at dataspill bør omfattes av en ny lov på likt grunnlag med andre medier, Barneombudet og Barnevakten støttet forslaget om å lovfeste PEGI, mens Medietilsynet uttrykte skepsis til en slik løsning. Tilsynet viste bl.a. til at det kan være uheldig å «låse» systemet gjennom lovfesting fordi både bransjen og PEGI-systemet er i konstant utvikling. F.eks. ønsker PEGI på sikt å inkludere aldersgrenser ikke bare på spill, men også for alt av applikasjoner som finnes eksempelvis på nettbrett og mobiltelefoner.

Jeg kan nevne at verken Sverige eller Danmark har egen regulering av dataspill, men at bransjen her – på samme måte som i Norge – har sluttet seg frivillig til PEGI-systemet. I Finland er dataspill inkludert i loven om beskyttelse av mindreårige mot skadelig innhold i bildeprogram, og Centralen för mediefosttran och bildprogram (MEKU) har med hjemmel i loven uttrykkelig godtatt bruk av PEGI-ordningen i Finland. Det kan også nevnes at en undersøkelse fra 2012 utført av Respons Analyse på oppdrag for Medietilsynet viser at foreldre har stor bevissthet om aldersmerkingen av dataspill.

Jeg ser ikke behov å innføre ny regulering på et område hvor det allerede finnes et etablert europeisk bransjestyrt system for aldersmerking som har stor oppslutning i bransjen.

SPØRSMÅL NR. 856**Innlevert 26. mai 2014 av stortingsrepresentant Olaug V. Bollestad****Besvart 5. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Mener statsråden at ordningen pasientreiser fungerer slik det var tenkt, og at det er en effektiv måte å håndtere pasienters behov for transport på?»

BEGRUNNELSE:

Pasientreiser og ny ordning fra 05.05.2014 i Helse Stavanger skaper store utfordringer for distriktskommunene, og aller mest innbyggerne der. Etter at ordningen trådte i kraft har det vært mange avvik. Legekontor, hjemmesykepleie og sykehjemsansatte bruker mye tid på å bestille taxi for sine pasienter i det daglige arbeide, og når de har bestilt må de hele tiden forsikre seg om at pasienten får transporten de trenger. Dette gjelder både reiser til lokal lege eller til sykehus. Ved flere anledninger blir de ansatte ringt opp igjen fra pasientreiser som sier at de ikke kan ta transporten likevel, noe som medfører at legetimer må endres, pasienter ringes og deretter ny bestilling via lokal taxi om de ikke er ute på annet oppdrag. Det kan også vises til pasienter som ikke når sine oppsatte timer på sykehus tidsnok, timer som det er lang ventetid gjerne opp til et år for å få. Det kan ikke være rett at foretak kan ringe bestiller opp igjen etter at reiser er godkjent og si at de ikke kan stå for reisen likevel, og de lokale helsearbeiderne skal bruke tid på å finne andre løsninger. Ved noen anledninger har kommunene, som kanskje bare har en ambulanse, sett seg nødt til å bruke ambulanse for å frakte pasienter. Dette svekker beredskapen, når en vet at det er lange avstander mange steder, kanskje bare en ambulanse i kommunen og som trenger gjerne 5 timer om de skal frem og tilbake til sykehuset. Dersom pasientreiser ikke kan ta oppdraget, lokal taxi er opptatt og pasienten blir satt i en annen ledig taxi må pasienten legge ut kostnaden selv og få det refundert fra Helfo.

En tur/retur for en reise i distriktet kan fort komme opp i flere tusen kroner, og alle pasienter har ikke muligheter for å legge ut dette.

Svar:

Det er de regionale helseforetakene som har ansvaret for å gi et transporttilbud til pasienter som skal reise til og fra behandling. Dette går frem av spesialisthelsetjenesteloven. I lovens § 2-1a fastlegges at man skal organisere forsvarlige og effektive helsetjenester, blant annet for pasientreiser. De regionale helseforetakene har etablert Pasientreiser ANS og helseforetakenes pasientreisekontorer for å ivareta sitt ansvar på pasientreiseområdet.

Etter pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 og syketransportforskriften er utgangspunktet at pasienter og andre brukere har krav på dekning av nødvendige utgifter når de må reise til og fra behandling. Rettigheten er dermed begrenset til et økonomisk etteroppgjør, og gir ikke pasientene rett på krav til rekvirert transport. Pasienttransporten bør organiseres og utføres slik at flest midler brukes til behandling ved sykehusene og ikke til transport.

Størstedelen av pasientreiser foretas ved at pasientene organiserer og legger ut for reisen på egen hånd for deretter å søke refusjon, slik regelverket legger opp til. Tilbud om rekvirert transport finnes likevel i alle landets helseregioner slik at de regionale helseforetakene bedre kan gi forsvarlig pasienttransport for pasienter som trenger det. Dersom begrensninger i lokale transporttilbud medfører at helseforetakene enten ikke kan tilby rekvirert transport, eller bare gi tilbud til en begrenset andel pasienter, må helseforetaket vurdere om tilbudet er forsvarlig. Transporttilbudet kan være forsvarlig selv om pasienter henvises til å organisere og legge ut for reisen selv, eller må vente lengre enn ønskelig på rekvirert transport.

Helse Stavanger HF har inngått avtaler for ikke akutt pasienttransport fra 5.5.2014. Det fremkommer på hjemmesidene til helseforetaket at man etter en brukerundersøkelse våren 2013 innså behovet for å inngå nye typer transportøravtaler. I de gamle avtalene fikk man for store kvalitetsutfordringer og betalte en for høy pris for transporttilbudet. I de nye avtalene er det lagt opp til et variert transporttilbud tilpasset mulighetene for dette og pasientenes behov. Det finnes nå blant annet egne rullestolbiler.

Helse Stavanger har opplyst at det har vært noen tilleggsutfordringer etter at ny avtale trådte i kraft 5.5.2014. Helseforetaket har også opplyst publikum om dette på sine hjemmesider, og har her bedt om forståelse og litt ekstra tålmodighet i en oppstartsfase for de nye avtalene. Årsakene til utfordringene er sammensatte. Helse Stavanger opplyser at det nå jobbes med å bedre måten den nye ordningen fungerer på. Dette gjøres blant annet ved å øke graden av samkjøring, sikre at reiser rekvireres i god tid, og ved å tilrettelegge for at pasienter i større grad skal bestille egen transport. Helse Stavanger vil fortløpende vurdere tilretteleggingen av pasienttransporten. Dette innebærer at utfordringer i inngåtte avtaler med ulike transportører, og andre forhold som ikke fungerer tilfredsstillende for brukerne, korrigeres og bedres.

Avslutningsvis er det viktig å ta med at brukerne bør benytte seg av sin klagerett og sende klage der-

som man mener rettighetene til pasientreiser ikke er oppfylt. En klage vil først behandles av det pasientreisekontoret som har behandlet saken. Dersom kla-

ger ikke gis medhold, sendes klagen videre til fylkesmannen i gjeldende fylke for endelig behandling.

SPØRSMÅL NR. 857

Innlevert 26. mai 2014 av stortingsrepresentant Ola Elvestuen

Besvart 3. juni 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«Tidligere miljøvernminister Solhjell uttalte i 2013 at regjeringen jobbet med en ordning med vrakpant på fritidsbåter.

Kan statsråden redegjøre for fremdriften med dette arbeidet?»

BEGRUNNELSE:

I 2013 passerte vi én million fritidsbåter i Norge. Til sammenligning passerte vi én million biler i 1976. Rundt 5.000 båter blir tatt ut av bruk i året, og vi vet ikke hva som skjer med det store flertallet av dem.

Det finnes ikke tilfredsstillende returordninger for utrangerte plast- og glassfiberbåter. Utrangerte båter ligger som skjemmende elementer i naturen, mens andre blir senket i sjøen.

Slik det er i dag mangler båteierne ordninger som kan hjelpe dem med å behandle dette avfallet på en miljøforsvarlig måte. Hvis en lykkes med å få etablert mottakstasjoner, kan det miljøproblemet som dette avfallet utgjør, omgjøres til råstoff som kan gå inn i produksjon av nye båter. Andre bruksområder for restavfallet er blant annet sementindustrien og bygningsindustrien. En slik etablering kan også gi arbeidsplasser i distriktene.

For å få til en effektiv innsamling av de utrangerte båtene, vil det være nødvendig å innføre en vrakpantordning, kombinert med miljøavgift ved kjøp av nye båter.

Svar:

Hvert år kasseres og forsvinner bort imot 5500 gamle fritidsbåter. Kun 1000 av disse blir levert godkjente avfallsmottak. Fritidsbåter inneholder miljøgifter og annet farlig avfall og representerer derfor en forurensningsfare hvis de ikke blir tatt forsvarlig hånd om. Gjenvinnbare ressurser går også tapt. Dette er bakgrunnen for at Miljødirektoratet er gitt i oppdrag å vurdere virkemidler for innsamling av kasserte fritidsbåter. En god innsamlings- og mottaksløsning er en forutsetning for at kasserte fritidsbåter blir levert inn, og at de blir håndtert på en forsvarlig måte. Miljødirektoratet er derfor bedt om å utrede en produsentansvarsordning der bransjen selv sørger for finansiering. Ettersom en stor del av problemet er knyttet til eldre båter, er Miljødirektoratet også bedt om å vurdere hensiktsmessige finansieringsløsninger i forbindelse med en oppstartsfase. Bransjen vil bli involvert i arbeidet med å utrede en hensiktsmessig bransjeløsning. Som grunnlag for arbeidet skal Miljødirektoratet bl.a. kartlegge mengden miljøfarlige stoffer i fritidsbåter samt forventet miljørisiko når båter disponeres ulovlig, og de skal gjennomgå estimerer på hvor mange båter som vil bli kassert i nær framtid. Arbeidet er omfattende, og har frist 1. februar 2015.

Miljødirektoratets faglige arbeid vil være et viktig grunnlag for det videre arbeidet med å sikre forsvarlig behandling av kasserte fritidsbåter.

SPØRSMÅL NR. 858**Innlevert 26. mai 2014 av stortingsrepresentant Stine Renate Håheim****Besvart 2. juni 2014 av kommunal- og moderniseringsminister Jan Tore Sanner****Spørsmål:**

«Kan statsråden forsikre om at den nye byggetekniske forskriften vil bli sendt på høring i løpet av 2014, og at den vil tre i kraft i 2015 for slik å oppfylle klimaforliket?»

BEGRUNNELSE:

Over 40 prosent av energibruken skjer i bygninger. Men ved å satse på miljøvennlige bygg vil byggsektoren kunne gå fra å være en del av klimaproblemet, til å bli en del av løsningen. Passivhusnivå vil eksempelvis føre til omtrent en halvering av energibruken i nye bygg.

Det er nå snart 2 år siden klimaforliket ble vedtatt av Stortinget, og her ble det slått fast at energikravene i byggeteknisk forskrift skulle skjerpes til passivhusnivå i 2015 og nesten nullenerginivå i 2020. Prosessen med å skjerpe energikravene til passivhusnivå har pågått over lenger tid, og Direktoratet for byggkvalitet sine anbefalinger ble sendt til departementet 6. mars i år.

Men det kan nå fremstå uklart når regjeringen vil sende nye tekniske forskrifter ut på høring. I et svar på et skriftlig spørsmål fra Ola Elvestuen svarer stats-

råden at «vi tar sikte på å sende ut et forslag til nye forskrifter på høring i løpet av 2014.» Men på Boligprodusentenes boligkonferanse ga statssekretær Per Willy Amundsen et annet signal. Ifølge bygg.no (13/5-2014) uttalte Amundsen at «vi tror nå at vi ikke får noe ut på høring før i 2015».

Svar:

Regjeringen har slått fast i vår politiske plattform at vi vil «føre en offensiv klimapolitikk og forsterke klimaforliket». Da må alle sektorer i samfunnet bidra, inkludert byggsektoren. Rundt 40 prosent av energibruken skjer i bygg. Det er varslet gjennom klimaforliket og klimameldingen at energikravene for nye bygg skal skjerpes til passivhusnivå i 2015 og nesten nullenerginivå i 2020. Nivå og innretning på nye krav er nå under utredning, både for å klargjøre gevinster og kostnader for energibruk, inneklimate og kompetanse i byggenæringen.

Dette er et omfattende og komplisert arbeid som vi ønsker å gjøre skikkelig. Dette er tidkrevende, men jeg kan forsikre om at vi jobber med sikte på å sende ut forslag til nye forskrifter på høring i løpet av 2014, slik at bestemmelser da kan fastsettes i løpet av 2015.

SPØRSMÅL NR. 859**Innlevert 27. mai 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 3. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for status med hensyn til saksbehandlingstider i UDI ved behandling av søknader om familiegjenforening, herunder målsetninger og tiltak for å redusere saksbehandlingstiden?»

BEGRUNNELSE:

UDI opplyser på sine hjemmesider at direktoratet har svært mange saker til behandling og det går ut over saksbehandlingstidene. Saksbehandlingstiden for søknader om familiegjenforening er nå oppe i ni måneder.

Svar:

I Justis- og beredskapsdepartementets tildelingsbrev til UDI for 2014 er det stilt krav om at 80 prosent av familiesakene skal behandles innen 6 måneder. Ingen saker skal bli eldre enn 12 måneder, med mindre det foreligger særskilte grunner. Når det gjelder familiesaker hvor referansepersonen er en arbeidsinnvander, skal 80 prosent av sakene behandles innen 2 måneder. Det er opp til UDI å finne de beste tiltakene for å tilfredsstille de kravene som er satt.

UDI har for 1. tertial 2014 behandlet 70 prosent av familiesakene innen 6 måneder, det vil si 10 prosentpoeng under det definerte kravet. I tillegg var 466

av sakene som ble behandlet 1. tertial 2014 eldre enn 12 måneder.

UDI har opplyst at økningen i forventet saksbehandlingstid for familiesaker er midlertidig og skyldes intern omorganisering i UDI. Omorganiseringen består i at UDIs veiledningstjeneste integreres i den ordinære saksbehandlingen. Hensikten med tiltaket er både å gi bedre brukerservice og å få redusert saksbehandlingstiden. I en overgangsperiode vil imidlertid saksbehandlingstiden gå noe opp.

Bakgrunnen for at enkelte saker har mer enn 12 måneders saksbehandlingstid er sammensatt. Faktorer som kan medvirke til lang saksbehandlingstid er blant annet bruk av DNA-test, vurderinger av forhold knyttet til referansepersonen, kapasitet i politiet til å gi uttalelse og kapasitet ved ambassader som skal gjennomføre intervju.

UDI har derfor oppjustert omtalen av hva som kan være forventet saksbehandlingstid på sine nettsider.

SPØRSMÅL NR. 860

Innlevert 27. mai 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 3. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Når vil justisministeren setje i gang ei slik evaluering som han har sagt at han vil setje i gang, fyrst i januar, så i april, kven får oppdraget og kva deler av arbeidet med handsaminga av brannane vil han få evaluert?»

GRUNNGJEVING:

I januar lova justis- og beredskapsministeren å evaluere alle sider ved handsaminga av brannen i Lærdal. I april vart det kjent at han sat i gang ei gransking. Direktoratet for samfunnstryggleik og beredskap fekk oppdraget, og granskinga var no snevra inn til å berre omhandle innsatsen til Sivilforsvaret og brann- og redningsvesenet, ikkje alle andre etatar som var med på sløkkinga eller handsaminga av konsekvensane av brannen, som politi eller helsevesen. I eit intervju på nrk.no (07.04) står det igjen at justisministeren «...seier likevel at han vurderer ei breiare gransking

av brannane i Lærdal, Flatanger og Frøya. Kor tid og korleis ei slik evaluering skal skje, vil han ikkje vera konkret på.»

Svar:

Regjeringa har bestemt at det det skal gjennomførast ei brei evaluering av brannane i Lærdal, Flatanger og Frøya. Evalueringa skal omhandle førebyggjande arbeid, førebuingar, leiing og handtering av innsatsen, samt koordinering og samvirke mellom etatane. Vi meiner det er naturleg å sjå disse tre brannane i samheng, mellom anna for lettare å kunne identifisere felles læringspunkt. Eg ynskjer eit breitt mandat og har derfor sendt ut eit forslag til utkast på høyring til dei andre departementa med frist for tilbakemelding 4. juni 2014. For å sikre ein nøytral gjennomgang har regjeringa bestemt at oppdraget skal setjast ut til ein privat ekstern aktør.

SPØRSMÅL NR. 861**Innlevert 27. mai 2014 av stortingsrepresentant Bård Vegar Solhjell****Besvart 4. juni 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«Den 4. juni er det 25 år siden massakren på Den himmelske freds plass fant sted. De siste ukene er det rapportert at mennesker som vil markere 25-årsdagen i Kina anholdes.

På hvilken måte vil utenriksministeren reagere på dette, og vil han ta initiativ til et internasjonalt press mot Kina for å få frigjort politiske fanger og øke ytringsfriheten?»

Svar:

Regjeringen er bekymret over de siste ukenes rapporter om forsvinninger og forfølgelse av personer som ønsker å markere 25-årsdagen for volden som utspilte seg i Beijing og flere andre kinesiske byer natt til 4. juni i 1989. Dette ble også klart uttrykt av statsminister Erna Solberg i Stortinget 28. mai 2014.

4. juni 1989 representerer et historisk traume for mange i Kina. Det er viktig at det vises åpenhet om omstendighetene som førte til at så mange liv gikk

tapt. Det bør etableres kontakt mellom myndighetene og de etterlatte for å bidra til at sårene leges.

Det er myndighetenes ansvar å sikre at menneskerettighetene respekteres for alle landets borgere. Dette er noe vi forventer av ethvert moderne land. Regjeringen er klar og tydelig på viktigheten av å overholde forpliktelsene i menneskerettighetene.

Menneskerettigheter er en integrert del av regjeringens utenrikspolitikk. Viktige virkemidler er multilateralt samarbeid og bilateral dialog om menneskerettighetsspørsmål. I dagens situasjon ønsker ikke Kina politisk dialog med Norge, og det gjør at vi er forhindret fra å ta opp viktige menneskerettighetsspørsmål direkte med kinesiske myndigheter. Direkte politisk dialog er viktig for å fremme de universelle menneskerettighetene. I landhøringen av Kina i FNs menneskerettighetsråd i november 2013 var Norge blant landene som tok opp sentrale menneskerettighetsspørsmål i Kina. Norge vil også fremover ta opp spørsmål knyttet til menneskerettighetene i ulike internasjonale fora, også når det gjelder Kina.

SPØRSMÅL NR. 862**Innlevert 27. mai 2014 av stortingsrepresentant Oskar J. Grimstad****Besvart 20. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Fergestrekningene Halså-Kanestraum og Molde-Vestnes i Møre og Romsdal opplever stor trafikkvekst, noe som blant annet medfører utfordringer knyttet til gjenstående biler på kaia og opphopning av trafikk som påvirker kjøremønstre og trafikkflyt.

Hvordan vurderer statsråden mulighetene for å øke kapasiteten på disse viktige fergestrekningene, slik at antallet gjenstående biler kan reduseres på strekningene?»

BEGRUNNELSE:

Sambandet Halså-Kanestraum opplever i dag en trafikkøkning som er av de høyeste i Norge. Per april i år er veksten målt i antall pbe. (personbilheter) på 13,9 %. Dette kommer oppå den store veksten på

12,9 % som man opplevde i 2013. På grunn av en allerede høy kapasitetsutnyttelse fører den store veksten til en sterk vekst i antall gjenstående biler. I 2014 vil opp under 25 000 biler stå igjen på kaia for å vente på neste avgang, dersom man ikke gjør noe med kapasiteten. Dette er utrolig mye på et slikt samband. Utfordringene blir større og større, både for privatreisende og næringsliv. Uforutsigbarheten blir stor knyttet til framføringstid for varer som skal fraktes inn og ut av regionen. Dette forsterkes også ved at trafikkøkningen er størst for tunge kjøretøy. Slik man vurderer situasjonen vil sommeren bli svært utfordrende for de reisende og de negative konsekvensene av manglende kapasitet er omfattende. På strekningen Molde-Vestnes er situasjonen noe tilsvarende, selv om relativ andel gjenstående er mindre enn Halså. Hovedbekymringen på dette sambandet er i det

korte bildet rettet mot stengningen av Fannefjordstunnelen som vil finnes sted fra oktober i år. Dette vil føre til en endring i kjøremønsteret som tilfører Molde-Vestnes betydelig trafikk i perioden med stengt tunnel. En av de store utfordringene med dette er kaifasilitetene i Molde som gjør at opphopning av trafikk er krevende, dette siden opphopningen av trafikk påvirker trafikkflyten i Molde sentrum. Den ordinære veksten i sambandet gjør at man også fra og med 2015 vil oppleve en sterkt voksende andel gjenstående, mange flere enn dagens nivå på 30 000 må belage seg på å vente på neste avgang. Dette er ingen god situasjon, og konsekvensene for næringslivet er selvsagt negative i form av høyere kostnader og en mer usikker fremføring av varer. Også på dette sambandet er det tungtrafikken som øker mest.

Svar:

Oppstarten av kontrakten på Halså – Kanestraum var 1. januar 2012, mens Molde – Vestnes hadde oppstart 1. januar 2010. I 2013 var andelen gjenstående kjøretøy i sambandet Halså – Kanestraum vel 3 pst, mens andelen var 1,3 pst. i sambandet Molde – Vestnes. I begge sambandene forventes andelen gjenstående kjøretøy å øke utover i kontraktsperioden. Dette skyldes i hovedsak at trafikkveksten har vært vesentlig større enn forutsatt, særlig næringstrafikken. Det er derfor behov for å øke kapasiteten i begge sambandene i løpet av kontraktsperioden som utløper 31. desember 2019. Statens vegvesen mener imidlertid at det er tilstrekkelig at det settes inn økt kapasitet til sommersesongen 2015. Dette vil bli vurdert nærmere i forbindelse med arbeidet med statsbudsjettet for 2015, men jeg følger utviklingen nøye.

SPØRSMÅL NR. 863

Innlevert 27. mai 2014 av stortingsrepresentant Christian Tynning Bjørnø

Besvart 4. juni 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen

Spørsmål:

«Nylig offentliggjorde Røde Kors en befolkningsundersøkelse som viser at ungdoms kunnskap om internasjonale spørsmål, internasjonal humanitær rett og pågående væpnede konflikter er lav.

Er ministeren tilfreds med funnene i denne undersøkelsen, og hvilken rolle mener han skolen skal spille for å heve barn og unges kunnskap om disse temaene?»

BEGRUNNELSE:

19. mai offentliggjorde Røde Kors en befolkningsundersøkelse med spesiell fokus på unges kunnskap om internasjonale spørsmål, menneskerettigheter og internasjonal humanitær rett. Undersøkelsen viser at kun halvparten av ungdommer mellom 13 og 18 år klarer å nevne minst 3 væpnede konflikter som pågår i dag. Unge mellom 13 og 18 år svarer i størst mulig grad «vet ikke» på spørsmål om hvem regler i krig er til for, hvem som har spesiell beskyttelse i krig, om det finnes våpen/handlinger som ikke bør benyttes i krig og om krig i andre land får konsekvenser for Norge. En stor del av de spurte svarer at de har fått minimal opplæring om eksempelvis regler i krig fra sin skolegang. Genèvekonvensjonene omhandler mange av disse forholdene. Norge har gjennom rati-

fisering av denne og tilleggsprotokoller forpliktet seg til å spre kunnskap om denne tematikken og konvensjonens innhold «videst mulig».

Svar:

Skolen har en viktig rolle for å sikre at barn og unge har god kompetanse i temaene internasjonale spørsmål, internasjonal humanitær rett og pågående væpnede konflikter.

Undersøkelser som representanten viser til, bør gi grunnlag for en refleksjon over om skolen ivaretar sitt oppdrag på en god nok måte. Det finnes flere undersøkelser som belyser temaet på en inngående måte. Den mest omfattende er den internasjonale ICCS-undersøkelsen, som kartlegger elevenes kunnskap og kjennskap til politiske institusjoner og begreper (for eksempel menneskerettigheter) og dagsaktuelle tema, som kulturelt mangfold, miljøspørsmål og globalisering. Sammenlignet med andre land presterer norske elever godt.

Etter min mening er temaet godt dekket i læreplanene. I flere av læreplanene for grunnopplæringen omtales de temaene det spørres om fra barnetrinnet til vgl. I videregående opplæring (vg 2 og vg3 studiefag) finnes egne programfag til valg for elever som vil fordype seg ytterligere i disse tema-

ne. Tre av valgfagene på ungdomstrinnet (Demokrati i praksis, Internasjonalt samarbeid og Innsats for andre) ivaretar også det mandatet skolen har for at elevene skal oppnå den nødvendige kompetansen på disse områdene.

Nedenstående eksempler fra læreplanene i samfunnsfag, norsk og RLE illustrerer at internasjonale spørsmål, internasjonal humanitær rett og pågående væpnede konflikter er godt dekket i læreplanverket. Disse læreplanene er obligatoriske for alle elever.

Læreplan i samfunnsfag:

Læreplanen har kompetansemål om internasjonale forhold på alle hovedtrinn.

Etter 7. årstrinn er målet for opplæringen av elevene skal kunne

- Presentere ein aktuell samfunnskonflikt og drøfte forslag til løysing
- Diskutere formålet med FN og anna internasjonalt samarbeid, og urfolkssamarbeid, og gje døme på den rolla Noreg har i samarbeidet

Etter 10. årstrinn, under hovedområdet Historie, skal elevene ha kunnskap om det historiske bakteppet til internasjonale konflikter:

- Drøfte årsaker til og verknader av sentrale internasjonale konflikter på 1900- og 2000-talet

På Vg1 blir kravene til elevenes kompetanse tydelig uttrykt gjennom et eget hovedområde som heter Internasjonale forhold. Fire av til sammen seks kompetansemål er relevante for spørsmål om internasjonale forhold, humanitær rett og væpnede konflikter. Blant annet skal elevene «finne døme på ulike typar konflikter og menneskerettsbrot og drøfte kva FN og andre internasjonale aktørar kan gjere.»

Læreplan i religion, livssyn og etikk

Læreplanen i RLE (grunnskolen) har gjennomgående kompetansemål om menneskerettigheter humanitære forhold, hovedsakelig under hovedområdet Filosofi og etikk

- Bruke FNs barnekonvensjon for å forstå barns rettigheter og likeverd og kunne finne eksempler i mediene og ved bruk av Internett (4. trinn)
- forklare viktige deler av FNs verdenserklæring om menneskerettigheter og samtale om betydningen av dem (7. trinn)
- drøfte etiske spørsmål knyttet til menneskeverd og menneskerettigheter, likeverd og likestilling, blant annet ved å ta utgangspunkt i kjente forbilder (10. trinn)

Læreplan i norsk

Læreplanen i norsk inneholder ikke konkrete kompetansemål om internasjonale spørsmål eller konflikter, men opplæringen skal forberede elevene til deltakelse i samfunnsliv og demokratiske prosesser nasjonalt og globalt. Læreplanen i norsk legger opp til at elevene skal kunne:

- innhente, systematisere og vurdere informasjon kritisk og selvstendig
- kommunisere med andre, uttrykke tanker, ideer og meninger muntlig og skriftlig
- gi eksempler på, drøfte og reflektere over holdninger og verdier i kultur, – samfunns- og arbeidsliv

Jeg er enig med representanten Tynning Bjørnø i at kunnskap om internasjonale spørsmål er en viktig del av opplæringen. Som det fremgår av eksemplene fra kompetansemål i læreplanene, mener jeg at dette allerede er godt dekket i grunnopplæringen. Jeg vil også peke på Det internasjonale Wergelandsenteret og Holocaustsenteret som har laget mye materiell for skolene om den type internasjonale spørsmål som representanten Tynning Bjørnø tar opp i spørsmålet.

SPØRSMÅL NR. 864**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Helga Pedersen****Besvart 10. juni 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Vil miljøvernministeren ta kontakt med sin finske kollega for å bli orientert om planene for diamantletting og eventuell -utvinning ved Tanaelva?»

BEGRUNNELSE:

Gjennom media er det blitt kjent at et irsk selskap har fått tillatelse til å leite etter diamanter ved Utsjoki, som er en sideelv til Tanaelva. I Tana har blant annet ordføreren uttrykt bekymring for at dette i neste fase vil føre til at det blir etablert diamantgruve med fare for forurensning til Norges viktigste lakseelv.

Svar:

Spørsmålet er overført fra klima- og miljøministeren til meg.

Nærings- og fiskeridepartementet har vært i kontakt med det finske Arbeids- og næringsdepartementet, som kan bekrefte at det er snakk om en såkalt reserva-

sjon, som innebærer en fortrinnsrett i to år til å søke om undersøkelsestillatelse (prospekteringstillstand).

De undersøkelsene selskapet har fått tillatelse til å gjennomføre, skal ifølge finske myndigheter ikke medføre naturinngrep av betydning. Det vil normalt være aktuelt med prøvetaking, geofysiske målinger og andre tiltak som gir lite avtrykk i naturen.

Dersom ressursene vurderes som drivverdige og bedriften ønsker å starte utvinning, må det gjennomføres en rekke videre skritt, herunder vurdering av miljøvirkninger. Disse prosessene vil normalt ta flere år. Det er derfor for tidlig nå å si om det vil bli utvinning, og om utvinningen kan ha konsekvenser for Tanaelva.

For øvrig vil jeg påpeke at både Norge og Finland har undertegnet Espoo-konvensjonen. Konvensjonen pålegger tilsluttede land å orientere og konsultere hverandre om større prosjekter som vurderes gjennomført, dersom disse kan ha betydelig negative miljøvirkninger på tvers av landegrensene.

SPØRSMÅL NR. 865**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes****Besvart 5. juni 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hvordan har Finansdepartementet, i samarbeid med Justisdepartementet, fulgt opp tiltakene 11 og 12, og hva er status for tiltakene?»

BEGRUNNELSE:

Et systematisk og målrettet samarbeid mellom politiet og kontrolletatene er avgjørende i kampen mot økonomisk kriminalitet. I den forrige regjeringens 'Handlingsplan mot økonomisk kriminalitet', er det listet flere tiltak som skal gjennomføres.

Tiltak 11 (s 15)

Det skal igangsettes et arbeid med å utrede nye samarbeidsformer mellom politiet og påtalemyndigheten og kontrollmyndighetene med henblikk på inndragning og beslag av utbytte.

Ansvar: Finansdepartementet og Justisdepartementet.

Tiltak 12 (s 15)

Skatteetaten vil sette i gang arbeid med å utrede en modell for felles opplæring og kompetanseutvikling for kontrolletatene på området for økonomisk kriminalitet.

Ansvar: Finansdepartementet og Justisdepartementet.

Svar:

Jeg kan opplyse at Finansdepartementet hadde ansvar for tiltak 12, men ansvar for oppfølging av arbeidsgruppens forslag ble 31. mars 2014 overført til Justis- og beredskapsdepartementet fordi det involverte Politihøgskolen. Ansvar for oppfølgingen av

begge tiltakene ligger nå derfor under justis- og beredskapsministeren. Justis- og beredskapsministeren har mottatt samme spørsmål fra representanten og vil svare på spørsmålet i en egen oversendelse.

Jeg understreker imidlertid at det er naturlig at Finansdepartementet med underliggende etater, bidrar inn i Justis- og beredskapsdepartementets oppfølging av tiltakene.

SPØRSMÅL NR. 866

Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Hårek Elvenes

Besvart 4. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Hvordan har Justisdepartementet, i samarbeid med Finansdepartementet, fulgt opp tiltakene 11 og 12, og hva er status for tiltakene?»

BEGRUNNELSE:

Et systematisk og målrettet samarbeid mellom politiet og kontrolletatene er avgjørende i kampen mot økonomisk kriminalitet. I den forrige regjerings 'Handlingsplan mot økonomisk kriminalitet', er det listet flere tiltak som skal gjennomføres.

Tiltak 11 (s 15)

Det skal igangsettes et arbeid med å utrede nye samarbeidsformer mellom politiet og påtalemyndigheten og kontrollmyndighetene med henblikk på inndragning og beslag av utbytte.

Ansvar: Finansdepartementet og Justisdepartementet.

Tiltak 12 (s 15)

Skatteetaten vil sette i gang arbeid med å utrede en modell for felles opplæring og kompetanseutvikling for kontrolletatene på området for økonomisk kriminalitet.

Ansvar: Finansdepartementet og Justisdepartementet.

Svar:

Tiltak 11 i handlingsplanen mot økonomisk kriminalitet fokuserer på behovet for nye samarbeidsformer

mellom politiet og kontrollorganene med henblikk på å sikre verdier for senere inndragning. Det er nedsatt en prosjektgruppe som skal levere en utredning høsten 2014. Utredningen skal beskrive og vurdere ulike samarbeidsformer mellom politiet, relevante kontrollorganer og Statens innkrevingsssentral, som sikrer at fratakelse av utbytte fra straffbare handlinger kan skje i flere saker, og at antall fullbyrdede krav øker. Prosjektgruppen skal foreslå en eller flere modeller for å oppnå dette. Prosjektgruppens forslag vil så bli vurdert av Justisdepartementet og Finansdepartementet som fagdepartement for blant annet Skatteetaten og Statens Innkrevingsssentral.

Tiltak 12 i handlingsplanen mot økonomisk kriminalitet omhandler behovet for felles opplæring og kompetanseutvikling hos kontrolletatene innenfor bekjempelse av økonomisk kriminalitet. I januar 2014 leverte en prosjektgruppe sin anbefaling til Finansdepartementet. Prosjektgruppen foreslår å etablere et studium for kontrolletatene i regi av Politihøgskolen, hvor det også åpnes for deltakelse fra politiet. Justisdepartementet og Finansdepartementet som fagdepartement for Skatteetaten, Toll- og avgiftsetaten og Finanstilsynet stilte seg positive til forslaget. Den videre oppfølging ble overført til Justisdepartementet som overordnet fagdepartement for Politihøgskolen. Regjeringen har ikke tatt endelig stilling til om det skal fremmes en ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet. Men det arbeides i departementsfellesskapet med et forslag til en ny handlingsplan. Videre oppfølging av tiltak 11 og 12 inngår i dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 867**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 4. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«I Nasjonal transportplan 2014-2023 trekkes økt bruk av statlig plan frem som et viktig virkemiddel for raskere gjennomføring av samferdselsprosjekter. Regjeringen viderefører dette tiltaket i sin politiske plattform.

Hvor mange flere/færre statlige planprosesser for samferdselsprosjekt har det blitt gjort vedtak om siden regjeringsskiftet og hvilke prosjekter er dette?»

Svar:

Det er riktig at forrige regjering i Nasjonal transportplan som ble fremlagt helt i slutten av deres regjeringsperiode, kommuniserte at de ønsket økt bruk av statlig plan. Behovet for å redusere planleggingstiden var/er åpenbar. Rødgrønne politikere har også i ettertid beklaget seg over daværende regjeringens manglende inngripen i prosessene (ref. Aftenposten 06.02.14).

Regjeringen er villig til å bruke statlig plan i de tilfeller hvor dette bidrar til raskere og bedre gjennomføring av prosjektet. Vi har blant annet varslet det på E16 Sandvika-Hønefoss. På bakgrunn av regjeringens behandling av E39 Aksdal-Bergen, ble det i desember 2013 lagt premisser for den videre planleggingen i saken. En av føringene er at prosjektet

skal planlegges som statlig plan på kommunedelplannivå. Det skal senere tas stilling til om det er behov for statlig plan også på reguleringsplannivå. I tillegg kan jeg nevne at det i februar 2014 ble bestemt at 13 større vegprosjekter skal unntas fra kravet om konseptvalgutredning (KVU), også dette som et ledd i å redusere tidsbruken i planleggingen. Vi vil vurdere bruken av statlig plan fortløpende for hvert enkelt prosjekt som behandles.

I ett tilfelle har regjeringen valgt å frafalle statlig plan – på E8 Ramsfjorden, hvor forrige regjering i hastverk rett før valget valgte å pålegge statlig plan. Vi har et godt samarbeid med politisk ledelse i Tromsø kommune, og opplever at de har god fremdrift i saken.

Økt bruk av statlig regulering for prosjekter av nasjonal betydning er ett av flere tiltak i regjeringens plattform for å effektivisere planprosessene. Samordning av innsigelser og avgrensning innsigelsesretten er også aktuelle tiltak. En arbeidsgruppe skal komme med forslag til hvordan dette kan gjøres på samferdselssektoren.

Planlegging er også en sentral del av det pågående moderniseringsarbeidet for hele transportsektoren, for eksempel i tilknytning til etablering av utbyggingsselskap på veg. Stortinget vil bli forelagt saken.

SPØRSMÅL NR. 868**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen****Besvart 5. juni 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Jf. Innst. 388 S (2011-2012) ble det bestemt av Stortinget at anlegget på Mågerø skulle avvikles og at deler av anlegget heller skulle legges til Sørreisa. Undertegnede har mottatt henvendelser om at regjeringen er i ferd med å fravike dette og heller bygge opp tilsvarende fasiliteter på Rygge.

Medfører dette riktighet og dersom så ikke er tilfelle, opprettholdes fremdriften mht. etablering i Sørreisa?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 28. mai 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan A. Ellingsen. Spørsmålene gjelder avviklingen av Luftforsvarets stasjon Mågerø og status mht. etableringen av det nasjonale luftoperasjonscenteret (NAOC) på Reitan.

Gjennomføringen av langtidsplanen for forsvarssektoren i perioden 2013-2016 er godt i gang og blir fulgt opp i tråd med Stortingets gjeldende vedtak. Imidlertid har regjeringen besluttet å justere tidslin-

jen for gjennomføringen av to av vedtakene. Flyttingen av generalinspektøren for Luftforsvaret med staber fra Rygge til Reitan er utsatt til 2020. Da forventes hoveddelen av omstillingen i Luftforsvaret å være gjennomført. Videre vil QRA-kampflyberedskap med F-16 bli værende i Bodø så lenge F-16 skal ha denne rollen. Evenes bygges opp som fremskutt operasjonsbase for F-35.

Gjennom Stortingets behandlingen av Innst. 388 S (2011-2012), jf. Prop. 73 S (2011-2012) Et forsvar for vår tid ble det vedtatt at Luftforsvarets stasjon Mågerø legges ned. Luftforsvarets kontroll- varslingsskole skal flyttes fra Mågerø til Sørreisa og Luftforsvarets programmeringssenter flyttes fra Mågerø til Reitan. Det legges opp til at driften av Mågerø er avviklet i løpet av 2016.

Luftforsvarets stasjon Sørreisa skal videreutvikles til en forbedret og mer moderne kontroll- og varslingskapasitet. Luftforsvarets primære kapasitet innenfor kontroll og varsling skal samles ved Sørreisa og skal være dimensjonerende for døgnkontinuerlig drift. Sørreisa er i ferd med å få installert nytt og mer moderne utstyr. Det vil også bli bygget og reha-

bilitert nødvendig skolebygg og forlegninger på Sørreisa for å ta i mot den økte virksomheten.

Det ble videre vedtatt å etablere et nasjonalt luftoperasjonssenter (NAOC) i tilknytning til Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) på Reitan. Det legges opp til at NAOC etableres organisatorisk i løpet av 2014 og vil være en del av generalinspektøren for Luftforsvarets organisasjon og operativt underlagt FOH. Luftoperasjonssenteret vil gradvis bygges opp med blant annet personell som frigjøres når Luftforsvarets stasjon Mågerø legges ned.

Forsvaret opplyser om at det er et mer omfattende behov for eiendom, bygg og anlegg (EBA) enn forutsatt for å etablere luftoperasjonssenteret på Reitan. Det arbeides i Forsvaret med en anbefaling for å finne midlertidige løsninger på dette i påvente av endelig EBA-løsning. Vedtakene om nedleggelse av Luftforsvarets stasjon Mågerø og etableringen av luftoperasjonssenteret på Reitan ligger fast. Jeg vil klart avvise at regjeringen trenerer oppbyggingen av Luftforsvarets stasjon Sørreisa, etableringen av luftoperasjonssenteret på Reitan og at det vil bygges opp tilsvarende fasiliteter på Rygge.

SPØRSMÅL NR. 869

Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 5. juni 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide

Spørsmål:

«I Innst. 388 S (2011-2012) ble det bestemt at det skulle opprettes en NAOC ved FOH på Reitan i Nordland. Siden det stadig kommer opplysninger om at regjeringen trenerer dette vil jeg gjerne ha statsrådets syn på hva som er fakta. Med andre ord:

Hva er status mht. til etableringen av NAOC på Reitan og holder man de vedtatte fremdriftsplaner?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 28. mai 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan A. Ellingsen. Spørsmålene gjelder avviklingen av Luftforsvarets stasjon Mågerø og status mht. etableringen av det nasjonale luftoperasjonssenteret (NAOC) på Reitan.

Gjennomføringen av langtidsplanen for forsvarssektoren i perioden 2013-2016 er godt i gang og blir fulgt opp i tråd med Stortingets gjeldende vedtak. Imidlertid har regjeringen besluttet å justere tidslin-

jen for gjennomføringen av to av vedtakene. Flyttingen av generalinspektøren for Luftforsvaret med staber fra Rygge til Reitan er utsatt til 2020. Da forventes hoveddelen av omstillingen i Luftforsvaret å være gjennomført. Videre vil QRA-kampflyberedskap med F-16 bli værende i Bodø så lenge F-16 skal ha denne rollen. Evenes bygges opp som fremskutt operasjonsbase for F-35.

Gjennom Stortingets behandlingen av Innst. 388 S (2011-2012), jf. Prop. 73 S (2011-2012) Et forsvar for vår tid ble det vedtatt at Luftforsvarets stasjon Mågerø legges ned. Luftforsvarets kontroll- varslingsskole skal flyttes fra Mågerø til Sørreisa og Luftforsvarets programmeringssenter flyttes fra Mågerø til Reitan. Det legges opp til at driften av Mågerø er avviklet i løpet av 2016.

Luftforsvarets stasjon Sørreisa skal videreutvikles til en forbedret og mer moderne kontroll- og varslingskapasitet. Luftforsvarets primære kapasitet innenfor kontroll og varsling skal samles ved Sørreisa og skal være dimensjonerende for døgnkontinuer-

lig drift. Sørreisa er i ferd med å få installert nytt og mer moderne utstyr. Det vil også bli bygget og rehabilitert nødvendig skolebygg og forlegninger på Sørreisa for å ta i mot den økte virksomheten.

Det ble videre vedtatt å etablere et nasjonalt luftoperasjonssenter (NAOC) i tilknytning til Forsvarets operative hovedkvarter (FOH) på Reitan. Det legges opp til at NAOC etableres organisatorisk i løpet av 2014 og vil være en del av generalinspektøren for Luftforsvarets organisasjon og operativt underlagt FOH. Luftoperasjonssenteret vil gradvis bygges opp med blant annet personell som frigjøres når Luftforsvarets stasjon Mågerø legges ned.

Forsvaret opplyser om at det er et mer omfattende behov for eiendom, bygg og anlegg (EBA) enn forutsatt for å etablere luftoperasjonssenteret på Reitan. Det arbeides i Forsvaret med en anbefaling for å finne midlertidige løsninger på dette i påvente av endelig EBA-løsning. Vedtakene om nedleggelse av Luftforsvarets stasjon Mågerø og etableringen av luftoperasjonssenteret på Reitan ligger fast. Jeg vil klart avvise at regjeringen trener oppbyggingen av Luftforsvarets stasjon Sørreisa, etableringen av luftoperasjonssenteret på Reitan og at det vil bygges opp tilsvarende fasiliteter på Rygge.

SPØRSMÅL NR. 870

Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Geir S. Toskedal

Besvart 5. juni 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne

Spørsmål:

«Det er en relativ stor gruppe med mennesker, som har bodd i Norge i svært mange år, som ikke har mulighet til å få norsk statsborgerskap. Disse er hovedsakelig fra Irak, Afghanistan og Somalia. Bakgrunnen for dette er at det er tvil om deres identitet. Mange har lenge ønsket å samarbeide for å bli fullverdige statsborgere. Dette vil være det beste for samfunnet som i større grad vil få dokumentert identiteten på personer som oppholder seg her.

Hva vil statsråden gjøre for at denne gruppen skal kunne bli norske statsborgere?»

BEGRUNNELSE:

Disse menneskene har bodd i Norge over svært mange år, flere av de 15 år eller lengre og fått innvilget permanent opphold på humanitært grunnlag (tidligere BOS). De har etablert familie her og de fleste er yrkesaktive, og betaler dermed skatt til Norge. Av ulike årsaker er det tvil om deres identitet og de får derfor ikke norsk statsborgerskap. For noen av dem er det ikke mulig å rette opp på grunn av manglende forvaltningsstrukturer i hjemlandet som medfører at dokumentasjon fra hjemlandet ikke har tilstrekkelig notoritet for å legge til grunn identiteten deres som dokumentert. De fleste kom til Norge på et tidspunkt hvor hjemlandet deres var i krig og det var dermed vanskelig å få bekreftet identitet, og det kan det fortsatt være for mange. Mange har ikke papirer og even-

tuelle papirer de nå får fra hjemlandet anses ikke å ha tilstrekkelig bevisverdi, og kan dermed ikke brukes for å få norsk statsborgerskap.

Flere av disse innrømmer å ha brukt falsk identitet ved ankomst til Norge eller på flukten, som oftest i frykt for regimet de flyktet fra. Nå ønsker mange å rette opp dette og har gitt norske myndigheter sin ekte identitet, men da denne er vanskelig å få bekreftet blir de likevel stående uten statsborgerskap. For Irakere, som er en stor gruppe blant disse, har Nasjonalt id senter i sin rapport fra mai 2013 konkludert med at det er mulig å verifisere deres identitet i samarbeid med irakiske og kurdiske myndigheter. Foreløpig har departementet valgt ikke å gjøre noe med deres situasjon og konsekvensen er at en gruppe mennesker står uten grunnleggende demokratiske rettigheter som rett til å delta på stortingsvalg og kunne reise helt fritt.

Å løse denne problemstillingen ville kunne styrke samfunnets behov for kontroll over hvem som bor i Norge, og ved innvilgelse av statsborgerskap vil de få biometriske pass og biometriske data vil knytte personen til denne identiteten. Slik det er i dag vil de få utstedt pass fra hjemlandet uten den samme kvaliteten som norske pass har og være en større utfordring for det norske samfunn å kontrollere, både om ektheten og om de er utstedt korrekt eller med f.eks. korrupsjon. Samtidig vil det i større grad være mulig å opptre med forskjellige identiteter.

Svar:

Jeg er kjent med at vi har en del personer i Norge som har permanent oppholdstillatelse, men som på grunn av tvil om identitet ikke oppfyller vilkårene for norsk statsborgerskap. Blant annet er det en relativt stor gruppe irakere som ikke oppfyller kravene i statsborgerloven. Personene det gjelder har bodd i Norge i mange år, men klarer ikke å oppfylle kravet til «klarlagt identitet» i statsborgerloven. Årsaken til at irakere har vanskeligheter med å sannsynliggjøre sin rette identitet er at irakiske identitetsdokumenter i dag anses for å ha lav notoritet. Dette betyr at dersom det først har oppstått identitetstvil har irakere få muligheter til å

klarlegge sin egentlige identitet overfor norske myndigheter. Nasjonalt ID-senter har gjort undersøkelser og konkludert med at det er mulig å verifisere saker i Irak. Enkelte irakere har fått avklart tvil om identitet ved verifisering og dermed fått norsk statsborgerskap. Det er bare personer som har oppgitt riktig identitet i Norge som kan verifiseres. Det er ikke mulig å finne identiteten til personer som har oppgitt uriktig identitet ved ankomst til Norge, og ifølge Nasjonalt ID-senter dreier dette seg om en stor gruppe.

Jeg er opptatt av at norsk statsborgerskap skal henge høyt og vil ikke senke kravene som stilles til klarlagt identitet i statsborgerloven.

SPØRSMÅL NR. 871

Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Janne Sjelmo Nordås

Besvart 5. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål:

«Transport- og kommunikasjonskomiteen var på reise i Agder fylkene nå nettopp, og Gullknapp lufthavn var et tema. Det kom ikke klart fram av presentasjonen hvordan saken sto. Derfor ber jeg statsråden svare på følgende:

Hvor langt har Regjeringen kommet med behandlingen av konsesjonssøknaden for Gullknapp lufthavn, og hva har Regjeringen gjort i saken så langt?»

Svar:

Arendal lufthavn, Gullknapp, er i dag en lufthavn til privat bruk. I lufthavnens gjeldende konsesjon er det lagt til grunn et mindre antall flybevegelser og at lufthavnen skal trafikkeres med små fly.

Søknaden om endret og fornyet konsesjon for Arendal lufthavn, Gullknapp, ble etter forberedende behandling oversendt Samferdselsdepartementet fra Luftfartstilsynet 19. mars 2013. En innvilgning av søknaden om konsesjon vil innebære en betydelig utvidelse av virksomheten ved lufthavnen gjennom åpning for ytterligere utbygging og etablering av rutetrafikk.

Av luftfartsloven § 7-6 første ledd følger det at tildeling av konsesjon «bare må gis når det finnes forenlig med allmenne hensyn». Vurderingskriteriet «allmenne hensyn» er nærmere spesifisert i konsesjonsforskriften (BSL E 1-1) § 1 bokstav b, som bestemmer at forskriftens formål bl.a. er: «Å sikre en samfunnsstjenlig luftfart og en hensiktsmessig disponering av arealer, og at vurderingen av konsesjonssøknader skjer ut fra hensynet til miljø, helse, flysikkerhet, næringsinteresser, reguleringsplan, kulturlandskap, samt hensynet til regional utvikling og bosetting.»

Regjeringen har i sin politiske plattform vist til at den vil legge til rette for at kommuner og private kan delta i utvikling i og rundt flyplasser. Som det fremgår av konsesjonsforskriften, må departementet likevel vurdere en rekke forhold knyttet til en foreliggende konsesjonssøknad. I tillegg har søknaden gjort det nødvendige med en bredere vurdering av rammebetingelsene for de mindre lufthavnene utenfor Avinor.

Jeg har forståelse for at det er ønskelig med en snarlig avklaring, og har merket meg den lokale støtten bak søknaden. Saken er prioritert og departementet arbeider for en avklaring så raskt som mulig, men jeg kan ikke si noe nå om når en beslutning vil foreligge.

SPØRSMÅL NR. 872**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Geir Pollestad****Besvart 16. juni 2014 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen****Spørsmål:**

«Fremskrittspartiet lovet i valgkampen firefelts motorvei mellom Stavanger og Kristiansand.

Er det tatt beslutning om å endre konseptet for E39 Ålgård-Søgne, og når kan vi forvente byggestart på strekningen?»

Svar:

Jeg er glad for at representanten Pollestad tar opp det faktum at sittende regjeringspartier hadde større ambisjoner på samferdsel enn daværende regjering da Nasjonal Transportplan ble behandlet i 2013. Dette følges nå opp av Høyre og FrP. Etter regjeringsskiftet er en rekke prosjekter fremskyndet sammenlignet med budsjettforslaget fra Stoltenberg II regjeringen.

Statens vegvesen utarbeidet i 2011 en KVVU for E39 Søgne – Ålgård. Etter KS1 og lokal høring konkluderte regjeringen Stoltenberg med at den videre planleggingen skulle ta utgangspunkt i Midtrekkverkskonseptet. Dette konseptet innebærer firefelts

veg på strekningen Søgne – Vigeland og to-/trefelts veg med midtrekkverk på strekningen Vigeland – Ålgård. Videre ligger det i dette konseptet at alle tunneler som ikke bygges med midtrekkverk forutsettes planlagt for to løp.

Statens vegvesen har startet arbeidet med kommunedelplan for E39 Søgne – Ålgård. Planleggingen skjer med utgangspunkt i regjeringen Stoltenbergs konklusjon. Jeg vil be Statens vegvesen utarbeide kommunedelplaner som viser en firefeltsløsning for E39 på hele strekningen Søgne – Ålgård. Det kan likevel bli aktuelt å bygge to-/trefelts veg som et første byggetrinn. Jeg viser i den forbindelse til at det i Nasjonal transportplan 2014-2023 er lagt til grunn anleggsstart på utbyggingen av delstrekningen Livold – Fardal til tofelts veg med midtrekkverk og forbikjøringsfelt i første fireårsperiode. Videre utbygging vil bli vurdert i arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2018-2027.

SPØRSMÅL NR. 873**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Anne Tingelstad Wøien****Besvart 4. juni 2014 av olje- og energiminister Tord Lien****Spørsmål:**

«Regjeringen har i revidert statsbudsjett bevilget 50 mill. kroner til NVE. Flomsikringsarbeidet i Kvam, Nord-Fron, er alene estimert til en kostnad på 150 mill. kroner. Uten fullfinansiering kan arbeidet stoppe opp på ubestemt tid.

Kan statsråden bekrefte at flomsikringsbevilgningen til NVE i revidert budsjett uavkortet vil gå til sikringsarbeidene i Kvam slik at arbeidet ikke stopper opp?»

BEGRUNNELSE:

Vårflommene i 2011 og 2013 gjorde store skader i Kvam. Flommene denne våren har ikke rammet Kvam siden det har vært lite snø i fjellet. Med erfaringene fra de siste flommene har NVE igangsatt sikringstiltak i elva Veikleåa som vil bli det første i sitt

slag i Norge. Den første av i alt tre bunnlastsperrer i elva er ferdig. Planene for de to neste er også ferdige, men det er ikke penger til å bygge. Det er innført bygge- og deleforbud for et stort område i Kvam, noe som gjør at mange som bor i området ikke får satt i stand husene sine etter skader påført i forrige flom før sikringstiltakene er gjennomført. Det er derfor viktig at tiltakene som er planlagt kan bygges kontinuerlig, slik at det som til nå er gjort ikke er bortkastet dersom det skulle bli en ny stor flom i Gudbrandsdalen.

Svar:

Ødeleggelser etter flommen på Østlandet våren 2013 har medført økt risiko for skade i mange områder som er rammet. I revidert nasjonalbudsjett har regjeringen foreslått å bevilge 50 mill. kroner til videre opprydding, reparasjon av sikringstiltak og mindre,

permanente tiltak etter flommen. Det gjenstår en rekke tiltak som bør gjennomføres for å avverge skader ved en ny flom. Dette gjelder flere steder i Hedmark og Oppland.

Tilleggsbevilgningen på 50 mill. kroner som regjeringen har foreslått i revidert nasjonalbudsjett er

følgelig ikke tiltenkt det permanente sikringstiltaket på Kvam.

Ferdigstillelse av anlegget på Kvam er en prioritert oppgave som NVE vil gjennomføre innenfor sin ordinære bevilgning til flom- og skredsikringstiltak.

SPØRSMÅL NR. 874

Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Anniken Huitfeldt

Besvart 5. juni 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Utenriksministeren har varslet store endringer i bistandspolitikken gjennom reduksjon i antall samarbeidsland og sterkere konsentrasjon om norsk bistandsinnsats.

Hva vil utenriksministeren gjøre for å sikre en bred prinsipiell debatt om en slik endring og en grundig politisk behandling av dette, og vil utenriksministeren vurdere å legge fram disse endringene i en egen melding til Stortinget, ikke kun gjennom fremlegging av statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

I den utenrikspolitiske redegjørelsen gitt Stortinget i mars varslet utenriksministeren at «I dag er den norske bistanden spredt på 112 land og en rekke tematiske områder. En sterkere konsentrasjon gjør bistanden mer effektiv. Dette har også OECD pekt på i sin gjennomgang av norsk bistand. Et første steg i en slik omlegging kommer i neste års budsjett». I revidert budsjett 2014 varsles også en «noe endret innretning av Norads arbeid med informasjon om norsk utviklingspolitikk».

Svar:

Jeg vil først vise til spørsmål til skriftlig besvarelse fra Bård Vegar Solhjell (SV) av 14. mai i år, som også var knyttet til konsentrasjon av norsk bistandsinnsats.

I mitt svar til representant Solhjell la jeg vekt på at regjeringens mål er en effektiv utviklingspolitikk som gir resultater. I 2013 ble norske bistandsmidler kanalisert til 116 land. Dette gjør bistanden unødvendig fragmentert og det krever også en relativt omfattende forvaltning og gjør det vanskelig å sammenfatte resultater. Regjeringen vil legge stor vekt på å kunne måle resultater.

Dette har også OECD lagt vekt på i sin femårs-gjennomgang av norsk bistand hvor de påpeker at Norge kan oppnå større resultater av norsk bistand blant annet gjennom å konsentrere innsatsen og satse mer på tiltak som kan bidra til vekst i privat sektor. OECDs funn er helt i tråd med regjeringens politikk og den retning vi ønsker for norsk bistand.

Norsk bistand vil fortsatt ligge på et høyt nivå, slik vi har slått fast i regjeringsplattformen. Målet er å oppnå bedre resultater ved at antall land som mottar norsk bistand reduseres noe, at innsatsen i utvalgte land styrkes og fokuseres, og at vi effektiviserer og forbedrer forvaltningen.

Disse grepene er likevel kun et middel for å oppnå hovedmålene i regjeringens utviklingspolitikk, som er å bidra til økt demokratisering, fremme av menneskerettighetene og bidra til å legge grunnlaget for at folk kan arbeide seg varig ut av fattigdom. Regjeringen vil om kort tid legge frem en melding for Stortinget om utdanning som del av utviklingspolitikken. Videre har vi varslet en egen melding til Stortinget om menneskerettigheter i utenrikspolitikken og en melding til Stortinget om globalisering og handel.

Vekst i privat sektor er helt avgjørende. Utenriksdepartementet vil derfor også foreta en gjennomgang som skal fokusere på tiltak for næringsutvikling i privat sektor.

Arbeidet med å konsentrere norsk utviklingssamarbeid skjer i dialog med involverte organisasjoner og andre aktører. Sivilt samfunn har engasjert seg aktivt i tematikken, og vi har hatt flere anledninger til å diskutere tilnærmingen. Jeg ser frem til å videreføre denne kontakten, med sivil samfunn og med andre som er involvert i forvaltning av norsk bistand. Jeg vil redegjøre for arbeidet med konsentrasjon av norsk bistand i budsjettproposisjonen for 2015 og slik legge til rette for Stortingets behandling av disse spørsmålene.

SPØRSMÅL NR. 875**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Irene Johansen****Besvart 6. juni 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Som statsråden er kjent med har Norske Skog Saugbrugs klaget til Klima- og miljødepartementet på vedtak i Miljødirektoratet som innebærer at CO₂-kompensasjonen til NS Saugbrugs skal avkortes med volumet av den langsiktige kraftkontrakten med Statkraft inngått før 2005 som Norske Skogindustrier ASA eide pr. 14. mai 2012. Den økonomiske effekten av ikke å få full kompensasjon er 20 mill. kroner.

Når vil svar på klagesaken foreligge, og vil statsråden gi NS Saugbrugs medhold i klagen slik at de kommer inn under ordningen?»

BEGRUNNELSE:

Norske Skog Saugbrugs har som kjent søkt om å komme inn under CO₂-kompensasjonsordningen men fått avslag. Vedtaket som er gjort i Miljødirektoratet innebærer at CO₂-kompensasjonen til NS Saugbrugs skal avkortes med volumet av den langsiktige kraftkontrakten med Statkraft inngått før 2005 som Norske Skogindustrier ASA eide pr. 14. mai 2012. Den økonomiske effekten av ikke å få full kompensasjon er 20 mill. kroner. Treforedlingsindustrien i Norge har hatt store utfordringer de siste årene, og er i omstilling. Det er viktige arbeidsplasser for Halden og Østfold. Det er viktig for

de berørte å få et raskt svar på når svar på klagesaken vil foreligge, og om statsråden gir NS Saugbrugs medhold i klagen slik at de kommer inn under ordningen.

Svar:

Jeg kan bekrefte at Klima- og miljødepartementet har mottatt en klage fra Norske Skog Saugbrugs som gjelder Miljødirektoratets vedtak om CO₂-kompensasjon. Klagen fra Norske Skog Saugbrugs er én av flere klagesaker knyttet til kompensasjonsordningen som for tiden er til behandling i Klima- og miljødepartementet. Formålet med den norske CO₂-kompensasjonsordningen er å kompensere industrien for høye elektrisitetspriser som følge av klimakvotesystemet, og dermed hindre at industrien flytter ut til land med mindre streng klimapolitikk (karbonlekkasje). Kompensasjonsordningen er en regelstyrt ordning, basert på regelverket i forskrift om CO₂-kompensasjon for industrien og EUs retningslinjer for statsstøtte, og dette regelverket vil ligge til grunn for departementets vurdering av klagesakene. Klagesakene krever grundige vurderinger, og departementet er opptatt av at hver enkelt sak må være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Sakene er høyt prioritert, og departementet tar sikte på å fatte vedtak så raskt som mulig.

SPØRSMÅL NR. 876**Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 6. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ overfor Vestre Viken Helseforetak til at det utarbeides en utviklingsplan for Bærum sykehus, slik det er gjort for Drammen sykehus?»

BEGRUNNELSE:

Alle vedtak om sykehusdriften i Vestre Viken tas på hovedkontoret i Drammen. Bærum sykehus har begrenset herredømme over ansettelser, anskaffelser, vedlikehold og drift. Bærum sykehus har gjennom en lang periode mistet både faglig medisinsk personale

og teknisk utstyr. Vanlig vedlikehold av bygninger og inventar er forsømt.

Styret i Vestre Viken Helseforetak har vedtatt at Bærum sykehus skal bestå som lokalsykehus med akuttmottak for Asker og Bærum, og at sykehuset også skal ha områdefunksjoner for hele Vestre Viken. Meg bekjent foreligger ingen plan for å følge opp vedtaket.

Til dels motstridende oppslag i avisene har ført til forvirring og usikkerhet, både hos personalet på Bærum sykehus og blant befolkningen i Asker og Bærum.

Asker og Bærum har snart 200 000 innbyggere og vokser raskt. Det er et befolkningsgrunnlag som er stort nok for behandling av de mest vanlige sykdommene.

Flere, blant annet «Venner av Bærum sykehus» ønsker en utviklingsplan for Bærum sykehus, slik at både befolkningen i Asker og Bærum, sykehuspersonalet, og de kommunale myndighetene, kan oppleve større forutsigbarhet i sykehuspolitikken. Da det allerede er gjort vedtak vedrørende framtida for Bærum sykehus, er det ikke nødvendig å vente på regjeringens helseplan i 2015 for å utarbeide en plan. En utviklingsplan må omfatte faglig utvikling med innføring av stedlig ledelse på alle avdelinger – også på røntgen, laboratorier og intern service, og ikke minst for vedlikehold av bygningsmassen.

SPØRSMÅL NR. 877

Innlevert 28. mai 2014 av stortingsrepresentant Heikki Eidsvoll Holmås

Besvart 6. juni 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft

Spørsmål:

«I regjeringserklæringen står det: «Regjeringen vil sikre utfasing av fyring med fossil olje i alle offentlige bygg innen 2018 og forby bruk av fossil olje i oppvarming i alle bygg fra 2020.» I statsministerens landsmøtetale varslet hun utfasing av oljefyr i Statsbygg innen 2016.

Gjelder dette all bruk av olje i statlige bygg eller bare deler av den (grunnlast), hvor stor er bruken av olje i statlige bygg, hvor mye av dette er det som fases ut, og hvordan vil en eventuell regulering skille mellom grunnlast og topplast?»

BEGRUNNELSE:

Statsministeren sa i sin landsmøtetale: – I klimaforliket ble det enighet om å fase ut bruken av oljefyr i statlige bygg innen 2018. Statsbyggs bygninger er først ut. Statsråd Jan Tore Sanner legger i revidert nasjonalbudsjett frem en handlingsplan for utfasingen. Og han skrur opp tempoet. Hans plan er å være ferdig med sine bygg i 2016.

I samarbeidserklæringen står det: – Regjeringen vil sikre utfasing av fyring med fossil olje i alle offentlige bygg innen 2018 og forby bruk av fossil olje i oppvarming i alle bygg fra 2020.

Klima- og miljøministeren har skapt usikkerhet ved å hevde at det kun er grunnlasten som skal fases ut.

Svar:

Både Drammen sykehus og Bærum sykehus er omfattet av utviklingsplanen som er vedtatt i Vestre Viken HF. Styret i Vestre Viken HF vedtok i styremøte 28. april 2014, sak 26/2014, at Bærum, Ringerike og Kongsberg sykehus må sikres utvikling i tråd med Helse Sør-Øst sin eiendomsstrategi. Oppfølging av eiendomsstrategien er Vestre Viken HF sitt ansvar og foretaket har oppdrag om å sikre økonomisk bærekraft til å gjennomføre nødvendige investeringer.

På bakgrunn av det ovennevnte kan jeg kan ikke se at det er nødvendig, eller riktig, at jeg skal ta initiativ til at det utarbeides en egen utviklingsplan for Bærum sykehus.

Svar:

Gjennom klimaforliket er det enighet om at fossil fyringsolje som grunnlast skal fases ut av alle statlige bygg innen 2018. I revidert nasjonalbudsjett (Meld. St. 2 2013-2014) varslet regjeringen at vi har som ambisjon å fase ut oljekjeler for grunnlast i Statsbyggs eiendommer innen utgangen av 2016. Regjeringen arbeider derfor med sikte på å fase ut oljefyring som grunnlast i Statsbyggs eiendommer innen utgangen av 2016 og som grunnlast i øvrige statlige bygg innen utgangen av 2018.

Grunnlast er det som dekker hoveddelen av varmemforsyningen i et bygg mens topp- og reservelast brukes for å dekke varmebehovet på de kaldeste dagene og når hovedvarmekilden er ute av drift. Disse begrepene er imidlertid ikke klart definert. Regjeringen arbeider med utformingen av et forbud mot fyring med fossil olje i tråd med føringene i klimaforliket. En del av dette arbeidet er å presisere hva som menes med grunnlast og andre sentrale begrep i denne sammenhengen. Regjeringens forslag til hvordan man skal skille mellom grunnlast og topplast i forbudet vil derfor bli kjent i forbindelse med høring av forbudet.

Det meste av den statlige bygningsmassen eies av etater under Helse- og omsorgsdepartementet, Forsvarsdepartementet, Kunnskapsdepartementet og Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Den

totale bruken av olje til oppvarming i etatene til disse fire departementene har med noe usikkerhet blitt anslått å være i størrelsesorden 200 GWh i 2012. Dette tilsvarer utslipp i størrelsesorden 70 000 tonn CO₂. Det er ikke klart hvor stor del av oljefyringen som utgjør grunnlast og som dermed skal fases ut innen utgangen av 2018.

Utfasingen av olje som grunnlast i Statsbyggs eiendommer representerer et energiforbruk på om lag 6,8 GWh. Dette tilsvarer årlige utslipp på 2 253 tonn

CO₂. I sin analyse har Statsbygg definert grunnlast som energi som normalt dekker 50 % av effektbehovet (kW) og minimum 85 % av varmebehovet (kWh). I tillegg til utfasing av anlegg til grunnlast faser Statsbygg også løpende ut anlegg for spisslast der dette er hensiktsmessig eller som ledd i ombygging, rehabilitering mv. Selv om Statsbyggs andel av de totale utslippene er relativt liten, mener jeg regjeringens ambisjoner for Statsbygg gir et viktig signal til andre byggeiere og leverandører av fornybare varmeløsninger.

SPØRSMÅL NR. 878

Innlevert 30. mai 2014 av stortingsrepresentant Ketil Kjenseth

Besvart 6. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Hvor mange personer med amerikansk sykepleierutdanning har søkt om og fått autorisasjon til å jobbe som sykepleier i Norge i perioden 2010 og fram til dags dato?»

BEGRUNNELSE:

De fleste helseministre og en rekke stortingspolitikere har de siste årene besøkt USA og særlig Kaiser Permanente for å hente inspirasjon til norsk helsevesens videre utvikling. Motsatt vei later det til at svært få fagpersoner med amerikansk utdanning får autorisasjon til å jobbe i norsk helsevesen.

Svar:

Jeg er enig i at det kan være en styrke med helsepersonell fra andre deler av verden. Det aller viktigste er at helsepersonell som arbeider i Norge har den kompetansen som forventes. Det er derfor vedtatt lov- og regelverk på området. Hovedformålet med autorisasjonsordningen er å ivareta pasientens sikkerhet, og å bidra til at befolkningen har tillit til den norske helse-tjenesten.

Statens autorisasjonskontor for helsepersonell opplyser at de mottar få søknader fra personer med

utdanning fra USA sammenlignet med andre land utenfor EØS. Deres erfaring er at sykepleierutdanningen varierer mye både mellom land og innad i land. Det er betydelige forskjeller i både akademisk nivå, lengde, omfang og faglig innhold, og USA er ikke noe unntak i denne forbindelse. Det foretas en individuell vurdering av hver enkelt søkers utdanning opp mot norsk utdanning som rammeplan og studieplan (jevngodhetsvurdering).

- I 2010 fikk to personer med amerikanske sykepleierutdanning norsk autorisasjon og tre fikk avslag.
- I 2011 fikk tre personer autorisasjon og 11 fikk avslag.
- I 2012 fikk fire personer autorisasjon og 11 fikk avslag. En søknad er fortsatt til behandling og søker har frist til 1. juli med å supplere sin søknad.
- I 2013 fikk en person autorisasjon og ni fikk avslag. En søker er bedt om å supplere sin søknad.
- Hittil i 2014 har ingen fått autorisasjon, tre har fått avslag og fem er fortsatt til behandling.

Inntil ny versjon av Helsepersonellregisteret ble iverksatt i november 2013 var det begrensede muligheter til å søke på kobling mellom avslag, person og utdanningsland. Tallene fra før november 2013 medfører derfor noe usikkerhet.

SPØRSMÅL NR. 879**Innlevert 30. mai 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 10. juni 2014 av forsvarsminister Ine M. Eriksen Søreide****Spørsmål:**

«Statsråden har nå utsatt tidspunktet for avvikling av Bodø som operasjonsbase for QRA med F-16, til utflyets levetid. I svar på skriftlig spørsmål nr. 332 (2013-2014) 10. februar 2014 understreker statsråden behovet for kontinuerlig luftfartsdrift i Bodø og dialog med involverte aktører.

Hvilke konsekvenser får utsatt avvikling for overføring av flyplassen fra Forsvaret til Avinor?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 2. juni 2014 med spørsmål fra stortingsrepresentant Eirik Sivertsen (A) om hvilke konsekvenser utsatt avvikling av QRA på Bodø vil få for overføringen av flyplassen fra Forsvaret til Avinor AS.

Gjennom behandlingen av Innst. 388 S (2011-2012), jf. Prop. 73 S (2011-2012) Et forsvar for vår tid, vedtok Stortinget blant annet at det opprettes én hovedbase for kampfly på Ørland og at det etableres en fremskutt operasjonsbase for kampfly på Evenes. Videre ble det vedtatt at Bodø hovedflystasjon legges ned.

Etter planen vil Bodø hovedflystasjon legges ned innen utgangen av 2016, og det legges opp til at ansvaret for flyplassdriften på Bodø overføres fra Forsvaret til Avinor. Resterende virksomhet vil bli organisatorisk underlagt Ørland. F-16-skvadronene skal flyttes fra Bodø til Ørland innen utgangen av 2017. Redningshelikoptertjenesten vil fortsatt operere fra Bodø.

Regjeringen besluttet i mars 2014 at QRA-kampflyberedskap skal videreføres i Bodø så lenge F-16-kampfly skal ha denne rollen (2021-2022). Utsatt flytting av QRA-kampflyberedskap på Bodø vil ikke påvirke tidspunktet for en eventuell overføring av ansvaret for flyplassdriften til Avinor. QRA-kampflyberedskap vil kun utgjøre en begrenset aktivitet ved lufthavnen. Det er heller ikke forutsatt at Forsvaret skal overta flyplassdriften på Harstad/Narvik lufthavn, Evenes, når QRA-kampflyberedskap med F-35-kampfly etableres på Evenes.

Jeg kan forsikre om at Forsvarsdepartementet og Samferdselsdepartementet samarbeider tett med sikte på en ansvarlig overføring av ansvaret for flyplassdriften på Bodø fra Forsvaret til Avinor, og er som du viser til, opp-tatt av å opprettholde kontinuerlig flyplassdrift i Bodø.

SPØRSMÅL NR. 880**Innlevert 30. mai 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 3. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Kva er status for departementet sitt arbeid med utdanningskrava omtalt i vaktvirksomhetsloven § 19 (1), jf. 9, og når kjem forskrifta?»

BEGRUNNELSE:

I vaktvirksomhetsloven står det i § 19 (1), jfr. § 9 at departementet skal gje forskrift om krav til utdanning. Denne presiseringa trådde i kraft i 2011.

Svar:

Justis- og beredskapsdepartementet fastsatte reglar om utdanningskrava i forskrift 28. mars 2011 nr. 337 om vaktvirksomhet (vaktvirksomhetsforskriften),

kapittel 3 Utdanning. Reglane vart justert ved forskrift 20. mars 2013 nr. 323 om endringer i vaktvirksomhetsforskriften. Forskrifta har soleis oppdaterte reglar om utdanningskrav, men desse kan ikkje setast i kraft før Politidirektoratet har fastsett ein meir detaljert læreplan, jf. vaktvirksomhetsforskriften § 7 andre ledd og §§ 50 og 51 om ikraftsetting og overgangsreglar.

Politidirektoratet fekk i oppdrag å fastsette ein detaljert læreplan innan utgangen av 2013, slik at forskrifta kapittel 3 om opplæring kan tre i kraft. Direktoratet har ikkje enno fått laga ein slik læreplan. Departementet har gjeve direktoratet beskjed om å prioritere dette arbeidet.

SPØRSMÅL NR. 881**Innlevert 30. mai 2014 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 6. juni 2014 av kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen****Spørsmål:**

«Årets eksamensoppgave i norsk hovedmål for avgangselever i videregående skole har vakt reaksjoner. Lærere og elever har reagert på at oppgaven fremstiller den vanskelige konflikten i Midtøsten på en forenklet og ensidig Israel-kritisk måte. Oppgaven inneholder faktafeil og bidrar til et unyansert bilde av konflikten.

Mener statsråden at slike ensidige og feilaktige premiss egner seg i eksamensoppgaver i skolen?»

BEGRUNNELSE:

Nettsiden miff.no har publisert oppgaven og der blir elevene henvist til bildet av en graffiti-tegning av den britiske gatekunstneren Banksy og en SMS-tekst av den norske legen Mads Gilbert. I oppgaven er det flere feil, bl.a. at muren omringer Betlehem.

De andre oppgavene på eksamen handler om rettferdighet og særlig om barn som er på flukt. Den samlede fremstillingen gjør det etterlatte inntrykket enda sterkere, og ensidig i sin kritikk mot Israel. En norsk-israelsk elev sier i følge miff.no:

«Jeg følte meg tvunget til å skrive noe som absolutt ikke var sant».

Oslo kommunes kartlegging om rasisme og antisemittisme fra 2011 viste at nesten hver tiende elev i ungdomsskolen har opplevd negative hendelser på grunn av sin religion eller tro. Mens 3,5 pst. av elevene i Oslos ungdomsskoler opplever negative hendelser minst to-tre ganger månedlig pga. sin religiøse bakgrunn, er andelen blant jødiske barn hele 33, 3 pst.

Dette viser at skolen må bidra til å bekjempe hat mot religion og tro, og særlig for å bekjempe det som ser ut til å være et økende hat mot jøder.

Ensidig og unyansert kritikk mot staten Israel fører dessverre ofte også til kritikk og i verste fall også hat mot jøder.

Svar:

Først litt om hvordan oppgavene jobbes frem:

Det er læreplanen for faget som inneholder bestemmelser om det skal være eksamen i et fag og om eksamen i faget er obligatorisk for alle elever eller om de kan trekkes ut til eksamen i faget. Læreplanen bestemmer videre hvilken form eksamenen skal ha som f.eks. en muntlig eller skriftlig form. Dette er bestemmelser fastsatt av Kunnskapsdepartementet.

Ansvar for å utarbeide selve eksamensoppgavene er delegert til Utdanningsdirektoratet. Eksamensoppgaver utarbeides av nemnder oppnevnt av direktoratet. Nemndene består vanligvis av en gruppe

erfarne lærere. I tillegg brukes uavhengige konsulenter til å vurdere oppgavene. Utdanningsdirektoratet er ansvarlig for eksamensoppgavene.

For eksamen i norsk er det gjerne et tema for hele eksamen. I år var temaet frihet og samfunnsengasjement. Tekstvedleggene til eksamensoppgavene handlet på ulike måter om engasjement, og omfattet blant annet dikt av Henrik Wergeland og Arnulf Øverland, utdrag fra en Stortingsmelding, en tekst fra en sms, graffiti og et avisinnlegg.

På en av årets oppgaver skulle elevene vurdere noen sentrale virkemidler som ble brukt i to vedlegg; en graffiti av en britisk gatekunstner «Banksy» og en sms sendt av den norske legen Mads Gilbert da han arbeidet i Gaza i januar 2009.

Oppgaven elevene skal løse er å vurdere hva som er virkemidler, funksjon og formål med vedlagte graffiti og SMS-tekst. Elevene vil i samfunnet møte en rekke eksempler på slike uttrykk, og skolen skal nettopp gi elevene verktøyene til kritisk analyse av slike uttrykk. Oppgaven som skal løses er dermed ikke direkte knyttet til spørsmålet om israelerne og palestinerne.

Det er viktig at selve oppgaveteksten – altså ikke den teksten elevene skal analysere – inneholder korrekte opplysninger.

Det er også viktig å understreke at læreplanen i norsk legger vekt på at elevene skal kunne vurdere ulike tekster og reflektere over innhold og form. Sensorene skal vurdere elevenes kompetanse med utgangspunkt i læreplanen. Det finnes ikke én fasit på hvordan elevene skal løse oppgaven, men i sensureringen skal det legges vekt på selvstendighet og saklig argumentasjon.

Kunnskapsdepartementet har mottatt en del reaksjoner på selve oppgaven til avgangseksamen i norsk. Reaksjonene har dels gått på at oppgaveteksten kan oppfattes som ensidig fordi den fremstiller én side i en konflikt, delvis på at noen av fremstillingene i teksten er feil. Noen elever og lærere har også formidlet at oppgaveteksten har utfordret deres verdier. En oppgavetekst bør ikke virke så støtende på elevenes egne verdier og identitet at det påvirker elevenes eksamensbesvarelse negativt. Det er samtidig selvfølgelig også slik at eksamen må kunne bruke dagsaktuelle tekster med tydelige synspunkter i ulike sjangre og medier. Det vil alltid være en balansegang, men målet er at formuleringer eller vinklinger på en eksamensoppgave ikke skal stå i veien for at elevene får vist hva de kan.

Departementet har merket seg reaksjonene på årets oppgavetekster, og vil ta det med i arbeidet fremover.

For øvrig er arbeidet mot antisemittisme sterkt prioritert av denne regjeringen og stortingsflertallet av Kristelig Folkeparti, Venstre, Fremskrittspartiet

og Høyre. Departementet følger opp bruken av de fire millioner kronene som ble bevilget til dette formålet i 2014.

SPØRSMÅL NR. 882

Innlevert 2. juni 2014 av stortingsrepresentant Karin Andersen

Besvart 10. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«På Trandum har det sittet en barnefamilie med en gutt på 2 år i over 10 uker i påvente av å bli sendt tilbake til Afghanistan. Dette er ikke akseptabelt.

Mener justisministeren at det er riktig og i tråd med våre regler og barnekonvensjonen at barn blir sittende i over to og en halv måned på Trandum, og vil justisministeren sørge for at det settes en makstid for hvor lenge barn kan bli boende på Trandum?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har flere ganger sagt at barn bare kan fengsles dersom det er tvingende nødvendig, og praksis fra Trandum har vist at familier med barn nesten utelukkende pågripes i tilfeller hvor det ligger til rette for rask uttransportering. I Innst. 78 L (2011-2012) viser både Justisdepartementet og komiteen til at dersom uttransportering ikke kan skje dagen etter pågripelse, blir familien nesten alltid sluppet fra Trandum fremfor at det bes om fengslingskjennelse fra retten. Dette er ikke tilfelle i denne saken, hvor et barn på 2 år har sittet i to og en halv måned på Trandum.

Svar:

Det er sjelden behov for fengsling av barn i forbindelse med uttransportering. Skal barn plasseres på politiets utlendingsinternat på Trandum er oppholdet tilrettelagt ved at det er etablert en egen oppgrader-tavdeling for kvinner, barn og familier, også med egne uteområder. Det er også viktig at familien holdes samlet. Skal et barn fengsles, vil det bli etablert kontakt mellom utlendingsinternatet og barnevernet.

Utlendingsloven forbyr ikke fengsling av barn. Det er domstolen som avgjør om en person skal fengsles eller ikke. I alle fengslingssaker skal retten foreta en forholdsmessighetsvurdering, og fengsling av en person under 18 år kan bare skje der det er tvingende nødvendig. Fengsling kan ikke lenger opprettholdes dersom det etter rettens vurdering vil være uforholdsmessig. Og det følger av loven at fengsling uansett ikke kan overstige 12 uker, med mindre det foreligger særlige grunner. Etter min mening er det ikke behov for endring i regelverket

I denne konkrete saken skal forholdsmessighetsvurderingen av barnets opphold på politiets utlendingsinternat ha vært prøvd i retten flere ganger, av både tingretten, lagmannsretten og Høyesterett, sist ved Oslo tingrett 28.05.14. Det skal ha vært tett samarbeid med barnevernet i hele fengslingsperioden, blant annet med jevnlig tilsyn og oppfølgings- og aktivitetsplan. Etter det jeg har fått opplyst er familien nå uttransportert.

SPØRSMÅL NR. 883**Innlevert 2. juni 2014 av stortingsrepresentant Abid Q. Raja****Besvart 11. juni 2014 av klima- og miljøminister Tine Sundtoft****Spørsmål:**

«Vil statsråden sørge for at det utarbeides en handlingsplan for en giftfri hverdag?»

BEGRUNNELSE:

Vi omgir oss med stadig flere hormonhermende stoffer og andre farlige og potensielt farlig kjemikalier. Rapporten «State of the Science of Endocrine Disrupting Chemicals – 2012» som er utarbeidet av en gruppe forskere på oppdrag fra Verdens helseorganisasjon og FNs miljøprogram peker på at hormonforstyrrende stoffer sannsynligvis bidrar til økningen i en rekke folkesykdommer som krefttyper, diabetes, fedme og redusert forplantningsevne. Sykdommer som er raskt voksende. Rapporten peker på strengere regulering av hormonforstyrrende stoffer som et viktig virkemiddel for å bremse utviklingen. En dansk ekspertrapport fra det danske Miljøvernministeriet konkluderte allerede i 2009 med at dagens risikotilnærming der man ser på kjemikalie for kjemikalie separat, er utilstrekkelig for beskyttelse mot blandingsvirkninger av kjemikalier, noe også flere andre forskningsresultater antyder. Forskere ved Danmarks Tekniske Universitet konstaterer at samvirke mellom ulike kjemikalier har vært sterkt undervurdert og mener praksis for risikovurdering av kjemikalier må endres. For forbrukere som ønsker å beskytte seg har det vist seg nærmest umulig å orientere seg grunnet mangelfull informasjon. En egen handlingsplan, slik det er utarbeidet i Sverige og Danmark, mener undertegnede er nødvendig for å redusere unødvendig bruk av skadelige stoffer og trygge forbrukere, særlig barn. Planen må både gjenspeile en styrket innsats i Norge og økt internasjonal arbeid for å sikre strengere kjemikalier regelverk, særlig i EU. Både et strengere regelverk, økt opplysning og opplæring til forbrukere og bedrifter, flere kontroller og tilsyn og styrket innsats på forskningsfeltet er nødvendig for å minimere helserisikoen hormonhermere og andre farlige kjemikalier utgjør.

En evaluering av handlingsplanen i Sverige viste at økte inspeksjoner avslørte farlige kjemikalier i ulovlige høye doser i 10 % av alle undersøkte produkter, og at dette forekom oftest i leker og elektronikk. Det ble også oppdaget store kunnskapsmangler hos bedrifter om gjeldende regelverk. NOU 2010:9 Et Norge uten miljøgifter, har 18 prioriterte tiltak som er helt nødvendig å iverksette raskest mulig for å nå 2020-målet om

å stanse utslipp av miljøgifter. Undertegnede er kjent med at regjeringen vil utarbeide en strategi for å redusere farlige stoffer vi omgir oss med, men dette er for lite konkret og det er derfor behov for en handlingsplan med klare mål og virkemidler.

Svar:

Jeg er enig med representanten i at det er nødvendig å redusere unødvendig bruk av skadelige kjemikalier. Kjemikalier brukes i utgangspunktet fordi de gir bedre produkter og prosesser, og økt velferd for oss. Vi vet likevel at en del av disse stoffene er farlige for helse og miljø, og av disse igjen er det stoffer som er identifisert som miljøgifter. Miljøgifter er farlige stoffer som blir værende i miljøet og hopper seg opp i næringskjedene. Stoffet som kan forstyrre hormonsystemene våre regnes også som miljøgifter.

Det er særlig økende internasjonal oppmerksomhet om hormonforstyrrende stoffer, blant annet gjennom en rapport nylig fra Verdens helseorganisasjon og FNs miljøprogram. I EU arbeides det med å forbedre reguleringen av hormonforstyrrende stoffer, nanomaterialer og å øke kunnskapen om samvirkeeffekter. Norge er aktive i dette arbeidet.

Regjeringen har et ambisiøst nasjonalt mål om at utslipp og bruk av miljøgifter kontinuerlig skal reduseres i den hensikt å stanse utslippene innen 2020. Det er identifisert en liste med konkrete miljøgifter som er omfattet av målet. Å fase ut bruk og utslipp av miljøgifter er en viktig forutsetning for at vi skal sikre en miljøgiftfri hverdag for befolkningen.

De samlede utslippene av de prioriterte miljøgiftene er redusert fra 1995 til i dag. Utslippene av flere av stoffene er redusert med mer enn 90 prosent. Likevel er det vesentlig gjenstående utfordringer, og for flere nye miljøgifter øker utslippene. Vi ser også at miljøgifter i produkter er en økende kilde til utslipp.

Det er for å sikre et målrettet arbeid mot 2020-målet at vi vil legge frem en egen strategi for myndighetenes arbeid med miljøgifter. Planen er å legge frem denne strategien i løpet av året. NOU 2010:9 Et Norge uten miljøgifter er et viktig grunnlag i arbeidet.

Det vi vil legge fram er altså en strategi, ikke en handlingsplan. Det viktigste er at dokumentet gir god og helhetlig styring for alle berørte i arbeidet med å stanse utslipp av miljøgifter. Derfor legger vi opp til at strategien blir tilstrekkelig konkret og handlingsrettet for dette formålet.

SPØRSMÅL NR. 884**Innlevert 3. juni 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 11. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Statsråden varslet i VG 28.mai nye regler for pasientbehandling i EØS. Forholdene som helseministeren omtalte ble behandlet av Stortinget juni 2013.

Kan statsråden redegjøre for hva som er nytt utover det som Stortinget sluttet seg til i Innst. 388 L (2012-2013), og kan statsråden forsikre om at han ikke gir innrømmelser ovenfor ESA utover det som Stortinget sluttet seg til i nevnte innstilling?»

Svar:

Jeg forstår spørsmålet fra stortingsrepresentanten slik at han ønsker en avklaring på hvorvidt det vil stilles krav om forhåndsgodkjenning for refusjon av utgifter til sykehusbehandling.

Førrige regjering foreslo i Prop. 118 L (2012-2013) Endringer i pasient- og brukerrettighetsloven mv. (rett til nødvendig helsehjelp og pasientrettighetsdirektivet m.m.) at dagens refusjonsordning for helsetjenester mottatt i annet EØS-land skulle utvides til å omfatte refusjon av utgifter til sykehusbehandling. Videre foreslo førrige regjering at det skulle kreves forhåndsgodkjenning for refusjon av slike utgifter.

Stortinget vedtok 21. juni 2013 en hjemmel i folketrygdloven § 5-24 a andre ledd bokstav c for departementet til å stille vilkår om forhåndsgodkjenning.

I Innst. 388 L (2012-2013) uttaler komiteen følgende om forslagene til gjennomføring av Europaparlamentets- og rådsdirektiv 2011/24/EU om pasientrettigheter ved grensekryssende helsetjenester:

«Komiteen viser til lovforslagene som er foreslått som nødvendige endringer for å gjennomføre Europaparlamentets- og rådsdirektiv 2011/24/EU om pasientrettigheter ved grensekryssende helsetjenester, og slutter seg til dette.»

Komiteen uttalte seg således om de lovforslagene som var fremmet, men kommenterte ikke de skisserte løsningene til gjennomføring av pasientrettighetsdirektivet.

Jeg har foretatt en nærmere vurdering av behovet for å stille krav om forhåndsgodkjenning for å få refundert utgifter til sykehusbehandling.

Dersom det stilles krav om forhåndsgodkjenning, vil slik godkjenning kunne nektes blant annet fordi pasienten kan få behandling innen medisinsk forsvarlig tid i Norge. Et krav om forhåndsgodkjenning kan på denne måten begrense pasienters adgang til å få dekket utgifter til sykehusbehandling mottatt i et annet EØS-land.

Denne regjeringen ønsker å sette pasienten i sentrum. Dette innebærer blant annet å gi pasienten valgmuligheter og å redusere ventetid. Adgang til tjenesteytere i andre land vil kunne redusere unødvendig ventetid for pasienter og gi tilgang til medisinsk ekspertise i andre EØS-land.

Hensynet til pasientene må vurderes opp mot helsetjenestens behov for planlegging og kontroll over ressursene.

I Sverige har de i flere år hatt en ordning hvor pasienter fritt kan reise til andre EØS-land for å motta sykehusbehandling. Erfaringene fra Sverige viser at det er et relativt lavt antall pasienter som velger å reise ut. Vi har tilsvarende erfaring med blant annet ordningen med fritt sykehusvalg i Norge. Det må antas at det i utgangspunktet er i de tilfeller pasienten må vente unødig lenge på helsehjelp i Norge eller hvor tilbudet i Norge ikke er tilfredsstillende at pasienten ønsker å reise ut. Uansett vil det være en forutsetning for refusjon at pasienten ville fått dekket utgiftene til helsehjelpen i Norge. Refusjonen vil også være begrenset oppad til det beløp som tilsvarende behandling ville ha kostet her i landet.

Denne regjeringen mener at en mulighet til å få refundert utgifter til sykehusbehandling i andre EØS-land ikke vil medføre en svekkelse av det offentlige helsetilbudet i Norge og at det ikke bør stilles krav om forhåndsgodkjenning. Stortinget vil bli orientert om regjeringens forslag til løsning i forbindelse med proposisjon om innlemmelse av Europaparlamentets- og rådsdirektiv 2011/24/EU i EØS-avtalen.

SPØRSMÅL NR. 885**Innlevert 3. juni 2014 av stortingsrepresentant Torgeir Micaelsen****Besvart 11. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«Statsråden har uttalt i Stortinget 15.5. at han vil vurdere å gjøre endringer i det kommende vedtaket fra styret i Sykehuset Telemark om sykehusstruktur.

Vil statsråden legge opp til å kompensere budsjettkonsekvensen for sykehuset ved eventuelle pålegg som medfører økte kostnader sammenlignet med styrets vedtak?»

Svar:

I foretaksmøte for Helse Sør-Øst 5. juni 2014 vedtok jeg å stadfeste vedtaket som er gjort av styret i Sykehuset Telemark om avvikling av akuttfunksjoner i Kragerø og på Rjukan.

Det er dermed ikke en aktuell problemstilling med kompensasjon for eventuelle budsjettmessige konsekvenser av endringer i vedtaket som er gjort av styret i helseforetaket.

SPØRSMÅL NR. 886**Innlevert 3. juni 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen****Besvart 11. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Ved ungdomsenheten i Bergen fengsel skal et tverrfaglig prosjekt gi innsatte barn bedre rehabilitering. Det vurderes nå å fjerne den barnevernfaglige stillingen fra prosjektet, – en toårig stilling. Prosjektbeskrivelsen sier at ordningen skal evalueres.

Hva er begrunnelsen for at stillingen nå vurderes fjernet, er det gjort en evaluering som tilsier at rehabiliteringen av barna blir bedre uten denne stillingen og hvilke innspill har justisministeren gitt BLD i saken?»

Svar:

Ungdomsenheten skal fortsatt være et tverrfaglig prosjekt som også har tilgang på barnefaglig kompetanse. Det legges ikke opp til endringer i teamets sammensetning eller funksjon.

Det tverretatlige teamet er etablert i et samarbeid mellom Justis- og beredskapsdepartementet (JD), Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (BLD) og Kunnskapsdepartementet (KD), og består av lederen for Ungdomsenheten og en psykolog som er ansatt ved det regionale helseforetaket. Opplæring i kriminalomsorgen representert ved fylkeskommunen deltar i prosjektperioden og en ansatt fra Bufetat deltar i en toårig prosjektperiode.

Det er satt i gang en evaluering av ungdomsenheten med tilhørende tverretatlig team. Det er forventet at første delrapport vil foreligge før sommeren og departementet avventer konklusjonene i denne delrapporten. Det legges ikke opp til endringer i teamets sammensetning eller funksjon på nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 887**Innlevert 3. juni 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiter****Besvart 11. juni 2014 av utenriksminister Børge Brende****Spørsmål:**

«F.o.m. 2014 har Norge hatt presidenten for Verdensforbundet for døvblinde (WFDB). WFDB søkte Utenriksdepartementet om støtte til sekretærhjelp for sin norske president som verken kan lese eller besvare brev på svartskrift (inkludert epost) eller oppfatte tale uten kvalifisert hjelp. Denne organisasjonen har ingen egne midler og er avhengige av at land som Norge bidrar.

Hvordan kan utenriksministeren bidra til at WFDB sin norske president kan få støtte til sekretærhjelp, for å kunne skjøtte sitt verv på best mulig måte?»

BEGRUNNELSE:

Foreningen Norges Døvblinde (FNDB) rettet 5.7.2013 en henvendelse til Utenriksdepartementet om et mulig tilskudd til Verdensforbundet for døvblinde (WFDB) (UD-sak 2013/4881).

WFDB sendte søknad om stønad til sekretærhjelp 20.1.14 (UD sak 2014/851) til sin norske president som ble valgt høsten 2013. UD har ikke besvart henvendelsene.

Svar:

Utenriksdepartementet gir tilskudd til FN og en rekke organisasjoner og institusjoner som jobber med å fremme funksjonshemmedes rettigheter internasjonalt. Norsk støtte fokuserer på gjennomføring og

styrking av det internasjonale regelverket, og på staters overholdelse av dette.

Departementet kanaliserer støtte til en rekke organisasjoner via Atlas-alliansen og prosjektet «Inkludering av funksjonshemmedes rettigheter i norsk utenriks- og utviklingssamarbeid». Deler av dette tilskuddet går til International Disability Alliance (IDA), der World Federation of the Deafblind (WFDB) er medlem.

WFDB har gjennom dette fått noe støtte til deltakelse på internasjonale møter om funksjonshemmedes rettigheter for WFDBs styremedlem fra Malawi.

Utenriksdepartementet mottok i januar i år en henvendelse fra The World Federation of the Deafblind (WFDB) om tilskudd til administrative utgifter for Geir Jensen i hans verv som valgt president i WFDB.

Departementet er i dialog med Atlas Alliansen for å få en vurdering av om det er aktuelt for dem å prioritere ytterligere tilskudd til WFDB, enten via Atlas-alliansen eller via støtten til International Disability Alliance (IDA).

Det er også dialog med Norad og Atlas-alliansen om en eventuell støtte til WFDB kan inngå i samarbeidsavtalen Atlas-alliansen har med Norad.

Utenriksdepartementet vil ta kontakt med WFDB for å få noe mer utfyllende informasjon med en tidsramme, budsjett og en beskrivelse av de aktiviteter som en eventuell støtte er tenkt å skulle dekke.

SPØRSMÅL NR. 888**Innlevert 3. juni 2014 av stortingsrepresentant Freddy de Ruiten****Besvart 12. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie****Spørsmål:**

«6. mai fortalte NRK om en bruker av omsorgstjenester i Oslo, der bydelen nekter å gi det faglig anbefalte tilbudet, selv om det ikke er noen økonomiske eller andre ressursmessige grunner til det. En rekke fagpersoner og instanser har advart kommunen mot å gi dagens tilbud som risikerer å forårsake varige alvorlige helseskader, men kommunen avviser dette.

I hvilken grad mener statsråden det er riktig av en kommune å kunne tilsidesette alle faglige råd om en pasient/bruker som i dette tilfellet?»

BEGRUNNELSE:

Kommunene er gitt stor grad av lokalt selvstyre til å organisere og tilpasse omsorgs- og hjelpetilbudet til sine innbyggere. Dette selvstyret bygger på tillit til at kommunene utformer tilbudet i tråd med grunnleggende prinsipper om brukermedvirkning og faglig forankring. I de tilfeller hvor kommuneforvaltningen ikke følger disse prinsippene og dette tas opp, må det være en forutsetning at kommunenes politiske og administrative og politiske ledelse undersøker saken og utøver sitt styringsansvar. Vi ser dessverre eksempler på at tilbud utformes i fastlåste administrative og organisatoriske oppdelinger som ikke tar hensyn til brukernes beste.

I dette aktuelle tilfellet har både pasienten selv, hans pårørende, fastlege, psykolog, pasientombud, Mental Helse og samtlige opposisjonspartier i Oslo Bystyre engasjert seg i saken og advart på det sterkeste mot kommunens og bydelens opptreden og de alvorlige konsekvenser dette får for brukeren.

Jeg har også fått innsyn i denne omfattende dokumentasjonen. Det slås entydig fast fra alle unntatt kommunen/bydelen, bl.a. fra hans behandlere at det tilbudet han fikk tidligere (og som fortsatt er tilgjengelig og gjennomførbart, uten ekstra kostnader for kommunen), kan forventes å gi en radikal bedring av sykdomssituasjonen hans. Det vises forøvrig til radioreportasje og nettartikkel fra NRK Østlandssending 6. mai, med overskrift: «De vil bare byråkratiets beste», sitat fra brukers fastlege.

Denne saken illustrerer viktigheten av å sette pasienten og brukeren i sentrum og ikke systemene. Det bør vurderes muligheter for inngripen når det lokale selvstyret kan gå på liv og helse løs slik som i denne saken.

Svar:

Innledningsvis har jeg lyst til å understreke at jeg ikke kjenner denne saken utover de opplysninger

stortingsrepresentant Freddy de Ruiten gir i forbindelse med spørsmålet, og de opplysningene som fremkommer av reportasjen i NRK Østlandssendingen 6. mai i år. Som helse- og omsorgsminister har jeg ikke uten videre tilgang på andres pasientopplysninger.

Som representant de Ruiten helt riktig viser til, har kommunene i dag en stor grad av selvstyre når det gjelder å organisere og tilpasse omsorgs- og hjelpetilbudet til sine innbyggere. Lovgiver har imidlertid satt opp enkelte rammer som kommunene må arbeide innenfor:

Det følger av helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 at kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Med begrepet «nødvendige helse- og omsorgstjenester» menes riktig behandling til riktig tid og i tilstrekkelig mengde. Dette understrekes i loven ved et særskilt krav i § 4-1 om at tjenestene kommunen yter skal være forsvarlige.

Videre følger det av pasient- og brukerrettighetsloven § 3-1 at tjenestetilbudet så langt som mulig skal utformes i samarbeid med pasient og bruker. Selv om det er kommunen som i siste instans avgjør utformingen av tjenestetilbudet, følger det av lovens ordlyd at det skal legges stor vekt på hva pasienten og brukeren mener ved utforming av tjenestetilbudet.

Kommunene er selvstendige rettssubjekt som selv står rettslig ansvarlig for de tjenester den yter til befolkningen. Som statsråd kan jeg ikke gripe inn eller overprøve en kommune uten hjemmel i lov. Det følger imidlertid av lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenesten at fylkesmannen skal føre tilsyn med helse- og omsorgstjenesten i fylket, og holde Statens helsetilsyn orientert om forholdene i helse- og omsorgstjenesten. Hvis virksomhet innen helse- og omsorgstjenesten drives på en måte som kan ha skadelige følger for pasienter eller andre eller på annen måte er uforsvarlig, kan Statens helsetilsyn gi pålegg om å rette på forholdene.

Når det gjelder denne konkrete saken har jeg fått opplyst fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus at de nå har den til behandling som tilsynsmyndighet. Tilsynsmyndigheten har både medisinsk og juridisk kompetanse, og kan således vurdere om tjenestetilbudet oppfyller lovens krav, og om pasient- og brukerrettighetene er ivaretatt. Det vil ikke være riktig av meg som statsråd å uttale meg om saker som er til faglig behandling hos tilsynsmyndigheten.

SPØRSMÅL NR. 889**Innlevert 3. juni 2014 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 10. juni 2014 av finansminister Siv Jensen****Spørsmål:**

«Hva vil statsråden gjøre for å forhindre at merverdiavgiften skaper uheldig konkurransevridning?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med situasjonen til en bedrift som siden begynnelsen av 1970-tallet har bygd opp en virksomhet med kjøp og salg av mobile kraner over hele verden. I tillegg tilbyr bedriften leie av europeiske kraner til det norske markedet. Behovet for store og kostbare kraner er ofte større enn det norske markedet kan håndtere.

Hver gang bedriften tar inn en utenlandsk kran til utleie, må de betale importmoms ut fra kranens verdi. Ofte er det snakk om så store beløp at bedriften må låne penger til å betale importmomsen. Denne bedriftens eneste sikkerhet er eiers private bolig. Pengene som innbetales, får bedriften tilbake ved neste momsoppgjør (i snitt etter 30 dager) og banklånet kan innfris.

Utfordringen oppstår når importmomsen av og til overstiger privathusets verdi. Det medfører at bedriften blir utelukket fra anbudsdeltagelse.

Et eksempel er at det ved en utbygging var behov for en større kran. Kranens verdi var på 40 millioner. Dermed sa banken nei til et midlertidig lån, grunnet manglende sikkerhet. Oppdraget gikk derfor til en utenlandsk konkurrent som hadde likviditet til å forskuttere moms.

Svar:

Det skal oppkreves merverdiavgift både ved innenlands omsetning og ved innførsel av varer. For næringsdrivende som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret og har fradragsrett, kan denne merverdiavgiften trekkes fra i den alminnelige omsetningsoppgaven. For disse næringsdrivende medfører merverdiavgiften ved innenlands omsetning og innførselsmerverdiavgiften dermed ingen endelig avgiftsbelastning.

Ved innførsel av varer er forfallstidspunktet for merverdiavgiften den 18. i påfølgende måned etter at innførselen har funnet sted, dersom man har tollkreditt. Denne merverdiavgiften kan importøren, som nevnt over, trekke fra i sitt innenlandske merverdiavgiftsoppgjør, som forfaller en måned og ti dager etter den to måneders terminen hvor innførselen har skjedd. Det oppstår derfor en likviditetsulemp for

avgiftssubjektet. Nivået på ulempen avhenger av når i betalingsterminen varene innføres.

Problemstillingen som stortingsrepresentanten Rigmor Andersen Eide viser til er godt kjent, se blant annet omtalen i Prop. 1 LS (2013-2014) punkt 25.3. Som det framkommer av omtalen har man ansett det som en viktig og integrert del av vårt merverdiavgiftssystem at det skal betales merverdiavgift ved innførsel. Den fremste lettelsen for næringslivet ved å oppheve plikten til å betale merverdiavgift ved innførselen vil være at likviditetsulempen vil fjernes.

Regjeringen har i Sundvolden-erklæringen målsetninger om effektivisering av offentlig sektor og mest mulig effektiv bruk av fellesskapets ressurser. Med bakgrunn i dette har Regjeringen varslet tre tiltak for en mer helhetlig og effektiv skatte- og avgiftsforvaltning og sterkere grensek kontroll. Et av disse tiltakene er å overføre forvaltningen av merverdiavgift ved innførsel fra Toll- og avgiftsetaten til Skatteetaten. Regjeringens hovedmål i arbeidet med en bedre skatte- og avgiftsforvaltning er:

- redusert ressursbruk
- forenkling for innbyggere og næringsliv
- styrket bekjempelse av svart økonomi
- bedre grensek kontroll

Finansdepartementet sendte 28. mars 2014 et brev til Toll- og avgiftsdirektoratet og Skattedirektoratet hvor de gis i oppdrag å utrede hvordan disse målene i størst mulig grad kan nås gjennom overføring av ansvaret for forvaltningen av særavgifter og innførselsmerverdiavgift. I forbindelse med overføring av ansvaret for innførselsmerverdiavgiften er direktoratene også bedt om å vurdere et system med utsatt avregning. Et slikt system vil innebære at registrerte næringsdrivende med fradragsrett ikke fører innførselsmerverdiavgiften i tolldeklarasjonen, men i stedet tar den med i den innenlandske omsetningsoppgaven. Dermed vil inngående og utgående merverdiavgift bli tatt med i samme omsetningsoppgave og det vil ikke bli foretatt noen faktisk innbetaling av innførselsmerverdiavgiften. Utsatt avregning vil avhjelpe den situasjon som representanten Rigmor Andersen Eide beskriver i sitt spørsmål. I denne utredningen vil også inngå en vurdering av gjeldende bestemmelser om tollkreditt. Departementet vil også vurdere risikoen for avgiftsunndragelse og administrative konsekvenser for næringsliv og myndighetene.

Jeg vil komme tilbake til Stortinget med saken når de endelige utredningene foreligger.

SPØRSMÅL NR. 890**Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Dag Terje Andersen****Besvart 13. juni 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson****Spørsmål:**

«I Arbeidsdepartementets tildelingsbrev til Petroleumstilsynet for 2013 stod følgende setning: «Det er regjeringens ambisjon at norsk petroleumsvirksomhet skal være verdensledende på HMS.» En tilsvarende setning finnes ikke i Arbeids- og sosialdepartementets tildelingsbrev til Petroleumstilsynet for 2014.

Hvorfor har ikke regjeringen lenger ambisjonen om at norsk petroleumsvirksomhet skal være verdensledende på HMS?»

Svar:

Et samlet Storting har tidligere stilt seg bak Norges ambisjon om å være verdensledende på HMS i petroleumssektoren. Det er et høyt helse-, miljø- og sikkerhetsnivå i norsk petroleumsvirksomhet. Ambisjonen om å være verdensledende har vært et viktig signal til petroleumsnæringen om at den i det daglige arbeidet skal strekke seg langt for kontinuerlig å forbedre sikkerheten. Regjering viderefører denne ambisjonen.

Samtidig er det på dette området, som for alle andre forvaltningsområder, også krav til å utføre gode og grundige vurderinger av antatte konsekvenser, kostnader og nyttegevinster av foreslåtte regelverkskrav og oppfølgingstiltak overfor næringen. Jeg ser ingen motsetning mellom disse to ambisjonene.

SPØRSMÅL NR. 891**Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen****Besvart 12. juni 2014 av næringsminister Monica Mæland****Spørsmål:**

«Er statsråden enig i Forskningsrådets tolkning av retningslinjene som ligger til grunn for avslaget om tildeling av midler gjennom programmet NANO2021 til utvikling av en ny type Grafen?»

BEGRUNNELSE:

Grafen, eller tynne flak av grafitt, er verdens sterkeste, letteste og mest temperaturbestandige material. Som om ikke det er nok er materialet en elektrisk superleder, 25 % tøyelig, og har større overflate enn noe annet material. Framtidens energiteknologier som solpaneler, vindturbiner, og energilagingsbatterier, samt mobiltelefoner, vei- og bygningsmaterialer, biler, fly og båter er eksempler på produkter som det nå globalt utvikles banebrytende Grafen-materialer for. En ny industriell revolusjon er på vei, og da gjelder det for Norge å konkurrere innen FoU her og kapre strategiske posisjoner (les patenter).

Siden oppdagelsen av nanomaterialet Grafen vant Nobelprisen i 2010, har over 15 milliarder kroner blitt bevilget til Grafen-forskning over hele ver-

den: Eksempelvis har EUs «Graphene Flagship» - program, med hovedbase tilknyttet Chalmers-universitetet i Sverige, bevilget 8 milliarder, og den Engelske staten har bevilget 850 millioner til to Grafen-senter tilknyttet henholdsvis Univ. of Manchester og Univ. of Cambridge.

Norge har naturlige konkurransefordeler innen Grafen-industrien. Lengst vest i Nordland og Troms, hvor de eldste bergartene i Europa kommer til overflaten, finner vi Europas eneste produserende flakgrafitt gruve (Skaland), med nummer to under oppbygging like ved (Jennestad, Sortland). Naturlig flakgrafitt av den unike kvalitet som Norge er rik på, kan utvinnes og foredles til konsentrat til en kostnad mindre enn \$1 pr. kilo. Dette gir en varig kostnadsfordel i forhold til syntetisk grafitt og syntetisk Grafen.

Programmet NANO2021 er beskrevet som Forskningsrådets «store» satsing på nanoteknologi, mikroteknologi og avanserte materialer for perioden 2012-2021, og programmet står sentralt i å følge opp Norsk FoU-strategi for nanoteknologi for perioden 2012-2021.

NTNU har sammen med selskapet Norwegian Graphite to ganger (med frister april 2012 og april 2013) søkt Forskningsrådet om NANO2021-bevilgninger til FoU av en ny type Grafen. Begge søknadene ble avslått. På forespørsel begrunner Forskningsrådet avslaget med at Grafen-forskning ikke er utpekt som tilskuddsberettiget, etter de siste retningslinjer fra regjeringen.

Det ligger nå en tredje søknad til behandling hos Forskningsrådet.

Svar:

Spørsmålet er overført fra kunnskapsministeren til meg.

Både avslagene og retningslinjene som det hevdes ligger til grunn for avslaget i Forskningsrådet relaterer seg til forrige regjeringsperiode. Saken har imidlertid fortsatt relevans da det opplyses at de samme søkerne nå har lagt inn ny søknad innen samme tema til Forskningsrådets program NANO2021.

Avslagene er basert på standard prosedyrer for Forskningsrådets konkurransebaserte programmer. Avgjørelser av denne karakter ligger under Forskningsrådet, og Nærings- og fiskeridepartementet har ikke an-

ledning til å gå inn i de faglige vurderingene som ligger til grunn for at søknadene fikk avslag. Departementet er heller ikke klageinstans vedrørende enkeltsøknader i Forskningsrådet.

Departementet har vært i kontakt med Forskningsrådet som bekrefter at grafén og de omtalte søknadene er dekket av programplanen til NANO2021. Forskningsrådet opplyser videre at avslagene er begrunnet med at søknadene ikke nådde opp i konkurransen om tildeling av forskningsmidler i forbindelse NANO2021-utlysningene med svarfrist henholdsvis april 2012 og april 2013.

Det foreligger ingen signaler om å unnta grafén tildelinger av midler i den foregående regjerings nasjonale strategi for nanoteknologi av 2012, som igjen la føringer for programplanen for NANO 2021. Påstanden om at avslagene er basert på at det foreligger retningslinjer om at grafén ikke omfattes av NANO2021 medfører således ikke riktighet.

Grafén omfattes av Forskningsrådets program NANO2021, og det er opptil enhver søker å kvalifisere seg i konkurransen om midler.

SPØRSMÅL NR. 892

Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 12. juni 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«Kva er regjeringa si haldning til, og ambisjonar for, dei nyleg oppstarta forhandlingane om ein ny avtale om handel med tenester (TISA)?»

GRUNNGJEVING:

TISA (Trade in Services Agreement) er plurilaterale frihandelsforhandlingar på tenester, som har sitt utspring frå WTO-medlemskapen, men som ikkje er ein del av WTO. Så langt er det 22 partnarar (inkludert EU) og då totalt 50 land som til saman representerer rundt 70% av verdshandelen med tenester. Regjeringa har bestemt at Noreg skal ta del i desse forhandlingane.

Svar:

Regjeringa vil arbeide for multilaterale handelsavtaler gjennom Verdas handelsorganisasjon (WTO) for å skape stabile rammevilkår og like konkurransevilkår globalt, og samstundes inngå meir avgrensa avtaler der det er naudsynt.

Som ein open og mellomstor økonomi har Noreg ei grunnleggjande interesse av eit robust og regelbasert system for internasjonal handel. Når det har vist seg vanskeleg å kome i mål med ei oppdatering av det globale regelverket gjennom den såkalla Doha-runden, er det naturleg å søke alternative vegar til målet.

Dei første uformelle drøftingane om ein plurilateral avtale om handel med tenester kom i stand etter at ministermøtet i WTO i 2011 slo fast at det ikkje var mogeleg å kome i mål ved å halde fram som før, og samstundes opne for alternative tilnærmingar til forhandlingane. Formelle forhandlingar om ein plurilateral avtale om handel med tenester (TISA) kom i gang sommaren 2013. Regjeringa har vidareført den norske deltakinga i forhandlingsprosessen.

Eksport av tenester vert stadig viktigare for verdiskaping og sysselsetjing i Noreg. Maritim sektor, telekommunikasjon, energi og finansielle tenester er særleg viktige. Det er derfor eit klart mål at TISA-avtalen skal medverke til at norske tenesteleverandørar

får tilgang til andre marknader på same vilkår som konkurrentar frå andre land.

Vidare er det eit mål at avtalen skal medverke til større openheit om kva for reglar som gjeld i den einskilde marknaden og skape meir føreseielege vilkår for verksemda til våre tenesteeksportørar. Dette vil minske risikoen for forskjellsbehandling, vilkårlig handsaming og korrupsjon. Det er i tillegg eit mål å få fleire land til å slutte seg til TISA-forhandlingane. I dag er store marknader som er viktige for norsk tenestenæring ikkje med i forhandlingane.

På eit overordna nivå har det frå norsk side heile tida vore eit mål at TISA-avtalen skal medverke til å styrke det multilaterale handelssystemet. Partane er samde om at målet er breiast mogeleg deltaking frå WTO-medlemene. Av same årsak er partane samde om at avtalen skal bygge på WTOs generalavtale om handel med tenester (GATS). Endeleg vonar vi at forhandlingane innanfor ramma av TISA skal medverke til framgang i arbeidet for å kome tilbake til forhandlingsbordet på dei områda som står att i Doha-runden.

SPØRSMÅL NR. 893

Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Kari Henriksen

Besvart 11. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi et anslag på kostnader for henholdsvis planlegging, kvalitetssikring, prosjektering og bygging av et nytt, lukket fengsel med anslagsvis 300 plasser?»

BEGRUNNELSE:

Bygging av fengsel er kostnadskrevende og kostnadene vil selvsagt variere med hensyn til antall celler, utforming, sikkerhetsnivå og geografisk plassering. Det er likevel mulig å gi et ca.-anslag, basert på tidligere erfaringer.

Svar:

Kostnaden ved bygging av nye fengsler varierer. Erfaringsmessig utgjør den samlede kostnaden til planlegging og prosjektering mellom fem og 20 pst. av totalkostnaden. Kostnadene for kvalitetssikring (KS1 og KS2) samlet utgjør i størrelsesorden 0,07 pst.

Dersom vi tar utgangspunkt i utgiftene til Halden fengsel, vil totalkostnaden til 300 plasser være om lag 1,6 mrd. kroner (2013-kroner). Det er imidlertid stor usikkerhet knyttet til et slikt anslag.

SPØRSMÅL NR. 894

Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Fredric Holen Bjørdal

Besvart 12. juni 2014 av arbeids- og sosialminister Robert Eriksson

Spørsmål:

«Regjeringa skal no innføre ein allereie eksisterande aktivitetsplikt for sosialhjelpsmottakarar. Dåverande opposisjonsleiar Erna Solberg uttala seg om dette temaet til Bergens Tidende 7. april 2012. Her er den noverande statsministeren sitert på at ho meiner dei

sosialhjelpsmottakarane som seier nei til ein jobb, må finne seg i å leve på ein naudhjelpssats på 70 kroner dagen.

Er dette også arbeidsministeren og regjeringa si haldning i dag?»

Svar:

Stønad til livsopphald (sosialhjelp) er ei subsidiær yting. Eit av grunnkrava for i det heile å ha rett til økonomisk stønad er at søkaren ikkje er i stand til å sørge for seg sjølv gjennom arbeidsinntekt eller ved å utnytte økonomiske rettar. Viss ein arbeidsfør person ikkje aktivt søker arbeid, eller takker nei til eit konkret tilbod om jobb, har han eller ho i utgangspunktet ikkje forsøkt alle andre moglegheiter til å sikre sitt eige livsopphald. Ein person i denne situasjonen vil altså ikkje oppfylle grunnkravet for stønad, og vil ikkje ha krav på anna enn kortvarig akutt hjelp. Nivået på denne hjelpa er opp til den einskilde kommune å bestemme.

Vilkåret om aktivitet knytt seg til personar som i utgangspunktet fyller grunnkrava for økonomisk stønad, som ikkje klarer å skaffe seg god nok inntekt på eiga hand, og som derfor har rett på stønad. Vilkåret skal bidra til å auke sjansane for å komme i alminneleg arbeid, og må derfor være tilpassa stønadsmottakaren. Dersom ein person i ein slik situasjon ikkje oppfyller vilkåra, kan Nav-kontoret sanksjonere gjennom å redusere stønaden, eller utsette utbetalinga av stønaden til vilkåret er oppfylt. Noen kommunar har standardiserte rutinar om redusert stønad eller bortfall av stønad for ein eller fleire dagar dersom en person ikkje oppfyller vilkår utan å kunne vise til ein gyldig grunn.

I det høyringsbrevet som no er sendt ut, foreslår ein ikkje å regulere sanksjonsmåten i detalj. Sanksjonane må være tilpassa situasjonen. Den mest nærliggjande sanksjonen, som er reduksjon i eller stans av stønaden, kan komme i strid med kravet til forsvarleg stønadsnivå. Det er derfor viktig å vurdere conse-

kvensane av ein stønadsreduksjon før den blir satt i verk, også for familien til stønadsmottakaren. Det skal altså ikkje være noen automatikk i at stønaden blir redusert heilt ned til ein kommunal naudhjelpssats.

I det nemnte høyringsbrevet foreslår departementet at det tas inn et nytt ledd i § 20 i sosialtenestelova, som regulerer sanksjonsretten. Loven vil opne for reduksjon av stønaden ved brot på vilkåra. Det vil være eit krav om at det fattes vedtak om redusert stønad, og det settes som føresetnad at det i vedtaket om stønad og vilkår er informert om moglegheita for slik reduksjon. Det må vidare sikrast at stønadsnivået ikkje blir uforsvarleg lavt og at ikkje ektefellen og barna til stønadsmottakaren blir skadelidne. Nav-kontoret må derfor vurdere størrelsen på reduksjonen og kva element av stønaden som skal trekkast. For eksempel vil det kunne være rimeleg å redusere stønad som dekker utgifter til månadskort på kollektivtransport, dersom bruken av slik transport er meint å skulle gjøre det lett for stønadsmottakaren å delta i den pålagte aktiviteten. Stønad som dekker utgifter knytt til barns behov bør i størst mulig grad skjermast mot reduksjon.

Som nemnt er stønad til livsopphald ei subsidiær yting. Dette får òg konsekvensar for Nav-kontoret sin vurdering når ein person nektar å oppfylle dei vilkåra som Nav-kontoret meiner vedkommande er i stand til å oppfylle og som ville gjort søkaren heilt eller delvis i stand til å sørge for seg sjølv. Nav-kontoret må i slike tilfeller vurdere om det dreier seg om eit brot på vilkår som skal sanksjonera, eller om søkaren ikkje lenger fyller lovens krav til stønad fordi vedkommande ikkje har forsøkt alle andre moglegheiter til sjølvforsørging.

SPØRSMÅL NR. 895

Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 12. juni 2014 av utenriksminister Børge Brende

Spørsmål:

«På hvilken måte bidrar utenriksministeren til støtte for aktivisten Raif Badawi og andre saudiske menneskerettighetsforkjempere?»

BEGRUNNELSE:

Raif Badawi er en blogger fra Saudi-Arabia som var med på å grunnlegge nettstedet «Free Saudi Liberals.» Badawi ble nylig dømt til 1000 piskeslag og ti år i fengsel, angivelig for å ha «underminert offentlig

sikkerhet» og for å være en «frafallen» – bl.a. eksemplifisert gjennom arbeidet med nevnte nettsted.

Dette føyer seg inn i en rekke menneskerettsbrudd i Saudi Arabia. Amnesty International har lenge engasjert seg i saken til Badawi og andre samvittighetsfanger, og krever at myndighetene i Saudi-Arabia setter til side dommen og løslater Badawi umiddelbart og betingelsesløst.

Undertegnede mener det er viktig at Norge bidrar med en tydelig stemme i denne og liknende saker overfor saudiske myndigheter.

Svar:

Norge er svært opptatt av menneskerettighetssituasjonen i Saudi Arabia. Vi følger spesielt nøye spørsmål om ytrings- og organisasjonsfrihet, kvinners status i det saudiske samfunn, fremmedarbeideres status og behandling, samt den utstrakte bruk av dødsstraff som straffemetode. Det er mitt inntrykk at situasjonen for menneskerettigheter i Saudi Arabia har blitt vanskeligere den senere tid.

Vi har konsekvent oppfordret saudiske myndigheter til å etterleve sine forpliktelser etter internasjonal rett og konvensjoner på menneskerettighetsområdet. Det er myndighetenes ansvar å påse at disse rettighetene ikke brytes, og sørge for at menneskerettighetsforsvarere får utføre sitt arbeid uten å risikere straff og forfølgelse.

Våre bekymringer ble senest tatt opp av statssekretær Høglund da han møtte Saudi Arabias Human Rights Commission i Riyadh 6. mai i år.

I tillegg arbeider Norge systematisk med disse spørsmål i ulike internasjonale fora, spesielt FNs Menneskerettighetsråd, der Saudi Arabia, som alle andre land, er gjenstand for gjennomgang i UPR-prosessen (Universal Periodic Reviews). Saudi Arabia er nå dessuten selv medlem av FNs Menneskerettighetsråd. Dette bør bety en ekstra forpliktelse til å etterleve internasjonale menneskerettighetsstandarder.

Norge har tatt klar avstand fra dommen mot den saudiske menneskerettighetsforsvarer og blogger Raif Badawi, som nylig ble dømt til 1000 piskeslag for å ta til orde for religiøs liberalisering. Vi har nær kontakt med menneskerettighetsorganisasjoner og nærstående land om hvordan vi kan håndtere denne og andre saker på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte. Vi har nær kontakt med Amnesty International om Badawis sak og vil følge den nøye i tiden fremover.

SPØRSMÅL NR. 896

Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Eirik Sivertsen

Besvart 18. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Mener statsråden det er riktig at tjenesten skal kutte i tilbudet og vil statsråden sikre forutsigbare rammevilkår for tjenesten ved å legge det inn som post i statsbudsjettet?»

BEGRUNNELSE:

Spørretjenesten Klara Klok ble lansert i 2000 av Nordland fylkeskommune som et supplerende helse-tilbud for ungdom i Nordland fylke. På Klara Klok kan ungdom og unge voksne anonymt stille spørsmål innen hovedkategoriene kropp og helse, seksualitet, følelser og rus – og få svar fra et bredt sammensatt fagpanel. Høsten 2002 ble tjenesten re-lansert som et nasjonalt tilbud. Tjenesten har stor tillit blant barn og unge, noe 5,6 millioner besøk og over 80 000 stille spørsmål i 2014 dokumenterer. Databasen inneholder i dag omlag 500 000 spørsmål og svar.

Klara Klok finansieres av Helsedirektoratet, som et spleiselag mellom ulike fagenheter.

Nordland fylkeskommune har nylig mottatt tilsgagnsbrev for driftsåret 2014. Rammen er mye lavere enn omsøkt, med det følger at det mangler omlag 4 millioner kroner til driften for inneværende år. Kon-

sekvensen av dette er et sterkt redusert tilbud til de unge. Slik det kan forstås er det enheten for psykisk helse i direktoratet som ikke finner penger til formålet, og direktoratet viser til at det i revidert statsbudsjett ikke pålegges Helsedirektoratet å innvilge tilskudd til Klara klok.

Dette vil gå ut over de ungdommene som trenger det mest.

Kuttet står også i kontrast til at regjeringens sier at de vil styrke helsesøstertjenesten i kommuneproposisjonen for 2015. Klara Klok tjenesten er et komplementært lavterskeltilbud til helsesøstertjenesten for unge på ungdoms premisser.

Svar:

Klara klok er en viktig tjeneste som når mange unge. Som representanten viser til, hadde Klara Klok nærmere 6 mill. besøk i 2013. Særlig viktig er nettbaserte tjenester for unge som, av ulike grunner, ikke ønsker å oppsøke helsestasjonen personlig. Vi vet blant annet at rundt en tredjedel av de som stiller spørsmål til Klara-Klok.no er gutter, mens kun ti prosent av guttene personlig oppsøker helsestasjonen for spørsmål.

I 2013 ble det bevilget 11,1 millioner kroner i tilskudd til Klara Klok. Midlene er tildelt over flere kapitler og poster i statsbudsjettet med ulike formål: Forebygging av uønskede svangerskap og abort (kap 762), Smittevern (nasjonal hiv-strategi, kap 719), psykisk helse og rusmiddeltiltak (kap 764 og 718). Dette reflekterer at Klara Klok faller inn under formålet til flere tilskuddsordninger. Helsedirektoratet har ansvar for å fordele tilskuddsmidlene etter nærmere bestemte regelverk. I 2014 har Klara Klok blitt tildelt til sammen 6,7 mill. kroner over fire ulike tilskuddsordninger. Helsedirektoratet opplyser at de er i dialog med Klara Klok om årets tildeling og om behovet for eventuelt ytterligere midler i inneværende år.

Helsetilbudet til barn og unge er et viktig satsingsområde for denne regjeringen. Blant annet har vi foreslått å bevilge 200 mill. kroner i kommunerammen i 2015 for ytterligere satsing på helsestasjons- og skolehelsetjenesten. Skolehelsetjenesten, i samarbeid med skolene, er en viktig aktør med tanke på veiledning til ungdom, også når det gjelder spørsmål om seksualitet. Å styrke og å ha fokus på mulig-

hetene i skolehelsetjenesten er derfor en prioritert oppgave for regjeringen.

Det er en målsetting for regjeringen å fortsette det allerede omfattende arbeidet som er i gang, innen barne- og ungdomshelse. Som representanten er kjent med, jobbes det med en melding til Stortinget om fremtidens primærhelsetjenester. Meldingen skal etter planen legges frem våren 2015. Tilbudet til barn og unge i kommunene er ett av områdene meldingen skal se på. Som representanten også er kjent med, så har et flertall i helsekomiteen (bestående av Ap, H, Frp, V, SV) foreslått i Innst. 301 S (2013-2014), å utarbeide en ungdomshelsestrategi, som skal ta for seg hele spekteret av utfordringer knyttet til ungdoms helse.

Dagens ungdom er den første «digitale generasjon» og god informasjon både personlig og på nettet gir en god mulighet til å gi ungdom bedre grunnlag til å ta sine egne valg for en god helse. Derfor vil regjeringen fortsette arbeidet rettet mot å skape gode og tilgjengelige tjenester til barn og unge, både nettbaserte, i kommunene og i helse- og omsorgstjenestene for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 897

Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik

Besvart 19. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen

Spørsmål:

«Kva nye tiltak har statsråden tenkt å setje i verk i nær framtid for å få betre utstyr, trening og fraktekapasitet i politiet, samt i forsvaret, og som ikkje vart sett i gang av førre regjering?»

GRUNNGJEVING:

På TV2 i går vart det meldt at statsministeren på vitjing under 'Øvelse Gemini' garanterer betre helikopter mot terror. Ho er sitert på at «Vi kommer til å rus-te opp både forsvaret og politiet i årene framover». På spørsmål frå journalisten om korleis ho vil gjere det, svarer statsministeren at: «Nei, det dreier seg både om utstyr, det dreier seg om trening og det dreier seg om bedre fraktekapasitet som helikoptre».

Svar:

Representanten Tajik er truleg kjent med at det på ulike nivå vert gjennomført ei rekke tiltak for å betre politiet sitt utstyr, trening og fraktekapasitet.

Den førre regjeringa starta nokre tiltak, men var kome særskilt kort når den nye regjeringa starta sitt arbeid.

Stoltenberg II-regjeringa godtok at Forsvaret med sin 2-timar beredskap skulle vere hovudtransportstøtte til bistandsressursane. Eg meiner ein ikkje kan godta så lang reaksjonstid, og har sett i gang fleire tiltak for å betre denne. Ei utfordring med dette arbeidet er likevel at det tek noko tid før ein snøggare reaksjonstid kan iverksettast.

Denne regjeringa føreslo også ei tilleggsloyving i statsbudsjettet, som er 100 millioner kroner høgare enn Stoltenberg II sitt framlegg. Bemanning og utstyr inngår i dette beløpet.

Regjeringa arbeider med å følgje opp politianaly-sa, der fleire relevante forhold som utstyr og transport vert handsama. I tillegg kjem ei rekke større og mindre tiltak, som vil gjere politiet betre rusta til å løyse sine oppdrag enn dei var under den førre regjeringa.

SPØRSMÅL NR. 898**Innlevert 4. juni 2014 av stortingsrepresentant Hadia Tajik****Besvart 13. juni 2014 av justis- og beredskapsminister Anders Anundsen****Spørsmål:**

«Sykehuset Innlandet HF er uroa for rettstryggleiken til psykisk utviklingshemma i straffesaker der det er mistanke om vald og seksuelle overgrep. Dei har døme på at det har teke fleire år frå dommeravhør til saka kjem opp for retten. Eg nemner her eitt av fleire konkrete døme: Jente, no 21 år. Dommeravhør vår 2010. Rettssak satt til 25. februar i år. Saka har til no teke 4 år.

Kva vil statsråden gjere for å få ned ventetida og styrke rettstryggleika til psykisk utviklingshemma?»

Svar:

Førebygging av vald og overgrep, særleg mot barn og psykisk utviklingshemma, er eit område som regjeringa prioriterer høgt. Vald og seksuelle overgrep er grov kriminalitet som kan ha alvorlege og langvarige konsekvensar, ikkje minst for psykisk utviklingshemma som er blant dei mest sårbare personane i vårt samfunn. Det er derfor viktig at både politiet, rettsapparatet og helsevesenet møter og hjelper dei som er utsette for slike lovbrøt, på ein god måte så raskt som mogleg. Det gjeld også deira omsorgspersonar. Det er særskilt viktig at psykisk utviklingshemma som

kan trenge mest å bli tatt godt imot av offentlege organ, får ei god oppfølging.

Det er gjeve klare retningslinjer for politiets handsaming av overgrepssaker som vert melde, slik at ein kan få høveleg framdrift i etterforskinga. Eit element i dette er bruk av dommaravhøyr av den som kan ha vert utsatt for overgrep. Slike avhøyr vert ofte gjennomført i eit barnehus. Det er ein målsetning at politiet skal korte ned tida det tar å få gjennomført dommaravhøyra. Fleire tiltak, bland anna auka kapasitet og kompetanseheving, er sette i verk for å oppnå ei akseptabel handsamingstid.

Det er vidare satt som eit generelt mål for politiets handsaming av straffesaker at den alminnelige tida det tar å fullføre etterforskinga og eventuelt konkludere med å senda ein sak til domstolen ikkje skal gå ut over 120 dagar.

Politidirektøren så vel som riksadvokaten rapporterer regelmessig til meg på om dei oppnår måla som er sette, og vi har ei dialog om dette.

At det tek fleire år å få ei sak opp til doms er særskilt beklageleg, og skal sjølvstund ikkje finne stad.

SPØRSMÅL NR. 899**Innlevert 5. juni 2014 av stortingsrepresentant Jan Bøhler****Besvart 13. juni 2014 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Solveig Horne****Spørsmål:**

«I deler av Oslo og andre byområder kan moskeene spille en viktig rolle i å fremme integrering, religionsdialog, forebygging av ekstremisme og radikalisering, deltakelse i lokalsamfunnet m.m. Det vil avhenge mye av om ledelsen i moskeene, og særlig imamene, har evne og vilje til å engasjere seg i dette. For å kunne gjøre det trenger de god samfunns-, kultur- og språkkunnskap.

Hva vil statsråden gjøre for å sørge for at imamer som skal virke i Norge, kan snakke norsk og har gode kunnskaper om det norske samfunnet?»

Svar:

Jeg deler stortingsrepresentant Bøhlers vurdering av at imamer og andre ledende personer i ulike trossamfunn kan spille en viktig rolle å fremme integrering, religionsdialog og forebygging av ekstremisme.

Mange imamer engasjerer seg og bidrar med et godt arbeid til deltakelse i lokalsamfunn, religionsdialog og forebygging av ekstremisme og radikalisering. Jeg anser det som viktig at ledere med innvandrerbakgrunn, i ulike trossamfunn, kjenner de grunnleggende verdiene som det norske samfunnet bygger på.

I den nylig fremlagte Handlingsplanen mot radikalisering og voldelig ekstremisme er et av tiltakene vi

vil styrke tros- og livssynsdialog med trossamfunnene som et virkemiddel for å forebygge radikalisering.

På oppdrag fra Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet tilbyr Det teologiske fakultetet ved Universitetet i Oslo kurset «Å være religiøs leder i det norske samfunnet». Den primære målgruppen for kurset er religiøse ledere med innvandrerbakgrunn. Målgruppen er ikke bare imamer, men også prester og forstandere og andre som er gitt lederansvar på ulike nivå. Siden 2007 har om lag 120 deltagere fått opplæring om rettigheter og plikter for trossamfunn, forholdet mellom religion og samfunn i Norge, verdi – og religionsdialog og den rådgivningsrolle som religiøse ledere har ovenfor enkeltpersoner. Regjeringen viderefører dette kurset.

Målet for opplæringen i norsk og samfunnskunnskap er at voksne innvandrere i løpet av de første årene de bor i landet, skal lære tilstrekkelig norsk til å fungere i yrkes- og samfunnslivet. Det er introduksjonsloven som regulerer hvem som er omfattet av denne opplæringen, og det er oppholdstillatelsen til den enkelte innvandrer som avgjør hvilke rettigheter og/eller plikter den enkelte har. Det er bare innvandrere med oppholdstillatelse som danner grunnlag for permanent oppholdstillatelse som er omfattet av loven.

Hvilken type oppholdstillatelse den enkelte imam har er avgjørende for hvilke rettigheter og/eller plikter han har etter introduksjonsloven. Imamer som

oppholder seg i Norge med en oppholdstillatelse som arbeidsinnvandrer etter utlendingsloven, har en plikt til å gjennomføre 250 timers opplæring i norsk og 50 timers opplæring i samfunnskunnskap, men ingen rett til opplæringen. Det innebærer at den enkelte imam selv, eventuelt trossamfunnet, må betale for opplæringen. En imam med oppholdsrett etter utlendingslovens EØS-kapittel, vil ikke være omfattet av introduksjonsloven. Også i disse tilfellene vil det være opp til den enkelte, eventuelt trossamfunnet, å kjøpe opplæring i norsk.

Ikke bare imamer, men alle som virker innenfor de ulike trossamfunnene bør ha god språk- og samfunnsforståelse. Det er kulturministeren som er ansvarlig for trossamfunnsloven. Kulturdepartementet har ikke opplæringstiltak for religiøse ledere. Men det stilles krav til trossamfunn som velger å bli registrert etter trossamfunnsloven, som krever statstilskudd og som har vigselfrett. Trossamfunn må ha en godkjent forstander for å bli registrert. I følge trossamfunnsloven må forstanderen leve et hederlig liv og ha evne til å utføre lovpålagte oppgaver. I forbindelse med godkjenning av forstander vurderer fylkesmannsembetet blant annet hvorvidt forstanderens ferdigheter i norsk og samfunnskunnskap er gode nok til å utføre lovpålagte oppgaver. Kravet om norskkunnskaper er regulert i forskrift.

SPØRSMÅL NR. 900

Innlevert 5. juni 2014 av stortingsrepresentant Audun Lysbakken

Besvart 13. juni 2014 av helse- og omsorgsminister Bent Høie

Spørsmål:

«Vil statsråden ta opp overlegenes bekymringsmelding med ledelsen i Helse Nord og UNN, og vil han sikre at ansatte ved UNN trygt kan ta opp problematiske forhold, samt at sanksjoner og trusler om oppsigelse aldri blir brukt mot ansatte som kritiserer ledelsen?»

BEGRUNNELSE:

42 overleger fra Tromsø, Narvik og Harstad har ifølge TV2 underskrevet en bekymringsmelding om forholdene ved Universitetssykehuset i Nord-Norge. Bekymringsmeldingen er sendt til styreleder i Helse Nord og til helseministeren. Legene kommer med en svært sterk tilbakemelding om konsekvensene av dagens styringssystem i sykehusene. De varsler om

innsparinger og kutt som rammer pasientsikkerheten. De advarer mot omorganisering som tvinges igjennom, til tross for faglige advarsler. Og de rapporterer om en frykttkultur hvor leger ikke tør ta opp problematiske forhold, i frykt for represalier. Ifølge legene opplever tillitsvalgte ved UNN sanksjoner og trusler om oppsigelse.

Bekymringsmeldingene er et tydelig vitnesbyrd om svakhetene ved foretaksmodellen som norske sykehus i dag styres etter. Beslutninger forankres i for stor grad i hensynet til økonomi, og baseres i for liten grad på faglighet. Finansieringssystemet med stor grad av innsattsstyrt finansiering bidrar også til å sette faglig skjønn til side. Den politiske styringen av sykehusene er svak, mens ledelsen i foretakene har store fullmakter. Dette bidrar til liten åpenhet.

Regjeringen har et annet syn på foretaksmodellen enn SV, og det har undertegnede respekt for.

Det må likevel være fullstendig uakseptabelt at ansatte og tillitsvalgte opplever at det ikke er kultur for å si i fra. Det er et politisk ansvar å sikre at ansatte i det norske helsevesenet tør å snakke åpent om utfordringene de møter i sin arbeidshverdag.

Svar:

Det er den siste tiden gjennomført et arbeid med endringer av intern organisering ved UNN. Her har arbeidstakerne og deres representanter vært involvert i arbeidet og medbestemmelse er utøvd i tråd med gjeldende regelverk. I omstillinger må det etableres tillitsbaserte relasjoner mellom alle parter, samtidig som kravene til et godt arbeidsmiljø for medarbeiderne og forsvarlige tjenester til pasientene blir ivaretatt. Omstillinger kan medføre offentlig kritikk fra egne medarbeidere. Helse- og omsorgsdepartementet er opptatt av at medarbeiderne skal ha anledning til å komme med sine meninger og gi offentlig kritikk. I foretaksmøtene i de regionale helseforetakene i januar 2012 ble det presisert at det skal mye til før slike ytringer er i konflikt med lojaliteten til arbeidsgiver. Foretaket må dersom slik kritikk reises, vurdere om ytringen skal medføre endringer eller om den bør møtes med motinnlegg. Departementet er kjent med at dette er den praksis Helse Nord også følger, og som også er fulgt ved UNN i denne prosessen. Jeg vil også minne om at det følger av arbeidsmiljølovens varslingsregler at en arbeidstaker som på en forsvarlig

måte varsler om kritikkverdige forhold i virksomheten ikke skal møtes av sanksjoner. Jeg forutsetter selvfølgelig at arbeidsgiver utøver sin arbeidsgiverrolle i tråd med lov- og avtaleverk.

Helse- og omsorgsdepartementet har gjennom orientering fra Helse Nord RHF fått informasjon om at det er kapasitetsutfordringer ved Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN). Antall senger er redusert som følge av samhandlingsreformen, samtidig som UNN har en stor andel pasienter som venter på å få plass i kommunene de kommer fra. Dette gjelder særlig Tromsø kommune. Problemet er tatt opp med Fylkesmannen i Troms, Tromsø kommune og Helse Nord. Dette arbeides det videre med, og UNN håper at dette vil bedre seg i tråd med den utviklingen de ser i andre sykehusområder i nord.

Helse- og omsorgsdepartementet vil understreke det ansvar som både ledelse og medarbeidere har. Det er viktig at medarbeiderne opplever takhøyde og åpenhet rundt spørsmål om omstillingsprosesser. Dette innbefatter et ledelsesansvar for å skape tillitsbaserte relasjoner og dialog med alle parter. Samtidig må kravene til et godt arbeidsmiljø og gode arbeidsforhold for medarbeidere, og forsvarlige tjenester til pasientene, bli ivaretatt.

Brevet som er stilet til styreleder Bjørn Kaldhol i Helse Nord RHF fra overlegene vil bli besvart om kort tid av styreleder i Helse Nord RHF.

Jeg har tillit til at de nevnte problemstillingene best vil kunne avklares i den etablerte dialogen mellom ledelsen, tillitsvalgte og medarbeiderne.

